

Luach a Chruthú do Mhuintir na hÉireann

ervia

Tuarascáil Bhliantúil
agus Ráitis Airgeadais

2020

Clár Ábhair

Tuairisc Straitéiseach

Tuarascáil an Chathaoirligh	02
Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh	04
Struchtúr Rialachais	06
Ceisteanna Ábhartha	07
Creat Straitéiseach	10
Tosca a imríonn tionchar ar Chruthú Luacha	13
Samhail Ghnó Ervia	14
Rannpháirtíocht Páirtithe Leasmhara	16
Buaicphointí	20
Feidhmíocht Oibriúcháin Lónraí Gáis Éireann	24
Bainistíocht Riosca	27
An Fhoireann Feidhmiúcháin	32
Athbhreithniú Airgeadais	33
Athbhreithniú Oibriúcháin	39
Tosaíochtaí 2021	50
Inbhuanaitheacht	52

Tuairisc Rialachais

An Bord	60
Tuarascáil an Bhoird	62
Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca	74

Ráitis Airgeadais

Tuarascáil an Iniúcháora Neamhspleách chuig Comhaltaí Ervia	78
Ráiteas faoi Ioncam an Ghrúpa	80
Ráiteas an Ghrúpa faoi Ioncam Cuimsitheach Eile	81
Clár Comhardaithe an Ghrúpa	82
Ráiteas an Ghrúpa faoi Athruithe sa chaipiteal gnáthscaireanna	83
Ráiteas an Ghrúpa faoi Shreafaí Airgid	84
Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa	85
Ráiteas Ioncaim na Máthairchuideachta	133
Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Ioncam Cuimsitheach Eile	134
Clár Comhardaithe na Máthairchuideachta	135
Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Athruithe sa Chothromas	136
Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Shreafaí Airgid	137
Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta	138

Is cuideachta thráchtála leathstáit é Ervia a sholáthraíonn na bonneagair agus seirbhísí gáis agus uisce straitéiseacha náisiúnta atá mar bhonn ag fás gheilleagar na hÉireann. Tá ról lárnach againn ó thaobh feabhas a chur ar an gcomhshaol, a bheith i gceannas ar an aistriú i dtreo córas fuinnimh ísealcharbóin, acmhainní uisce luachmhara a chosaint agus athléimneacht a mhéadú. Cuirimid seirbhísí rialachais agus tacaíochta lárnaí ar fáil dár ngnólachtaí rialáilte, Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann.

Tuairisc Straitéiseach

Is le *Líonraí Gáis Éireann* ceann de na líonraí gáis nádúrtha is nua-aimseartha agus is sábháilte ar domhan agus oibríonn sé an líonra sin.

Soláthraíonn *Aurora Telecom* bonneagar leathanbhanda snáithín dhorcha ar ardchaighdeán.

Tá *Uisce Éireann* freagrach as sócmhainní uisce agus fuíolluisce na hÉireann a oibriú agus a chothabháil. Is féidir eolas maidir lena fheidhmíocht in 2020 a aimsiú i dTuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais Uisce Éireann ag www.water.ie

Tuarascáil an Chathaoirligh

Mar Chathaoirleach, is mian liom mo mhíle buíochas a chur in iúl dár mbaill foirne agus dár gcomhpháirtithe ar fad as a bheith páirteach agus tiomanta ar bhonn leanúnach i leith na soláthairtí slán sábháilte gáis atá mar bhonnchloch dár ngeilleagar a chur ar fáil, agus é sin ar fad le linn bliain thar a bheith dúshlánach.

Bhí tionchar an-mhór ar fad ag an bpaindéim dhomhanda ar ár gcúrsaí gnó agus tháinig athruithe nárbh ann dóibh roimhe ar ár mbealaí oibre dá bharr. Chuaigh an fhreagairt ar an ngéarchéim go mór i gcion orm. B'éigean aistriú thar oíche chun na cianoibre agus san am céanna próisis rithábhachtach a sholáthar go leanúnach. I rith na bliana, cloíodh leis an gcomhairle sláinte poiblí ar fad i dtaca le paindéim COVID-19 agus bhíomar ag obair i gcomhar le réimse páirtithe leasmhara le tionchar na paindéime ar ár gcustaiméirí a íoslaghdú.

Tony Keohane
Cathaoirleach

Mar sin féin, d'éirigh linn tairbhe eacnamaíoch a chruthú go leanúnach in 2020 dár bhfostaithe, scairshealbhóirí, conraitheoirí, comhpháirtithe agus infheisteoirí. Déantar cuid den luach a chruthaítear a choinneáil san eagraíocht chun sócmhainní a chothabháil agus a athsholáthar. Leagtar amach eolas mionsonraithe maidir leis an luach a chruthaigh Líonraí Gáis Éireann dár bpáirtithe leasmhara ar leathanaigh 16-17 den tuarascáil seo.

Déantar cur síos ar fheidhmíocht oibríochtúil agus airgeadais Uisce Éireann in 2020 i dTuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais Uisce Éireann 2020 atá le fáil ar www.water.ie.

Is é is príomhchuspóir do Líonraí Gáis Éireann feidhmiú, cothabháil, forbairt agus dícharbónú an líonra gáis agus na n-idirnascairí ar bhonn sábháilte, iontaofa agus éifeachtúil.

Leanfaimid orainn lenár bpleananna infheistíochta caipitil a fhorbairt agus a sholáthar chun go mbeidh siad ag teacht le chéile leis na tionscnaimh beartais a leagtar amach i dTionscadal Éireann 2040 agus sa Phlean Forbartha Náisiúnta 2018-2027.

Táimid fós go hiomlán tiomanta ó thaobh a bheith ag obair i gcomhar leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, leis an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, agus leis an gCoimisiún um Rialáil Fónas leis an leas is mó is féidir a bhaint as an líonra gáis agus lena chinntiú go mbíonn slándáil soláthair ann san aistriú i dtreo córas fuinnimh ísealcharbóin.

Leanfaimid orainn lenár bpleananna infheistíochta caipitil a fhorbairt agus a sholáthar chun go mbeidh siad ag teacht le chéile leis na tionscnaimh beartais a leagtar amach i dTionscadal Éireann 2040 agus sa Phlean Forbartha Náisiúnta 2018-2027. Chuige sin, fanfaimid i dteagmháil lenár gcustaiméirí, rialtóirí agus scairshealbhóirí agus leis an bpobal chun tuiscint a fháil ar na riachtanais atá ag teacht chun cinn de réir mar a fhorbraíonn ár dtír agus geilleagar.

Bhíothas ag plé go minic i rith an ama in 2020 le hoifigigh i mBaile Átha Cliath, sa Bhruiséil agus i Londain lena chinntiú nach gcuirfidh Brexit isteach ar sholáthar fuinnimh na hÉireann. Táim muiníneach go gcoimeádfar slándáil soláthair ar an leibhéal céanna le linn na tréimhse aistrithe agus ina dhiaidh sin.

Bronnadh Duais Gartner Communications ar ibelong, an clár atá againn don Éagsúlacht agus Cuimsiú, sa chatagóir Feabhas i Rannpháirtíocht Fostaithe. Leis an duais sin, tugtar aitheantas don obair foirne, díograis agus dúthracht i measc na foirne ceannasaíochta atá againn agus ar chomhairle ibelong chun glacadh leis an éagsúlacht, an cuimsiú a chothú agus chun troid ar son an chomhionannais san eagraíocht seo againne. In 2021, beimid ag leanúint ar aghaidh le háit oibre a chur chun cinn, áit ar féidir lenár bhfostaithe ar fad a bheith ag mothú go bhfuil meas orthu.

I rith na bliana lean an Bord le tús áite a thabhairt do rialachas corparáideach ar aon dul le dea-chleachtas, rialúchán atá ag teacht chun cinn, beartas rialtais agus trédhearcacht. Cloímid leis na forálacha is infheidhme den Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Déantar athbhreithniú agus monatóireacht ar rioscaí ar bhonn leanúnach lena chinntiú go bhfuil na maolaithe agus rialuithe cuí

i bhfeidhm. Mar Chathaoirleach, táim sásta go bhfuil na rialuithe inmheánacha cuí i bhfeidhm agus go ndéantar bainistiú éifeachtach orthu chun ár riachtanais rialachais a bhaint amach. Táimid i ndiaidh tabhairt faoi obair shuntasach chun an comhlíonadh a bhaint amach faoi mar is cuí i dtaca leis na prionsabail, ceanglais agus treoirínte ábhartha den Chód Caiteachais Phoiblí.

Leanfaimid ar aghaidh Uisce Éireann a rialú go dtí go scarfar an eagraíocht agus go gcuirfear ar bun dhá fhóntas thráchtála rialáilte faoi leith in 2023 a bheidh faoi úinéireacht phoiblí. Déanann an Bord a chinntiú, ar bhonn leanúnach, go mbeidh cuspóirí straitéiseacha agus oibríochtaí Ervia idir inbhuanaithe agus fhreagrach go sóisialta.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis na hairí agus leis na hoifigigh sa Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus sa Roinn Cumarsáide, Aeráide agus Comhshaoil as a gcuid tacaíochta i rith na bliana. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le hoifigigh NewERA fosta a mbímid ag plé ceisteanna rialachais leo ar bhonn rialta.

Gabhaim buíochas le mo chomhghleacaithe ar an mBord agus leis an bhFoireann Feidhmiúcháin as a dtiomantas agus tacaíocht leanúnach agus as a rialachas éifeachtach ar an ngnólacht in 2020.

Mar Chathaoirleach, is mian liom mo mhíle buíochas a chur in iúl dár mbaill foirne agus dár gcomhpháirtithe ar fad as a bheith páirteach agus tiomanta ar bhonn leanúnach i leith na soláthairtí slán sábháilte gáis atá mar bhonnchloch dár ngeilleagar a chur ar fáil, agus é sin ar fad le linn bliain thar a bheith dúshlánach.

Tony Keohane
Cathaoirleach

Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh

I Márta 2020, nuair a d'ardaigh an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte stádas ráig Covid-19 ó eipidéim go paindéim, ba bheag eolas a bhí againn faoi cad é a bhí i ndán dúinn. Níor chuireamar am ar bith amú Foireann Bainistíochta Géarchéime a chur ar bun leis an bhfreagairt a bheadh againn i leith na géarchéime domhanda seo a bhainistiú. Chuireamar ár mbealaí oibre agus ár soláthar foirne in oiriúint le leanúnachas gnó a choimeád agus le seirbhísí rí-thábhachtach a sholáthar. Rinneamar soláthairtí gáis a sholáthar go slán sábháilte i rith an ama gan aon chliseadh sa tseirbhís.

Mar mhórfhostóir agus soláthróir seirbhísí riachtanacha, tá sábháilteacht ar bhfoirne, ár gcomhpháirtithe agus pobal fíorthábhachtach. D'éisteamar lenár gcomhghleacaithe agus sinn ag bogadh i dtreo na hoibre solúbtha ar fud na heagraíochta. Chuireamar trealamh oifige ar fáil, chruthaíomar cláir don tsláinte agus folláine agus bhíomar ag obair go crua ionas go mbeadh an t-aistriú chun na hoibre sa bhaile ní b'fhusa.

Cathal Marley

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Luach a chruthú do mhuintir na hÉireann

Is é ár bpríomhghníomhaíocht gás nádúrtha a iompar thar ceann os cionn 706,000 custaiméir gáis gnó agus cónaithe, is cuma cén cuideachta soláthair gáis nádúrtha a roghnaíonn siad.

Is le Líonraí Gáis Éireann an líonra gáis nádúrtha in Éirinn, agus oibríonn agus tógann sé é agus déanann sé cothabháil air. Airítear leis sin píblíní 14,600 km ar fad, dhá idirnascaire fhomhuirí agus píblíní in Albain, i dTuaisceart Éireann agus ar Oileán Mhanann san áireamh. Chomh maith leis sin, soláthraímid seirbhísí snáthoptaice teileachumarsáide mórdhíola faoin ainm gnó Aurora Telecom.

Tá sé fíorthábhachtach dúinn go bhfuil ár mbeartais infheistíochta ag teacht leis na torthaí straitéiseacha náisiúnta leagtha amach sa Phlean Forbartha Náisiúnta 2018–2027, sa Phlean Gníomhaíochta Aeráide 2019 agus i mbeartas bonneagair níos leithne an Rialtais.

Tá a fhios agam go maith an tábhacht a bhaineann le cothromaíocht a aimsiú idir aidhmeanna eacnamaíocha, mar bhrabúsacht agus cruthú luacha, aidhmeanna socheacnamaíocha agus timpeallachta chun fás luacha fadthéarmaigh inbhuanaithe a chur chun cinn.

Tá tionchar ag macrathreochtaí agus forbairtí sa gheilleagar i gcoitinne ar an mbealach a gcruthaimid luach go fadtéarmach, agus tá roinnt díobh sin leagtha amach ar leathanach 13. Ó am go chéile, cruthaíonn na treochtaí sin éiginnteacht dúinn, dár gcustaiméirí agus dár bpáirtithe leasmhara i gcoitinne. Tá mionsonraí maidir leis na príomhrioscaí romhainn agus leis na gníomhartha maolaitheacha atá ar bun againn ar fáil ar leathanaigh 27-29.

Táimid tiomanta i leith áit éagsúil ionchuimsitheach oibre a chur ar fáil. Tá straitéis láidir dar teideal ibelong ann leis sin a bhaint amach. Fostóir comhdheiseanna atá ionainn. Sa phróiseas earcaíochta atá againn, cuirimid fáilte agus moladh roimh iarratais ó dhaoine a bhfuil na cáilíochtaí cuí acu, gan beann ar bith ar inscne, aois, bunús cine nó eitneach, dúchas sa Lucht Siúil, reiligiún nó creideamh, stádas teaghlaigh nó sibhialta, claonadh gnéis, féiniúlacht inscne nó míchumas.

Feidhmíocht in 2020

Tá áthas orm a chur in iúl go raibh feidhmíocht sábháilteachta den scoth againn in 2020. Cuireann ár gclár 'Sábháilte san Áit Oibre, Sábháilte sa Bhaile' an t-iompar ceart chun cinn agus spreagann sé ár gcultúr sábháilteachta. Tá sé á thacú ag na córais riachtanacha ó thaobh na bainistíochta sábháilteachta de. In 2020, ba thart ar 76.3 TWh toirt iomlán an gháis a iompraíodh tríd an líonra gáis d'Éirinn, do Thuaisceart Éireann agus d'Oileán Mhanann.

Rinneadh é seo a sholáthair trí Idirnascaire Moffat agus trí gháscheantair na Coiribe agus Cheann Chionn tSáile. In ainneoin thionchar COVID-19, bhí an t-éileamh ar ghás in 2020 ag teacht ar an mórchuid lena raibh ann in 2019. Le linn na bliana, sholáthair gáscheantar na Coiribe 34% de na riachtanais gháis ar fad i bPoblacht na hÉireann. Iompórtáladh gás ón Ríocht Aontaithe chun 64% den

éileamh a shásamh agus tháinig an chuid eile ón stóráil i ngáscheantair Chionn tSáile, inar cuireadh deireadh leis an táirgeadh in Iúil 2020.

D'fhoilsíomar an dara tuarascáil atá againn faoin inbhuanaitheacht i mbliana, 'An Inbhuanaitheacht mBun Gníomhaíochta'. Sa tuarascáil, dírtear aird ar an dul chun cinn atá déanta i dtaca le príonsabail Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a chur i bhfeidhm. Den chéaduair, bronnadh an Duais as Éachtaí san Fhuinneamh Inbhuanaithe orainn chomh maith leis an duais Móreagraíocht Ghlas na Bliana ag Duaiseanna Glasa 2020.

Tá timpeallacht nua oibre ann i bhfianaise COVID-19 atá i ndiaidh tionchar a imirt ar chúrsaí feidhmíochta againne i mbliana. Cuireadh an tógáil ar fad ar sos nuair a tugadh isteach an chéad sraith de shrianta. Ina dhiaidh sin, cuireadh tús arís leis an tógáil agus bhí bealaí nua oibre ann, an scaradh sóisialta ina measc. Dá bharr sin, imríodh tionchar ar chuid de na gnéithe sa chlár soláthair caipitil. In 2020, rinneamar na rudaí seo a leanas:

- ▶ Dhá stáisiún don Ghás Nádúrtha Comhbhrúite a thógáil i gCluain Seach i mBaile Átha Cliath agus ar Bhóthar Bhéal Átha Síomoin i Luimneach.
- ▶ Uasghrádú acmhainne a chur i gcrích ar Ghléasra os cionn talún an Náis le hacmhainn an Ghréasáin Dáileachán sa cheantar a mhéadú.
- ▶ Uasghrádú ar choirí a chur i gcrích i gcúig cinn de láithreáin ar a bhfuil Gléasraí os cionn talún ar fud an ghréasáin.
- ▶ Dhá chomhla atá ríthábhachtach ó thaobh na sábháilteachta de a athsholáthar ar an bpíblíne tharchurtha idir Rinn na Mara agus Baile na Lobhar, a fhágann gur féidir leithlisiú dóthanach a bhaint amach i gcás éigeandála.
- ▶ Tús a chur leis an tionscadal tógála chun seach-chonair a chur isteach de Ghléasra os cionn talún Bhaile Locha i gcontae Bhaile Átha Cliath le cinnteacht an tsoláthair a fheabhsú i gcroílár an líonra.
- ▶ 8,091 custaiméir nua a nascadh leis an líonra dáileacháin.
- ▶ An chéim dheireanach de leathnú líonra a bhaint amach i Loch Garman.

Is féidir leat athbhreithniú oibriúcháin 2020 a léamh ina iomláine ar leathanaigh 39-49.

Tosaíochtaí Straitéiseacha 2021

In 2018, d'fhógair an Rialtas go ndéanfar dhá fhóntas thráchtála rialáilte aonair faoi úinéireacht phoiblí de Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann le linn 2023. I Meitheamh i mbliana chuireamar tús leis an gclár oibre chun dhá fhóntas neamhspleácha leithleacha a chur ar bun. Bainimid amach deighilt oibríochta in 2022 agus deighilt iomlán de réir an dlí in 2023.

Cruthóimid fiorthorthaí do mhuintir na hÉireann ach príomhról a ghlacadh san aistriú i dtreo córas fuinnimh ísealcharbóin. Mar chuid de sin, cuirfear i gcrích na bearta a thugtar dúinn sa Phlean Gníomhaíochta Aeráide 2019. Is éard a dhéanfaimid:

- ▶ Leanúint ar aghaidh líonra náisiúnta stáisiúin CNG a leathadh amach.
- ▶ Tógáil shaoráid Infheistiú Lárnach Bhaile Mhistéala a dheardh agus a ullmhú.
- ▶ Straitéis theicniúil a fhorbairt i leith na hidrigine.

Tá níos mó eolais ar fáil faoinár dtionscnaimh gníomhaíochta aeráide ar leathanaigh 52-58.

Buíochas

Ba mhaith liom mo bhuíochas a chur in iúl do sheirbhísí chomhaltáí an Bhoird. Cuireann siad maíreacht, rialachas agus treorú ríthábhachtach ar fáil agus táim an-bhuíoch as a dtacaíocht. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin le comhaltáí na Foirne feidhmiúcháin as a bhfuinneamh, a ngairmiúlacht agus a gceannaireacht i rith na bliana.

Ar deireadh, agus thar aon ní eile, ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil lenár bhfoireann go léir i mbliana, bliain a bhí go speisialta doiligh, agus lenár gcomhpháirtithe soláthair as a gcuid oibre crua agus as tiomantas atá léirithe acu. Táim bródúil as an dóigh a ndeachamar i ngleic leis na dúshláin agus as an dul chun cinn a rinneamar in 2020.

Cathal Marley

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Struchtúr Rialachais

ervia

Comhlacht Stáit tráchtála a bunaíodh faoin Acht Gáis 1976 (arna leasú).

Cuideachta sealbhaíochta ag a bhfuil dhá phríomhfhochuideachta oibriúcháin, fochuideachtaí a fhaigheann tacaíocht ó sheirbhísí lárnacha tacaíochta.

- ▶ Arna bhunú faoin Acht um Rialú Gáis 2013.
- ▶ Freagrach as úinéireacht agus oibriúchán na gcóras tarchurtha agus dáilte don líonra gáis.
- ▶ Is iompróir agus soláthróir seirbhísí fiontair é Aurora Telecom a oibríonn líonra nua-aimseartha aisiompair snáthoptaice dorcha de ghrád iompróra.

Cuspóirí Straitéiseacha

Seachadadh Gnó

Custaiméir

Fás

Inbhuanaitheacht

Daoine & Cultúr

Tá eolas ann maidir le feidhmíocht Líonraí Gáis Éireann in 2020 ar leathanaigh 39-49.

- ▶ An tÚdarás Náisiúnta um Sheirbhísí Uisce, ar comhlacht Stáit tráchtála é, a bunaíodh faoin Acht um Sheirbhísí Uisce 2013.
- ▶ Freagrach as córais bhailiúcháin a sholáthar, fuíolluisce a chóireáil agus soláthairtí uisce a sholáthar, áiseanna cóireála uisce san áireamh.

Cuspóirí Straitéiseacha

Uisce

Fuíolluisce

Custaiméir

Inbhuanaitheacht

Daoine & Cultúr

Tá eolas ann maidir le feidhmíocht Uisce Éirinn in 2020 i dTuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais Uisce Éireann ar www.water.ie.

Ceisteanna Ábhartha

Oibrímid go dlúth lenár scairshealbhóirí agus páirtithe leasmhara chun tuiscint a fháil ar na saincheisteanna is tábhachtaí dóibh agus chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna sin.

Slándáil Soláthair agus Iomaíochas

Líonra gáis eacnamúil éifeachtúil a fhorbairt, a oibriú agus a chothabháil chun slándáil soláthair agus iomaíochas a áirithiú le linn an aistriú i dtreo an dícharbónaithe.

Gníomhú ar son na hAeráide

Páirt mhór a ghlacadh san aistriú i dtreo córas fuinnimh ísealcharbóin agus scrúdú a dhéanamh ar dheiseanna infheistíochta chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú faoi raon ár sainordaithe thráchtála.

Cumas

Éascaíocht a dhéanamh ar fhás Uisce Éireann mar fhóntas. Na scileanna agus an cumas a fhorbairt in Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann go mbeidh siad ábalta oibriú mar dhá fhóntas rialáilte aonair atá faoi úinéireacht phoiblí faoi 2023.

Luach a chruthú – mar a dhéanaimidne é

Creat Straitéiseach

Cuspóir

Feabhas a chur ar shláinte agus ar cháilíocht bheatha mhuintir na hÉireann, ár dtimpeallacht a chosaint agus forbairt eacnamaíoch a chumasú trí bhonneagar agus seirbhísí ar ardchaighdeán a chur ar fáil ar bhealach sábháilte éifeachtach.

Luachanna

Is iad na cúig luach sin atá i gcoitinne againn a shainíonn carachtar ár n-eagraíochta. Is iad a a dhéanann ár ngníomhartha agus ár gcinntí a threorú agus a chuireann creat ar fáil don chaoi a ndéanaimid idirghníomhú agus cumarsáid lena chéile, lenár gcustaiméirí agus le páirtithe leasmhara.

Feidhmíocht

Déanaimid iarracht a bheith mar fhóntas ilghnéitheach ardfheidhmíochta a sholáthraíonn seirbhísí agus bonneagar ardchaighdeán an t-am ar fad.

Ionracas

Táimid oscailte agus macánta i ngach a ndéanaimid. Caithimid go measúil lena chéile, lenár gcustaiméirí, lenár sócmhainní agus leis na hacmhainní nádúrtha a bhfuilimid ag brath orthu.

Sábháilteacht

Cuireann muid an tsábháilteacht ag croílár ár gcuid oibre.

Comhar

Bíimid ag obair as lámha a chéile chun torthaí a bhaint amach agus muid ag roinnt lena chéile agus ag foghlaim óna chéile.

Seirbhís do Chustaiméirí

Is é is cuspóir dúinn seirbhísí ardchaighdeán a sholáthar dár gcustaiméirí. Éistimid leo maidir lena bhfuil uathu agus déanaimid iarracht níos mó ná sin a bhaint amach.

Cuspóirí Straitéiseacha

Is é an straitéis atá againn ná bonneagar agus seirbhísí gáis, uisce agus fuíolluisce bunriachtanacha a chur ar fáil go héifeachtúil agus go sábháilte i gcomhréir lenár bplean fadtéarmach. Tá ról lárnach againn in Ervia feabhas a chur ar an gcomhshaol, a bheith mar cheannairí san aistriú go córas fuinnimh ísealcharbóin, acmhainní uisce luachmhara a chosaint agus athléimneacht a mhéadú. Is éard a dhéanfaimid:

1. Eagraíocht

Samhail eagraíochta a fhorbairt atá struchtúrtha go cuí agus a rialaítear go cuí do raon agus nádúr an ghnó a bhainistítear.

2. Gníomhú ar son na hAeráide san Earnáil Fuinnimh

An ról lárnach a d'fhéadfadh a bheith ag an líonra gáis i ndícharbónú gheilleagar na hÉireann a léiriú agus tacú leis an ról sin, agus an bonneagar náisiúnta tacaíochta a sholáthar atá de dhíth chun líonra go hiomlán dícharbónaithe a bhaint amach faoi 2050.

3. Neart Airgeadais

Staid láidir airgeadais a chaomhnú agus leas a bhaint as sin chun maoiniú iomaíoch a fháil le riachtanais ghnó a chomhlíonadh agus luach scairshealbhóra a uasmhéadú.

4. Inbhuanaitheacht

A bheith ar na príomhghnóthais ghlasa inbhuanaithe in Éirinn faoi 2025.

5. Nuálaíocht

Scrúdú a dhéanamh ar an acmhainneacht maidir le deiseanna nua a bhaineann le bonneagar a théann i ngleic le míreanna tosaíochta an scairshealbhóra ar chlár cruinnithe, agus béim a leagan mar chuid de sin ar dhícharbónú fuinnimh, agus toradh tráchtála a tháirgeadh.

6. Daoine agus Cultúr

Tacú le cultúr a mheallann, a spreagann agus a chumasaíonn ár ndaoine agus comhpháirtithe gnó trí thimpeallacht foirne chomhoibríoch as a bhfuilimid bródúil agus a sholáthraíonn sábháilteacht do mhuintir na hÉireann.

Tosca a imríonn tionchar ar Chruthú Luacha

Cinnteacht an tSoláthair

Is é an dúshlán

Iomaíochas eacnamaíoch a chothabháil.

Mar sin, ní mór dúinn

Soláthar daingean iontaofa gáis a chinntiú.

Agus cruthóimid luach mar seo a leanas

Obair i gcomhar le páirtithe leasmhara le hullmhú le haghaidh teagmhais sa líonra.

Gníomhú ar son na hAeráide

Astaíochtaí carbóin in Éirinn a laghdú 51% faoi 2030.

An líonra gáis a dhícharbónú.

Leanúint ar aghaidh uailmhianta an Rialtais maidir leis an dhícharbónú a bhaint amach mar aon le tacú leo.

Custaiméir

Eispéireas do chustaiméirí a sholáthar a shásaíonn a riachtanais.

Tuairimí an chustaiméara agus páirtithe leasmhara a fháil ionas gur seirbhís ar luach ard atá ar fáil.

Feabhas a spreagadh i rith an ama gur féidir an iarracht a laghdú ar fud rannpháirtíocht an chustaiméara. Táimid tiomanta i leith oibríochtaí a chur ar fáil do chustaiméirí atá éifeachtúil ó thaobh costais de.

Fás Geilleagrach

Tacú le Plean Náisiúnta Geilleagrach na hÉireann a fhorbairt agus díriú isteach ar iarrachtaí le dul i ngleic leis an athrú aeráide.

Fuinneamh inacmhainne glan a chur ar fáil.

Infheistíocht a dhéanamh sa bhonneagar chun tacú leis an bhfás geilleagrach náisiúnta. Múnla inbhuanaithe gnó a fhorbairt. An nuálaíocht a chur chun cinn.

Inbhuanaitheacht

An comhshaol a chosaint, úsáid chúí a bhaint as acmhainní agus meas a léiriú ar fhostaithe.

A bheith ar na príomhghnóthais ghlasa inbhuanaithe in Éirinn faoi 2025.

Gnólacht inbhuanaithe a fheidhmiú, ár n-astaíochtaí agus dramhaíl a íoslaghdú, a dhéanann an bhithéagsúlacht a bharrfheabhsú agus tacú lenár muintir agus ár bpobail.

Samhail Ghnó Ervia

Luach a chruthú - mar a dhéanaimidne é

Ionchuir

Gníomhaíochtaí Gnó

Airgeadas

Tuillimid ioncam ar mheascán sócmhainní rialáilte agus neamhrialáilte.

Sócmhainní Iomlána

Líonraí Gáis Éireann	€2.7bn
Aurora Telecom	€30m

Líonraí

Clúdaíonn ár líonraí gáis uisce agus teileachumarsáide an tír ar fad.

Km Líonraí

Líonraí Gáis Éireann	14,617 km
Aurora Telecom	1,200 km

Daoine agus Comhpháirtithe

Má bhímid ag obair le chéile agus má bhainimid leas as ár saineolas i dteannta a chéile is féidir linn ár ngnó a chaomhnú agus a fhás.

546 fostaí i Líonraí Gáis Éireann
chomh maith le 608 fostaí i Seirbhísí Lárnacha a sholáthraíonn seirbhísí d'Uisce Éireann freisin

Páirtithe Leasmhara

Téann muid i gcomhairle lenár bpobail agus bíonn muid go gníomhach ag lorg a dtuairimí: ár gcustaiméirí, ár rialtóirí, an Rialtas agus infheisteoirí.

Acmhainní Nádúrtha

Oibrímid chun ár gcomhshaol a chosaint le linn an aistrithe i dtreo córas fuinnimh ísealcharbóin.

Déanaimid **76.3 TWh** gás nádúrtha a iompar gach bliain

Na Córais a Oibriú

- ▶ Soláthar leanúnach ar ardchaighdeán
- ▶ Sábháilteacht
- ▶ Rialú eangaí
- ▶ Freagairt do thuairiscí faoi sceitheadh gáis

Ag Cur Feabhais ar ár dTairiscint go Leanúnach

- ▶ Gás Nádúrtha Comhbhrúite
- ▶ Hidrigin
- ▶ Éifeachtúlacht a fheabhsú

Freastal go maith ar ár gCustaiméirí

- ▶ Comhoibritheach
- ▶ Naisc nua

Agus iad ag obair le chéile, tógann agus oibríonn ár ndaoine agus ár gcomhpháirtithe ár líonraí gáis agus snáthoptaice, agus déanann siad cothabháil orthu, chun seirbhísí riachtanacha a sholáthar dár gcustaiméirí, don phobal agus don gheilleagar.

Aschuir

Sochair

Ár mbonn sócmhainní a chothabháil

- ▶ Slándáil chórais
- ▶ Straitéis sócmhainne
- ▶ Cláir chothabhála

Infheistiú i Sócmhainní

- ▶ Fás
- ▶ Athfheistiú
- ▶ Acmhainn
- ▶ Cinnteacht an tSoláthair
- ▶ Caomhnú

Déanaimid Forbairt agus Maoiniú ar Phleananna le haghaidh an Todhchaí

- ▶ Plean gnó
- ▶ Tosaíochtaí infheistíochta
- ▶ Gníomhú ar son na hAeráide

Seirbhísí éifeachtúla atá cost-éifeachtúil agus dírithe ar chustaiméirí

Bonneagar daingean seasmhach

Custaiméirí

- ▶ Freastal a dhéanamh ar bhreis is **706,000** custaiméir gáis
- ▶ Soláthairtí leanúnacha sábháilte ar ardchaighdeán a chur ar fáil
- ▶ Seirbhísí a chur ar fáil atá ag éirí níos éifeachtúla i dtólamh

Fostaithe

- ▶ Foghlaim agus Forbairt
- ▶ Sláinte agus Folláine
- ▶ Éagsúlacht agus Cuimsiú

Pobail

- ▶ Ag cosaint na timpeallachta agus ag tacú le bithéagsúlacht
- ▶ Gníomhú ar son na hAeráide
- ▶ Ag tacú le pobail áitiúla

Rialtóirí

- ▶ Feabhas a chur ar fheidhmíocht de réir na gcaighdeán rialála

Scairshealbhóir

- ▶ Díbhinní

Geilleagar

- ▶ Ag cumasú forbairt gheilleagrach
- ▶ Tacú le fostaíocht
- ▶ Infheistiócht a dhéanamh sa bhonneagar

Rannpháirtíocht Páirtithe Leasmhara

Ag Ervia, tugaimid an-aird ar nádúr agus cáilíocht ár gcaidrimh lenár bpáirtithe leasmhara go léir. Bímid ag obair go dlúth leo chun a dtuairimí agus a leasanna a thuiscint, chun ár dtionscadail a chur i gcrích i gcomhpháirt, agus chun freagairt dá leasanna de réir mar a dhéanaimid dul chun cinn maidir lenár gcuid bpleananna.

	I measc na gComhlachtaí Ionadaíochta tá	Tosaíochtaí
 An Pobal i gCoitinne agus Pobail	Daoine aonair, pobail, grúpaí comhshaoil, grúpaí tomhaltóirí, grúpaí le leas i ngnó, forais feirmeoireachta, etc.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Soláthairtí sábháilte seasmhacha gáis nádúrtha a áirithiú. ▶ Iomaíochas a chaomhnú. ▶ Tacú le fás sóisialta agus eacnamaíoch.
 Páirtithe	Comhpháirtithe, soláthraithe seirbhíse tríú páirtí agus soláthróirí.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Oibriú go héifeachtúil le chéile chun seirbhísí ar ardchaighdeán a sholáthar.
 Rialtóirí	An Coimisiún um Rialáil Fóntas, Rialtóir Fóntas (Tuaisceart Éireann), Office of Gas and Electricity Markets (Ríocht Aontaithe).	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tionscnaimh a chur i gcrích chun beartais fuinnimh agus aeráide a chur i bhfeidhm. ▶ Leanúint ar aghaidh le Pleananna Gnó a chur i bhfeidhm go céimneach, lena n-áirítear an Plean Infheistíochta Caipítal a chur ar fáil. ▶ Oibriú go héifeachtúil agus costais a laghdú.
 Scairshealbhóirí	An Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil, An Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Beartas Rialtais a chur i bhfeidhm. ▶ Cumarsáid a dhéanamh go cruinn trédhearcach agus dul chun cinn maidir le pleananna a léiriú. ▶ Uisce Éireann a bhunú mar eagraíocht aonair agus na scileanna agus cumais a fhorbairt laistigh d'Uisce Éireann chun go mbeidh sé ina fhóntas tráchtála rialáilte faoi úinéireacht phoiblí.

WCPO-0
15595-03

Ár Straitéis a Chomhlíonadh

Buaicphointí

Ghin gás ní ba mhó leictreachais ná a ghin foinsé ar bith eile fuinnimh

Is é an líonra náisiúnta gáis bunchloch chóras fuinnimh na hÉireann. Déanann an líonra 31% bhunriachtanais fuinnimh na hÉireann a chumhachtú, 41% théamh na tíre a chumhachtú agus 52% leictreachas na tíre a ghiniúint. Laethanta nach mbíonn gaoth láidir ann féadfaidh an gás 90% mheascán ginte an fhuinnimh a chur ar fáil.

Breis agus

31%

de bhunriachtanais fuinnimh a chumhachtú

Breis agus

41%

teasa a chumhachtú

Breis agus

52%

de ghiniúint leictreachais a chumhachtú

Naisc nua

519 gnólacht beag go meánmhéide, 41 custaiméir mór tionsclaíochta, níos mó ná 4,000 baile agus 12 bhloc árasáin a bhfuil conarthaí leo iad a nascadh leis an líonra gáis in 2020.

Rinneadh an obair ar fad i gcomhréir le treoirlínte an Rialtais maidir leis an tsláinte phoiblí.

496 GWh

40

Úsáideoirí móra tionsclaíochta

62 GWh

420

Gnólachtaí tráchtála

29 GWh

2,435

Seantithe

16 GWh

1,598

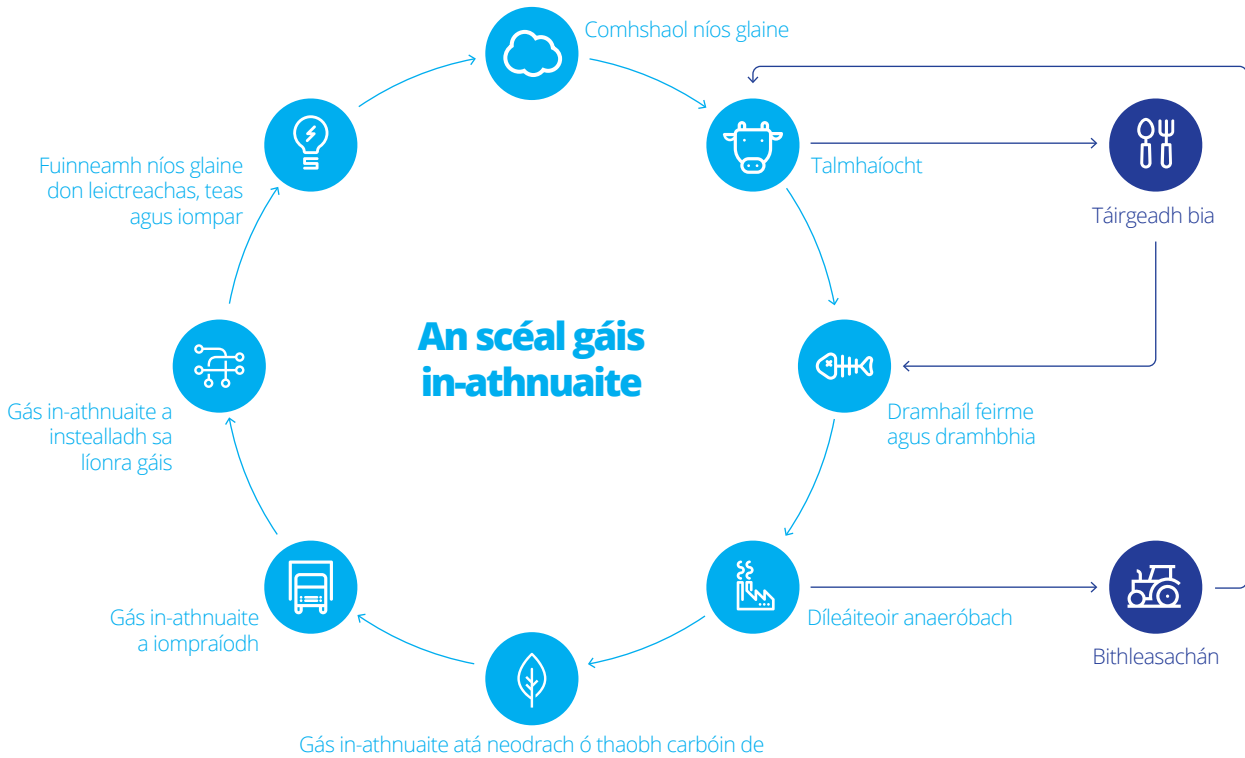
Tithe nua

14 GWh

12

Árasáin mhóra nua

Freastal ar gheilleagar ciorclach na hÉireann

Tá méideanna tráchtála de ghás in-athnuaite á gcur isteach againn chuig líonra gáis na hÉireann ó shaoráid insteallta gáis na hÉireann – an t-aon cheann dá chineál sa tír a tógadh don chúis sin. Dá bhrí sin, tá Líonraí Gáis Éireann ag cuidiú le heagraíochtaí geilleagair chiorclacha a chur ar fáil atá go fírinneach inbhuanaithe, ar an ábhar go ndéantar a ngnólachtaí a chumhachtaí ó ghás in-athnuaite a dhéantar óna ndramhbhia agus dramhaíl talmhaíochta féin.

Tá an dara pointe insteallta gáis á fhorbairt gar do Bhaile Mhistéala, contae Chorcaí.

Éire ar an mbealach chun iompar tráchtála atá neodracht ó thaobh carbóin de a bhaint amach

Chuireamar Circle K Chaisil leis an líonra atá ag fás de stáisiúin athbhreoslaithe atá inrochtana don phobal le Gás Comhbhrúite Nádúrtha a fháil. Tá 11 eile á bhforbairt agus táthar ag súil go n-osclofar dhá cheann acu in 2021.

Buaicphointí (ar lean)

Freagairt taobh istigh d'uair an chloig, gach uair

In 2020 thugamar freagra ar 14,928 cás inar measadh gur scaoileadh gás, nó ina raibh fadhbanna a bhain le haonocsaíd charbóin, agus teagmhais eile, taobh istigh de 29 nóiméad ar an meán.

Freagairt ar phaindéim COVID-19

Mar gheall ar na nósanna láidre atá againn a tástáladh, bhíothas cinnte go raibh líonra riachtanach gáis na hÉireann in ann feidhmiú go sábháilte gan chliseadh i rith na paindéime.

Thugamar tús áite do naisc riachtanach le haghaidh shaoráidí FSS. Chuireamar dlús faoi naisc le haghaidh cóiríocht éigeandála oibrithe cúraim. Bhíomar ag obair leis an gCoimisiún um Rialáil Fóntas agus le soláthróirí fuinneamh chun tacú leis an gcreidmheas éigeandála ardaithe agus leis na scéimeanna fionraí soláthair le haghaidh custaiméirí.

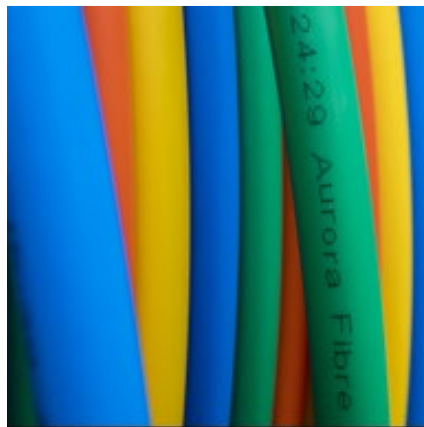
Ullmhúchán a dhéanamh chun hidrigin a iompar ar an líonra

Chuireamar tús le hlonad Nuálaíochta Hidrigine a thógáil i mBaile Átha Cliath chun tástáil a dhéanamh leis an dóigh is fearr chun hidrigin a thabhairt isteach lena húsáid i mbailte agus gnólachtaí na hÉireann, a chinnteoidh gur féidir hidrigin a iompar go sábháilte inár líonra.

Síneadh réigiúnach le líonra snáthoptaca Aurora

Choimisiúnaigh Aurora Telecom an deighleog 300km dheireanach dá líonra náisiúnta snáthín ardleibhéal ó Chorcaigh go Baile Cliath, trí Phort Láirge agus Ceatharlach, a fhágann go bhfuil lorg 1,200km ann anois. Chuireamar nasc breise 100km i gcrích fosta, a dhéanann an bealach a réiteach le haghaidh cábla-chóras ríthábhachtach trasatlantach faoi uisce a leaindeálfadh i gContae Mhaigh Eo, a sholáthraíonn nasc tiomnaithe chuig Stáit Aontaithe Mheiriceá.

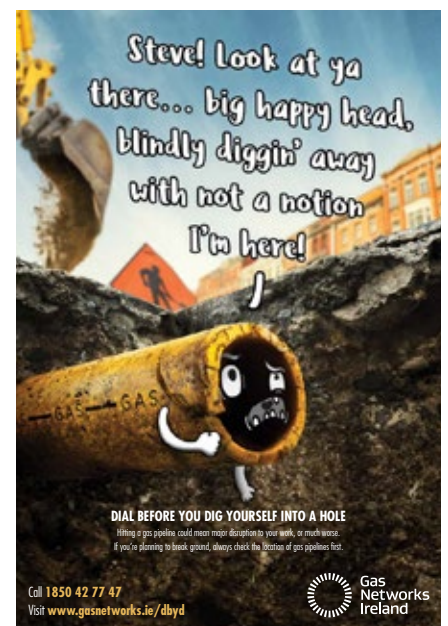
Duaiseanna bronnta ar son iarrachtaí i leith na hinbhuanaitheachta

Tugadh aitheantas dúinn as na hiarrachtaí atá déanta againn an inbhuanaitheacht a neadú i ngach gné dár gcúrsaí gnó nuair a bronnadh dhá dhuais orainn ag Duaiseanna Glasa 2020: Duais as Éachtaí san Fhuinneamh Inbhuanaithe agus Móreagraíocht Ghlas na Bliana. D'éirigh linn an chéad scór is fearr as aon chuideachta fuinnimh Éireannach a bhaint amach sa rangú atá ag Carbon Disclosure Project, atá aitheanta go hidirnáisiúnta.

Baineadh feidhm as an tseirbhís Dial Before You Dig, dá bhfuil na duaiseanna bainte amach, breis agus 15,000 uair

An tseirbhís thábhachtach a chuirimid ar fáil to thógáil, innealtóirí agus duine ar bith ar mian leo an talamh a thochoilte go sábháilte atá in *Dial Before You Dig*. Bronnadh an duais Sharing & Collaboration Customer Success Award 2020 ón Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta in Éirinn ar an tseirbhís, agus bhí sí sa bhabhta ceannais sa chatagóir "Game changer" i nDuaiseanna na Líonraí 2020.

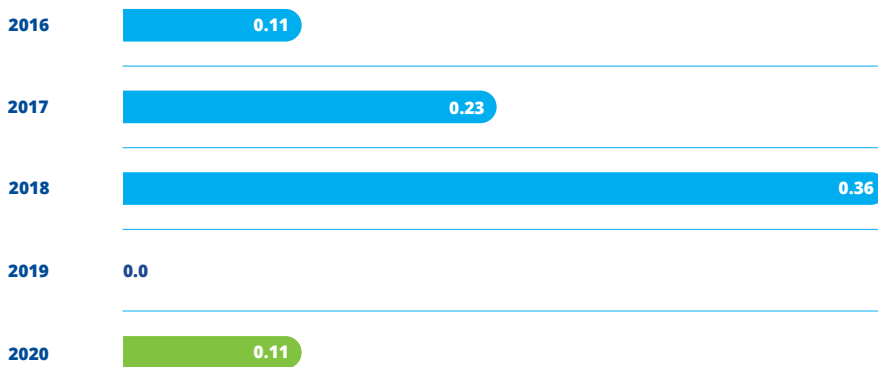
Tá níos mó ná 2,100 úsáideoir cláraithe i ndiaidh corradh le 15,000 léarscáil a ghiniúint ó bhí an tseirbhís beo den chéad uair i nDeireadh Fómhair 2019.

Feidhmíocht Oibriúcháin Líonraí Gáis Éireann

Sábháilteacht

Iomlán RMTAC – Fostaithe (>1 lá)/#/100k uair

- ▶ Úsáidimid an Ráta Minicíochta Teagmhas Ama Cailte chun líon na dtimpistí a rianú a tharlaíonn d'fhostaithe in aghaidh gach 100,000 uair an chloig a oibrítear a oibrítear, a fhágann gur gá do bhall foirne > 1 lá amháin saor a thógáil ón obair.
- ▶ Tá an tsábháilteacht mar luach lárnach in Ervia. Tá an clár cultúrtha sábháilteachta Sábháilte san Áit Oibre, Sábháilte sa Bhaile i bhfeidhm ó 2015 agus táimid ag obair i gcónaí le cúrsaí feidhmíochta sábháilteachta a fheabhsú.

Sábháilteacht

nóiméad ar an meán le freagairt ar Thuairiscí ón bPobal faoi Sceitheadh Gáis

- ▶ Déanann an tomhas seo an fhad ar an meán a rianú a thógann sé orainn freagairt ar thuairiscí ón bpobal faoi sceitheadh gáis. Is é an mhéadracht atá socraithe againn leis an CRU ná ráta freagartha 97% laistigh d'uair amháin; in 2020 baineadh amach ráta comhlíonta 99.9%.
- ▶ Méadracht sábháilteachta an-tábhachtach atá ansin. Taispeánann sé cé chomh tábhachtach is atá sé dúinn na caighdeáin ardfheidhmíochta sin a choimeád go leanúnach thar am.

Seirbhís do Chustaiméirí

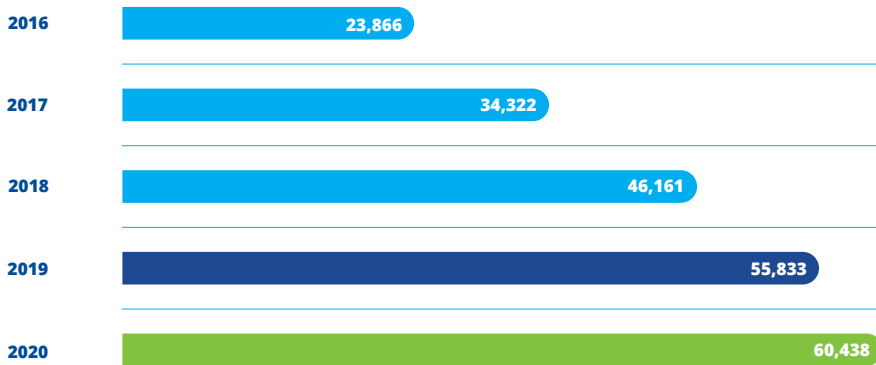
Réiteach Céad Theagmhála

- ▶ Déanaimid athbhreithniú ar shampla dár dteagmhálacha le custaiméirí gach mí thar réimse éagsúla cineálacha glaonna. Déantar suirbhé neamhspleách ar rogha dár nglanna chun na scóir a bhailíochtú.
- ▶ Cuirtear in iúl dúinn leis an tomhas seo cé chomh minic a bheimid in ann iarratas an chustaiméara a réiteach ar an gcéad teagmháil, gan gá tuilleadh eolais a fháil, an t-iarratas a chur chun na hoifige cúil, gearán a chruthú nó as scéal a fhiosrú níos mó.

Fás

Ceangail Nua Charnacha 2014–2020

- ▶ Déanaimid an méadú ar úsáid an líonra mar gheall ar naisc nua a thomhas.
- ▶ Tá líon na gceangal nua á fhás againn ag an am céanna. Den chuid is mó, is iad custaiméirí agus cuideachtaí tionsclaíocha atá taobh thiar den mhéid.

Caiteachas Caipitiúil

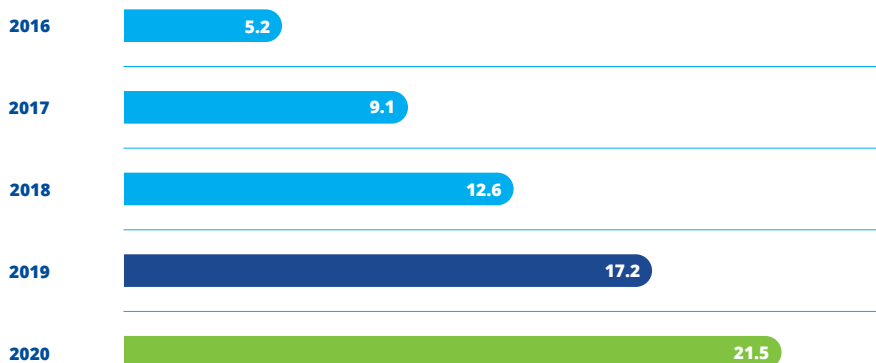
Caiteachas Caipitiúil €m

- ▶ Cuirimid caiteachas ar bhonneagar amhail gléasra, réadmhaoin, trealamh, agus sócmhainní doláimhsithe san áireamh.
- ▶ Tá cur i gcrích na gclár caipitiúil i gcroílár ár gcumais líonraí a fhorbairt agus a chothabháil.

Éifeachtúlachtaí Oibriúcháin Carnacha

Éifeachtúlachtaí Opex €m

- ▶ Cuirimid éifeachtúlachtaí chun cinn ar bhonn leanúnach sa chaoi a ndéanaimid ár seirbhísí a chur ar fáil.
- ▶ Bhaineamar amach an sprioc a bhí againn éifeachtúlachtaí €21.5m a sholáthar sa tréimhse 2016-2020.

Bainistíocht Riosca

Tá an bhainistíocht réamhghníomhach ar riosca ríthábhachtach dár gcumas na cuspóirí straitéiseacha atá againn, idir gearrthéarmach agus fadtéarmach, a shásamh. Déanann Líonraí Gáis Éireann bainistíocht, monatóireacht agus tuairisciú ar na príomhrioscaí agus éiginnteachtaí a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar ár gcumas na huailmhianta straitéiseacha atá againn a chur i gcrích. Tá an córas chun riosca a bhainistiú agus maidir le beartas riosca bunaithe go maith faoin am seo agus cuirtear an córas i bhfeidhm go comhsheasmhach ar fud na heagraíochta. Is é an tosaíocht atá againn tuiscint a fháil ar an timpeallacht riosca, rioscaí ar leith a aithint agus measúnú a dhéanamh ar an neamhchosaint a d'fhéadfadh a bheith ann.

Ó thaobh riosca de, bliain dhúshlánach ba ea 2020 don chuid is mó de ghnólaicteáí, Líonraí Gáis Éireann san áireamh. Mar sin féin, tá an chuideachta i ndiaidh aghaidh a thabhairt go díreach chun dul i ngleic leis an dúshlán sin. Cuireadh na Pleananna Leanúnachais Gnó agus struchtúir maidir le Bainistíocht Géarchéime i bhfeidhm i mí an Mhárta. Tá paindéim COVID-19 i ndiaidh tionchar suntasach a imirt ar ár bpróifíl maidir le riosca agus táthar i ndiaidh aird ar leith a thabhairt uirthi leis na rioscaí a thugtar thíos a bhainistiú. Lena chois sin, tá an chuideachta i ndiaidh pleanáil go héifeachtach do na rioscaí a bhaineann le tosaíochtaí eile mar Brexit.

Creat Bainistíochta Riosca

Tá freagracht fhoriomlán ar an mBord as bainistíocht riosca agus as na córais rialaithe inmheánaigh. Tá cultúr réamhghníomhach maidir leis an mbainistíocht riosca ann chun tacú le cultúr foriomlán agus luachanna na heagraíochta agus leis an iompraíocht lena mbítear ag súil san eagraíocht. Tá clár soiléir oibre chun i gcónaí leis sin a dhaingniú agus a fheabhsú. Rinneadh struchtúir rialachais oiriúnacha a fheabhsú agus a chomhtháthú níos mó lena chinntiú go bhfuil soiléireacht ann maidir le húinéireacht agus freagracht ó thaobh na bainistíochta riosca de. Déanann an Bord inghlacthacht riosca a shocrú gach bliain trí nádúr agus fairsinge na rioscaí a bhfuilimid sásta glacadh leo a dheimhniú. Tarmilgítear údarás ar an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca chun tacú leis an mBord i dtaobh na n-oibleagáidí sin. Tugann fóraim rialachais fheidhme agus fheidhmiúcháin tacaíocht dóibh timpeallacht éifeachtach bainistíochta riosca a choimeád. Táimid de shíor ag cur le cultúr an rialachais. Déanaimid ár ngníomhaíochtaí a chomhtháthú agus a uathobriú sna córais ar fad atá againn chun riosca a bhainistiú agus sna córais inmheánacha rialaithe agus iniúchóireachta fosta. Sna foirne atá ag plé le Bainistíocht Riosca san Fhiontar, tugadh tús áite le linn 2020 don tsoiléireacht sa tuairisciú ar an bpróifíl riosca. Bhíothas ag

cinntiú go mbainfí comhtháthú níos mó amach le cuspóirí na heagraíochta agus leis an tuairisciú ar oibríochtaí, airgeadas agus feidhmíocht. Mar pháirt de Straitéis Riosca Ervia, tabharfar aird air sin agus ar thionscnaimh eile a bhaineann leis an gcultúr riosca agus le nithe a fheabhsú go leanúnach. Beifear ag foghlaim in 2021 ón mbainistíocht riosca le linn phaindéim COVID-19 atá fós linn.

Tá ár n-oibríochtaí gnó ag feidhmiú ar bhonn fadtéarmach. Mar sin, táimid ag plé go leanúnach le lear mór de na rioscaí. Féadtar na rioscaí sin teacht chun cinn agus a bheith ag athrú i rith an ama, de réir mar a thagann athrú ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu – nó ar cé chomh cosúil is atá sé go mbeidh siad ann – mar gheall ar eachtraí inmheánacha agus seachtracha. Ag an am céanna, bíonn rioscaí nua ag teacht chun cinn an t-am ar fad. Dá bharr sin, tá an-tábhacht ag baint le creat éifeachtach comhtháite bainistíochta riosca a bheith ann, a bheidh ag tacú lenár gcuspóirí straitéiseacha agus oibríochta a bhaint amach. Bíonn an straitéis agus creat riosca ag athrú de réir a chéile ar bhonn leanúnach. Mar gheall ar bhainistíocht riosca réamhghníomhach, is féidir linn breisluach a chruthú dár ngeallsealbhóirí, dár gcustaiméirí agus don phobal i gcoitinne.

Ár nGníomhaíochtaí Bainistíochta Riosca

 <p>Ó Lá go Lá</p> <p>Réimsí Oibríúcháin</p> <p>Rioscaí a aithint, a bhainistiú, a cheistiú agus a thuairisciú.</p>
 <p>Ag comhtháthú le Straitéis & Próiseas</p> <p>Réimsí Oibríúcháin</p> <p>Tá measúnú riosca ina chuid lárnach de phleanáil straitéiseach, infheistiú a chur in ord tosaíochta agus meastóireacht tionscadal.</p>
 <p>Rialachas</p> <p>Réimsí Oibríúcháin</p> <p>Bíonn na Coistí Feidhmiúla agus Feidhmiúcháin Riosca ag tacú leis an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca.</p>

Bainistíocht Riosca (ar lean),

Rioscaí agus Éiginnteachtaí Príomha

Riosca	Comhthéacs	Laghdú	
Sláinte, Sábháilteacht agus an Comhshaoil			
1	Mórtheagmhas sláinte agus sábháilteachta nó comhshaoil a bhfuil tionchar suntasach aige ar fhostaí, conraitheoir nó an pobal i gcoitinne nó a dhéanann dochar dóibh.	Ní mór cloí leis an reachtaíocht agus na socruithe sláinte, sábháilteachta agus comhshaoil ar fad chun an fhoireann, conraitheoirí agus an pobal a chosaint ar ghortú nó bás agus chun ionchúisimh fhéideartha, cáillteanas airgeadais agus damáiste do chlú a sheachaint.	<ul style="list-style-type: none"> Déanann an Príomhchoiste Sábháilteachta (atá ina Choiste Feidhmiúcháin) maoirseacht ar fheidhmíocht Sláinte & Sábháilteachta. Arna dheimhniú chuig Córais Bainistíochta Sábháilteachta ISO45001 agus Córas Bainistíochta Comhshaoil ISO14001. Athbhreithniú, gníomhaíochtaí éigeandála, iniúchóireacht agus gníomhaíocht dearbhaithe, idir inmheánach agus seachtrach.
2	Baol suntasach roimh shláinte fostaithe nó go gcuirfead as do chúrsaí gnó dheasca thionchar COVID-19.	Tinneas ar mhórscaála i measc fostaithe mar gheall ar eipidéim nó paindéim (e.g. Covid-19) a théann i bhfeidhm ar dhaonra na hÉireann, agus a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar shláinte agus folláine fostaithe, oibríochtaí, ar an soláthar seirbhíse agus ar an slabhra soláthair.	<ul style="list-style-type: none"> Tá plean athbhreithnithe don ullmhacht le haghaidh paindéime ar bun ó bhí 2018 ann. Tá an fhoireann bainistithe géarchéime ag feidhmiú ó thús na géarchéime. Tá plean freagartha i leith COVID-19 ar bun ag Ervia agus Líonraí Gáis Éireann. Rinneadh socruithe teagmhasacha leanúnachais gnó a ghníomhachtú. Teagmháil leis na príomhpháirtithe leasmhara (FSS, an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta, an Coimisiún um Rialáil Fóntas, Ranna Rialtais etc.) chomh maith le tagarmharcáil fóntais ag piaráí. Plean soiléir cumarsáide, teachtaireachtaí a sheoladh ar bhonn comhordaithe chuig fostaithe mar chuid de. Socruithe oibre i bhfeidhm – bunús na bhfostaithe ag obair ón mbaile. Aithníodh oibríthe riachtanacha le haghaidh obair oifige/allamuigh/suímh agus rialuithe tacaíochta COVID-19 ar bun de réir na bpleananna freagartha. Tacaíochtaí breise sláinte agus folláine ar bun.

Slándáil Soláthair Líonra

3	Má tharlaíonn imeacht nach mbeidh Líonraí Gáis Éireann ábalta dá bharr soláthar gáis leordhóthanach a choimeád chun an t-éileamh atá ann agus a bheidh ann a shásamh, d'fhéadfadh sé sin damáiste a dhéanamh do chlú agus chúrsaí airgeadais.	Tá Líonraí Gáis Éireann freagrach as an líonra píblíne le haghaidh Gás Nádúrtha a fheidhmiú chun soláthar gáis i bPoblacht na hÉireann a chinntiú.	<ul style="list-style-type: none"> Rialachán (AE) 2017/1938 maidir le slándáil an tsoláthair gáis a chomhlíonadh. Caidreamh gníomhach le príomhpháirtithe leasmhara mar chuid den athbhreithniú ar slándáil an tsoláthair fuinnimh ag leibhéal an Rialtais. Fágann nascadh na píblíne gáis ar tír mór in Albain go ndéantar slándáil an tsoláthair a dhaingniú i gcás na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe, a cuireadh i gcrích in 2018. Déanann Gáscheantar na Coiribe soláthar dúchasach gáis a chur ar fáil a chuireann le slándáil an tsoláthair i gcás na hÉireann sna blianta atá le teacht. Cláir chuimsitheacha na cothabhála agus cigireachta sócmhainne. Foilsítear Plean Forbartha Líonra gach bliain. Plean chun Acmhainn an Líonra a Bhainistiú. Plean agus tionscadail infheistíochta caipitiúla.
---	---	--	---

An Todhchaí a Dhéanamh Slán - Dícharbónú agus an tAthru Aeráide

4	Cliseadh straitéisí fairsí fhadtéarmach Líonraí Gáis Éireann a chur i bhfeidhm agus a sholáthar, cailliúint iomaíochais, an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag an reachtaíocht, gan a bheith ábalta na dualgais maidir le dícharbónú a chomhlíonadh nó cliseadh Líonraí Gáis Éireann a bheith i measc na ngnóilachtaí inbhuanaithe is fearr in Éirinn.	Tá an dícharbónú fuinnimh fós ar cheann de na dúshláin is mó atá ann sa domhan. Tá beartais an AE agus na hÉireann maidir le fuinneamh agus leis an athru aeráide ag díriú isteach ar dheireadh a chur le breosla iontaise, gás nádúrtha san áireamh (an breosla iontaise is glaine). Mura mbeifear ábalta an líonra gáis a dhícharbónú, beidh baol ann dá bharr go mbeadh astaíochtaí fuinnimh ann i gcónaí agus nach mbainfí go leor úsáide as an líonra gáis. D'fhéadfadh méadú teacht ar tharaifí dá bharr agus sócmhainní tréigthe a bheith ann.	<ul style="list-style-type: none"> Caithear a chinntiú go n-aithníonn, go dtuigeann agus go nglacann príomhpháirtithe leasmhara leis an ról a bheidh líonra dícharbónaithe gáis in ann a ghlacadh (i gcomhar leis an leictreachas in-athnuaite) i gcóras fuinnimh na hÉireann amach anseo. Infheistíocht a dhéanamh i dtionscnaimh maidir leis an inbhuanaitheacht agus i straitéisí fadtéarmacha lena n-áirítear Gás Nádúrtha Comhbhrúite, gás in-athnuaite agus a chinntiú go mbeidh an líonra réidh hidrigín a iompar agus a stóráil. Feidhmíocht agus straitéisí i leith na hinbhuanaitheachta agus rialachas is monatóireacht shoiléir i bhfeidhm.
---	---	---	--

Bonneagar agus Soláthar Seirbhíse

Riosca	Comhthéacs	Laghú	
5	Gan a bheith ábalta na Pleananna Infheistíochta Caipitiúla atá ann nó a bheidh ann a sholáthar ina n-íomláine mar gheall ar acmhainn theoranta sa slabhra soláthair sa tionscal foirgníochta, nó cliseadh ceann de na soláthraithe móra a d'fhágfadh b'fhéidir nach gcomhlíonfaí uasteorainn líonra dá bharr nó nach mbeifí ábalta sláinte sócmhainní a chothabháil le linn gníomhaíochtaí pleanáilte cothabhála dá bharr.	Comhaontaíodh clár mór caipitil leis an gCoimisiún um Rialáil Fóntas (2017-2022). Tá clár mar é á ullmhú don tréimhse 2022-2027. Tá infheistíocht shuntasach ag teastáil chun straitéis Líonraí Gáis Éireann an líonra a dhícharbónú a chur i bhfeidhm.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Caidreamh leis an gCoimisiún um Rialáil Fóntas maidir le caiteachas agus spriocanna san am atá le teacht. ▶ Tá múnla bainistíochta caidrimh ar bun. ▶ Tá pleananna corparáideacha ar bun, pleanáil don éileamh ar ghás agus pleanáil gnó san áireamh. ▶ Saineolas inmheánach maidir leis an slabhra soláthair agus idirghníomhaíochtaí réamhghníomhacha slabhra soláthair. ▶ Le conarthaí nua tógála agus innealtóireachta le haghaidh soláthair, déanfar a chinntiú go mbeidh comhpháirtithe ag an méid cheart le haghaidh ualach oibre Líonraí Gáis Éireann. ▶ Tugtar aitheantas go forleathan ar fud an Rialtais, rialtóirí agus sa tionscal fuinnimh go bhfuil an gás nádúrtha chun cur le agus chun tacú le fás na bhfoinsí fuinnimh in-athnuaite agus go mbeidh an ról sin ag gás in-athnuaite amach anseo.
6	Má tharlaíonn cailliúint thromchúiseach seirbhíse, sceitheadh sonraí nó srianta ar theicneolaíocht eolais agus/nó oibriúcháin mar thoradh ar chibear-ionsaí, d'fhéadfadh go mbeadh tionchar aige sin ar sholáthar seirbhíse agus ar bhonneagar.	Dá mbeadh teagmhas ann, tá seans ann go gcuirfí isteach ar an soláthar gnó nó go mbeadh fadhbanna sábháilteachta, damáiste do chlú nó fineálacha rialála i gceist. Tá méadú tagtha ar an dóchúlacht sin de dheasca na timpeallachta cianoibre atá ann faoi láthair (mar gheall ar COVID-19).	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Déantar infheistíocht i rith an ama chun rioscaí a chosc agus tá rialuithe réamhghníomhacha i bhfeidhm ar fud na gcóras is tábhachtaí go léir ▶ Rinneadh pleananna teagmhais a fhorbairt agus cuireadh oiliúint feasachta maidir le sonraí agus cibearshlándáil ar fáil ar fud Ervia. ▶ Tá Ionad Oibríochtaí Slándála (monatóireacht 24*7) á chur ar bun. ▶ Measúnú leanúnach ar riosca, earcú sainéolais TF agus athbhreithnithe seachtracha neamhspleácha chun dearbhú a thabhairt.
7	Tá an seans ann go gcuirfí isteach go mór ar chúrsaí gnó mar gheall ar dhrochféachtaí ag teacht as imeacht na Breataine ón Aontas Eorpach.	I measc na réimsí a bhféadfadh tionchar a bheith orthu, tá an slabhra soláthair, soláthar, rialachas, airgeadas, cosaint sonraí, Cúrsaí Eorpacha agus maoiniú AE. Má bhíonn tionchar ar cheann ar bith acu sin, d'fhéadfadh riosca a bheith ann don soláthar oibriúcháin.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tá Grúpa Stiúrtha agus Oibre ar bun maidir le Brexit. ▶ Teagmháil réamhghníomhach leis na páirtithe leasmhara is tábhachtaí, lena n-áirítear Ranna Rialtais, soláthraithe, fóntais ar comhpháirtithe iad, rialtóirí, lastóirí, na Coimisinéirí Ioncaim agus Coimisinéirí Ioncaim agus Custam na Banríona. ▶ Aithníodh na réimsí neamhchosanta is mó agus cuireadh bearta teagmhasacha ar bun nuair ba ghá e.g. an slabhra soláthair, soláthar, cáin, fáiltais custam, cosaint sonraí agus rialáil. ▶ Teagmháil réamhghníomhach ag leibhéal AE chun comhghuaillíochtaí nua a chruthú agus chun aird a dhíriú ar thionchar Brexit ar Éirinn. ▶ Plé a éascú i rith an ama idir na Coimisinéirí Ioncaim agus lastóirí gáis (a úsáideann an líonra) i dtaca le hoibleagáidí custam a shásamh. ▶ Tá socruithe cánach agus custam ar bun, gníomhaire custam san áireamh.

Ár bhFoireann

8	Méadaíonn athrú ó bhonn suntasach eagraíochtúil an riosca ó strus eagraíochtúil.	Is gá athrú suntasach ó bhonn ar an eagraíocht a bhainistiú mar is ceart ionas gur lú seans é go mbeidh míshocracht eagraíochta ann dá bharr.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tá Grúpa Stiúrtha Deartha Eagraíochta agus próiseas pleanála fórsa oibre i bhfeidhm chun aon athruithe ó bhonn ar an eagraíocht a bheidh ann a phleanáil, a bhainistiú agus chun tacaíocht a thabhairt ina leith. ▶ Bíonn modhanna ann a bhaineann leis an rannpháirtíocht agus cultúr, suirbhéanna ina measc, mar aon le próisis leanúnacha i rith an ama chun feabhas a bhaint amach atá ar bun. ▶ Tá clár suntasach sláinte agus folláine ann chun tacú le baill foirne. ▶ Tá straitéis Acmhainní Daonna á cur i bhfeidhm, agus mar chuid den straitéis tá tionscnaimh amhail cláir éagsúlachta agus ionchuimsithe ibeleng, obair sholúbtha agus cláir forbartha fostaithe.
---	--	---	---

Airgeadas agus Eacnamaíoch

9	Nochtann ár ngníomhaíochtaí roinnt rioscaí maicreacnamaíoch domhanda agus airgeadais dúinn - riosca creidmheasa, riosca a bhaineann le samhail maoinithe agus líúntas oibriúcháin, riosca leachtacha, riosca a bhaineann le hairgeadra agus riosca a bhaineann le ráta úis.	Leagtar amach sna Pleananna Gnó na riachtanais mhaoinithe agus líúntais don ghnó.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tá teorainneacha riosca sainithe, tarmilgín údaráis agus monatóireacht ar nochtadh i bhfeidhm. ▶ Teagmháil agus caidreamh leanúnach leis an Rialtas, le hinstiúidí agus le hinfeisteoirí féideartha. ▶ Monatóireacht ghéar agus measúnacht tionchair le haghaidh teagmhais mhaicreacnamaíoch e.g. Brexit, COVID-19.
---	---	---	---

Feidhmíocht in 2020

An Fhoireann Feidhmiúcháin

Cathal Marley

Príomhoifigeach
Feidhmiúcháin

Ronan Galwey

Príomhoifigeach Airgeadais an Ghrúpa

Liam O'Sullivan

Príomhoifigeach Oibriúcháin

Dawn O'Driscoll

Stiúrthóir Straitéiseach AD an Ghrúpa

Niall Gleeson

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Cúnta
Stiúrthóir Bainistíochta Uisce Éireann

Denis O'Sullivan

Stiúrthóir Feidhmiúcháin,
Líonraí Gáis Éireann

Orlaith Blaney

Príomhoifigeach Cumarsáide
agus Margaíochta

Brendan Murphy

Stiúrthóir Rialála Gnó an Ghrúpa

Claire Madden

Príomhoifigeach Dlí an Ghrúpa

Michael G. O'Sullivan

Stiúrthóir, Seirbhísí Gnó

Liam O'Riordan

Rúnaí na Cuideachta

Athbhreithniú Airgeadais

Bhí Ervia ag feidhmiú go láidir ó thaobh an airgeadais de le linn 2020, go háirithe i gcomhthéacs na ndúshlán a tháinig isteach de dheasca COVID-19. In ainneoin gur cuireadh isteach gan choinne ar an soláthar caipitil, €112m in infheistíocht thábhachtach gáis a bhí inár gcaiteachas caipitiúil.

Ghnóthaigh Ervia brabús €104m roimh cháin agus d'íoc díbhinn €71m leis an Stáitchiste. Bhí díbhinn speisialta €24m sa bhreis mar chuid de sin a bhain le gnólacht fuinnimh Bhord Gáis a dhíol.

D'éirigh le fochuideachta de chuid Ervia, Líonraí Gáis Éireann, a rátálacha creidmheasa ar ghrád infheistíochta a choinneáil le Moody's agus S&P in 2020. Leis an rátáil chreidmheasa dhaingean sin cuirtear ar a chumas do Líonraí Gáis Éireann fáil a bheith acu ar réimse leathan foinsí maoinithe agus déantar a chinntiú gur féidir maoiniú ar chostas iomaíoch a fháil.

Ronan Galwey

Príomhoifigeach Airgeadais an Ghrúpa

Príomh-Bhuaicphointí 2020

Ioncam

€447m

TRÚCDA

€258m

Brabús roimh cháin ioncaim

€104m

Caiteachas caipitiúil

€112m

Díbhinní íoctha

€71m

Glanfhiachas

€1,024m

Athbhreithniú Airgeadais (ar lean)

Príomhthreochtaí Airgeadais

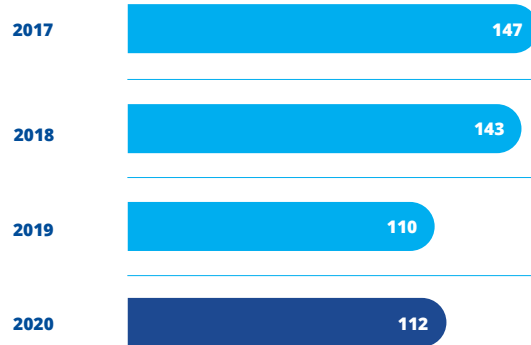
Ioncam

€m

Caiteachas caipitiúil

€m

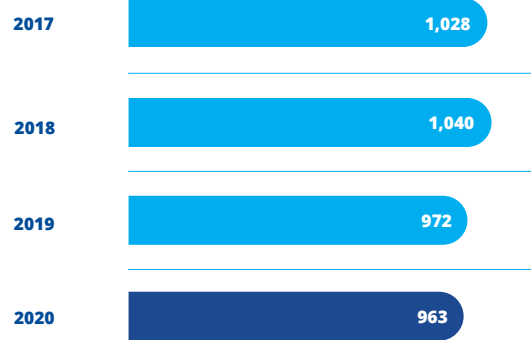
TRÚCDA

€m

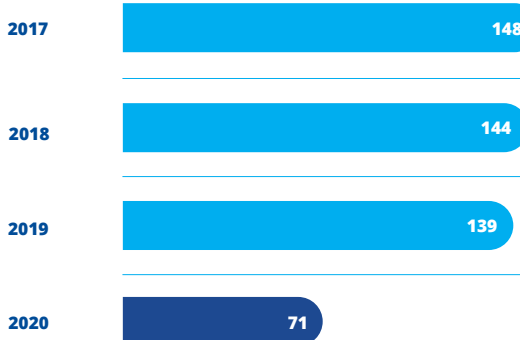
Glan sócmhainní

€m

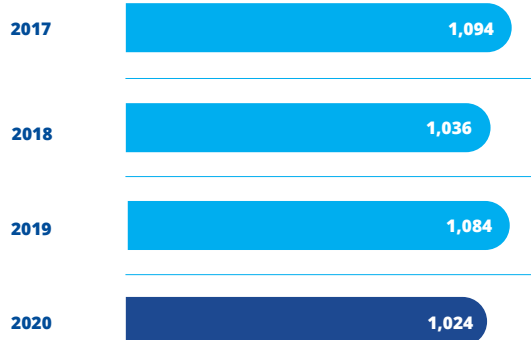
Díbhinní

€m

Glanfhiachas

€m

Ráiteas Ioncaim Achomair

	2020 €m	2019 €m
Ioncam	447	470
Costais oibriúcháin	(189)	(189)
TRÚCDA	258	281
Dímheas agus amúchadh	(135)	(136)
Costais airgeadais	(19)	(21)
Brabús roimh cháin ioncaim	104	123
Díbhinn a íocadh leis an Stáitchiste	71	139

Ioncam

Ba é €447m an t-ioncam sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020, ar laghdú €23m é sin ar 2019. Barraíocht ioncaim a aisghabháil sna blianta roimhe agus ioncam níos ísle faoi bhealach is mó a bhí taobh thiar den laghdú sin. Lower gas demand also contributed to the decrease in revenues. Bhí tionchar ag an éileamh níos ísle ar ghás ar an laghdú ar ioncam. Ardleibhéal gaoithe is mó ba chúis leis sin sa chéad ráithe in 2020, agus chomh maith le tosca éilimh de dheasca COVID-19 go pointe, mar gheall ar an laghdú ar ghníomhaíochtaí geilleagracha.

Costais Oibriúcháin

Tá costais oibriúcháin €189m á gcur le 2019. Costais níos ísle tráchtearra gáis chun na stáisiúin chomhbhrúiteora a fheidhmiú is mó is cúis leis sin, chomh maith le soláthar éifeachtúlachtaí costais oibriúcháin i gcónaí; á bhfritháireamh ag brú costais i bhfianaise an bhoilscithe.

Dímheas

Tá an dímheas agus amúchadh ar €135m ag teacht den chuid is mó leis an mbliain roimhe.

Brabús roimh Cháin Ioncaim

Tháinig laghdú €19m ar bhrabús roimh cháin, go €104m in 2020, mar gheall ar:

- ▶ TRÚCDA níos ísle, €23m,
- ▶ Á fhritháireamh i bpáirt ag muirir níos ísle i dtaobh dímheasa, €1m, agus
- ▶ Costais níos ísle airgeadais, €3m, mar gheall is mó ar chostais níos lú airgeadais agus an laghdú ar fhiachas le linn 2020.

Díbhinní

Íocadh díbhinn €71m in 2020. Bhí €47m ag baint leis an díbhinn bhliantúil agus díbhinn speisialta €24m a bhain le gnólacht fuinnimh Bhord Gáis a dhíol. Tá an díbhinn bhliantúil bunaithe ar 45% ó bhrabús na bliana roimhe sin sula gcuirtear míreanna eisceachtúla áirithe san áireamh.

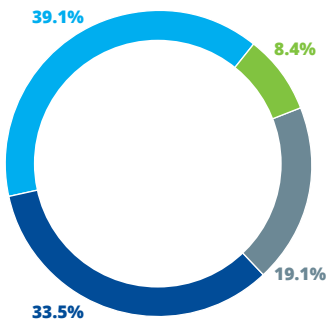
Athbhreithniú Airgeadais (ar lean)

Clár Comhardaithe Achomair

	2020 €m	2019 €m
Sócmhainní bonneagair	2,496	2,532
Sócmhainní eile	231	243
Sócmhainní iomlána	2,728	2,775
lasachtaí agus fiachas eile	(1,151)	(1,204)
Dlíteanas pinsin (IAS 19)	(183)	(147)
Dlíteanais eile	(431)	(451)
Dlíteanais iomlána	(1,764)	(1,803)
Glansócmhainní	963	972
Glanfhiachas	(1,024)	(1,084)

Caiteachas caipitiúil

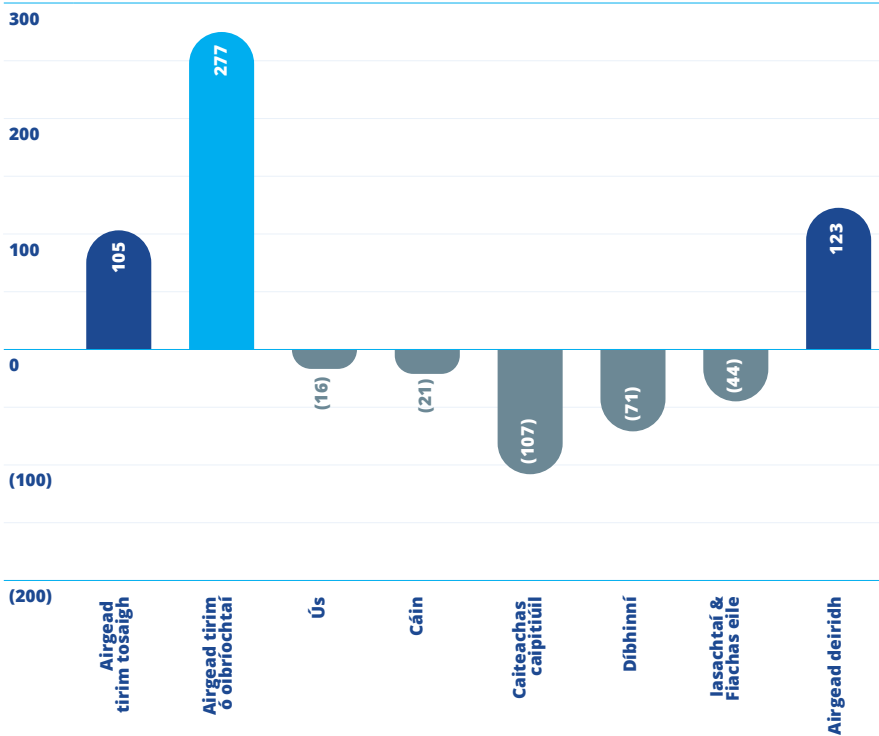
%

- Fás líonra
- Sábháilteacht agus iontaofacht
- Cinnteacht an tSoláthair
- Nach gás atá ann

Mar a úsáideadh airgead tirim le linn 2020

€m

Sócmhainní Bonneagair agus Caiteachas Caipitiúil

Lean Ervia d'infheistíochtaí caipitiúla sceidealaithe a dhéanamh, agus infheistíodh €112m ar an iomlán idir bhonneagar gáis agus bhonneagar teileachumarsáide.

Bhí tionscadail thábhachtacha straitéiseacha mar chuid den infheistíocht, lenar áiríodh dhá stáisiún CNG a thógáil, tionscadal Bhaile Locha agus líonra náisiúnta snáthín Aurora Telecom.

Glanfiachas agus Sreafaí Airgid

- ▶ B'ionann glanfiachas ar an 31 Nollaig 2020 agus €1,024m, i gcomparáid le €1,084m sa bhliain roimhe sin..
- ▶ Baineadh úsáid as sreafaí airgid oibriúcháin de €277m go príomha chun infheistíochtaí criticiúla caiteachais chaipitiúil a dhéanamh i mbonneagar gáis agus chun an íocaíocht díbhinne don státchiste a mhaoiniú.

- ▶ B'ionann an caiteachas caipitiúil i dtéarmaí eisiocaíochtaí airgid thirim agus €107m.
- ▶ Rinne Ervia íocaíocht díbhinne €71m leis an Státchiste, a chuimsigh díbhinn speisialta €24m a bhain le gnólacht Bord Gáis Energy a dhíol.

Glaneasnamh Pinsin

Tá easnamh cuntasáochta pinsin (IAS 19) de €183m ag Grúpa Ervia ar an 31 Nollaig 2020, ar mhéadú easnaimh €35m i gcomparáid le 2019. I gcomhréir le ceanglais IAS 19, úsáidtear torthaí bannaí corparáideacha mar bhonn chun ráta lascaine cuí a dheimhniú chun an luach reatha de dhliteanais fhadtéarmacha scéime pinsin a ríomh, is cuma cén nádúr atá ag sócmhainní na scéime nó a gcuid torthaí ionchais. Tá laghdú 0.55% tagtha i rith na bliana ar na rátaí lascaine a úsáidtear chun luach a chur ar dhliteanais scéime pinsin, rud a mhéadaigh luach dhliteanais na scéime pinsin. Rinne luaineachtaí

dearfacha sna toimhdí maidir leis an déimeagrafaic agus boilsciú an méadú sin a fhritháireamh i bpáirt. Féach ar na Ráitis Airgeadais, nóta 20.

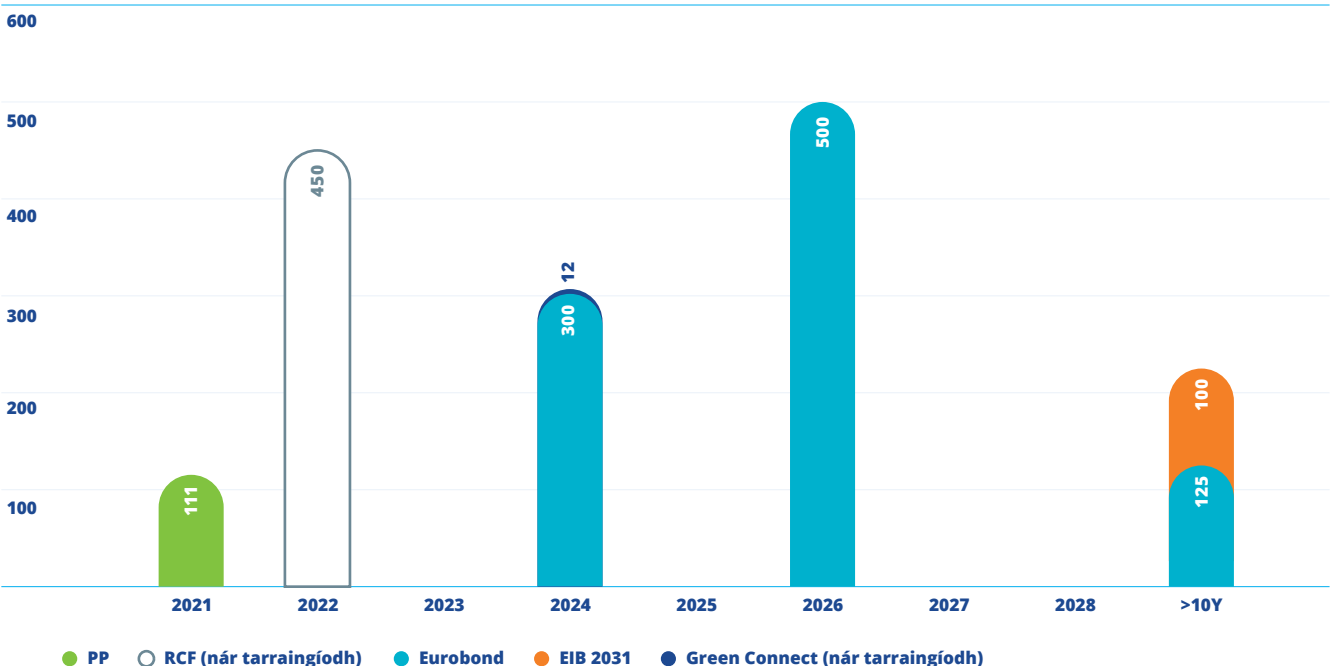
Acmhainní Caipitiúla agus Rialachas Státchiste

Acmhainní Caipitiúla

B'ionann iomlán na n-iasachtaí agus fiachas eile a bhí ag Ervia ar an 31 Nollaig 2020 agus €1,151m (€1,204m: 31 Nollaig 2019). Bhí saoráidí neamhtharraingthe de €462m agus €123m in airgead tirim nó coibhéisí airgid ann ar an 31 Nollaig 2020.

Próifíl Aibíocht Fiachais Ervia

€m

Athbhreithniú Airgeadais (ar lean)

Acmhainní Caipitil agus Rialachas Stáitchiste (ar lean)

Tá teorainn reachtúil iasachtaithe de €3 bhiliún ag Ervia, agus socraíonn sé sin an uasteorainn le haghaidh saoráidí tarraingthe. In 2020, rinne Líonraí Gáis Éireann comhaontú saoráide €12m a fhorghníomhú le Danske Bank A/S chun maoiniú ar chur ar fáil don tionscadal Nasc Glas. Bhí 91% d'fhiachas Líonraí Gáis Éireann socraithe ag rátaí seasta ar an 31 Nollaig 2020 (88%: 31 Nollaig 2019).

Ba é an ráta úis ualaithe ar phunann Líonraí Gáis Éireann le haghaidh iasachtaí amuigh ná 1.3% (1.2%: an 31 Nollaig 2019) agus aibíocht a fhiachas ar an meán ná 6.4 bliain (7.2 bliain: 31 Nollaig 2019). In 2020, choimeád Líonraí Gáis Éireann rátáil fhadtéarmach chreidmheasa A le Standard & Poor's agus A3 le Moody's Investor Services.

Rialachas Ciste

Feidhmíonn Ervia feidhm láraithe ciste. Is é an Bord atá freagrach as gníomhaíocht an chiste agus a fheidhmíocht, agus comhlíonann sé a chuid freagrachta trí athbhreithniú rialta. Déanann Coiste Iniúchóireachta agus Riosca Ervia maoirseacht ar an timpeallacht riosca agus rialaithe thar ceann Bhord Ervia. Comhlíonann Ervia ceanglais agus coinníollacha an Aire Airgeadais faoin Acht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992. Ní oibrítear feidhm chistíochta Ervia mar ionad brabúis agus déantar bainistíocht ar sheasaimh chistíochta ar bhealach drogallach roimh rioscaí. Tá cúis bhaill bhunúsach ghnó taobh thiar de gach idirbheart ciste agus tá diantoirmeasc ar sheasaimh amhantracha. Tá tuilleadh sonraí faoi bheartais Ervia maidir le bainistíocht riosca airgeadais an rialachais chistíochta, leagtha amach sna Ráitis Airgeadais, nóta 25.

An Breatimeacht

I ndiaidh reifreann 2016 ar bhallraíocht na Ríochta Aontaithe den Aontas Eorpach, bhí éiginnteacht shuntasach ann maidir leis na socruithe a bheadh ag an mBreatain le hÉirinn agus le margáí Eorpacha eile. D'fhág an Ríocht Aontaithe an tAontas Eorpach an 31 Eanáir 2020 agus cuireadh socrú aistrithe ar bun go dtí an 31 Nollaig 2020. Fógraíodh margadh trádála idir an tAontas Eorpach agus an Ríocht Aontaithe an 24 Nollaig 2020 a tháinig i bhfeidhm an 1 Eanáir 2021.

Tá Ervia ag déanamh monatóireacht i gcónaí ar na forbairtí eacnamaíocha agus oibríochta atá ag teacht chun cinn mar gheall ar an mBreatimeacht, agus ag dul in oiriúint do na forbairtí sin. I ndiaidh imeacht foirmiúil na Ríochta Aontaithe ón Aontas Eorpach an 31 Nollaig 2020, níl aon drochthionchar airgeadais ná oibríochta i ndiaidh baint do Ervia i gcomhréir lena rabhamar ag súil. Táimid sásta glacadh leis gur mar sin a bheidh cúrsaí feasta.

Ionchas Airgeadais

Tá Ervia réidh le ról lárnach a ghlacadh sa chlár don téarnamh geilleagrach náisiúnta. Tá clár uailmhianach ann don infheistíocht chaipitíúil faoi choinne 2021. Má fhéachtar níos faide anonn ná sin, fágann staid láidir airgeadais Ervia agus a chumas é féin a mhaoiniú gur dócha go mbeifear in ann a thionscnaimh chun gníomhú ar son na haeráide a chur i gcrích.

Athbhreithniú Oibriúcháin

Imríonn gás nádúrtha ról rithábhachtach i soláthar fuinnimh níos glaine, iomaíoch agus seasmhach a chur ar fáil d'Éirinn. Is é an dúshlán atá romhainn forbairt chóras fuinnimh na hÉireann a chur chun cinn agus aghaidh a thabhairt ar an athrú aeráide, agus soláthar fuinnimh sábháilte seasmhach a chur ar fáil ag an am céanna.

Bliain a bhí in 2020 nach bhfacthas a leithéid riamh. Bhí paidéim dhomhanda COVID-19 chun tosaigh. Cuireadh i bhfeidhm ár nósanna imeachta chun géarchéim a bhainistiú agus rinneamar an Plean Bainistíochta chun Teagmhas a Bhainistiú sa Ghás Miondíola i Márta 2020. Chuireamar ar a gcumas láithreach d'fhostaithe ar mhórsála a bheith ag obair ón mbaile agus chuireamar dlús faoinár straitéis maidir le folláine agus rannpháirtíocht fostaithe. Bhí ár mbaill foirne ar an túslíne fós ag tabhairt faoi oibreacha riachtanacha agus tugadh tús áite do thionscadail cúraim sláinte. Chuamar i dteagmháil go réamhghníomhach lenár lastóirí agus custaiméirí agus thugamar freagraí iarratais éagsúla ó pháirtithe leasmhara. Rinneamar méadú a éascú ar chreidmheas éigeandála do chustaiméirí foictar mar a Úsáidtear agus chuireamar i bhfeidhm scéim soláthair an Choimisiúin um Rialáil Fóntas. In ainneoin gur chuir COVID-19 dúshlán mhóra roimh ár gcúrsaí gnó, bhíomar ábalta leanúnachas seirbhíse a chinntiú i rith na bliana dár lastóirí agus custaiméirí mar gheall ar an bhfreagairt chuimsitheach a thugamar, a bhíochas lenár bpleananna láidre leanúnachais gnó agus lenár mbaill foirne agus soláthraithe seirbhíse as a bheith chomh tiomanta agus dúthachtach.

In 2020, bhí Líonraí Gáis Éireann fós ag feidhmiú, fós ag tabhairt faoin líonra a chothabháil is a fhorbairt go sábháilte, ar bhonn eacnamaíoch agus go héifeachtúil. Sholáthraíomar €112 milliún i mbonneagar tábhachtach infheistíochta agus rinne an tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann ár gcúig chóras bainistíochta a athdheimhniú ag an am céanna.

In 2020, rinneadh dul chun cinn san aistear i dtreo líonra dícharbónaithe. Tógadh dhá stáisiún don Ghás Nádúrtha Comhbhrúite (GNC) i gCluain Seach i mBaile Átha Cliath agus ar Bhóthar Bhéal Átha Síomoin i Luimneach. Osclaíodh an dara stáisiún GNC sa tír i gCaiseal, a bhfuil teacht ag an bpobal air chun líonadh go gasta. Fógraíodh go foirmiúil gur pointe isteach is ea an tsaoráid insteallta gás in-athnuaite a tógadh don chúis sin ar an gCois, Co. Chill Dara, an t-aon cheann dá leithéid in Éirinn.

Lenár rannóg Aurora, chuireamar i gcrích an chuid dheireanach den chuarbhóthar tábhachtach náisiúnta idir Corcaigh, Port Láirge, Baile Cliath, chomh maith leis an nasc fomhuirí 105km idir Maigh Eo agus Havfrue.

Sholáthair an líonra gáis 31% de phríomhriachtanais fuinnimh na tíre i mbliana, agus ghin sé 52% de leictreachas na hÉireann. Sócmhainn rithábhachtach náisiúnta atá sa líonra gáis.

Denis O'Sullivan

Stiúrthóir Bainistíochta, Líonraí Gáis Éireann

In 2020, bhí Líonraí Gáis Éireann fós ag feidhmiú, fós ag tabhairt faoin líonra a chothabháil is a fhorbairt go sábháilte, ar bhonn eacnamaíoch agus go héifeachtúil.

Athbhreithniú Oibriúcháin (ar lean)

Le linn na bliana, sholáthair gáscheantar na Coiribe 34.4% de na riachtanais gháis ar fad i bPoblacht na hÉireann.

Forbhreathnú

Is le Líonraí Gáis Éireann an líonra gáis nádúrtha in Éirinn agus déanann Líonraí Gáis Éireann an líonra a fheidhmiú agus a chothabháil. Tá ár líonra gáis ar cheann de na líonra is nua-aimseartha agus sábháilte ar domhan. Tá píblínite gáis 14,617km ar fad ann, dhá idirnascaire fhomhuirí san áireamh. Is croílár ár gcuid oibre é gás nádúrtha a iompar ar bhealach sábháilte iontaofa agus seirbhís atá ar fheabhas agus cost-éifeachtúil i gcónaí a chur ar fáil, chun go mbainfidh ár gcustaiméirí go léir leas as.

Faoi láthair, baineann breis agus 706,000 teach agus gnó úsáid as soláthar gáis nádúrtha atá sábháilte, éifeachtúil agus slán gach aon lá. Mar fhoinsé fuinnimh, tá tábhacht straitéiseach ag an ngás nádúrtha d'Éirinn, agus éascaíonn sé jabchruthúchán agus fás geilleagrach. Tá ról ríthábhachtach ag an líonra gáis i ngeilleagar na hÉireann inniu. Sócmhainn ríthábhachtach náisiúnta atá sa líonra gáis. Soláthraíonn sé 52% de phríomhriachtanais fuinnimh na tíre. Ar an meán, gintear 31% de leictreachas na hÉireann gach bliain trí úsáid a bhaint as gás nádúrtha.

Tá an gás nádúrtha ar an bpáirtí is fearr a bheadh ag an bhfuinneamh in-athnuaite, an ghaoth agus an ghrianchumhacht cuir

i gcás. Cionn is go bhfuil acmhainn mhór stórála fuinnimh agus solúbthacht ag baint leis an líonra, fágfar gur féidir cur leis an líonra chun freastal ar an éileamh ard ar theas le linn tréimhsí atá thar a bheith fuar, nó féadfaidh sé breosla breise a sholáthar chun cumhacht a ghiniúint nuair nach séideann an ghaoth. Tá fás ag teacht i rith an ama ar an nginiúint eatramhach leictreachais in-athnuaite. Mar sin, gné atá ag éirí níos tábhachtaí don ghreille leictreachais ná cumas na líonraí gáis freagairt do phróifíilí atá ag athrú.

Tá Líonraí Gáis Éireann i ndiaidh díriú ar chinnteacht soláthair agus oibríochtaí sábháilte agus, mar sin, líonra sábháilte, éifeachtúil, iontaofa gáis a sholáthar go leanúnach. San am céanna, táthar i ndiaidh deiseanna a lorg chun an leas is mó a bhaint as an líonra mar chuid d'aistriú na hÉireann go geilleagar a bheidh neodracht ó thaobh carbóin de.

Timpeallacht Oibriúcháin

Éileamh agus Soláthar

In 2020, ba é 76.3TWh toirt iomlán an gháis a iompraíodh tríd an líonra gáis d'Éirinn, do Thuaisceart Éireann agus d'Oileán Mhanann. Rinneadh é seo a sholáthair trí Idirnascaire Moffat agus trí gháscheantair na Coiribe agus Cheann Chionn tSáile.

Is croílár ár gcuid oibre é gás nádúrtha a iompar ar bhealach sábháilte iontaoifa agus seirbhís atá ar fheabhas agus cost-éifeachtúil i gcónaí a chur ar fáil, chun go mbainfidh ár gcustaiméirí go léir leas as.

In ainneoin thionchar COVID-19, bhí an t-éileamh ar ghás in 2020 ag teacht ar an mórchuid lena raibh ann in 2019. Le linn na bliana, sholáthair gáscheantar na Coiribe 34.4% de na riachtanais gháis ar fad i bPoblacht na hÉireann. Iompórtáladh gás ón Ríocht Aontaithe chun 63.9% den éileamh a shásamh agus tháinig an chuid eile ón stóráil i ngáscheantair Chionn tSáile, inar cuireadh deireadh leis an táirgeadh in Iúil 2020.

Rialáil

Déanann an Coimisiún um Rialáil Fóntas na sócmhainní ar fad ar líonraí Tarchurtha agus Dáileacháin na hÉireann a rialáil, lena n-áirítear na hidirnascairí fomhuirí agus na sócmhainní ar tír mór in Albain. Is é an Rialtóir Fóntas a dhéanann píblínte tarchurtha Líonraí Gáis Éireann a rialáil i dTuaisceart Éireann.

Tá Cóid Ghréasáin reatha an AE curtha i bhfeidhm agus á gcomhlíonadh ag Líonraí Gáis Éireann ag leibhéal an AE. Dá bhrí sin, táthar ag díriú anois ar an athbhreithniú atá le teacht ar chreat reachtaíochta gáis an AE, a dhéanfaidh an Coimisiún Eorpach. Meastar go ndéanfar é sin in 2021 agus tá seans ann go dtiocfaidh Cóid Ghréasáin nua chun cinn dá bharr.

Tá Líonraí Gáis Éireann páirteach fós go gníomhach i ngrúpaí éagsúla cumann gáis AE san Eoraip, lena n-áirítear Gréasán Eorpach na n-oibreoirí córas tarchurtha don ghás, Eurogas, Bonneagar gáis na hEorpa agus Dáileoirí Gáis ar son na hInbhuanaitheachta. Tá na grúpaí oibre sin dírithe ar thionchar a imirt ar an athbhreithniú ar reachtaíocht a bhaineann le gás agus ionchur a thabhairt do staidéir theicniúla agus rialála lena mbaineann. Imreoidh an 'Comhaontú Glas', a fógraíodh i Nollaig 2019, tionchar ar an athbhreithniú ar an reachtaíocht a bhaineann le gás. Is dócha go ndíreofar ar gháis in-athnuaite a úsáid. Mar pháirt de Chomhaontú Glas an AE a chur i bhfeidhm, d'fhoilsigh an Coimisiún straitéisí AE i dtaca le Comhtháthú Córas Fuinnimh agus Hidrigin in Iúil 2020. Máille leis sin, tugadh le fios sa Straitéis maidir le hAstaíochtaí Meatáin, a foilsíodh i nDeireadh Fómhair 2020, go dtabharfaidh an Coimisiún tograí reachtaíochta i gcrích in 2021 maidir leis an tomhas, tuairisciú agus fóró

astaíochtaí meatáin – atá riachtanach – a imreoidh tionchar ar Líonraí Gáis Éireann. Coinneoidh siúl ar na forbairtí sin agus beimid i dteagmháil go díreach leis an AE agus páirtithe náisiúnta leasmhara i gcomhthéacs na tosca agus impleachtaí do mhargadh gáis na hÉireann.

Taraifí

Rinneadh taraifí gáis don bhliain 2020/21 a ríomh bunaithe ar sraith iomlán na gcinntí a tháinig as Cód gréasáin an AE maidir le taraifí (AE) 2017/460. Áiríodh leis sin an cinneadh costais gáis chraptha a aisghabháil taobh istigh den ioncam rialáilte den chéad uair. Tá na taraifí astaíochtaí le haghaidh 20/21 timpeall 8% níos airde ná an bhliain roimhe. Na costais chraptha sin a bheith san áireamh a spreag an t-ardú sin. Tá taraifí dáileacháin 20/21 thart ar 5% níos airde ná an bhliain roimhe.

Tá an comhairliúchán maidir le hAirteagal 28 den Chód gréasáin taraifí ar siúl faoi láthair. Athbhreithniú bliantúil atá ann chun comhairle a fháil maidir leis an leibhéal reatha iolraitheoirí agus fachtóirí séasúracha le haghaidh táirgí toillte nach táirgí bliantúla iad, agus a leibhéal lascaire ar tháirgí (e.g. Sreabhadh Fíorúil Cúil). Maidir le haon athruithe ar cén bealach a dtéitear i ngleic leis na réimsí sin, seans go mbeadh tionchar aige sin ar aisghabháil ioncaim agus ar tharaifí gáis a shocrú don tréimhse nó do na tréimhsí lena mbaineann. Cuirfear san áireamh aon chinntí a dhéanfar ar athruithe ar na réimsí sin sa phróiseas socraithe taraifí le haghaidh 2021/22.

Bainisteoir Éigeandála Gáis Náisiúnta – COVID-19

Ós rud é gur Líonraí Gáis Éireann an Bainisteoir Éigeandála Náisiúnta Gáis, bítear ag pleanáil de shíor don Phlean Éigeandála Náisiúnta Gáis i gcomhairle leis an tionscal gáis, tionscal leictreachais, Coimisiún um Rialáil Fóntas agus Rialtas. Ós sinne an t-oibreoir don líonra is mó gáis in Éirinn, tá nósanna imeachta láidre agus tástáilte ar bun againn chun cinnteacht an tsoláthair gáis dár gcustaiméirí a choinneáil ar bun agus lena chinntiú go ndéantar folláine ball foirne agus custaiméirí a chosaint.

Athbhreithniú Oibriúcháin (ar lean)

Forléargas (ar lean)

Ó go luath in 2020, thosaigh Líonraí Gáis Éireann ag rianú agus ag ullmhú ar eagla go scaipfí an coróinvíreas nua, a tuairiscíodh ar dtús sa tSín, chun na hÉireann. Aithníodh cásanna a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar oibríochtaí agus foireann Líonraí Gáis Éireann. Fuarthas Trealamh Cosanta Pearsanta agus cuireadh oiliúint ar fáil.

Fearacht cuid mhór gnólachtaí in Éirinn, bhog an chuid is mó d'fhoireann Líonraí Gáis Éireann go dtí an baile le haghaidh na hoibre agus cuireadh i bhfeidhm Plean na Paidéime agus Pleananna Leanúnachais Gnó. Aithníodh próisis agus seasaimh ríthábhachtach, agus cuireadh bearta i bhfeidhm chun príomhsheirbhísí a chothabháil amháil seomraí rialaithe agus seirbhísí práinnfhreagartha, agus san am céanna baill foirne agus custaiméirí a chosaint ar scaipeadh an víris.

De réir mar a fuair údarais sláinte poiblí níos mó amach faoi iompraíocht an víris agus de réir mar a osclaíodh geilleagar na hÉireann arís, thug Líonraí Gáis Éireann cuid de na seirbhísí ar ais a bhí ar fionraí – seirbhísí nár seirbhísí criticiúla iad. Rinneadh Plean Freagartha COVID-19 a fhorbairt chomh maith le rialuithe nua a thabhairt isteach i gcomhréir leis an deachleachtas is fearr.

Nuair a d'fhoilsigh Rialtas na hÉireann an plean cúig leibhéal maidir le Maireachtáil le COVID-19 i mí Dheireadh Fómhair, rinne Líonraí Gáis Éireann a leagan féin den plean a fhorbairt chun soiléireacht a thabhairt do bhaill foirne, don tonsal gáis go forleathan agus do thomhaltóirí gáis, maidir leis na seirbhísí a leanfadh ar aghaidh, a bheadh srianta nó a chuirfí ar fionraí ag na leibhéil éagsúla sláinte poiblí.

Tá tromlach na mball foirne i ndiaidh a bheith ag obair ón mbaile don chuid is mó de 2020 agus leanfaidh siad ar aghaidh mar sin don chéad chuid de 2021 ar a laghad. Tá tacaíochtaí TF agus tacaíochtaí don obair sa bhaile curtha ar fáil ag Líonraí Gáis Éireann do na baill foirne sin agus tá iarrachtaí móra déanta chun tacú le sláinte agus folláine a bhall foirne ar fad i gcaitheamh na bliana.

In ainneoin thionchar suntasach phaindéim COVID-19 agus na srianta sláinte poiblí a bhaineann léi, ní hamháin

ar ghnó agus sochaí na hÉireann, ach go domhanda, níor imríodh tionchar ar fheidhmíocht sláinte, sábháilteachta agus comhshaoil Líonraí Gáis Éireann agus bhíodhas in ann soláthairtí gáis agus seirbhísí lárnacha a chomhlíonadh i rith an ama.

An Breitheacht

Tá Líonraí Gáis Éireann fós sásta glacadh leis nach n-imreofar aon drochthionchar díobhálach ar shreafaí gáis nádúrtha. Measaimid nach gcuirfear as don iompórtáil laethúil gáis nádúrtha ón mBreatain Mhór chun na hÉireann ó Eanáir 2021 ar aghaidh. Táimid i ndiaidh caidreamh gníomhach a chothú thar thréimhse fhada le páirtithe ábhartha leasmhara lena n-áirítear oibreoirí píblíne eile gáis nádúrtha agus rialtóirí fuinnimh sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn, mar aon le páirtithe leasmhara san AE.

Cé nach gcuirfear i bhfeidhm taraifí iompórtála ná easpórtála ar ghás nádúrtha, ó Eanáir 2021 beidh ar lastóirí iompórtála agus Líonraí Gáis Éireann – ar chúiseanna riaracháin – dearbháin custam a chur isteach le haghaidh iompórtálacha gáis nádúrtha ón mBreatain Mhór. Tá Líonraí Gáis Éireann i ndiaidh a bheith i ndlúth-theagmháil i rith 2020 le HMRC agus leis na Coimisinéirí Ioncaim lena chinntiú go bhfuil an chuideachta réidh na hoibleagáidí seo a shásamh.

Thángthas ar Chomhaontú Trádála agus Comhair idir an AE agus an Ríocht Aontaithe ar an 24 Nollaig 2020. Sa chomhaontú, clúdaítear ní hamháin trádáil in earraí agus seirbhísí, ach raon leathan réimsí eile chomh maith. I dtaca le fuinneamh, déantar foráil sa chomhaontú go mbeidh múnla nua ann don trádáil agus idirnasacht, chomh maith le ráthaíochtaí le haghaidh chinnteacht an tsoláthair, iomaíochas oscailte cothrom, maidir le fuinneamh in-athnuaite a tháirgeadh san áireamh. Lena chois sin, déanann an comhaontú plé leanúnach a éascú idir an AE agus an Ríocht Aontaithe ar chúrsaí fuinnimh go dtí an 30 Meitheamh 2026, agus tá deiseanna ann dul níos faide ná sin.

Tá Líonraí Gáis Éireann fós tiomanta i dtaca lenár gcaidreamh láidir a choinneáil lenár bpáirtithe leasmhara lena chinntiú go ndéanfar na rioscaí ar fad a d'fhéadfadh a bheith ann – mar gheall ar imeacht na Ríochta Aontaithe ón Aontas Eorpach – a íoslaghdú. Leanfaimid ar aghaidh ag plé go gníomhach leis na páirtithe ábhartha leasmhara ar fad, lena n-áirítear an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, an Coimisiún um Rialáil Fónas, Department for Business Energy and Industrial Strategy sa Ríocht Aontaithe, Ofgem agus an Ghreille Náisiúnta.

Dul chun Cinn de réir na gCuspóirí Straitéiseacha a bhí againn in 2020

Socraíodh an príomhchúram gnó le haghaidh 2020 bunaithe ar roinnt uaimhianta straitéiseacha tábhachtacha.

Sábháilteacht

Na caighdeáin is airde sláinte agus sábháilteachta a thabhairt i gcrích Tá Líonraí Gáis Éireann tiomanta do na caighdeáin shábháilteachta is airde ar fad agus le linn 2020, leanamar orainn ag bainistiú ghnéithe uile na n-oibriúcháin ar bhealach sábháilte agus freagrach ó thaobh na timpeallachta de. Cinntíonn ár gCórais um Bainistíocht Sábháilteachta, Caighdeáin, Fuinnimh agus Sócmhainní, atá deimhnithe go neamhspleách ag ISO 45001, ISO 14001, ISO 9001, ISO 50001 agus ISO 55001, go ndéantar ár ngníomhaíochtaí a bhainistiú de réir an chleachtais idirnáisiúnta is fearr ar fad.

Cuirimid seirbhís phráinnfhreagartha den chéad scoth ar fáil. In 2020, d'fhreagraíomar 14,928 sceitheadh gáis a thuiriscigh an pobal. Ba é 29 nóiméad an meán-am freagartha agus comhlíonadh an spriocaga freagartha d'uair an chloig 99.96% den am. D'fhan an Ráta Minicíochta Teagmhas Ama Cailte cónasctha le haghaidh baill foirne agus na soláthraithe seirbhíse is tábhachtaí ar 0.28 – an ráta is ísle ó thosaíomar a thomhas. Rinneamar corradh le 650 Comhrá Ceannasaíochta Sábháilteachta a thaifeadadh. Thugamar faoi 28 iniúchadh ar chóras bainistíochta inmheánaí. Rinneadh breis agus 644 cigireacht sábháilteachta, theicniúil agus ar an gcomhshaoil.

In 2020, rinne an tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann gach ceann de chúig chóras ISO a dheimhniú faoi Chóras Bainistíochta Comhtháite amháin le haghaidh Líonraí Gáis Éireann.

Bronnadh an duais as Tionscnamh Sláinte agus Sábháilteachta na Bliana ar aip Líonraí Gáis Éireann, HAZON, i nDuaiseanna na Líonraí 2020 i mí Iúil. Leis an duais as “Tionscnamh Sláinte agus Sábháilteachta na bliana”, tugtar aitheantas do thiomantas ar leith i leith na sláinte agus sábháilteachta. Bronntar í ar eagraíochtaí a léiríonn córas bainistíochta sábháilteachta atá láidir agus

ar ardchaighdeán agus a léiríonn fianaise ar fheidhmíocht sláinte agus sábháilteachta a sháraíonn na ceanglais reachtúla.

Lainseálar aip le haghaidh bainisteoirí agus ceannasaithe sinsearacha chun Comhráite Ceannasaíochta Sábháilteachta a thaifeadadh agus cuireadh i gcrích an Córas Bunachar Sonraí Oscailte Píblíne. Is éard atá sa tionscadal ná an chéad chéim de Chóras Bainistíochta Sláine Píblíne cliste a thógáil.

Cuireadh tús le straitéis sábháilteachta hidrigine le fáil amach cad iad na gníomhartha a bheadh de dhíobháil chun hidrigin a thabhairt isteach go sábháilte sa líonra gáis nádúrtha agus leanamar ar aghaidh le feasacht phoiblí ar shábháilteacht a chur chun cinn trí réimse feachtas, lena n-áirítear an tSeirbhís Éigeandála Gáis, Diailigh i gCónaí sula dTosaíonn tú ag Tochailt, Baint do Mhéadair, Úsáid Suiteálaí Cláraithe Gáis agus Anocsaíd Charbóin.

Seachadadh Gnó

Na líonraí tarchurtha agus dáileacháin gáis atá cheana ann a fheidhmiú, a fhorbairt agus a chothabháil go heacnamaíoch agus go héifeachtúil

Príomhghné den straitéis atá againn ná an líonra a fheidhmiú, a chothabháil agus a fhorbairt ar bhealach éifeachtúil eacnamaíoch. In 2020, thugamar i gcrích breis agus 39,732 ord oibre le haghaidh cothabháil a pleanáladh ar na líonraí tarchurtha agus dáileacháin mar aon le clár caiteachais caipitil €112 milliún. Mar chuid de sin bhí clár leanúnacha le sábháilteacht agus iontaofacht an líonra a fheabhsú. Cuireadh i gcrích 98% den chothabháil ar fad a bhí beartaithe agus níor sáraíodh aon riachtanais maidir le cáilíocht an gháis. Rinneamar an líonra a fheidhmiú go leanúnach 24*7 i gcaitheamh na bliana. Rinne an Rialú Eangaí sealanna neamhspleácha a fheidhmiú ó áiteanna faoi leith i stáisiún comhbhrúite Mhainistir na Corann agus Bóthar na nOibreacha Gáis mar bheart cosanta chun scaipeadh COVID-19 a chosc. Tógadh ionad nua chun gás a rialú ar champas Scioból an Bhrúnaigh. Cé gur imir an cur chuige náisiúnta agus na srianta chun scaipeadh COVID-19 a chosc tionchar ar oibreacha caipitil a thabhairt i gcrích i ráite a dó, 2020, thángthas ar ais ó chuid mhór de sin nuair a cuireadh tús arís le gníomhaíochtaí tógála i Meitheamh 2020.

Tá Líonraí Gáis Éireann tiomanta do na caighdeáin shábháilteachta is airde ar fad agus le linn 2020, leanamar orainn ag bainistiú ghnéithe uile na n-oibriúcháin ar bhealach sábháilte agus freagrach ó thaobh na timpeallachta de.

Athbhreithniú Oibriúcháin (ar lean)

Dul chun Cinn de réir na gCuspóirí Straitéiseacha a bhí againn in 2020 (ar lean)

Bhaineamar ár spriocanna sásaimh custaiméara amach sna gníomhaíochtaí uile a scrúdaíodh agus tháinig laghdú 20.5% ar líon na ngearán a rinne ár gcustaiméirí i gcomparáid le 2019.

Príomhthionscadail 2020:

- ▶ Uasghrádú acmhainne a chur i gcrích ar Ghléasra os cionn talún an Náis le hacmhainn an Ghréasáin Dáileachán sa cheantar a mhéadú.
- ▶ Uasghrádú ar choirí a chur i gcrích i gcúig cinn de láithreáin ar a bhfuil Gléasraí os cionn talún ar fud an ghréasáin.
- ▶ Dhá chomhla atá ríthábhachtach ó thaobh na sábháilteachta de a athsholáthar ar an bpíblíne tharchurtha idir Rinn na Mara agus Baile na Lobhar, a fhágann gur féidir leithlisiú dóthanach a bhaint amach i gcás éigeandála.
- ▶ 4.2km píblíne a neartú ar an líonra dáileacháin i bPort Laoise.
- ▶ Tús a chur leis an tionscadal tógála chun seach-chonair a chur isteach de Ghléasra os cionn talún Bhaile Locha i gcontae Bhaile Átha Cliath le cinnteacht an tsoláthair a fheabhsú i gcroílár an líonra.
- ▶ 8,091 custaiméir nua a nascadh ar conradh leis an líonra dáileacháin.
- ▶ Dhá stáisiún don Ghás Nádúrtha Comhbhrúite a thógáil i gCluain Seach i mBaile Átha Cliath agus ar Bhóthar Bhéal Átha Síomoin, i Luimneach.
- ▶ An chéim dheireanach de leathnú líonra a bhaint amach i Loch Garman.

Custaiméirí

Seirbhís thar barr do chustaiméirí a sholáthar

Chuireamar seirbhísí ar ardchaighdeán ar fáil do bhreis agus 706,000 custaiméir cónaithe agus tráchtála in 2020. D'éirigh linn:

- ▶ 41,049 coinne custaiméirí a dhéanamh agus ráta comhlíonta 99% a bhaint amach.
- ▶ 57,220 coinne custaiméirí a choinneáil agus ráta comhlíonta 99% a bhaint amach.
- ▶ 1.66 milliún méadar a léamh.
- ▶ 448,785 teagmháil ó chustaiméirí a láimhseáil inár Lárionad Teagmhála, idir isteach agus amach.

Bhaineamar ár spriocanna sásaimh custaiméara amach sna gníomhaíochtaí uile a scrúdaíodh agus tháinig laghdú 20.5% ar líon na ngearán a rinne ár gcustaiméirí i gcomparáid le 2019. In ainneoin na ndúshlán a bhí romhainn de dheasca COVID-19, leanamar ár gcustaiméirí orthu agus iad ag tabhairt scóir arda dúinn as an tseirbhís agus as clof lenár luachanna branda: Sábháilteacht, Ionracas, Feidhmiú, Comhar agus Seirbhís do Chustaiméirí. Thug custaiméirí moladh dár mbaill foirne 210 uair a d'aithin go ndearnamar iarracht mhór mhaith ar a son. In 2020, rinneamar ár Méadracht nua atá dírithe ar an gcustaiméir chun fáil amach chomh tiomanta is atáimid maidir lenár n-aird ar an gcustaiméir i ngach idirghníomh. Fuair an Mhéadracht Custaiméirí scór 76% i mbliana, a léiríonn an freagra dearfach a fuairamar ónár gcustaiméirí agus lastóirí agus mar a phléamar go réamhghníomhach lena chinntiú go mbeadh leanúnachas seirbhíse ann i rith na bliana.

In 2020, rinneadh dhá shuirbhé (suirbhé amháin feidhmíochta agus suirbhé bainistíochta) chun feidhmíocht Líonra Gáis Éireann a mheas mar a mheasann Lastóirí agus Soláthraithe í a bheith agus chun réimsí le haghaidh feabhais a aithint. Léiríodh sna torthaí ón dá shuirbhé, idir Fheidhmíochta agus Bhainistíochta, go raibh sásamh ann maidir leis an tseirbhís a chuirtear ar

fáil. I gcás 88% díobh siúd a thug freagra (2019: 89%) sa suirbhé feidhmíochta, thug siad le fios go raibh siad sásta leis an tairbhí a bhí acu. Sa suirbhé bainistíochta, taifeadh leibhéal sástachta custaiméirí 80% ar an meán. Baineadh sin amach in ainneoin na héiginnteachta agus na deacrachta a tháinig as srianta COVID-19.

Rinneadh an Plean Bainistíochta chun Teagmhas a Bhainistiú sa Ghás Miondíola i Márta 2020. Ar an lá céanna, d'fhógair an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte gur paindéim dhomhanda a bhí in COVID-19. Faoi bPlean Bainistíochta chun Teagmhas a Bhainistiú sa Ghás Miondíola, tionóltar grúpa oibre ia bhfuil Líonraí Gáis Éireann, an Coimisiún um Rialáil Fónas agus soláthraithe gáis miondíola chun teagmháil a imríonn tionchar ar fheidhmiú an mhargaidh gáis a bhainistiú. An chéad ghníomh a chuir an grúpa i bhfeidhm ná an creidmheas éigeandála do chustaiméirí Íoctar mar a Úsáidtear. Cuireadh é sin i bhfeidhm i mí an Mhárta chun cuidiú le custaiméirí a bhí ag féinleithlisiú an gáis a choinneáil ar siúl. Chuireamar i bhfeidhm próiseas athraitheach oibreacha suímh, agus thugamar eolas faoi, lena chinntiú go dtabharfaí tús áite d'oibreacha riachtanacha. Cuireadh srian ar an obair ar an láthair, áfach, i gcomhréir le treoir na sláinte poiblí. Agus muid ag obair le soláthraithe gáis, rinne Líonraí Gáis Éireann próiseas nua margaidh a dhearadh agus a chur i bhfeidhm a chuir ar a gcumas do chustaiméirí gáis san earnáil FMB iarratas a dhéanamh ar mhuirir acmhainne Líonraí Gáis Éireann a tharscaoileadh nuair ba ghá dóibh deireadh a chur le hoibríochtaí de dheasca COVID-19. Tugadh an 'Scéim Fionraithe Soláthair' ar an scéim, a bhí ag feidhmiú ar feadh trí mhí, ó Bhealtaine go mí Iúil. Rinneadh 2,263 iarratas a phróiseáil go sásúil ar chóras láimhe den chuid is mó, agus baineadh amach coigiltis shuntasacha le haghaidh custaiméirí gnó.

Déanann Líonraí Gáis Éireann éascaíocht ar an bpróiseas sin trína n-aistríonn custaiméirí gáis ó sholáthraí amháin go soláthraí eile. In 2020, bhí 9 soláthraí iomaíochta gníomhach i margadh na hÉireann. Le linn na tréimhse ó Eanáir 2020 go Nollaig 2020, d'athraigh os cionn 113,000 custaiméir gáis ó sholáthraí amháin go ceann eile. Ó osclaíodh an margadh gáis don iomaíocht in 2004, rinneadh os cionn 1.25 milliún aistriú soláthraí gáis a phróiseáil in Éirinn.

Gníomhú ar son na hAeráide
An todhchaí a chosaint – ag obair i gcomhar a chéile chun córas inbhuanaithe fuinnimh a fhorbairt a éascaíonn agus a thacaíonn le sprioc na hÉireann a bheith neodracht ó thaobh carbóin de.

Soláthraíonn Fís 2050, a seoladh in 2019, straitéis maidir le líonra gáis atá neodracht ó thaobh an charbóin de a fhorbairt. Soláthróidh sé fuinneamh glan solúbtha, a thacóidh le hastaíochtaí a laghdú i ngach earnáil de gheilleagar na hÉireann ar an gcostas is ísle is féidir. Tá an gáis in-athnuaite ina bhunchloch dár bhfís chun an líonra gáis a dhíchárbónú faoi 2050, mar aon le hidrigin. Féadtar gáis in-athnuaite a chur in áit gáis nádúrtha gan stró, agus tá an próiseas sin ar cheann de na bealaí ina bhfuil Líonraí Gáis Éireann in ann astaíochtaí iomlána CO₂ na hÉireann a laghdú thar earnálacha tábhachtacha, leictreachas, an earnáil tionsclaíochta, teas agus iompar ina measc.

In 2020, tógadh dhá stáisiún GNC a bhfuil teacht ag an bpobal orthu chun líonadh go gasta i gCluain Seach i mBaile Átha Cliath agus ar Bhóthar Bhéal Átha Síomoin, i Luimneach. Osclaíodh an dara stáisiún GNC comhbhrúite sa tír ar réamhchúirt Circle K i gCaiseal, a bhfuil teacht ag an bpobal air chun líonadh go gasta. Tá sé sin mar chuid den líonra náisiúnta a fhorbairt go mbeidh breosla glan ar fáil in earnáil na bheithicilí earraí troma. Tá an stáisiún suite in áit lena bhfuil buntáistí straitéiseacha ag baint, ar Acomhal 8 de mhótarbhealach M8

(BÁC – Corcaigh). Tá na hacmhainní ag an stáisiún ardchaighdeán 50 feithicil earraí troma a líonadh in aghaidh an lae, agus ní thógfaidh gach líonadh ach cúig nóiméad ar an méad. Cuireann an stáisiún nua seo ar a gcumas do tharlóirí agus oibrítheoirí flít sa réigiún tús a chur leis an aistear i dtreo iompar atá neodracht ó thaobh carbóin de agus a bhreosla a aistriú ó dhíosal go GNC anois agus, sa deireadh, aistriú go gáis líonraithe in-athnuaite amach anseo.

I mí na Bealtaine 2020, fógraíodh gur pointe isteach atá sa tsaoráid insteallta gáis in-athnuaite a tógadh don chúis sin ar an gCois, Co. Chill Dara, an t-aon cheann dá leithéid in Éirinn. Is iad an Chois agus an Choirib an dá fhoinsé dhúchasacha gháis i líonra gáis na hÉireann (ó druideadh gáscheantar Chionn tSáile in Iúil 2020). Tugadh gáis in-athnuaite a tháirgtear go háitiúil isteach sa líonra gáis agus cheannaigh Tesco agus Diageo gáis in-athnuaite a rinneadh as dramhbhia agus dramhaíl deochanna dá gcuid féin lena n-oibríochtaí a chumhachtú.

Tá cead tugtha ag an mBord Pleanála do Líonraí Gáis Éireann i dtaca le forbairt atá beartaithe chun saoráid insteallta gáis in-athnuaite a thógáil gar do Bhaile Mhístéala i gCo. Chorcaí. Cuid de thionscadal gáis GRAZE is ea saoráid Bhaile Mhístéala agus bhí sé ar an ngearrliosta maidir le maoiniú ón Roinne Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáid faoin gCiste Gníomhaithe ar son na hAeráide.

Tá scéim curtha ar bun ag Líonraí Gáis Éireann deimhnithe leictreonacha a eisiúint chun an Gás In-Athnuaite a sholáthraítear do chóras gáis na hÉireann a rianú. Cuireadh dréacht-ionstraim reachtúil faoi bhráid na Roinne Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide go luath i mí na Bealtaine. Má chuirtear i bhfeidhm í, dhéanfaí Líonraí Gáis Éireann a cheapadh mar Fhoras Eisiúna le haghaidh Rátháíochtaí Tionscnaimh le haghaidh an gháis in-athnuaite in Éireann i gcomhréir le hAirteagal 19 den Treoir maidir le Fuinneamh In-Athnuaite II.

Athbhreithniú Oibriúcháin (ar lean)

Dul chun Cinn de réir na gCuspóirí Straitéiseacha a bhí againn in 2020 (ar lean)

Glacaimid páirt fós i roinnt fóram agus tionscnamh taighde Éireannach agus Eorpach a dhéanann measúnú ar conas is féidir hidrigin a iompar trí úsáid a bhaint as na líonraí gáis atá ann cheana. In 2020 thógamar líonra neamhspleách dáileacháin inár saoráid i Scioból an Bhrúnaigh chun cur ar ár gcumas tástáil a dhéanamh ar cad é mar a éiríonn le meascáin de ghás nádúrtha agus hidrigin sa líonra agus le fearais iartheachtacha.

Inbhuanaitheacht

Mar chaomhnóirí bhonneagar gáis nádúrtha na hÉireann, tá sé mar aidhm ag Líonraí Gáis Éireann seirbhísí a sholáthar ar bhealach inbhuanaithe a chuireann le cosaint an chomhshaoil agus a thacaíonn le forbairt shóisialta agus eacnamaíochta na bpobal ina n-oibrímid, chomh maith leis an ngeilleagar i gcoitinne.

Chun tuilleadh eolais a fháil maidir lenár dtiomantas i leith na hinbhuanaitheachta, féach leathanaigh 52-58.

Ár bhFoireann

Cultúr a chruthú a mheallann agus a spreagann daoine agus a chuireann le cumas ár bhfoirne agus comhpháirtithe gnó

Le linn 2020, i Líonraí Gáis Éireann, díriodh isteach ar thacaíocht a thabhairt dár bhfostaithe, ar iad a fhorbairt agus ar a bhfolláine. Bhí go leor teagmhála ann le linn na bliana, cruinnithe faisnéise foirne, comhchainteanna agus seisiúin don chuideachta ar fad ina measc.

Tá tús áite fós ag folláine na foirne. In 2020, leathadh amach cuid mhór tionscnaimh a bhaineann leis an tsláinte agus folláine, lena n-áirítear aireacht, cothú, cláir aclaíochta agus seisiúin don mheabhairshláinte. Chuireamar ár gcláir éagsúlachta agus ionchuimsithe ar fáil chomh maith, ibelong, agus lainseálar Líonra na mBan, an Líonra Bogha Ceatha agus Líonra an Teaghlaigh chun tacú lenár gcomhghleacaithe. Lena chois sin, táimid fós tiomanta dár gclár printíseachta agus táimid ag obair lenár bprintísigh faoi

láthair go leanúnach ag cuidiú leo forbairt a dhéanamh.

Déanaimid infheistíocht i gcónaí i bhforbairt na foirne. Cuireadh roinnt cláir forbartha i láthair i gcaitheamh 2020, lena n-áirítear féilire oiliúna blúiríní soláimhsithe, cláir forbartha ceannasaíochta agus clár buanna na mban.

I Márta 2020, nuair a tháinig paindéim COVID-19, leagadh béim ar chomhriachtanach is atá na gnéithe lárnacha dár straitéis foirne, lena n-áirítear rannpháirtíocht fostaithe, ceannasaíocht, sláinte agus folláine chomh maith le cumarsáid go hoscailte lenár mbaill foirne ar fad.

Oiliúint Theicniúil

Níos luaithe i mbliana, bhí searmanas duaiseanna ar siúl in Ionad Oiliúna Teicniúla Líonraí Gáis Éireann chun teastais ó Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath a bhronnadh ar thríocha oiliúnaí ar éirigh leo sna cláir 'Feisteoir Céad Fhreacha don Líonra Gáis' agus 'Maoirseoir Dáileacháin Gáis'.

Ó mhí an Mhárta, bhí Líonraí Gáis Éireann ag obair chun tionchar shrianta COVID-19 ar ár gclár forbartha Inniúlachtaí Teicniúla a mhaolú. Bhíothas ábalta díriú isteach i rith na bliana chun freastal ar riachtanais forbartha inniúlachta an ghnólachta, idir ghlacadh go luath le comhéadain chun comhdhálacha a dhéanamh ar an ngréasán agus modhanna nua cianfhoghlama a fhorbairt. Tugadh tús áite don oiliúint theicniúil is tábhachtaí. Rinne Ionad Oiliúna Teicniúla Líonraí Gáis Éireann réitigh nua a fhorbairt i gcomhar lenár gcomhpháirtithe seachtracha oiliúna.

Tá sé mar aidhm ag Líonraí Gáis Éireann seirbhísí a sholáthar ar bhealach inbhuanaithe a chuireann le cosaint an chomhshaoil agus a thacaíonn le forbairt shóisialta agus eacnamaíochta na bpobal ina n-oibrímid, chomh maith leis an ngeilleagar i gcoitinne.

Bhí baint idir an oiliúint ríthábhachtach agus a chinntiú go mbeadh an tseirbhís náisiúnta éigeandála gáis ar fáil chomh maith leis na hacmhainní reatha a chothabháil. Tá leibhéal dóthanach baill foirne inniúla theagmhasacha ar fáil más gá. Cuireadh treorú sláinte poiblí maidir le COVID-19 i bhfeidhm le haghaidh seomraí ranga agus ceardlanna san Ionad Oiliúna Teicniúla. Ar na nithe sin bhí saoráidí breise leis na lámha a ní, comharthaí nua, scáileáin, nósanna imeachta chun grúpaí a bhainistiú agus seiceálacha teochta.

Earcaíodh naonúr printíseach chuig ról mar theicneoirí sa ghnó ón gClár Printíseachta atá againn. Sa chlár Printíseachta atá againn fós i gcomhar le SOLAS, áirítear ceirdeanna: pluiméireacht, ionstraimíocht leictreach, uathobriú meicniúil agus feistiú cothabhála.

Tháinig fás mór ar oiliúint ar líne in 2020. Leis na cúrsaí a cuireadh ar fáil go fíorúil, bhí deiseanna ann saineolaithe

a chur san áireamh ó áiteanna ar fud na cruinne, a chuir go mór mar sin le caighdeán agus doimhneacht ár gclár. Le linn 2020, cuireadh 1,198 lá oiliúna i láthair ar an láthair nó ar comhéadan fíorúil. Chomh maith leis sin, cuireadh modúil ríomhfhoghlama ar fáil do 882 oiliúnaí le linn na bliana. Chuir na hathruithe sin don chur chuige oiliúna deiseanna ní b'fhearr ar fáil d'oiliúnaithe freastal ar oiliúint theicniúil.

Cuireadh oiliúint theicniúil i láthair gan a bheith ag teacht salach ar chaighdeán na hoiliúna ná ar shábháilteacht ár bhfostaithe.

Athbhreithniú Oibriúcháin (ar lean)

Aurora Telecom

Is le Aurora Telecom, ar rannóg de chuid Líonra Gáis Éireann é, líonra leathan náisiúnta aisiompair snáthoptaice agus feidhmíonn sé é. Cuireann sé ar fáil líonra aisiompair atá cosanta ar an am atá le teacht le haghaidh tionscadail cheannródaíocha a bhfuil tábhacht náisiúnta gheilleagrach agus shóisialta ag baint leo.

Oibritheoir atá neodrach ó thaobh iompróra de is ea Aurora, a dhíríonn go speisialta ar sheirbhísí snáthoptaice le haghaidh iompróirí teileachumarsáide, eagraíochtaí corparáideacha agus seirbhísí rialtais.

In 2020, Choimisiúnaigh Aurora Telecom an deighleog 300km dheireanach dá líonra náisiúnta snáithín ó Chorcaigh go Baile Cliath, trí Phort Láirge agus Ceatharlach, a fhágann go bhfuil lorg 1,200km ann anois. Is é an t-aon nasc snáithín ardleibhéil dá chineál é do na réigiúin sin. Tá 15 chontae sa líonra, i dtóipeolaíocht fháinneach, agus nascann sé na cathracha Gaillimh, Luimneach, Corcaigh, Port Láirge chomh maith le hionaid uirbeacha ar an mbealach seo, lena n-áirítear Baile Átha Luain, an Muileann gCearr, Sionainn, Mala, Mainistir na Corann, Dún Garbhán agus Ceatharlach.

Chuir Aurora nasc 105km i gcrích chomh maith, a réitigh an bealach le haghaidh cábla-chóras ríthábhachtach trasatlantach faoi uisce a leaindeálfaidh i gContae Mhaigh Eo, a sholáthraíonn

nasc tiomnaithe chuig Stáit Aontaithe Mheiriceá. Chuireamar tús fosta le nasc aisiompair a thógáil le haghaidh nasc cábla fomhuirí eile atá le leaindeáil in 2021.

In 2020, i margadh an-iomaíoch, bhain Aurora feidhmíocht oibriúcháin den chéad scoth amach. Bhí an líonra is nua-aimseartha leis an aga folaigh is ísle sa tír ag Aurora, chomh maith leis na leibhéil is airde infhaighteachta líonra.

Seirbhís riachtanach atá sa tionscal teileachumarsáide. Mar gheall ar na fadhbanna geilleagracha agus sóisialta atá ann de dheasca COVID-19, tá daoine agus eagraíochtaí ar fud na tíre ag brath go suntasach ar an teicneolaíocht le haghaidh eolais, don teagmháil shóisialta, agus don trádáil, obair agus oideachas sa bhaile. Bhí foireann Aurora, i gcomhar le comhghleacaithe i Líonraí Gáis Éireann, ag obair lena chinntiú gur leanadh de na tionscadail mhóra ar fad a leathadh amach go sábháilte agus de réir an chláir oibre.

GNI (UK) Ltd

Is fochuideachta ar lánúinéireacht de chuid Líonraí Gáis Éireann í GNI (UK) Ltd, a ritheann agus ar leis í na píblíní ardbhrú a théann ó Moffat, in Albain, go hÉirinn agus go hOileán Mhanann, trí pháblíní fomhuirí a chuireann gás ar fáil do Phoblacht na hÉireann, do Thuaisceart Éireann agus d'Oileán Mhanann.

Chomh maith leis sin, ritheann sí agus is léi dhá pháblíní i dTuaisceart Éireann, an pháblíní Theas Thuaidh a théann ó Bhaile Mhic Gormáin, Contae na Mí, go Contae Aontroma agus an pháblíní Thuaidh Thiar a théann ó Charraig Fhearghais go cumhachtstáisiún Chúil Caorach.

Is iad an Coimisiún um Rialáil Fónais i gcás Líonra Phoblacht na hÉireann agus an Rialtóir Fónais i dTuaisceart Éireann agus Ofgem, sa Ríocht Aontaithe, a rialaíonn GNI (UK) Ltd.

Tosaíochtaí 2021

Conradh Seirbhísí Líonra nua a chur i bhfeidhm.

Tús a chur le teagmháil leathan leis na rialtóirí maidir le rialuithe ar phraghas faoi seach (imeoidh na rialuithe praghsanna reatha as feidhm i Meán Fómhair 2022).

Oibreacha caipitiúla éagsúla a chur chun cinn, lena n-áirítear:

- ▶ Tionscadal Sheachbhóthar Bhaile Locha a chur i gcrích i gcontae Bhaile Átha Cliath a dhéanfaidh cinnteacht an tsoláthair a chinntiú i gcroílár an líonra.
- ▶ Tús a chur le tionscadal suntasach ag Stáisiún Comhbhrúiteora Beattock in Albain chun solúbthacht oibríochtúil an stáisiúin a fheabhsú agus chun cinnteacht an tsoláthair san am atá le teacht, chomh maith le tionscadail dícharbónaithe, a éascú.

Díriú isteach ar rannpháirtíocht le gach páirtí leasmhara i rith an ama, an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide san áireamh, maidir le beartas fuinnimh a fhorbairt.

Aon impleachtaí a thiocfadh as an mBreatimeacht a bhainistiú agus a réiteach.

Leanúint ar aghaidh líonra náisiúnta stáisiúin CNG a leathadh amach.

Tógáil shaoráid Infheistiú
Lárnach Bhaile Mhistéala a
dhearadh agus a ullmhú.

Straitéis theicniúil a fhorbairt
i leith na hidrigine.

Athdheimhniú go Marc
Freagrachta Oibre Gnó.

Roinnt cláir forbartha a chur i láthair
chun infheistíocht a dhéanamh i
bhforbairt leanúnach na foirne.

Tá Aurora chun dhá shíneadh leis
an líonra teileachumarsáide a
choimisiúnú a dhéanfaidh ár raon
réigiúnach a fheabhsú tuilleadh.

Cuirfear uimhreacha 1800 nó
0818 in áit uimhreacha 1850
Líonraí Gáis Éireann ar fad i
gcomhréir le ceanglais ComReg.

Inbhuanaitheacht

In 2020, thugamar fós faoin inbhuanaitheacht a leabú inár straitéis agus ár gcuspóir.

Tá trí cholún taobh thiar dár gcreat Inbhuanaitheachta – geilleagrach, sóisialta agus comhshaol, agus tacaímid le Spriocanna Domhanda um Fhorbairt Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe.

Tá Líonraí Gáis Éireann i ndiaidh glacadh le sé cinn de na Spriocanna Domhanda sin chun tacú leo. Tá an straitéis inbhuanaitheachta dírithe ar shé cinn de na spriocanna sin, triúr acu bunúsach agus triúr acu mar thaca,

Tá Líonraí Gáis Éireann tiomanta ó thaobh a chinntiú go bhfuil na réimsí sin i gcoilár ár straitéise maidir le cinntí gnó.

Geilleagrach

Sóisialta

Comhshaol

Táimid feasach maidir lenár dtionchar ar an gcomhshaol agus sna pobail a bhfuilimid ag feidhmiú iontu. Táimid bródúil go bhfuilimid ar cheann amháin as 40 cuideachta in Éirinn a bhfuil an Marc Freagrachta Oibre Gnó againn atá ag teacht le ISO26000 don Fhreagracht Shóisialta.

Mar cheann de na cuideachtaí fóntais is mó, tá an inbhuanaitheacht mar dhlúthchuid dár ról fuinneamh inacmhainne agus glan a sholáthar san am atá le teacht do mhuintir na hÉireann. Leis sin a bhaint amach, caithfimid ár líonra a dhícharbónú agus astaíochtaí a laghdú sna hearnálacha ar fad i sochaí na hÉireann.

Buaicphointí 2020

I mbliana, rinneamar na nithe seo a leanas

- ▶ D'fhoilsíomar an dara tuarascáil atá againn faoin inbhuanaitheacht. Tarraingíonn "Sustainability in Action" aird ar an dul chun cinn atá déanta againn maidir le prionsabail Spriocanna um Fhorbairt Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a chur i bhfeidhm.
- ▶ Den chéad uair, ghlacamar páirt san ardán an Carbon Disclosure Platform. Tugadh rátáil CDP B- dúinn. Éacht suntasach atá ansin do rannpháirtí céaduaire.
- ▶ Arna athdheimhniú go dtí na 5 Chóras Bainistíochta ISO: Córas Bainistíochta Comhshaoil ISO14001, Bainistíocht Fuinnimh ISO50001, Sláinte agus Sábháilteacht Ceirde ISO45001, Córas Bainistíochta Cáilíochta ISO9001 agus Bainistíocht Sócmhainní ISO55001.
- ▶ Sprioc Éifeachtúlachta Fuinnimh na hEarnála Poiblí (33% faoi 2020) a shárú. Bhaineamar feabhsú éifeachtúlachta fuinnimh 47% amach.
- ▶ Bhaineamar an duais 'Tionscnamh Sláinte agus Sábháilteachta na Bliana' don aip 'HazCon' ag Duaiseanna na Líonraí, 2020. Leis an duais as "Tionscnamh Sláinte agus Sábháilteachta na bliana", tugtar aitheantas do thiomantas ar leith i leith na sláinte agus sábháilteachta.
- ▶ Bronnadh an Duais as Éachtaí san Fhuinneamh Inbhuanaithe orainn chomh maith leis an duais Móreagraíocht Ghlas na Bliana ag Duaiseanna Glasa 2020.
- ▶ Roghnaigh na moltóirí muid le bheith ar cheann de na sé eagraíochtaí a cuireadh ar an ngearrliosta don duais gnólacht ghlas na bliana.

Ba é seo an chéad uair a bhain Líonraí Gáis Éireann na duaiseanna seo. Measann cuid mhór gurb é an t-imeacht comhshaoil is tábhachtaí é le haghaidh gnólachtaí. Bronntar an duais Móreagraíocht Ghlas na Bliana ar an ngnólacht mór atá in ann a léiriú go bhfuil an dea-chleachtas is fearr ar bun ann ón mbun aníos i ngach gné de ghnólacht mór a reáchtáil. Rinne na moltóirí gach gné den ghnólacht a scrúdú, lena n-áirítear an bhainistíocht dramhaíola, an bhithéagsúlacht, an úsáid a bhaintear as soláthróirí nó ábhair ghlasa, iompar, éifeachtúlachtaí fuinnimh agus uisce, rannpháirtíocht foirne agus rannpháirtíocht an phobail.

Inbhuanaitheacht (ar lean)

Tionchar comhshaoil

Tá Líonraí Gáis Éireann i ndiaidh cur chuige atriallach a ghlacadh chun tionchar a ghníomhaíochtaí gnó ar an gcomhshaoil a laghdú. Ar na buaicphointí suntasacha san aistear seo bhí na cinn seo a leanas: Córas Bainistíochta Comhshaoil a chur i bhfeidhm (arna dheimhniú chuig ISO14001) in 2012, an deimhniú don Chóras Bainistíochta Fuinnimh (ISO50001) a bhaint amach in 2014 agus a bheith ar cheann de na chéad chuideachtaí sa tír Caighdeán ISO55001 maidir le Córais Bainistíochta Sócmhainní a bhaint amach, in 2015.

Má dhéantar infheistíocht sna córais agus próisis bainistíochta sócmhainní is fearr, cuirfear le feidhmíocht bhreisithe sócmhainní líonra agus leis an éifeachtúlacht fuinnimh. In 2020, rinneadh Líonraí Gáis Éireann a dheimhniú arís go ISO14001 agus ISO5001, mar aon le córais ISO ISO45001, ISO55001 agus ISO9001.

D'fhoilsíomar an Tuarascáil bhliantúil maidir leis an Inbhuanaitheacht in 2020 a bhí ag teacht le Spriocanna Forbartha Inbhuanaitheachta na Náisiún Aontaithe, ina ndéantar achoimre ar an dul chun cinn atá déanta le prionsabail na forbartha inbhuanaithe a chur i bhfeidhm ar fud gach gné dár n-oibríochtaí.

Tá spriocanna forbartha againn i roinnt réimsí lenár dtionchar ar an gcomhshaoil a laghdú, lena n-áirítear astaíochtaí aeir/carbóin, úsáid fuinnimh, giniúint dramhaíola agus úsáid éifeachtúil acmhainní. Is féidir iad sin ar fad a dheimhniú inár gCóras Bainistíochta Comhshaoil ISO14001 agus Córas Bainistíochta Fuinnimh ISO50001, arna ndeimhniú. Rinneadh ár bhfardal Gás Ceaptha Teasa a dhearbhu go neamhspleách i gcomhréir le sonraíochtaí ISO14064-3:2019, agus treoir i taca le Ráitis Gás Ceaptha Teasa a bhailíochtú agus a dhearbhu.

Cuireann an grúpa oibre fuinnimh comhshaoil cur chuige comhtháite agus straitéiseach chun cinn i leith na bainistíochta comhshaoil agus fuinnimh ar fud an ghnóilachta agus ar fud ár mboinn sócmhainní. Chun cuidiú lenár ndearthóirí, pleanálaithe agus comhghleacaithe oibríochtaí cur chuige caighdeánaithe a chur i bhfeidhm ar an mbainistíocht

comhshaoil, baintear feidhm as uirlisí deartha inmheánach saincheaptha agus treoir maidir leis an gcomhshaoil.

In 2020, in éineacht le cuideachtaí chun tosaigh ar fud na cruinne, shíníomar an Ghairm chun Gnímh dar teideal Gnó don Dúlra, gairm le haghaidh gníomh uailmhianach i dteannta a chéile. Táimid i ndiaidh tús áite a thabhairt don dúlra sna gealltanais atá tugtha againn maidir leis an mBithéagsúlacht. Is é is aidhm dúinn glantionchar dearfach a imirt ar an mbithéagsúlacht ar fud ár n-oibríochtaí faoi 2025.

I mbliana, den chéad uair, ghlacamar páirt san ardán an Carbon Disclosure Platform, inar thug mé eolas go poiblí faoi na sonraí maidir le hastaíochtaí carbóin chomh maith le faisnéis maidir leis an athrú aeráide a bhainistiú.

An Bithéagsúlacht

Clár ilghnéitheach a bhfuil duaiseanna buaite ar a shon atá inár gClár Feabhsaithe Bithéagsúlachta, atá ann ó bhí 2017 ann. Bhí an clár ar an ngearrliosta le haghaidh duais Chambers Ireland CSR i mbliana. In 2020, leanamar ar aghaidh ag obair mar bhall d'Ardán Gnó agus Bithéagsúlachta na hÉireann. Bhíomar in éineacht le cuideachtaí chun tosaigh ar fud na cruinne, shíníomar an Ghairm chun Gnímh dar teideal Gnó don Dúlra, gairm le haghaidh gníomh uailmhianach i dteannta a chéile. In 2020, rinneamar Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Líonraí Gáis Éireann a fhorbairt chun tacú lenár bPlean Feabhsaithe Bithéagsúlachta.

Is é is aidhm don chlár eolas agus feasacht faoin mbithéagsúlacht a ardú i measc baill foirne agus páirtithe leasmhara. Ar na tionscnaimh a bhí ann le linn na bliana chun feasacht a ardú maidir leis an mbithéagsúlacht bhí na cinn seo a leanas:

- ▶ Seimineáir ghréasáin faoin mbithéagsúlacht a chur i láthair le baill foirne agus a dteaghlach.
- ▶ Leabhrán faoin mbithéagsúlacht a urrú le haghaidh garraíodóirí a chuir an Irish Examiner ar fáil mar pháirt de sheachtain náisiúnta na Bithéagsúlachta.
- ▶ Tacú leis an bPlean Uile-Éireann um Pailneoirí. Ar an ábhar go bhfuil sócmhainní againn ar fud oileán na hÉireann, d'aithin an Chuideachta go raibh deis ann líonra gnáthóg a chruthú ar fud na tíre a bheadh oiriúnach do phailneoirí agus an t-eolas atá againn a roinnt le gnólachtaí eile. Chuireamar suirbhéanna éiceolaíochta i gcrích, rinneamar móinéir bláthanna fiáine a chur (seamair dhearg san áireamh) agus thógamar boscaí éan.

Laghdú Dramhaíola

Táimid tiomanta i leith ár ndramhaíl chuig líonadh talún a laghdú. Déanaimid ár ndul chun cinn a rianú gach mí. An sprioc atá ann san fhadtárma ná nach gcuirfear aon dramhaíl chuig líonadh talún faoi 2025. I mbliana, bhí an leibhéal athchúrsála ar an iomlán inár n-oifigí ar 99%, a bhí ní b'airde ná 94% in 2017. Anuas air sin, déantar iniúchóireacht ar ár soláthraithe dramhaíola ar fad chun an cleachtas oibríochtaí a mheas agus lena chinntiú go gcloítear leis na caighdeáin atá againn.

In 2020, rinneadh Líonraí Gáis Éireann a dheimhniú arís go ISO14001 agus ISO5001, mar aon le córais ISO ISO45001, ISO55001 agus ISO9001.

Fuinneamh

Is rannpháirtí gníomhach muid i dtionscnamh Monatóireachta agus Tuairiscithe san Earnáil Phoiblí (MTEP) de chuid an Rialtais. Cé go bhfuil sé mar aidhm ag MTEP spáráil fuinnimh 33% a bhaint amach don earnáil phoiblí roimh 2020, tá Líonraí Gáis Éireann ar an mbóthar ceart chun an sprioc sin a shárú. Tá coigiltis fuinnimh 47% bainte amach againn cheana féin.

Ar na bearta atá ann chun spáráil fuinnimh a bhaint amach, tá:

- ▶ Feachtais mhéadraithe agus éifeachtúlacht fuinnimh atá ar siúl i ngach oifig.
- ▶ Soilsíú agus teas neamhéifeachtúil a uasghrádú.
- ▶ Feithiclí éifeachtúil atá faoi nósanna imeachta cigireachta níos fearr a chur in áit feithiclí neamhéifeachtúla atá níos sine agus
- ▶ Cláir a sholáthar chun feasacht fostaithe faoin ídiú breosla a ardú.

Má dhéantar athchóiriú ar fhoirgnimh na cuideachta amach anseo, cuirfear an inbhuanaitheacht san áireamh agus beidh áit lárnach ag an éifeachtúlacht fuinnimh agus an mbainistíocht acmhainní in aon dearadh don uasghrádú.

Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa agus Feidhmíocht ó thaobh Carbóin de

Tá áit lárnach ag na prionsabail maidir leis an inbhuanaitheacht agus an dícharbónú sna cinntí straitéiseacha agus gnó a dhéanaimid. Tá an Gealltán Ísealcharbóin sínithe againn. Tionscnamh Gnó sa Phobal atá ann inar féidir le gnólachtaí Éireannacha am agus acmhainní a infheistiú chun oibriúchán níos inbhuanaithe a bhaint amach. Déantar an éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus an úsáid as carbóin a laghdú. I dtús báire, leis an nGealltán Ísealcharbóin, bhíothas ag díriú ar fhoinsí astaíochtaí Scóip 1 agus Scóip 2 a thairgeadh agus a laghdú. Leis an nGealltán Ísealcharbóin nua, iarrtar ar ghnólachtaí spriocanna atá bunaithe ar an eolaíocht chun astaíochtaí carbóin a laghdú faoi 2024.

In 2020, rinneamar aighneacht chuig an Carbon Disclosure Project (CDP) den chéad uair. Is é is CDP ann an creidiúnú is tábhachtaí ar domhan le haghaidh cuideachtaí agus cathracha chun tionchar comhshaoil a n-oibríochtaí a nochtadh. Is é is aidhm dó ná gur rud nádúrtha gnó a bheidh sa tuairisciú comhshaoil agus sa bhainistíocht riosca, a spreagfaidh an nochtadh, léargas agus gníomhú i dtreo saol inbhuanaithe a bhaint amach. In 2020, tugadh rátáil B- do Líonraí Gáis Éireann. Éacht suntasach atá ansin faoi choinne rannpháirtí céaduaire.

Rinneadh fardal Gás Ceaptha Teasa Líonraí Gáis Éireann a fhíorú go neamhspleách in 2020 i gcomhréir le sonraíochtaí ISO 14064-3:2019, Treorú chun Ráitis maidir le Gás Ceaptha Teasa a Bhailíochtú agus a Fhíorú.

Soláthar Inbhuanaithe

Tá cleachtais inbhuanaithe níos fearr á spreagadh againn inár slabhra soláthair ar fad. Tá ceanglais a bhaineann leis an gcomhshaoil agus inbhuanaitheacht neadaithe sa phróiseas soláthair ag gach céim go dtí seachadadh an chonartha. Caithfidh conraitheoirí níos mó tuairiscí míosúla a chur ar fáil dúinn a léiríonn cad é mar atá ag éirí leo i gcomparáid le raon príomhtháscairí feidhmíochta maidir leis an mbainistíocht dramhaíola agus úsáid fuinnimh. Anuas air sin, déanann na conarthaí atá againn an dea-chleachtas i leith an chomhshaoil a spreagadh le linn sheachadadh an tionscadail.

Táimid ag forbairt Spriocanna bunaithe ar an Eolaíocht faoi láthair agus ag díriú go gníomhach ar astaíochtaí scóip 3.

Inbhuanaitheacht (ar lean)

Tionchar sóisialta

In 2020, bhí Líonraí Gáis Éireann fós ar na 40 cuideachta in Éirinn a fuair an caighdeán Marc do Ghnóthas atá ag Obair go Freagrach, ar aon dul le ISO26000, ó Ghnó sa Phobal in Éirinn. Is é an Marc an t-aon chaighdeán Freagrachta Corparáidí agus Inbhuanaitheachta in Éirinn atá iniúchta go neamhspleách. Mar shealbhóir an Mhairc, is ball muid den Ghrúpa Ceannairí Inbhuanaitheachta agus is comhchathaoirleach muid de Ghrúpa an Gheilleagair Ísealcharbóin.

Ainmníodh muid le haghaidh roinnt de na duaiseanna sna Duaiseanna don Tionchar Inbhuanaithe Gnó a bhí ag Chambers Ireland 2020 sna catagóirí Feabhas sa Phobal, Comhpháirtíocht is Fearr le Carthanas, Feabhas san Áit Oibre agus Feabhas sa Chomhshaoil.

	2020	2019
Uaireanta an chloig ar bhonn deonach	586 uair an chloig	1,460 uair an chloig
Obair dheonach ar chlár	Fostaí amháin as seisear	Fostaí amháin as ceathrar

Na comhghleacaithe atá againn

Ag Ervia is é an mhian uileghabhálach atá againn ná go measfaidh na daoine a oibríonn inár gcuideachta gur áit iontach í seo le bheith ag obair inti, agus go mbaineann siad tairbhe agus saibhreas as teacht chun na hoibre gach lá. Mar eagraíocht, táimid tiomanta do chluas éisteachta a thabhairt dár ndaoine ar bhealaí éagsúla. Áirítear leis sin suirbhéanna rannpháirtíochta trínár bhfóiraim fostaithe agus clár cumarsáide ceannaireachta dhá bhealach. Trí leanúint de bheith ag éisteacht agus aghaidh a thabhairt ar réimsí atá tábhachtach dár ndaoine, táimid ábalta bearta an-dearfach a dhéanamh chun dul i bhfeidhm ar ár gcultúr, chun feabhas a chur ar an dóigh

a ndéanaimid rudaí agus an dóigh a mbíimid ag tacú lenár ndaoine. Tá sé mar aidhm againn timpeallacht a chruthú ina gceapfaidh ár ndaoine go léir go bhfuil a ról sásúil, go pearsanta agus go gairmiúil.

Bliain dhúshlánach ba ea 2020 agus muid ag dul i dtailí ar an saol i gcuideachta COVID agus ag dul i ngleic leis an tionchar atá imeartha aige ar ár saol agus ar ár ngnólacht. D'éisteamar go dlúth lenár bhfostaithe, agus bhíomar ábalta mar sin cúrsaí a chur in oiriúint go héifeachtach chun dul i ngleic leis an bpaindéim, lena chinntiú go mbeimis in ann seirbhísí riachtanacha a sholáthar agus tacú lenár bhfostaithe agus á sábháilteacht a chinntiú agus iad ag obair ar an láthair, san oifig nó sa bhaile.

Suirbhéanna rannpháirtíochta

I mí na Nollag, chuireamar ár dtríú suirbhé rannpháirtíochta i gcrích agus le linn na bliana chuireamar dhá shuirbhé eile ar fhostaithe. Leis na suirbhéanna sin, cuirtear ar ár gcumas na rudaí is tábhachtaí ag na fostaithe a thuiscint ionas gur féidir linn na tionscnaimh is fearr a chur ar fáil chun tacú leo. Cuidiú atá iontu fosta lena chinntiú go ndéantar dul chun sna réimsí rannpháirtíochta sna gnéithe is tábhachtaí atá ag foirne áitiúla.

Rinneamar dul chun cinn ar dóigh i dteannta a chéile in 2020 agus chuireamar seirbhísí riachtanacha ar fáil i rith an ama

Le dhá mhí dhéag anuas, chuir foirne ar fud na gnólachta pleananna áitiúla gnímh i bhfeidhm chun dul i ngleic leis na réimsí rannpháirtíochta ba thábhachtaí agus ab ábhartha a bhí acu. Tháinig athrú ar na pleananna sin le linn na bliana de dheasca COVID-19 agus díriodh as an nua ar an gcumarsáid, obair foirne, comhar agus sábháilteacht.

Táimid i ndiaidh clár náisiúnta a chur ar fáil ar fud na heagraíochta ar nós scagthástáil sláinte; chuireamar ár gclár éagsúlachta agus ionchuimsithe, ibelong, chun cinn agus tugadh isteach trí ghrúpa nua faoi choinne fostaithe. Chuireamar gníomhaíochtaí folláine ar fáil, seisiúin aireachta, sraithe podchraoltaí maidir leis an bhfolláine agus clár cúraim droma ina measc. Bhaineamar feidhm as tacaíocht teicneolaíochta don chomhar, tacaíocht amháil Zoom, scairteanna comhdhála, teachtaireachtaí meandracha agus i bhfad níos mó eile. Tá tús áite fós ag an gcumarsáid lenár bhfoireann le linn na paindéime – lena chinntiú go mbíonn faisnéis shoiléir, ábhartha, thráthúil ag na baill dár bhfoireann.

Bhí Duaiseanna na nDaoine againn don dara huair in 2020, an searmanas bliantúil duaiseanna aitheantais atá againn. Bhí an t-imeacht seo ann go fíorúil, agus ghlac chóir a bheith 800 fostaí páirt ann. Bhí deis ag baill foirne daoine ar fud na heagraíochta a ainmniú le haghaidh ceann de na gradaim, gradam don 'laoch ciúin' agus gradam don 'saoránach thar cionn' ina measc.

Sábháilteacht

Ag Ervia, cuirimid an tsábháilteacht ag croílár ár gcuid oibre. Bhí dúshlán sa bhreis againn in 2020 de dheasca COVID-19. Mar sin féin, d'fhág na pleananna leathana leanúnachais gnó agus socruithe bainistíochta géarchéime go rabhamar in ann seirbhísí a chur ar fáil don náisiún i gcónaí agus san am céanna sábháilteacht ár bhfostaithe, conraitheoirí agus comhpháirtithe soláthair a chosaint.

Bhí 2 ghortú ann ar cailleadh am dá mbarr (nó LTI) i measc na bhfostaithe in 2020. Bhain déine íseal leis na teagmhais agus mar sin is féidir linn a rá gur feidhmiúchán iontach sábháilteachta é sin. Ach bímid i gcónaí ag déanamh sáriarracht chun nach dtarlódh gortú ar bith. Ba é 0.11 an ráta gortuithe ar cailleadh am oibre dá bharr (LTIR) agus ba é 0.06 an ráta intuairiscithe LTIR.

Tá ár gclár Sábháilte san Áit Oibre, Sábháilte sa Bhaile fós ann le feabhsúcháin intomhaiste a sholáthar maidir lenár bhfeidhmíocht sábháilteachta, cumarsáid, ceannaireacht agus cultúr. Bhí áit Lárnach ag an gclár sa fhreagairt a thugamar ar COVID-19. Bíodh is go raibh an phaindéim ann in 2020, bhí tuilleadh feabhais ann sa rannpháirtíocht ó thaobh na sábháilteachta de agus d'éirigh linn a lán dár dtáscairí réamhghníomhacha sábháilteachta a chaomhnú, líon na gcomhráite faoi cheannaireacht sábháilteachta mar shampla.

Bhí 11 LTIanna ann i measc conraitheoirí in 2020, i gcomparáid le 15 in 2019. Anuas ar na LTIanna, díríonn Ervia ar an dóchúlacht go dtarlódh teagmhais nó neasteagmhais, d'fhonn na teagmhais nó imeachtaí a bhfuil leibhéal ard dóchúlachta ag baint leo, agus a bhféadfadh torthaí níos tromchúisí a bheith ann dá mbarr i gcúinsí difriúla, a aithint.

Bíonn gach teagmhas agus imeacht, a bhfuil leibhéal ard dóchúlachta ag baint leo, faoi réir ag imscrúdú mionsonraithe chun an bhunchúis a fháil amach agus bearta coisctheacha a chur i bhfeidhm. Le linn 2020, d'oibrigh Ervia go dlúth lenár gconraitheoirí chun a chinntiú go leagfaidh siad béim freisin ar imeachtaí a bhfuil seans mór ann go dtarlódh siad, d'fhonn gortú tromchúiseach a chosc agus an fheidhmíocht fhoriomlán sábháilteachta a fheabhsú. Beidh sé seo ar cheann de na príomhghnéithe a ndíreoidh Ervia orthu amach anseo.

Pobal

Gné bhunriachtanach dár gnóthaí a chur i gcrích go héifeachtach is ea caidreamh láidir a chruthú sna pobail ina bhfuilimid ag feidhmiú. Mar sin, caithfidh infheistíocht a dhéanamh i ndaoine, ina gcuid riachtanas, sna rudaí a bhfuil acu iontu agus sa saol atá rompu. Inár gclár maidir leis an ionchuimsiú sóisialta, díritear isteach ar réimsí lárnacha: oideachas, infhostaitheacht agus inrochtaineacht.

Oideachas

Leanamar ar aghaidh in 2020 le Energize, ár gclár oideachais ETIM (Eolaíocht, Teicneolaíocht, Innealtóireacht agus Matamaitic), i mbunscoileanna ar fud na tíre i gcomhpháirtíocht le Junior Achievement Ireland. Rinneadh clár Energize a athsheoladh go fíorúil i mí Dheireadh Fómhair le cur ar a gcumas d'oibrith deonacha gnó an clár a sholáthar go cianda do scoileanna ar fud an náisiúin. Bhí 2020 ar an deichiú bliain dár gcomhpháirtíocht le Junior Achievement Ireland agus corradh le 350 ball foirne ó Líonraí Gáis Éireann ag obair ar bhonn deonach go dtí seo, iad ag obair le breis agus 25,000 dalta ar fud an náisiúin.

Thugamar tacaíocht do thionscnaimh eile ETIM, Seachtain na hEolaíochta agus Seachtain na nInnealtóirí ina measc, agus thug fostaithe ó Líonraí Gáis Éireann 586 uair an chloig oibre ar bhonn deonach in 2020. Chonacthas foireann Líonraí Gáis Éireann in eagrán speisialta den iris Business Plus inár díríodh ar an bhFreagracht Shóisialta Chorpáraideach. Tugadh eolas faoin tacaíocht atá á thabhairt don oideachas agus don ionchuimsiú sóisialta i rith ré COVID-19. Mar chuid den tacaíocht sin do chomhpháirtíochtaí, rinneadh ocht ríomhaire glúine a sholáthar do dhaltaí, tugadh €20,000 do bhainc bhia agus cuireadh acmhainní agus físeáin saor in aisce ar fáil ar féidir iad a íoslódáil.

Infhostaitheacht

Thugamar tacaíocht don chlár Scileanna don Obair a chuireann an t-oideachas faoi choinne daltaí meánscoile chun cinn. Táimid ag obair le Coláiste Pobail de Nóglá, Corcaigh, ar an gclár Scileanna don Obair ó bhí 2006 ann agus i mbliana cheiliúramar deich mbliana ag obair i gcomhar le Coláiste Bhinn Aoibhinn, Fionnghlas.

Is fiontar sóisialta é The Grow Dome Project a bhfuil duaiseanna buaite ar a shon. Déantar cruinneacháin fáis a shuiteáil ar thalamh nach n-úsáidtear agus ar an mbealach sin déantar acmhainn don phobal di. Thugamar tacaíocht ar bhonn leanúnach don tionscadal sin arís i mbliana agus muid i gcomhpháirtíocht le Inner City Enterprise.

Inrochtaineacht

Le linn 2020 thugamar tacaíocht do fhreagairt agus Ciste Cruatain Aoisghníomhaíocht Éireann i dtaobh COVID-19, a chuir dlús faoinár gcomhpháirtíocht leis an eagraíocht. Leis an gciste sin, tugadh deontais aonuaire chun cuidiú le costais nach rabhtas ag dréim leo. Mar thionscnamh ar leith as féin, thug ár gcomhghleacaithe a gcuid ama ar bhonn deonach chun úsáid na teicneolaíochta fóin chliste agus físchomhrá a theagasc do dhaoine níos sine, chun cuidiú leo fanacht i dteagmháil lena muintir agus iad ag neadú. Bhronnamar aláraim aonocsaíde carbóin ar luach €50,000 ar Aoisghníomhaíocht Éireann arís eile, a suiteáladh i dtithe úsáideoirí á seirbhísí. Bhronnamar fáiltais ó shuirbhéanna ar chustaiméirí fosta agus bhailigh ár gcomhghleacaithe airgead i rith na bliana.

Rannpháirtíocht Páirtithe Leasmhara

Tuigeann Líonraí Gáis Éireann an ról ríthábhachtach atá ag páirtithe leasmhara i ngnó na cuideachta agus is mór ag an gcuideachta an ról sin. Tá plean cuimsitheach le haghaidh rannpháirtíocht páirtithe leasmhara ag an gCuideachtaí ina mbaintear leas as cur chuige iomlánaíoch pragmatach i leith rannpháirtíocht páirtithe leasmhara atá bunaithe ar an gCaihgheán maidir le Rannpháirtíocht Páirtithe Leasmhara a aithnítear go hidirnáisiúnta (AA1000SES). Aithnítear an tábhacht a bhaineann le seisiúin a reáchtáil do pháirtithe leasmhara agus le tacaíocht a thabhairt don phobal i mbailte móra ina bhfuil an líonra gáis á leathadh. Bíonn an Chuideachta ag obair le pobail lena chinntiú nach gcuirtear isteach ach a laghad agus is féidir mar gheall ar thionscadail tógála áitiúla. Tugtar an t-eolas is deireanaí go rialta i nuachtáin áitiúla agus ar raidió áitiúla.

Inbhuanaitheacht (ar lean)

Tionchar eacnamaíoch

Tá tábhacht straitéiseach ar leith ga baint leis an ngás nádúrtha ó thaobh gheilleagar na hÉireann de, arb ionann é agus 31 faoin gcéad de phríomh-mheascán fuinnimh na hÉireann agus a ghineann 52 faoin gcéad de leictreachas na hÉireann.

Is é is aidhm do Líonraí Gáis Éireann seirbhís iontach éifeachtúil a chur ar fáil atá éifeachtúil ó thaobh costas de agus a théann chun leasa gach custaiméara. Sócmhainn luachmhar náisiúnta atá i líonra gáis na hÉireann. Beidh ról mór ag an líonra má tá fuinneamh glan le bheith ann amach anseo agus é sin a bhaint amach ar bhealach slán sábháilte ar an gcostas is lú.

Tá an gás nádúrtha ar an bpáirtí is fearr a bheadh ag foinsí in-athnuaite, an ghaoth agus an ghrianchumhacht cuir i gcás. Is féidir a chinntiú leis an ngás in-athnuaite go háirithe go mbeidh foinsé láidir in-athnuaite inbhuanaithe dhúchasach fuinnimh ag Éirinn mar pháirt de mheascán fuinnimh na tíre san am atá le teacht.

Infheistiócht in a bhfuil i nDán Dúinn

Táimid ag freastal ar níos mó ná 706,000 custaiméir gáis in Éirinn, corradh le 27,000 gnólacht san áireamh. Luacháiltear bonneagar náisiúnta líonra gáis na hÉireann ar €2.7 billiún. 14,617km ar fad atá sa líonra a nascann bailte móra agus sráidbhailte i gcontaetha éagsúla ar fud na tíre.

In 2020, rinneamar 8,091 custaiméir – idir chustaiméirí tráchtála agus chustaiméirí cónaithe – a cheangal chun an líonra gáis a úsáid. Rinneadh conradh le haghaidh 635GWh d'éileamh nua ar ghás nádúrtha.

Bhí feidhmíocht láidir airgeadais againn in 2020. Tugadh tús áite don tsábháilteacht i dtaca lenár sócmhainní agus oibríochtaí. Mar sin, rinneamar €112m a infheistiú i mbonneagar ár líonra gáis agus teileachumarsáide. Cuireadh béim láidir ar an bhfás a bhrú chun tosaigh agus ar líon na nasc nua leis an líonra a ardú. Rinneadh forbairt ar ghás nádúrtha comhbhrúite mar bhreosla iompair agus soláthraíodh cláir chun sábháilteacht agus iontaofacht an líonra a fheabhsú.

Tuairisc Rialachais

An Bord	60
Tuarascáil an Bhoird	62
Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca	74

An Bord

Tony Keohane

(Cathaoirleach)

Ceaptha: 5 Iúil 2016

Téarma oifige: 5 bliana

Coistí an Bhoird: Luach saothair

Gairm: Céimí INSEAD, saineolaí ar fhorbairt straitéiseach gnóthaí agus eagraíochtaí, Iar-Chathaoirleach Tesco Ireland, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Tesco Ireland ó Fheabhra 2006 go dtí Iúil 2013.

Ceapacháin Sheachtracha: Cathaoirleach Repack agus an Malone Group, Bord Phoitigéirí Sam McCauley agus An Bord Bia, comhairleoir straitéiseach ina ghnó comhairleoireachta féin.

Cathal Marley

Ceaptha: 10 Lúnasa 2020

Téarma oifige: 5 bliana

Coistí an Bhoird: Infheistíocht/Bonneagar

Gairm: Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Ghrúpa Ervia agus ról Phríomhoifigeach Airgeadais Ghrúpa Ervia aige roimhe sin. Tháinig sé isteach in Ervia in 2016 agus tá sé ag obair le 20 bliain san earnáil fuinnimh agus san earnáil bonneagair, leictreachas, gás agus uisce san áireamh. Tar éis dó a bheith ag feidmiú i roinnt ról shinséara in eagraíochtaí móra in Éirinn agus in Oirthear na hEorpa, tugann sé taithí chuimsitheach tráchtála agus tiomsaithe airgid leis chuig Ervia.

Ceapacháin Sheachtracha: Ánra de chuid Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn is ea é, tá MBA aige ó Scoil Ghnó Michael Smurfit UCD, fónann sé ar Choiste Iniúcháireachta Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus tá sé ina chomhalta ar Chomhairle Fhoras Bainistíochta na hÉireann.

Chris Banks

Ceaptha: 5 Iúil 2016

Téarma oifige: 5 bliana

Coistí an Bhoird: Infheistíocht/Bonneagar, Tionscadal 23

Gairm: Stiúrthóir Tráchtála ar Scottish Water idir 2002 agus 2014 le linn thréimhse mhúnlaiteach na corparáide agus nuair a bhí an gnó á aistriú chuig úinéireacht san earnáil phoiblí. Bhí freagracht aige as Soláthar, lena n-áirítear comhpháirtíochtaí Soláthair Sócmhainní, bainistíocht fuinnimh, maoin agus saoráidí, TF, flít, gnólaigh neamhrialaithe i bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh, conraitheoireacht agus comhairleoireacht idirnáisiúnta, chomh maith le maoirseacht a dhéanamh ar oscailt an mhargaidh faoi choinne iomaíochas miondíola uisce. Roimhe seo, d'oibrigh sé ag leibhéal boird agus ardbhainistíochta i dtáirgí tógála, mianraí agus tionscail loingseoireachta.

Ceapacháin Sheachtracha: Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin, Stiúrthóir Tráchtála Eatramhach agus comhairleoir straitéiseach le haghaidh cuideachtaí seirbhíse agus soláthair éagsúla fónas, comhairliúcháin agus teicneolaíochta sna hearnálacha uisce, dramhaíola agus fuinnimh in-athnuaite.

Fred Barry

Ceaptha: 10 Eanáir 2020 (agus é ceaptha roimhe sin ar an 5 Iúil 2016)

Téarma oifige: 4 bliana

Coistí an Bhoird: Infheistíocht/Bonneagar, Tionscadal 23

Gairm: Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an Udaráis um Bóithre Náisiúnta 2005-2015, Stiúrthóir Bainistíochta Grúpa de chuideachtaí éagsúla Jacobs.

Ceapacháin Sheachtracha: Cathaoirleach an Udaráis Náisiúnta Iompair, Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin PM Group, Comhalta Innealtóirí Éireann agus Acadam Innealtóireachta na hÉireann.

Celine Fitzgerald

Ceaptha: 20 Eanáir 2020 (agus é ceaptha roimhe sin ar an 20 Eanáir 2015)

Téarma oifige: 5 bliana

Coistí an Bhoird: Tionscadal 23, Iocaíocht

Gairm: Sainchomhairleoir bainistíochta, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin ar Rígne Dolphín idir 2007 agus 2012, Bainistíocht ar Chaidreamh le Custaiméirí le Vodafone agus Eircell.

Ceapacháin Sheachtracha: A ghnólacht comhairliúcháin féin (Integro consulting), Stiúrthóir Cairte, bhí ag freastal ar Bhord VHI suas le 2020, i láthair ag freastal ar Bhord Sláinte agus Folláine VHI agus ina Stiúrthóir ar Ghrúpa Permanent TSB.

Keith Harris

Ceaptha: 5 Iúil 2019 (agus é ceaptha roimhe sin ar an 5 Iúil 2016)

Téarma oifige: 4 bliana

Coistí an Bhoird: Iniúchadh agus Riosca, Luach Saothair, Tionscadal 23

Gairm: Feidhmeannach Sínséarach agus poist Bhoird in Wessex Water, Ceann Rialála Domhanda in ENRON / AZURIX.

Ceapacháin Sheachtracha: Stiúrthóir South Staffordshire plc, Úinéir an ghnóthais phríobháidigh chomhairligh maidir le bonneagar, Lorraine House, Comhpháirtí tionscail in AIP Asset Management, comhalta OXERALLP.

Sean Hogan

Ceaptha: 10 Eanáir 2020 (agus é ceaptha roimhe sin ar an 20 Eanáir 2015)

Téarma oifige: 4 bliana

Coistí an Bhoird: Iniúchadh agus Riosca

Gairm: Stiúrthóir Cairte, Cathaoirleach ar WRAS Ltd sa Ríocht Aontaithe, Cathaoirleach an choiste chomhairligh saineolaithe maidir le heitinn bóla sa Roinn Talmhaíochta, Comhshaoil agus Gnóthaí Tuaithe, Tuaisceart Éireann.

Ceapacháin Sheachtracha: Cathaoirleach ar Uisce Thuaisceart Éireann Teoranta idir Márta 2011 agus Márta 2015.

Mari Hurley

Ceaptha: 12 Meitheamh 2018 (agus é ceaptha roimhe sin ar an 11 Meitheamh 2013)

Téarma oifige: 5 bliana

Coistí an Bhoird: Iniúchadh agus Riosca, Luach Saothair

Gairm: Príomhoifigeach Airgeadais Hostelworld Group plc, Stiúrthóir Airgeadais Sherry FitzGerald Group, Bear Stearns Bank plc.

Ceapacháin Sheachtracha: Ceaptha ar Bhord na Gníomhaireachta Náisiúnta um Bainistíocht Sócmhainní (NAMA) in Aibreán 2014.

Finbarr Kennelly

Ceaptha: 12 Nollaig 2017 (agus é ceaptha roimhe sin ar an 11 Nollaig 2012)

Téarma oifige: 5 bliana

Coistí an Bhoird: Iniúchadh agus Riosca, Luach Saothair

Gairm: Stiúrthóir Airgeadais ar Procuero Euro, roimhe sin poist shinsearachais leis an Gardiner Group, Rialtóir Airgeadais de chuid Alcatel Business Systems Ireland, Stiúrthóir Airgeadais agus Oibríochtaí Golf Vacations Ireland.

Ceapacháin Sheachtracha: Iarchoimhalta Boird de chuid na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe cpt, Chomhairleoir le Plato Ireland.

Joe O'Flynn

Ceaptha: 10 Iúil 2018 (ceaptha roimhe seo in Eanáir 2015, Samhain 2013 agus Samhain 2008)

Téarma oifige: 3 bliana

Coistí an Bhoird: Tionscadal 23, Infheistíocht/ Bonneagar

Gairm: Iar-Ard-Mhéara Chorcaí agus iarchoimhairleoir cathrach. Iar-Rúnaí Ginearálta CSTGT, Cisteoir Chomhdháil na gCeardchumann agus ball dá Chomhairle Feidhmiúcháin.

Ceapacháin Sheachtracha: Stiúrthóir ar 2 chomhlacht atá cleamhnaithe le CSTGT roimhe seo; Institute for the Development of Employment Advancement Services agus an Larcon Centre. Comhalta den Bhord Feidhmiúcháin, International Transport Federation. Cathaoirleach ar One Cork Group agus comhalta de Chomhairle Forbartha Aerfort Chorcaí.

Tuarascáil an Bhoird

Tuairisc an Bhoird maidir le Rialachas

Comhlacht reachtúil is ea Ervia arb ann dó faoi dhlíthe na hÉireann agus ar bunáidh de bhun an Achta Gáis 1976 (arna leasú).

Rialachas

Tá Bord Ervia ("an Bord") freagrach don Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta ("an tAire") as feidhmíocht fhoriomlán an Ghrúpa agus as a chinntiú go bhfuil dea-rialachas i bhfeidhm.

Sa tuarascáil seo, tugtar cuntas ar an gcaoi ar chuir Ervia na prionsabail sin i bhfeidhm agus ar chloígh sé leis na forálacha infheidhme sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú ("An Cód"). Aithníonn Ervia go bhfuil rialachas maith corparáideach ríthábhachtach chun go n-éireodh leis agus chuige sin, déanaimid athbhreithniú agus uasghrádú leanúnach ar ár mbeartais agus ar ár nósanna imeachta d'fhonn cloí leis na cleachtais is fearr. Tá an Bord sásta gur chloígh Ervia le riachtanais infheidhme an Chóid le linn na bliana atá faoi athbhreithniú.

Mar chomhlacht reachtúil, níl Ervia faoi réir fhorálacha Acht na gCuideachtaí 2014. Chun sonraí a fháil faoin bpríomhreachtaíocht faoina n-oibríonn Ervia agus a chuid fochuideachtaí (Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann) agus chun féachaint ar na príomhcháipéisí atá mar bhonn ag struchtúr corparáideach Ervia, féach www.ervia.ie.

Róil agus Freagrachtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as gníomhaíochtaí Ervia a threorú agus a stiúradh, gníomhaíochtaí a chuirtear i bhfeidhm laistigh de chreat rialúcháin stuama agus éifeachtaigh a cheadaíonn measúnacht agus bainistíocht riosca. Glacann an Bord na cinní suntasacha straitéiseacha ar fad, agus coinníonn sé rialú iomlán agus éifeachtach ar ghníomhaíochtaí an Ghrúpa aige, fad a dhéanann sé bainistíocht laethúil a tharmligeann chuig an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus a Fhoireann Feidhmiúcháin.

Tá ar an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus ar an bhFoireann Feidhmiúcháin an treoir straitéiseach a leagann an Bord síos a chur i bhfeidhm agus a chinntiú go mbíonn tuiscint shoiléir ag an mBord ar na príomhghníomhaíochtaí, na príomhchinntí agus na príomhthorthaí feidhmíochta, chomh maith le haon riosca suntasach a d'fhéadfadh teacht chun cinn. Feidhmíonn an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin mar idirchaidreamh díreach idir Bord Ervia agus an lucht bainistíochta.

Chuir an Bord struchtúr rialachais chorparáidigh i bhfeidhm a tharmligeann údarás dá Choistí le tascanna ar leith a chur i gcrích ar a shon, ionas gur féidir leis an leibhéal ceart airde agus breithnithe a thabhairt ar na hábhair sin agus ábhair eile. Cuirtear tuilleadh eolais ar fáil ar Choistí Bhord Ervia ar leathanaigh 66-67.

Pleanáiltear gníomhaíocht an Bhoird agus a chuid Coistí gach bliain chun déanamh cinnte go ndéantar gnó an Ghrúpa a mhaoirsiú agus a rialú go héifeachtach. Leagtar amach obair agus freagrachtaí an Bhoird i gCreat Rialachais Ervia. Áirítear leis an gcreat chomh maith ábhair atá forchoimeáda go sonrach don Bhord le cinneadh a dhéanamh, de réir mar a dhéantar achoimre orthu thíos.

Ar na míreanna seasta a mheasann an Bord ag gach cruinniú tá:

- ▶ Fógra maidir le haon choimhlint leasa.
- ▶ Tuarascálacha ó Choistí.
- ▶ Tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta.
- ▶ Tuarascáil an Phríomhfeidhmeannaigh.
- ▶ Sábháilteacht, COVID-19 san áireamh.
- ▶ Sochair agus gnóthais.

Sceideal Foirmeálta Ábhair atá Forchoimeáda do Bhord Ervia

Áirítear leis an Sceideal Foirmiúil Ábhar atá coimeáda don Bhord amháin le haghaidh cinneadh a dhéanamh, de réir mar a leagtar amach sa Chreat Rialachais Ervia, i leith gach eintiteas Grúpa, faomhadh na nithe seo a leanas:

- ▶ Beartas sábháilteachta.
- ▶ Buiséid bhliantúla.
- ▶ Pleananna gnó ilbhlianta.
- ▶ Na conarthaí agus caiteachais ar fad a bhfuil a luach os cionn €10 milliún acu.
- ▶ Tuarascálacha Bliantúla agus Ráitis Airgeadais Bhliantúla.
- ▶ Ceapadh/baint iniúcháirí.
- ▶ Ábhair chiste.
- ▶ Athruithe suntasacha ar scéimeanna pinsin.
- ▶ Téarmaí fostaíochta na hardbhainistíochta.
- ▶ Cód Iompair Gnó.
- ▶ Beartas um Bainistíocht Riosca Fiontair, Beartas Frith-Chalaoise, Beartas um Nochtadh Cosanta, agus Beartas Frith-Bhreachaireachta agus Frith-Éillitheachta.
- ▶ Eisiúint a fhaomhadh le haghaidh comhairliúcháin i gcás doiciméid bheartais a bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint leo.

Ábhair a Phléigh an Bord in 2020

<p>Straitéis</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Treoir Straitéiseach Ervia, Líonraí Gáis Éireann agus scaradh Uisce Éireann in 2023. ▶ Nuashonruithe ar Thionscadal 23. ▶ Roghanna atá ag Ervia/Líonraí Gáis agus an scaradh i gcrích. ▶ Plé leanúnach le scairshealbhóir Ervia maidir le ceistanna straitéiseacha. ▶ Forbairt Fhís 2050. ▶ Straitéis Inbhuanaitheachta. ▶ Gabháil agus Stóráil Carbóin agus straitéis hidrigine. ▶ Straitéis TF agus digitithe. ▶ Plean Straitéiseach Seirbhísí Uisce. ▶ An chéad chéim (Plean Creatlaí) den Plean Acmhainní Uisce Náisiúnta a eisiúint le haghaidh comhairliúcháin.
<p>Sábháil-teacht</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ An t-eolas is déanaí gach mí maidir le bainistíocht fhreagairt an Ghrúpa ar phaindéim COVID-19. ▶ Méadracht mhíosúil maidir le sláinte agus sábháilteacht don Ghrúpa. ▶ Nuashonruithe leathbhliantúla sábháilteachta.
<p>Oibríochtaí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tuarascáil Oibriúcháin an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin lena n-áirítear Príomhtháscairí Feidhmíochta. ▶ Measúnuithe ar infheistíocht chaipitiúil. ▶ Tionscadail an-tábhachtach a sholáthar go sábháilte i rith phaindéim COVID-19. ▶ Nuashonruithe gach ráithe maidir le feidhmíocht ó thaobh sceitheadh uisce de.
<p>Rialachas Corparáideach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meastóireacht bhliantúil an bhoird. ▶ Athbhreithniú ar Théarmaí Tagartha an Bhoird agus Choiste an Bhoird. ▶ Monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit chomh maith le treorú athbhreithnithe maidir le cothromaíocht inscne. ▶ Ceapachán Phríomhfheidhmeannach Ervia. ▶ Ceapachán Phríomhoifigeach Dlí Ervia. ▶ Ceapachán Phríomhoifigeach Airgeadais Ervia. ▶ Athbhreithniú ar Chód Iompair Gnó, Beartas Frith-Chalaoise, Beartas um Nochtadh Cosanta agus Beartas Frith-Bhreabaireachta agus Frith-Éillitheachta. ▶ Athbhreithniú ar Chreatlach Rialachais.
<p>Airgeadas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Torthaí bliantúla foilsithe. ▶ Torthaí míosúla trádála, lena n-áirítear feidhmiúcháin i gcomparáid le buiséid agus réamhaisnéis agus impleachtaí COVID-19. ▶ Straitéis maidir le héilimh conarthaí COVID-19. ▶ Maoiniú spreagthach. ▶ Tuarascáil bhliantúil. ▶ Réamhaisnéis a dhéanamh arís go ráithiúil. ▶ Nuashonruithe ar éifeachtúlachtaí. ▶ Díbhinní. ▶ Maoiniú. ▶ Pleananna Gnó. ▶ Luacháil achtúireach Scéim Aoisliúntais Ervia. ▶ Beartas athbhreithnithe maidir le Faomhadh Airgeadais agus Faomhadh Conarthaí.

Ráiteas Freagrachtaí Boird don Tuarascáil Bhliantúil agus do Ráitis Airgeadais

Tá an Bord freagrach as an Tuarascáil Bhliantúil a ullmhú mar aon leis na Ráitis Airgeadais a ghabhann léi, a thugann, de réir an Bhoird, léargas fírinneach agus cothrom ar staid cúrsaí agus ar bhrabús Ervia don bhliain. Tá an Bord freagrach as cothabháil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar shuíomh gréasáin na Cuideachta www.ervia.ie. D'fhéadfadh an reachtaíocht in Éirinn maidir le hullmhúcháin agus scaipeadh ráiteas airgeadais a bheith éagsúil ón reachtaíocht i ndlísiní eile. D'ullmhaigh an Bord na Ráitis Airgeadais de réir an dlí is infheidhme de chuid na hÉireann agus de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais arna nglacadh ag an Aontas Eorpach. Coinníonn an Bord cuntas cuí cuntasáiochta de réir na n-oibleagáidí a leagtar síos san Acht Gáis 1976 (arna leasú).

Chomh maith leis sin, tá an Bord freagrach as athbhreithniú a dhéanamh ar éifeacht an chórais rialúcháin inmheánaigh, lena n-áirítear rialúcháin airgeadais, oibriúcháin, chomhlíonta agus bainistíochta riosca agus as sin a chur in iúl don Aire. Ar deireadh, tá an Bord freagrach as cosaint sócmhainní uile Ervia agus as gníomhú mar is cuí le calaois agus neamhrialtachtaí eile a sheachaint agus a aimsiú.

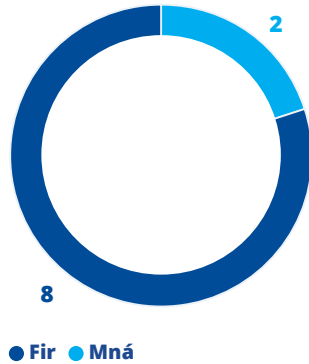
Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, tá an Bord sásta:

- ▶ Gur roghnaíodh beartais chuntasáiochta oiriúnacha agus gur cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad.
- ▶ Go n-úsáidtear breithiúnais agus meastacháin atá stuama réasúnta.
- ▶ Go bhfuil ullmhúcháin na ráiteas airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh oiriúnach.
- ▶ Go dtugann na ráitis airgeadais léargas fírinneach agus cothrom ar staid airgeadais Ervia an 31 Nollaig 2020.

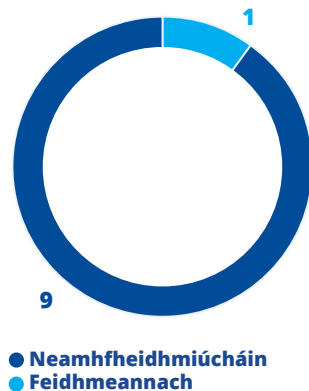
Tuarascáil an Bhoird (ar lean)

An Bord

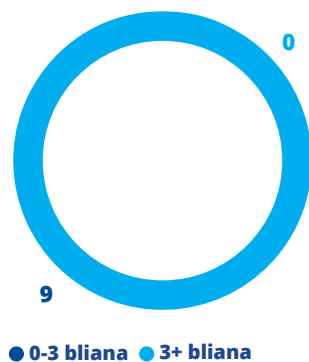
Bord Inscne

Comhaltaí Boird Feidhmiúcháin agus Neamhfheidhmiúcháin

Tionacht Chomhaltaí Neamhfheidhmiúcháin an Bhoird

Tugtar Comhaltaí Boird ar leathanaigh 60-61.

Comhdhéanamh an Bhoird

Is faoin Aire atá ceist chomhdhéanta an Bhoird. Déanann an tAire cinntí maidir le comhaltaí Boird a cheapadh agus a athcheapadh ar aon dul leis na Treoirlínte maidir le Ceapacháin ar Bhoird Stáit, mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i Samhain 2014. Téann an Cathaoirleach i dteagmháil leis an Aire roimh cheapacháin ar an mBord maidir le haird a tharraingt ar na scileanna sonracha agus an taithí a theastaíonn ar an mBord.

Tá an meascán scileanna agus taithí agus an cumas riachtanach ag Comhaltaí Boird le tacú le cinnteoireacht éifeachtach.

Is é an Cathaoirleach, Tony Keohane, atá i gceannas ar an mBord, agus is eisean atá freagrach as a éifeachtacht maidir le gnéithe uile a róil a chinntiú. Feidhmíonn an tArdstiúrthóir Neamhspleách, Mari Hurley, mar idirghabhálaí do na Comhaltaí Boird nuair is gá agus maidir le ceistanna a bhfuil coinbhleacht leasa ag an gCathaoirleach leo nó nach bhfuil sé ábalta cinntí a dhéanamh orthu ar chúinsí eile. Tá Rúnaí na Cuideachta freagrach as a chinntiú go gcomhlíontar nósanna imeachta an Bhoird agus as comhairle a chur ar an mBord, tríd an gCathaoirleach, faoi chúrsaí rialachais i gcoitinne.

Ionduchtú agus Forbairt Chomhaltaí Nua Boird

Ar cheapadh dóibh, cuirtear doiciméid mhionsonraithe eolais a bhaineann le rialachas, airgeadas agus oibríochtaí ar fáil do Chomhaltaí Boird, agus tugtar deis dóibh eolas a fháil ón bhFoireann feidhmiúcháin ar ghnéithe éagsúla de ghnó an Ghrúpa. Tá rochtain ag Comhaltaí Boird ar chláir oiliúna agus déantar athbhreithniú leanúnach ar a riachtanais forbartha.

Neamhspleáchas

Tá an Bord sásta go bhfuil a chuid comhaltaí neamhfheidhmiúcháin Boird neamhspleách ar an lucht bainistíochta, ó thaobh carachtair agus breithiúnais de, agus saor ó chaidrimh nó ó chúinsí a d'fhéadfadh tionchar a bheith acu, nó a d'fhéadfadh go ndearódh sé go bhfuil tionchar acu, ar a mbreithiúnas agus a gcumas chun dul i ngleic le riachtanais an róil. Tugann gach comhalta Boird a bhreithiúnas neamhspleách féin ar cheisteanna straitéise, feidhmiúcháin, acmhainní agus caighdeán iompraíochta. Ní mór do chomhaltaí Boird aon leas nó caidreamh a fhógairt a d'fhéadfadh go mbeadh tionchar aige ar chleachtadh a mbreithiúnais neamhspleách. Is mír bhuan ar an gclár do gach cruinniú Boird agus Coiste é dearbhú maidir le haon choinbhleachtaí leasa.

Luach Saothair, Tinreamh agus Costais Comhaltaí Boird

Is é an tAire a shocraíonn na táillí atá iníoctha le comhaltaí Boird. Leagtar sceideal tinrimh ag na cruinnithe Boird agus Coiste do 2020 amach thíos, lena n-áirítear na táillí agus na costais a bhain le gach comhalta.

Comhalta Boird	Luach Saothair (€)	Costais (€)	Bord (i láthair/ incháilithe)	Iníúchadh agus Riosca (i láthair/ incháilithe)	Luach Saothair (i láthair/ incháilithe)	Infheistíocht/ Bonneagar (i láthair/ incháilithe)	Tionscadal 23 (i láthair/ incháilithe)
Tony Keohane (Cathaoirleach an Bhoird agus an Choiste Luacha Shaothair)	31,500	-	15/15	-	7/7	-	-
Chris Banks	15,750	121	15/15	-	-	11/11	6/6
Fred Barry (Cathaoirleach ar Infheistíocht/Bhonneagar)	15,750	-	15/15	-	-	11/11	6/6
Peter Cross (arna éirí as an 19 Eanáir 2020)	788	-	-	-	-	-	-
Celine Fitzgerald (Cathaoirleach Thionscadal 23)	15,750	-	15/15	-	-	-	6/6
Keith Harris (Cathaoirleach, an Coiste Iníúchta agus Riosca)	15,750	354	15/15	5/5	7/7	-	6/6
Sean Hogan	15,750	192	14/15	5/5	-	-	-
Mari Hurley	15,750	-	13/15	5/5	6/7	-	-
Finbarr Kennelly	15,750	-	14/15	5/5	7/7	-	-
Cathal Marley (POF, arna cheapadh chuig an mBord an 10 Lúnasa 2020)	Nóta 1	-	5/5	-	-	10/11	-
Joe O'Flynn	13,246	-	15/15	-	-	9/10	5/6

Nóta 1 – Ní bhfuarthas táille Boird de réir na dTreoirínte maidir le Conarthaí, Luach Saothair agus Coinníollacha Eile do Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin agus Ard bhainistíocht Comhlachtaí Tráchtála Stáit.

Tuarascáil an Bhoird (ar lean)

Éifeachtacht agus Measúnú an Bhoird agus na gCoistí

Déanann an Bord measúnú bliantúil ar a fheidhmíocht féin agus ar fheidhmíocht a Choistí. Baineann an measúnú le feidhmíocht an Bhoird ina iomláine agus ní le feidhmíocht comhaltaí aonair den Bhord. Is mar seo a leanas na modheolaíochtaí measúnaithe a chuireann an Bord i bhfeidhm chun a éifeachtacht a shocrú:

Measúnú Inmheánach	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Scaiptear an ceistneoir Féinmheasúnaithe Boird, mar a cuireadh ar fáil sa Chód, ar an mBord. Sa cheistneoir, déantar anailís ar an meascán ar an mBord idir inscne, éagsúlacht agus scileanna, bunaithe ar an Aguisín leis an gCód maidir le Cothromaíocht Inscne, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú, arna fhoilsiú ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Meán Fómhair 2020. ▶ Sna ceistneoirí líonta, tá tuairimí maidir le feidhmiúchán agus moltaí maidir le feabhsúchán. ▶ Déanann an Bord cinneadh foirmiúil maidir lena fheidhmíocht féin, le feidhmíocht na gCoistí, agus le cad é mar atá an Cathaoirleach, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus Rúnaí na Cuideachta ag feidhmiú.
Meastóireacht Sheachtrach	<ul style="list-style-type: none"> ▶ D'fhonn forálacha an Chóid a chomhlíonadh, tugtar faoi mheastóireacht sheachtrach feidhmíochta ar an mBord agus a Choistí gach 3 bliana. Tá an chéad mheastóireacht sheachtrach le bheith ar siúl in 2021.
Measúnú ar Chomhaltaí Neamhfheidhmiúcháin Boird	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Déanann comhaltaí neamhfheidhmiúcháin Boird measúnú feidhmiúcháin ar an gCathaoirleach, ag cur tuairimí an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin san áireamh.

Coistí an Bhoird

Tá struchtúr éifeachtach Coiste i bhfeidhm ag an mBord d'fhonn cabhrú lena fhreagrachtaí a chomhlíonadh. Cabhraíonn ceithre Choiste de chuid an Bhoird lena fhreagrachtaí a chur i gcrích agus cuireann an Bord freagrachtaí ar leith orthu mar a leagadh amach ina dTéarmaí Tagartha.

Coiste Iniúchta agus Riosca

Cuirtear síos ar a ndearna an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca in 2020 i dTuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca idir leathanaigh 74 agus –76. Bhí 5 chruinniú ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca le linn na bliana.

Coiste Infheistíochta/Bonneagair

Leagtar freagrachtaí an Choiste Infheistíochta/Bonneagair amach ina Théarmaí Tagartha atá ar fáil ar www.ervia.ie. Bhí 11 chruinniú ag an gCoiste Infheistíochta/Bonneagair i rith na bliana.

Príomhghníomhaíochtaí ar thug an Coiste Bonneagair/Infheistíochta fúthu i 2020:

- ▶ Measúnú ar thionscadal caipitil agus ar chur chuige infheistíochta.
- ▶ Iniúchadh ar thionchar phaindéim COVID-19 ar thionscadail chaipitiúla a thabhairt i gcrích.
- ▶ Beartas athbhreithnithe maidir le hÚdarú Airgeadais agus Faomhadh Conarthaí a mheas.
- ▶ An eolas is déanaí maidir le mórthionscadail agus meastacháin chostais a bhaineann leo.
- ▶ Gach moladh caiteachais chaipitiúil a sháraíonn €10 milliún.
- ▶ Próiseas tairiscintí atá le teacht.
- ▶ Straitéis maidir le héilimh conarthaí COVID-19.
- ▶ Maoiniú spreagthach.
- ▶ Straitéis, lena n-áirítear bainistíocht dramhaíola, athrú aeráide, lorg CO₂ footprint, TF agus foinsiú leictreachais.
- ▶ Athbhreithnithe iarthionscadal.

An Coiste Luach Saothair

Leagtar amach freagrachtaí an Choiste Luach Saothair ina Théarmaí Tagartha a bhfuil fáil orthu ar www.ervia.ie. Bhí 7 chruinniú ag an gCoiste Luacha Saothair i rith na bliana.

I measc príomhghníomhaíochtaí an Choiste Luacha Saothair in 2020, bhí:

- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus na mbainisteoirí sinsearach eile in 2019.
- ▶ Athbhreithniú agus plé a dhéanamh ar phleananna Tallainne agus Comharbais.
- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh ar shamhail pá Ervia.
- ▶ Ceapachán Phríomhfheidhmeannach Ervia.
- ▶ Ceapachán Phríomhoifigeach Dlí Ervia.
- ▶ Ceapachán Phríomhoifigeach Airgeadais Ervia.

- ▶ Feidhmíocht a shocrú agus athbhreithniú a dhéanamh uirthi de réir scórchártaí 2020.
- ▶ Plé a dhéanamh ar thorthaí an tsuirbhé maidir le rannpháirteachas fostaithe.
- ▶ Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar phá feidhmiúcháin.
- ▶ Athbhreithniú ar thionscnaimh Éagsúlachta agus lonchuimsithe.
- ▶ Luacháil achtúireach Scéim Aoisliúntais Ervia.
- ▶ Fóntas Poiblí Singil: impleachtaí pinsin.
- ▶ Tionscadal 23: impleachtaí pinsin.

Coiste um Thionscadal 23

Bhunaigh an Bord Coiste Thionscadal 23, chun forbairt plean scartha a mheas, anuas ar chinneadh an Rialtais go mbeadh Uisce Éireann ina fhóntas ar leithligh, faoi úinéireacht an phobail, tráchtála, rialáilte scartha ó Ghrúpa Ervia le linn 2023, agus lena chinntiú go dtéann an plean scartha i ngleic leis na saincheistanna dlí, airgeadais, rialachais agus oibríochtúla a bhaineann le cruthú Uisce Éireann, agus an gnólacht fuinnimh a fhágtar, mar eintitis ar leithligh atá iomlán feidhmiúil agus atá ábalta a gcuspóirí faoi seacha a thabhairt i gcrích. Tháinig an Coiste le chéile 6 huairé le linn na bliana.

I measc na bpríomhghníomhaíochtaí ar thug an Coiste um Thionscadal 23 fúthu in 2020, bhí:

- ▶ Rannpháirtíocht páirtithe leasmhara.
- ▶ Nuashonruithe ar Thionscadal 23.
- ▶ Nuashonruithe ar an bhFóntas Poiblí Singil.
- ▶ Nuashonrú ar shocrúithe aistrithe le haghaidh Seirbhísí Roinnte.
- ▶ Roghanna atá ag Ervia/Líonraí Gáis agus an scaradh i gcrích.

Nochtuithe atá Riachtanach de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

Is é an Bord atá freagrach as a chinntiú go ndéanann Ervia riachtanais agus nochtuithe an Chóid a chomhlíonadh. Ní mór cur síos ar na nochtuithe airgeadais seo a leanas sa Tuarascáil Bhliantúil de réir an Chóid. Baineann na nochtuithe seo le Ervia agus Líonraí Gáis Éireann, ach ní bhaineann siad le hUisce Éireann. Féach ar Thuarascáil Bhliantúil Uisce Éireann le haghaidh na nochtuithe ábhartha i dtaca le hUisce Éireann.

Anailís ar Shochair Fhostaí

Tá sonraí ar líon na bhfostaithe a bhfuil a sochair fostaí iomlán (gan costais pinsin fostóra agus sochair scoir a chur san áireamh) don bhliain do gach banna de €25,000 ó €50,000 in airde leagtha amach thíos.

	2020	2019
€50,000-€75,000	430	392
€75,001-€100,000	266	237
€100,001-€125,000	115	98
€125,001-€150,000	53	50
€150,001-€175,000	26	29
€175,001 agus os a chionn	26	28

Nóta: Tá gach sochar fostaí gearrthéarma maidir le seirbhísí a tugadh le linn na tréimhse tuairiscithe ináirithe sa nochtadh thuas. Féach ar Nóta 5 de na Ráitis Airgeadais i gcomhair anailís bhreise ar na sochair éagsúla atá ináirithe.

Costais Sainchomhairliúcháin

Áirítear le costais sainchomhairliúcháin an costas a thabhaítear go díreach ó chomhairle sheachtrach. Sainmhínítear costais sainchomhairliúcháin mar cheapacháin a sholáthróidh seirbhísí intleachtúla nó seirbhísí atá bunaithe ar shaineolas (e.g. anailís agus comhairle ó shaineolaithe) trí thuarascálacha, staidéir, measúnuithe, moltaí, tograí, srl., a chabhróidh le cinnteoireacht nó ceapadh beartas, agus é seo ar feadh tréimhse theoranta chun tasc ar leith a chur i gcrích. Ní áirítear leo gnáthfheidhmeanna oibre atá á seachfhoinisí. I gcásanna ina ndéanann Ervia obair sainchomhairleoireachta a chonrú thar ceann Uisce Éireann, ní áirítear an costas bainteach ach i bhfaisnéisí Uisce Éireann amháin.

	2020 €'000	2019 €'000
Comhairle Dlí	165	220
Comhairle airgeadais	485	145
Feabhsú/athrú gnó	2,248	2,131
Eile	185	268
Costais chomhairliúcháin iomlána	3,083	2,764
Caipitlithe	-	30
Ráiteas Ioncaim	3,083	2,734
Costais chomhairliúcháin iomlána	3,083	2,764

Tuarascáil an Bhoird (ar lean)

Costais Dhlíthiúla agus Socruithe

Tugann an tábla thíos mionsonrú ar na suimeanna a aithnítear mar chaiteachas sa tréimhse tuairiscithe maidir le costais dhlí, socruithe agus imeachtaí idir-réitigh agus eadrána. Ní áirítear leis seo caiteachas a tabhaíodh maidir le comhairle ghinearálta dlí, mar cuirtear san áireamh leis na costais sainchomhairliúcháin thuas iad.

	2020	2019
	€'000	€'000
Costais agus táillí dlí	1,940	1,159
Socraíochtaí	402	781
Iomlán	2,342	1,940
Líon cásanna dlí	11	5

Nóta 1: Ní chlúdaíonn an nóta nochta seo íocaíochtaí a rinne ár gcuideachta árachais.

Nóta 2: Baineann an líon cásanna le cásanna ar chuir Ervia féin tús leo nó le himeachtaí dlí a tógadh ina aghaidh, agus ní áirítear leis imeachtaí árachais.

Nóta 3: Tá méid €80,946 á chur san áireamh i gcostais dlí 2020 thuas i dtaca le ceist dlí a bhain le Coillte.

Caiteachas Taistil agus Cothaithe

Déantar caiteachas taistil agus cothabhála a aicmiú mar seo a leanas:

	2020	2019
	€'000	€'000
<i>Intíre</i>		
Bord*	4	20
Fostaí	1,237	2,950
<i>Idirnáisiúnta</i>		
Bord	-	-
Fostaí	80	264
Iomlán	1,321	3,234

* tá costais taistil agus cothaithe de €668 san áireamh a íocadh go díreach le comhaltaí Boird in 2020 (2019: €6,309). Baineann an t-iarhmhéid de €2,961 (2019: €13,517) le caiteachas a d'íoc Ervia ar son na gcomhaltaí Boird. Meastar go dtabhaítear caiteachas taistil agus cothaithe a thabhaíonn an comhalta feidhmiúcháin Boird ina cháilíocht mar fhostaí.

Fáilteachas

Cuimsíonn an ráiteas ioncaim an caiteachas fáilteachais seo a leanas:

	2020	2019
	€'000	€'000
Fáilteachas na foirne	78	230
Fáilteachas na gcliant	45	97
Iomlán	123	327

Trédhearcacht

Eagraíocht oscailte is ea an comhlacht tráchtála stáit Ervia, a bhfuil sé mar aidhm aige a bheith freagrach agus trédhearcach os comhair an phobail. Tá Ervia tiomanta do thuiscint an phobail a fheabhsú maidir leis an mbealach a bhfeidhmíonn an eagraíocht agus maidir lenár ról ó thaobh bonneagar tábhachtach náisiúnta a sholáthar de agus seirbhísí tábhachtacha náisiúnta d'fhonn tacú le forbairt shóisialta agus gheilleagrach na hÉireann.

<p>Nochtuithe Cosanta agus Cúiseanna Imní a Léiriú</p>	<p>Cuirtear síos ar an meicníocht is féidir le fostaithe agus lucht bainistíochta Ervia a úsáid chun údair imní a ardú, nó chun nochtuithe a dhéanamh ar mhaithe le leas an phobail, de réir an Achta um Nochtadh Cosanta 2014, i mBeartas Ervia um Nochtadh Cosanta. Tá tuilleadh treorach don lucht bainistíochta agus do na fostaithe maidir le cúiseanna imní a léiriú leagtha amach sa Chód Iompair Ghnó, sa Bheartas Frith-Chalaoise agus sa Bheartas Frith-Bhreabaireachta agus Frith-Éillitheachta.</p> <p>De réir Alt 22 den Acht um Nochtadh Cosanta, 2014, ceanglaítear ar Ervia Tuarascáil Bhliantúil a fhoilsiú maidir le nochtuithe cosanta a dhéantar faoin Acht. I gcomhréir leis an gceanglas sin, dearbhaíonn Ervia nár tuairiscíodh aon nochtadh cosanta le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2020.</p>
<p>Brústocaireacht a Rialáil</p>	<p>Tá Ervia agus a fhochuideachtaí (Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann) cláraithe ar an gclár brústocaireachta a choinníonn an Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí agus rinne siad na haighneachtaí riachtanacha do na tréimhsí tuairisceáin in 2020, i gcomhréir le riachtanais an Achta um Brústocaireacht a Rialáil 2015.</p>
<p>Íocaíochtaí Prasa</p>	<p>Tá rialuithe airgeadais inmheánacha cuí i bhfeidhm in Ervia lena chinntiú go gcomhlíontar forálacha Rialachán na gComhphobal Eorpach (Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála) 2012-2016.</p> <p>Shínigh Ervia an Cód um Íocaíocht Phrasa, a sheol an Rialtas in 2015, agus de bhun a fhorálacha, geallann sé soláthraithe a íoc in am, treoir shoiléir a thabhairt do sholáthraithe maidir le nósanna imeachta íocaíochta agus na soláthraithe a spreagadh an cód a ghlacadh laistigh dá slabhraí soláthair féin.</p>

Samhailscéimeanna Foilsithe

De réir Alt 8 den Acht um Shaoráil Faisnéise 2014, ní mór d'fhochuideachtaí Ervia, is iad sin Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann, cloí leis an tsamhailscéim foilseacháin arna foilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. De réir na scéime, foilsíonn Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann a oiread eolais agus is féidir ar bhealach oscailte agus inrochtana ar bhonn gnáthrialta lasmuigh d'iarrais Saorála Faisnéise, agus aird á tabhairt do phrionsabail na hoscailteachta, na trédhearcachta agus na cuntasachta a leagtar amach san Acht.

Tá Scéimeanna Foilseacháin d'Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann ar fáil ar a suíomh gréasáin faoi seach, www.water.ie agus www.gasnetworks.ie. Cé nach bhfuil Ervia féin faoi réir reachtaíocht an Achta um Shaoráil Faisnéise, féachann sé le prionsabal na trédhearcachta a chur i bhfeidhm. Mar sin, déanann sé faisnéis ábhartha a fhoilsiú ar a suíomh gréasáin www.ervia.ie chun cloí leis an scéim eiseamláireach foilseacháin

Cothromaíocht Inscne, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú

I rith 2020, leanadh ar aghaidh ag díriú ar phobal bríomhar, éagsúil agus ionchuimsitheach a chruthú mar chuid de Chlár Éagsúlachta agus Ionchuimsithe Ervia, ibelong, pobal ina mbíonn muintearas le brath ag na fostaithe. Díriodh chomh maith ar straitéis éagsúlachta agus ionchuimsithe a leabú san eagraíocht. Seoladh an clár den chéad uair in 2019 agus é mar chuspóir dó an éagsúlacht agus ionchuimsiú a dhaingniú san áit oibre ar bhealaí éagsúla: straitéis Éagsúlacht agus Ionchuimsithe a chruthú, plean straitéiseach ibelong a chur i bhfeidhm idir 2019-2023, agus sraith meadarachta agus toisí a thabhairt isteach chun dul chun cinn a rianú sa ghné sin.

Déanann an Chomhairle Éagsúlachta agus Ionchuimsithe maoirseacht ar chlár oibre Éagsúlachta agus Ionchuimsithe ibelong. Tá ionadaithe fostaithe ó gach leibhéal san eagraíocht ar an gcomhairle, a fhaigheann urraíocht feidhmiúcháin. In 2019 agus 2020, tugadh tús áite sa chéad dul síos don éagsúlacht inscne in Ervia, agus chun tacú leis sin seoladh Líon ibelong na mBan, an chéad grúpa acmhainní in Ervia le haghaidh fostaithe. Tugadh isteach an tInnéacs Éagsúlachta agus Ionchuimsithe mar chuid den Scórchárta Ualaithe in 2020. Moladh tuilleadh méadrachta nuair a rinneadh oiliúint maidir leis an gClaothairim Neamh-Chomhfhiosach a leathadh amach. Fuarthas réidh le gearrliostaí iarratasóirí gnéas amháin sa phróiseas earcaíochta agus roghnúcháin. I measc na mbuaicphointí a bhí ann in 2020, cuireadh tús le dhá ghrúpa eile faoi choinne fostaithe: Líonra Bogha Ceatha ibelong agus Líonra Teaghlaigh ibelong. Rinneadh athbhreithniú ar bhuanna na mban ag gach leibhéal san eagraíocht agus mar gheall air sin cruthaíodh agus seoladh Clár Forbartha Buanna na mBan. Anuas air sin, tugadh faoi athbhreithniú ar pholasaithe Acmhainní Daonna Ervia ag féachaint lenár bpolasaithe a fheabhsú ó dhearcadh Éagsúlachta agus Ionchuimsithe in 2021 agus 2022. Bronnadh Gradam Domhanda Cumarsáide Gartner 2020 ar chlár ibelong mar gheall ar Fheabhas sa Chaidreamh le Fostaithe.

Tuarascáil an Bhoird (ar lean)

Ráiteas ar an gCóras Rialaithe Inmheánach

Raon Freagrachta

Aithníonn an Bord an fhreagracht atá air a chinntiú go gcoinneofaí agus go ndéanfaí córas éifeachtach rialaithe inmheánach a chur i bhfeidhm.

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha le riosca a bhainistiú ionas go mbeidh sé ar leibhéal réasúnta seachas fáil réidh leis. Níl ann, mar sin, ach cinnteacht réasúnta seachas dearbhú iomlán go gcosnaítear sócmhainní, go bhfuil idirbhearta údaraithe agus go gcoimeádtar cuntas ceart díobh agus go n-aithnítear earráidí neamhrialtachtaí ábhartha nó go stoptar iad ar bhealach tráthúil.

Tá córas an rialaithe inmheánaigh, atá i gcomhréir leis an treoir atá eisithe ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm in Ervia don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020 agus go dtí dáta faoifa na Ráiteas Airgeadais.

Bainistíocht Riosca

Tá na fostaithe Ervia ar fad freagrach as riosca a bhainistiú go héifeachtach agus áirítear leis sin córais rialaithe inmheánaigh a dhearadh, a oibriú agus monatóireacht a dhéanamh orthu. Is é an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an feidhmeannach freagrach ar a bhfuil an fhreagracht deiridh. Tarmilgeann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin ról shoiléire agus freagrachtaí soiléire ar a Fhoireann Feidhmiúcháin agus ar na daoine atá faoina stiúir siúd maidir leis an mbainistíocht éifeachtach ar riosca agus maidir lena chinntiú go bhfuil na córais rialaithe inmheánaigh ag feidhmiú go héifeachtach.

Timpeallacht Riosca agus Rialaithe

Déanann an Bord a chinntiú go bhfuil córais chuí an rialaithe inmheánaigh agus na bainistíochta riosca ar bun. Leis sin a bhaint amach, baintear feidhm as na struchtúir agus córais seo a leanas:

Coiste Iniúchta agus Riosca

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (an "CIR") ag Ervia ar a bhfuil 4 comhalta neamhfheidhmiúcháin Boid a bhfuil an saineolas acu atá riachtanach don ról. Déanann an CIR maoirseacht ar an

timpeallacht riosca agus rialaithe thar ceann an Bhoird, agus tá sé freagrach as cabhrú leis an mBord a fhreagrachtaí a chomhlíonadh de réir mar a bhaineann siad leis an réimse sin. Ar bhonn ráithiúil, déanann an CIR athbhreithniú substaintiúil ar chlár riosca an Ghrúpa, a ullmhaíonn an lucht bainistíochta, rud a dhéanann cinnte de go ndéanfaí maoirseacht ar na príomhrioscaí agus athbhreithniú ar a éifeachtaí is atá freagairtí an lucht bhainistíochta maidir leis na príomhrioscaí atá roimh an nGrúpa. Chomh maith leis sin, déanann an CIR athbhreithniú ar shláine iomlán an chórais bainistíochta riosca, lena n-áirítear éifeachtacht na bhfeidhmeanna riosca agus iniúchta inmheánaigh.

Fóram Dearbhaithe Comhtháite

Tá freagracht ag Ervia faoin gCód as a chinntiú go ndéantar córais éifeachtacha rialaithe inmheánaigh a oibriú agus go leantar ar aghaidh leo. Tá measúnú ar éifeachtúlacht na rialuithe sin de dhíth gach bliain. D'fhonn aghaidh a thabhairt ar an riachtanas sin, chruthaigh Ervia an Fóram Dearbhaithe Comhtháite ("FDC") a thuiriscíonn don Phríomhoifigeach Airgeadais.

Tagann an FDC le chéile gach ráithe lena dheimhniú go gcomhordaítear gach gníomhaíocht dearbhaithe agus na haontuithe riachtanacha, agus go dtugtar fianaise maidir leo, ar bhealach struchtúrtha. Ag deireadh na bliana, dearbhaíonn an FDC don Bhoird cé acu an bhfuil na rialuithe éifeachtúil nó nach bhfuil. Tacaíonn an próiseas FDC, in éineacht le roinnt gníomhaíochtaí rialachais, riosca agus rialaithe eile ar fud Ervia, leis an mBord a shéala a chur leis an Ráiteas ar an gCóras Rialuithe Inmheánacha.

Déanann an Creat Dearbhaithe Comhtháite gach gníomhaíocht dearbhaithe san eagraíocht a neartú agus a chomhordú tuilleadh ar bhealach struchtúrtha thar an múnla bainistíochta riosca "Trí Bheart Cosanta". Déantar a chinntiú, leis sin, go ndéanann Ervia an oiread maoirseachta agus rialaithe agus is féidir ar riosca agus rialachas, ionas gur féidir leis seasmhacht eagraíochtúil a fhorbairt agus go gcloítear leis an deachleachtas chun tacú maidir le hoibleagáidí comhlíonta agus ceanglais rialachais. Cuirtear an CIR ar an eolas maidir le torthaí an IAF gach ráithe.

Iniúchadh Inmheánach

Tá feidhm sheanbhunaithe iniúchta inmheánaigh ag Ervia a bhfuil dóthain acmhainní aici agus a thugann faoi chlár oibre a shocráítear leis an CIR. Tuairiscíonn Ceann an Ghrúpa don Iniúchadh Inmheánach go díreach don CIR agus don Phríomhoifigeach Airgeadais.

Soláthraíonn an fheidhm Iniúchta Inmheánaigh cur chuige córasach struchtúrtha ar fáil chun éifeachtúlacht rialachas, bainistíocht riosca agus rialú inmheánach an Ghrúpa a mheasúnú agus a fheabhsú.

Go háirithe, déanann feidhm an Iniúchta Inmheánaigh:

- ▶ Measúnú ar nochtadh ar rioscaí a bhaineann le cuspóirí straitéiseacha an Ghrúpa a bhaint amach.
- ▶ Measúnú ar na córais a cuireadh ar bun chun comhlíonadh na mbeartas, pleananna, nósanna imeachta, dlíthe agus rialachán a áirithiú.
- ▶ Measúnú ar na modhanna atá ann chun sócmhainní a chosaint.
- ▶ Monatóireacht agus measúnú ar éifeachtúlacht phróisis bainistíochta riosca an Ghrúpa.
- ▶ Seirbhísí sainchomhairleoireachta a bhaineann le rialachas, bainistíocht riosca agus rialú a thabhairt chun críche de réir mar is cúí.

Feidhm Bainistíochta Riosca

Tá feidhm sheanbhunaithe Bainistíochta Riosca ag Ervia a bhfuil dóthain acmhainní aici agus atá freagrach as Creat Bainistíochta Riosca Fiontair a dhearadh agus a chur i bhfeidhm, agus as a chinntiú gurb ann do na scileanna cuí agus don tairthí chúí bainistíochta riosca san eagraíocht. Tuairiscíonn Ceann na Bainistíochta Riosca don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin chomh maith le freastal ar gach cruinniú atá ag an CIR. Maíle leis sin, bíonn cruinniú gach ráithe ag Coiste Bainistíochta Riosca an Ghrúpa, a bhfuil Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa mar chathaoirleach air.

Déanann an fheidhm Bainistíochta Riosca na rudá seo a leanas go háirithe:

- ▶ Cinntiú sí go mbíonn próisis agus maoirseacht leordhóthanach chomhsheasmhach i bhfeidhm leis na rioscaí atá ann do Ervia a aithint, a thomhas, a bhainistiú agus a thuirisciú agus le monatóireacht a dhéanamh orthu.

- ▶ a chinntiú go leantar ar aghaidh leis an maoirseacht agus go ndéantar measúnú ar phróifíl riosca Ervia, lena n-áirítear príomhrioscaí, rioscaí atá ag teacht chun cinn agus le feiceáil níos mó agus níos mó, agus rioscaí a mbeadh tionchar mór acu ach is beag an seans go dtarlóidís. Áirítear leis sin cur síos ar na rioscaí seo agus ar na bearta nó na straitéisí cuí maolaithe agus an éifeacht a bhíonn leo.
- ▶ Déanann sí cultúr oiriúnach bainistíochta riosca a dhaingniú.

Gnéithe den Timpeallacht Rialaithe

Anuas ar na príomhstruchtúir thuas, tá timpeallacht rialaithe i bhfeidhm agus tá na gnéithe seo a leanas inti:

- ▶ Freagracht na bainistíochta ag gach aon leibhéal as rialú inmheánach agus bainistíocht riosca thar a bhfeidhmeanna gnó faoi seach.
- ▶ Creat um Rialachas Corparáideach a chuimsíonn rialú airgeadais agus measúnú riosca. Déanann an lucht bainistíochta agus na feidhmeanna Iniúchta Inmheánaigh agus Bainistíochta Riosca monatóireacht air sin.
- ▶ Struchtúr eagraíochta atá sainithe go soiléir, ina bhfuil teorainneacha sainithe údaráithe agus meicníochtaí um thuairisciú chuig leibhéal níos airde den lucht bainistíochta agus den Bhord.
- ▶ Sraith chuimsitheach beartas agus nósanna imeachta a bhaineann le rialuithe oibriúcháin agus airgeadais, caiteachas caipitiúil san áireamh. Teastaíonn faomhadh an Bhoird le haghaidh tionscadal mór caipitiúil, agus déanann Coiste Infheistíochta/ Bonneagair dlúthmhonatóireacht orthu ar bhonn leanúnach.
- ▶ Próisis sheanbhunaithe chun nádúr, fairsinge agus tionchar airgeadais na rioscaí gnó atá ag bagairt ar an nGrúpa a aithint agus a mheasúnú, lena n-áirítear fairsinge agus catagóirí a cheapann sé a bheith inghlactha. I measc na bpróiseas eile chun rioscaí gnó a aithint agus a mheasúnú, déantar measúnú ar an dóchúlacht go dtarlódh rioscaí aitheanta agus ar chumas an Ghrúpa na rioscaí a tharlaíonn a bhainistiú agus a mhaolú trí mheán pleananna agus straitéisí lena mbaineann.
- ▶ Dealú cuí dualgas agus doiciméadú cuí nósanna imeachta agus rialuithe atá dírithe ar chalaois a chosc agus a bhrath.

- ▶ Córas cuimsitheach buiséadaithe agus buiséad bliantúil faoi réir fhaomhadh an Bhoird.
- ▶ Córas cuimsitheach de thuairisciú airgeadais. Tugtar tuairisc ar thorthaí iarbhrí míosúla carnacha de réir an bhuiséid agus déanann an Bord breithniú orthu ar bhonn míosúil. Ceistíonn an Bord difríochtaí agus tugtar faoi bheart feabhsúcháin más cuí.
- ▶ Déantar sraith chuimsitheach táscairí ar fhaisnéis bhainistíochta agus táscairí feidhmíochta a chur le chéile gach ráithe, agus ar an mbealach sin is féidir monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn i dtaca le cuspóirí fadtéarmacha agus buiséid bhliantúla, treochotha a mheasúnú agus gníomh a ghlacadh i gcás difríochtaí.
- ▶ Polasaithe inmheánacha a éilíonn ar na fostaith go léir a bheith ag gníomhú go hionraic agus na caighdeáin is airde a choinneáil ó thaobh na heitice de. Ar na polasaithe sin, tá: an Cód Iompraíochta, an Polasaí Frith-Chalaoise, an Polasaí Frith-Bhreabaireachta agus Frith-Éillitheachta, an Polasaí chun Stocaireacht a Rialú agus an Polasaí um Nochtuithe Cosanta.
- ▶ Clár cuimsitheach frithchalaoise a chuimsíonn beartas frithchalaoise, oiliúint agus cumarsáid agus plean um fhreagairt do chalaois.
- ▶ Athbhreithniú córasach ar rialuithe inmheánacha airgeadais agus oibriúcháin ag iniúchadh inmheánach agus bainistíocht riosca. Sna hathbhreithnithe sin, leagtar béim ar na réimsí is mó ina bhfuil riosca de réir mar a aithnítear é sin leis an measúnú riosca.
- ▶ Measúnú ar an gcreat rialaithe inmheánaigh ina dtugtar faoi mheasúnú riosca leathan, ina ndéantar athbhreithniú ar oibriú agus éifeachtúlacht na bpríomhbheartas agus príomhphróiseas rialaithe, ina ndéantar tuairisciú féinmheasúnaithe maidir le rialú inmheánach agus ina ndéantar tuairisciú míosúil ar fheidhmíocht, le tacaíocht gníomhaíochtaí dearbhaithe an Riosca, an Iniúchta Inmheánaigh agus an Iniúchta Sheachtraigh.

Níor tarraingíodh aird ar aon saincheist ábhartha inár dtimpeallacht rialaithe inmheánaigh in 2020.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá creat láidir ag Ervia d'fhonn athbhreithniú a dhéanamh ar leorgacht na rialuithe inmheánacha agus monatóireacht a dhéanamh ar a éifeachtúlacht atá siad, lena n-áirítear rialuithe airgeadais, oibriúcháin agus comhlíontachta agus próisis bainistíochta riosca. Tá an Bord sásta go bhfuil an córas rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm oiriúnach don ghnó.

Cuireann an bhainistíocht shinsearach in Ervia atá freagrach as creat an rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a chaomhnú eolas ar fáil ionas gur féidir le Ervia monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Cuireann an CIR leis an obair sin, a dhéanann maoirseacht ar obair fheidhmeanna Ervia maidir le Riosca agus leis an Iniúchadh Inmheánach. Úsáidtear na tráchtanna a dhéanann na t-iniúcháir seachtrach ina litir chuig an mbainistíocht agus/nó i dtuarascálacha eile chomh maith. Cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as beart ceartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord, nuair is cuí, go pras.

Deimhníonn an Bord go bhfuil an mhonatóireacht leanúnach seo a leanas ar siúl ag an gCoiste Iniúchta agus Riosca:

- ▶ Athbhreithniú agus breithniú a dhéanamh ar an gclár um iniúchadh inmheánach agus breithniú ar a thuarascálacha agus torthaí.
- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh ar thuairisciú rialta ón iniúchadh inmheánach maidir le stádas na timpeallachta rialaithe inmheánaigh agus stádas na saincheistanna a ardaíodh roimhe sin ina dtuarascálacha féin.
- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh ar thuarascálacha ráithiúla bainistíochta riosca Choiste Bainistíochta Riosca an Ghrúpa ar rioscaí, rialuithe agus stádas feidhmithe na bpleananna gnímh.
- ▶ Athbhreithniú agus breithniú ar an tuarascáil ag Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa ar a éifeachtaí is atá na córais um rialú inmheánach, idir rialú airgeadais agus oibriúcháin.
- ▶ Athbhreithniú ar thuarascálacha ó iniúcháirí seachtracha, ina bhfuil sonraí faoi aon saincheistanna ábhartha maidir le rialú airgeadais inmheánach.
- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh ar thuairiscí dearbhaithe comhtháite ar dhearbhuá an Aonaid Ghnó maidir leis an gcóras um rialú inmheánach.

Tuarascáil an Bhoird (ar lean)

Caiteachas Caipitil agus Caiteachas Oibríochta

Tá córais láidre agus éifeachtacha i bhfeidhm lena chinntiú, de réir mar is cuí, go gcloítear leis na prionsabail, riachtanais agus treoirlínte ábhartha sa Chód Caiteachais Phoiblí. Is éard a chiallaíonn gníomhaíocht aistrithe le linn 2020 a bhaineann leis an gCód Caiteachais Phoiblí uasdátaithe (2019) ná nach mbainfear amach comhlíonadh cheanglais bhreise an Chóid Caiteachais Phoiblí (2019) sa bhliain atá romhainn.

Tugtar i bPolasaí Soláthair Ervia (PD02) na nósanna imeachta a leanfaidh an Grúpa chun tacú le riachtanais soláthair san eagraíocht. Mar gheall ar chur i bhfeidhm PD02, déantar cinnte go bhfaightear luach ar airgead i gcleachtais soláthair, go gcloítear le dlíthe AE agus na hÉireann a bhaineann leis an soláthar poiblí, go mbainistítear próisis tairisceana go cuí agus go gcaomhnaítear rialachas agus maoirseacht bainistíochta ar an bpróiseas soláthair ar fud an Ghrúpa.

I bPolasaí Ervia maidir le Caiteachas agus Faomhadh Conarthaí (PD03), leagtar amach an creat maidir le caiteachas airgeadais agus rialachas na gconarthaí, lena n-áirítear an próiseas údaraithe agus leibhéil údarais le haghaidh caiteachas caipitil agus oibríochta in Ervia agus i ngach ceann dá fhochuideachtaí. Caithfidh gach faomhadh caiteachais agus conartha cloí leis na ceanglais i gCreatlach Rialachais Ervia agus PD03.

Le linn 2020, rinneadh athbhreithniú ar an gcreat maidir le caiteachas airgeadais agus rialachas na gconarthaí, an próiseas údaraithe san áireamh. Ina dhiaidh sin, rinneadh an creat rialachais a fheabhsú ionas go mbeadh sé ag teacht leis na critéir maidir le luach ar airgead sa Chód Caiteachais Phoiblí uasdátaithe, arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Nollaig 2019. Mar chuid de sin, rinneadh freagrachtaí a leagan síos agus tugadh isteach struchtúir Geata Faofa athbhreithnithe agus ceanglais chaighdeánaithe tuairiscithe. Rinne an Bord polasaí athbhreithnithe PD03 a fhaomhadh i mí na Nollag 2020.

Tá an creat a chuirtear ar bun leis an bpolasaí sin i bhfeidhm ó dháta a fhaofa ag Bord Ervia. Aithnítear, áfach, go mbeidh tréimhse aistrithe ann agus, lena linn, gur

gá próisis agus nósanna imeachta nua a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. Mar aon leis sin, cuireadh oiliúint inmheánach ar fáil do bhaill foirne ar fud an Ghrúpa in 2021 maidir leis an bpolasaí athbhreithnithe a chur i bhfeidhm.

Anuas ar cheanglais soláthair náisiúnta agus AE, ní mór don chaiteachas caipitil cloí le haon riachtanais a d'fhéadfadh an Coimisiún um Rialáil Fónais a leagan síos, riachtanais a bhaineann leis an gcomhshaol agus leis an bpleanáil agus tosaíochtaí bonneagair. Úsáidtear modhanna cuí measúnaithe infheistíochta i dtaca le tionscadail chaipitil agus clár chaipitil ionas gur féidir cinntí a dhéanamh go héifeachtach.

Is é an bonn ar a bhfeidhmíonn an próiseas ceangaltas caipitil d'Ervia, Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann go n-iarrann gach cuideachta na ceadanna ábhartha ón Aire roimh ré do chlúdach foriomlán ceangaltas caipitil a rachaidh gach cuideachta iontu sa chéad bhliain airgeadais eile.

Cuirtear infheistíochtaí caipitil, lena n-áirítear conarthaí a bhfuil luach os cionn €3.5 milliún ag baint leo, faoi bhráid Choiste Faofa Conarthaí an Ghrúpa lena n-athbhreithniú agus a fhaomhadh. Tá faomhadh ag teastáil ó Bhord Ervia agus Bord na fochuideachta ábhartha le haghaidh gach caiteachas caipitil a bhfuil luach os cionn €10m air.

Iarrann Líonraí Gáis Éireann toilithe ar leith ón Aire sula ndéantar aon cheangaltas i leith aon tionscadal caipitil ar leith a bhfuil costas €20m nó os a chionn ag baint leis ó thaobh an chaiteachais rialaithe de, agus €10m nó os a chionn ó thaobh an chaiteachais neamhrialaithe de.

Cuirtear toilithe ón Aire faoi bhráid na máthair-roinne agus na ranna ábhartha rialtais eile atá bainteach leis an bpróiseas toilithe don iarratas sonrach. Lena chois sin, cuirtear iarratais ar fhaomhadh ón Aire faoi bhráid NewERA, a chuireann comhairle shonrach ar chúrsaí airgeadais agus tráchtála ar an Máthair-Roinn sula dtugann an tAire cead.

Tugtar an t-eolas is déanaí don Bhord maidir le stádas tionscadal agus na clár caipitil de réir mar a théann siad ar aghaidh, lena n-áirítear an t-eolas is déanaí maidir leis an gcur i bhfeidhm i gcomparáid leis an bplean, na sceidil agus le cáilíocht.

Cuirtear tuairisciú buiséid agus difríochta i láthair don Bhord chomh maith. Bíonn cuspóirí ar leith ag gach tionscadal agus déantar iad a mheas i leith na gculpóirí sin. Tá príomhtháscairí feidhmíochta mar chuid de thairiscintí agus ina dhiaidh sin conarthaí, a úsáidtear chun feidhmíocht a thomhas le linn thréimhse an tionscadail. Cuirtear athbhreithnithe i ndiaidh na dtionscadal agus tuarascálacha deiridh airgeadais faoi bhráid Bhoird na bhfochuideachtaí, Choiste Infheistíochta/Bonneagair Ervia agus Bhord Ervia, lena measúnú. Déantar éascaíocht i gcruinnithe deiridh tionscadal ar chur chuige 'ceachtanna a foghlaimíodh'. Cuirtear na ceachtanna sin i bhfeidhm ar thionscadail atá ann faoi láthair ar fud na heagraíochta agus ar thionscadail a bheidh ann.

An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS)

Níl aon ábhar imní suntasach léirithe ag Oifigeach um Chosaint Sonraí Ghrúpa Ervia maidir le neamhchomhlíonadh i ndáil le riachtanais reachtacha faoin RGCS.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

Deimhníonn an Bord go ndearna sé athbhreithniú ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh go dtí dáta faofa na Ráiteas Airgeadais, lena n-áirítear rialú airgeadais, oibriúcháin agus comhlíontachta agus córais bainistíochta riosca le haghaidh 2020 agus go ndéanfaidh sé athbhreithniú den chineál céanna in 2021. Rinne an CIR athbhreithniú mionsonraithe.

Tuairisciú ar Rialú Inmheánach

Tá bainistíocht á déanamh fós ag Uisce Éireann ar líon mór sócmhainní le bonneagar atá ag dul in aois agus a dteastaíonn infheistíocht mhór uaidh. Bíonn dúshlán leanúnach roimhe ar a bhealach chun spriocanna an phlean gnó a sheachadadh. Lean na príomhnósanna imeachta rialaithe, oibríocht phrótacail na nÚdarás Áitiúil faoi Chomhaontuithe Seirbhíse a dhéanamh bainistíocht ar na próisis idirghníomhaíochta idir Uisce Éireann agus Údarás Áitiúla, ag fabhrú agus ag forbairt in 2020. D'oibrigh Uisce Éireann lena chomhpháirtithe Údarás Áitiúil faoi na Comhaontuithe Seirbhíse atá ann cheana chun seirbhísí uisce a sholáthar.

Conclúid

Chomh maith leis sin, rinneadh dul chun cinn go leanúnach ar phleananna chun an tseirbhís a aistriú ó bhonn ina fóntas nua-aimseartha poiblí. I rith 2020, fanadh i dteagmháil, tríd an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, le roinnt páirtithe, lena áiríodh Uisce Éireann, lucht bainistíochta na nÚdarás Áitiúil, An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus ceardchumainn éagsúla a dhéanann ionadaíocht ar bhaill foirne Sheirbhísí Uisce na nÚdarás Áitiúil.

Leagadh amach cuspóirí an Rialtais chun seirbhísí uisce a athrú ó bhonn sa Pháipéar Bán maidir le hAthrú ó Bhonn Seirbhísí Uisce. Is é an páipéar sin is mó a spreagfaidh caidreamh gníomhach athnuaithe in 2021 idir an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, ceardchumainn, Údarás Áitiúla agus Uisce Éireann. Is é is aidhm don pháipéar teacht ar chomhaontú maidir leis an athrú ó bhonn ar sheirbhísí uisce amach anseo agus an t-aistriú iomlán chuig Fóntas Poiblí Amháin.

Sa ghearrthéarma, in 2021, beifear ag díriú ar chomhaontú maidir leis an athrú ó bhonn ar sheirbhísí uisce a shocrú, comhaontú a mhairfidh a fhágfaidh go mbeifear in ann seirbhís aontaithe uisce a bheith ann, seirbhís thar barr do chustaiméirí a sholáthar agus ár n-uisce a chosaint dár gcustaiméirí. Má thagtar ar chomhaontú mar sin faoin athrú ó bhonn, beidh sé níos éasca mar sin freastal ar chuspóirí Uisce Éireann san fhadtéarma gach gníomhaíocht a bhaineann le seirbhísí poiblí uisce a bhainistiú agus a rialú ina n-iomláine faoi dheireadh 2022, chomh maith le tabhairt faoin ngníomhaíocht shuntasach a bheidh ag teastáil ina dhiaidh sin le hathrú ó bhonn a bhaint amach.

Mar chuid dá chreat rialaithe in 2020, ní mór a thabhairt faoi deara go bhfuil Uisce Éireann fós ag brath ar rialuithe áirithe arna n-oibriú ag na hÚdarás Áitiúla thar a cheann. Níor aithníodh aon laigí ábhartha sa timpeallacht rialaithe inmheánaigh fad is a bhí an t-iniúchadh inmheánach á dhéanamh in 2020, ar laigí iad sin nár tugadh aghaidh orthu nó nach bhfuil aghaidh á tabhairt orthu agus nár cuireadh faoi bhráid Ervia agus an Choiste Iniúchta agus Riosca.

Bainistíocht Riosca

Rinne an Bord measúnú forleathan ar na príomhrioscaí a bheadh ann don eagraíocht i rith 2020. Leagtar amach na rioscaí agus na rialuithe nó gníomhartha maolaithe seo ar leathanaigh 27-29.

Caidreamh leis an Scairshealbhóir

Tá Ervia ag feidhmiú go neamhspleách óna Mháthair-Roinn (an Roinn Tithíochta, Pleanála, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht). Bíonn Energia gníomhach i mbun comhairliúcháin ar bhonn leanúnach in éineacht lena Mháthair-Roinn de réir mar a éilítear sa reachtaíocht agus sa Chód.

Leasanna Comhaltaí an Bhoird

Ní raibh aon leas ag na Comhaltaí Boird in Ervia ná a chuid focuideachtaí i rith na bliana. Tá an Bord sásta go bhfuil a chuid comhaltaí saor ó aon chaidrimh ghnó nó eile a d'fhéadfadh go mbeadh tionchar ábhartha acu, nó a d'fhéadfadh go mba chosúil go mbeadh tionchar ábhartha acu, ar chleachtadh a mbreithiúnais neamhspleách.

Féadfaidh comhaltaí Boird stiúirthóireachtaí nó poist feidhmiúcháin a bheith acu nó spéis a bheith acu i gcuideachtaí tríú páirtí, lena n-áirítear bainc agus institiúidí airgeadais, ar féidir go ndéanfaidh cuid acu sin (nó a bhfochuideachtaí), mar chuid de ghnáthchúrsaí gnó, idirbhearta le Ervia ar bhonn neamhspleách. Déanann na comhaltaí Boird go léir aon leas a nochtadh agus déanann siad iad féin a scaoileadh ó phlé agus cinntí Boird sa chás go mbíonn siad faoi choimhlint nó go mbíonn leas díreach nó indíreach de réir an Chóid acu. I gcásanna mar sin, coimeádtar taifead ar leithligh (nach bhfuil rochtain ag an gComhalta Boird) air.

Measúnú Feidhmiúcháin

Faomhann an Bord buiséad bliantúil a thacaíonn leis na pleananna corparáideacha. Déantar measúnú bliantúil ar fheidhmiú iarbhir i gcomparáid leis an bplean agus buiséad. Tugtar breithniúcháin cuimsitheach sna hAthbhreithniúcháin Airgeadais agus Oibriúcháin ar leathanaigh 33-49.

Taifid Chuntasaíochta

Creideann na comhaltaí Boird gur chuir siad córais agus acmhainní cuí ar fáil, lena n-áirítear pearsanra oiriúnach cáilithe cuntasaíochta a cheapadh ag a bhfuil taithí oiriúnach, chun cuntais chuí chuntasaíochta a choinneáil ar fud na heagraíochta d'fhonn oibleagáid Ervia a chomhlíonadh. Tá leabhair cuntais Ervia á gcoinneáil ag Bóthar na nOibreacha Gáis, Corcaigh.

Iniúchóir Seachtrach

Nuair a fuarthas toiliú ón Aire, ceapadh Deloitte Ireland CDT ar dtús in 2014 mar iniúchóir do Ghrúpa Ervia. Fuarthas toiliú ón Aire ar an 25 Márta 2019 chun Deloitte Ireland CDT a cheapadh mar iniúchóir seachtrach do Ghrúpa Ervia do na blianta 2019, 2020 agus 2021, i ndiaidh próiseas tairisceana a chur i gcrích.

Gnóthas Leantach

Ullmhaítear ráitis airgeadais ar bhonn gnóthais leantaigh fad is a bhíonn an Bord, tar éis dó na fiosrúcháin chuí a dhéanamh, sásta go bhfuil na hacmhainní cuí ag Ervia leanúint ar aghaidh i bhfeidhm go ceann tamall fada. Tugtar tuilleadh mionsonraí faoin measúnú gnóthais leantaigh sin agus faoi leachtacht an Ghrúpa i nótaí 1(a) agus 25(ii) de na Ráitis Airgeadais seo.

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhoird

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Mar Chathaoirleach ar Choiste Iniúcháireachta agus Riosca Ervia, is mian liom tuarascáil an Choiste Iniúchta agus Riosca don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020 a chur faoi bhur mbráid

De réir an struchtúir boird aonadaigh atá i bhfeidhm in Ervia, tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ("an Coiste") bunaithe ag leibhéal Ghrúpa Ervia agus feidhmíonn sé ar son Ervia agus a fhochuideachtaí ("an Grúpa"). Tugann an tuarascáil seo léargas ar obair an Choiste le 12 mhí anuas agus tugann sí eolas ar an mbealach ar chomhlíon an Coiste a fhreagrachtaí faoina Théarmaí Tagartha agus faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú ("An Cód").

Tá go leor ama caite ag an gCoiste le linn na bliana ar a phríomhfhreagrachtaí maoirseachta a chomhlíonadh agus bhí cruinnithe againn le chéile go cianda i rith phaindéim COVID-19. Bhí an Coiste i dteagmháil ar bhonn rialta leis an mbainistíocht shinsearach, le lucht na hiniúcháireachta inmheánaí, le lucht na bainistíochta riosca agus le hiniúcháir reachtúil an Ghrúpa. Anuas air sin, thug an Coiste faoi chlár iomlán athbhreithnithe ina chruinnithe i rith na bliana lena fhreagrachtaí a chomhlíonadh go héifeachtach. Agus a phríomhfhreagrachtaí maoirseachta á chomhlíonadh aige, bíonn cruinnithe ar leith ar bhonn rialta ag Cathaoirleach an Choiste leis an ardbhainistíocht, le lucht na hiniúcháireachta inmheánaí, le lucht na bainistíochta riosca agus le hiniúcháir reachtúil an Ghrúpa.

Ról agus freagrachtaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Is é ról an Choiste ná tacú le Ervia i ndáil lena fhreagrachtaí i ndáil leis na nithe seo a leanas:

- ▶ Tuiriscíú airgeadais
- ▶ Bainistíocht riosca
- ▶ Rialuithe Inmheánacha
- ▶ Iniúchadh inmheánach
- ▶ Iniúchadh seachtrach

Gníomhaíochtaí gaolmhara eile, lena n-áirítear beartais agus nósanna imeachta frithchalaíochta, in aghaidh na breabaireachta, frith-éillithe agus faoi nochtuithe cosanta. Tuairiscíonn Cathaoirleach an Choiste le Bord Ervia maidir le hábhair a phléitear ag gach cruinniú Coiste, agus faigheann an Bord miontuairiscí an Choiste ar fad. Leagtar amach go mion i dTéarmaí Tagartha an Choiste ról agus freagrachtaí an Choiste agus tá fáil orthu ar shuíomh gréasáin Ervia (www.ervia.ie). Déantar athbhreithniú orthu sin gach bliain.

Keith Harris

Cathaoirleach an Choiste

Comhaltaí

Tá ceathrar Comhaltaí neamhspleácha Neamhfheidhmiúcháin de chuid Bhord Ervia ar an gCoiste. Is é Bord Ervia, i gcomhairle le Cathaoirleach an Choiste, a dhéanann Comhaltaí an Choiste a cheapadh. Féach Tuarascáil an Bhoird ar leathanach 65 do shonraí maidir le ballraíocht agus le tinreamh ag cruinnithe. Tá an Coiste neamhspleách ar lucht bainistíochta an Ghrúpa.

Tuairisciú Airgeadais

Tá an Coiste freagrach as monatóireacht a dhéanamh ar iomláine phróiseas ullmhúcháin Ráiteas Airgeadais an Ghrúpa agus as athbhreithniú a dhéanamh ar na breithiúnais tuairiscithe airgeadais atá iontu, thar ceann Bhord Ervia. Ullmhaíonn foireann airgeadais a bhfuil na cáilíochtaí agus an saineolas cuí aici na Ráitis Airgeadais thar ceann an Bhoird.

Le linn na bliana, rinne an Coiste athbhreithniú ar na Dréachráitis Airgeadais sular mhol siad go ndéanfadh an Bord iad a fhaomhadh. Chomh maith leis sin, rinne an Coiste athbhreithniú ar ráitis airgeadais Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann sular fhaomh an fobhord ábhartha iad. Rinne an Coiste oiriúnacht na mbeartas agus na gcaighdeán suntasach cuntasáochta, na meastachán agus na mbreithiúnas a úsáideadh agus na Ráitis Airgeadais á n-ullmhú, mar aon le soiléireacht agus críochnúlacht na nochtuithe sa Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais a mheas. Rinne an Coiste plé ar na nithe sin leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, Príomhoifigeach Airgeadais agus iniúchóir seachtrach.

Bainistíocht Riosca

Tá an Coiste freagrach as monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí bainistíochta riosca an Ghrúpa, ar fhorbairtí ó thaobh príomhrioscaí de agus ar sholáthar na próifíle riosca sprice, thar ceann Bhord Ervia, a chuireann ar a chumas do Bhord Ervia a dheimhniú gach bliain go bhfuil measúnú déanta aige ar phríomhrioscaí an Ghrúpa.

Le linn na bliana, rinne an Coiste athbhreithniú, i gcomhpháirt leis an ardbhainistíocht, ar phróifíle riosca an Ghrúpa, a bheartais um bhainistiú riosca,

a neamhchosaintí ar rioscaí a mbeadh tionchar mór acu ach is beag an seans go dtarlóidís, agus a fhonn riosca is a spriocphróifíle, agus rinneadh é seo chun go bhfaomhfaidh Bord Ervia é. Rinne an Coiste athbhreithniú ar chuir i láthair ar roinnt príomhrioscaí agus phléigh sé leis an ardbhainistíocht na rialuithe inmheánacha ábhartha atá ann chun na rioscaí sin a mhaolú.

Rialuithe Inmheánacha

Tá an Coiste freagrach, thar ceann Bhord Ervia, as athbhreithniú a dhéanamh ar a oiriúnaí agus a iomláine agus atá córas rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa, agus as athbhreithniú a dhéanamh le fáil amach ar cuireadh an córas rialaithe inmheánaigh i bhfeidhm go héifeachtach le linn na tréimhse tuairiscithe agus an dtugann an córas sin réamhrabhadh cuí maidir le haon chlistí agus rioscaí atá ag teacht chun cinn.

Tá Ervia freagrach faoin gCód as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh ann i rith an ama agus go gcuirfead i bhfeidhm é. Déanann Ervia an fhreagracht seo a bhainistiú ar fud an ghnó tríd an ardbhainistíocht agus "an Fóram Dearbhaithe Comhtháite", ar grúpa bainistíochta é sin a bhailíonn fianaise ó na gníomhaíochtaí éagsúla rialaithe a dhéantar sa Ghrúpa d'fhonn íomhá chuimsitheach a chruthú de rialú agus riosca inmheánach. Bíonn an Fóram Dearbhaithe Comhtháite ag tuairisciú do Phríomhoifigeach Airgeadais an Ghrúpa. Tugann an Fóram tuiscint níos fearr ar na gníomhaíochtaí dearbhaithe atá i bhfeidhm agus déanann sé moltaí maidir le feabhas a chur orthu, le riosca a mhaolú agus maoirseacht rialachais a uasmhéadú agus chomh maith leis sin mar chuidiú chun aon bhearnaí sa dearbhú a aithint agus a réiteach.

Rinne an Coiste plé suntasach chun na hathruithe a d'fhéadfadh teacht ar an timpeallacht rialaithe a mheas agus an eagraíocht ag aistriú chun na cianoibre mar fhreagairt ar phaindeim COVID-19. Thug an fhoireann um Iniúchóireacht Inmheánach faoi athbhreithnithe agus cláir oibre chuimsitheacha lena chinntiú go mbeadh an timpeallacht láidir rialaithe atá cheana ann ag feidhmiú go héifeachtach i rith 2020.

Iniúchadh Inmheánach

Tá an Coiste, thar ceann an Bhoird, freagrach as monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht agus scóip na feidhme iniúchta inmheánaigh, lena n-áirítear a phleananna, gníomhaíochtaí agus acmhainní d'fhonn a chinntiú gur féidir leis athbhreithniú éifeachtach a dhéanamh ar oibriúcháin rialuithe an Ghrúpa maidir le rioscaí suntasacha laistigh den Ghrúpa.

Le linn 2020, rinne an Coiste athbhreithniú ar na phleananna agus ar an obair a rinne Iniúchadh Inmheánach le linn na bliana agus ar na bearta a theastaíonn ón lucht bainistíochta dá bharr. Chuir Ceann na HIniúchóireachta Inmheánaí an Coiste ar an eolas go minic maidir le torthaí athbhreithnithe na hiniúchóireachta inmheánaí. Chomh maith leis sin, chior an Coiste dul chun cinn na bainistíochta maidir le haghaidh a thabhairt ar cheisteanna ábhartha, lena n-áirítear nádúr, réim agus tráthúlacht a cuid freagraí. Rinne an Coiste athbhreithniú ar phlean bliantúil bunaithe ar riosca um iniúchadh inmheánach do 2021 agus ghlac sé leis, plean a chuimsíonn na hacmhainní a theastaíonn, agus rinne sé measúnú ar fhócas an iniúchta inmheánaigh a ailíniú leis na réimsí is mó riosca a bhfuil an Grúpa ag tabhairt aghaidhe orthu. Le linn 2020, bhain Grúpa Ervia leas as feachtas 'An rud ceart a dhéanamh' a leathadh amach le luach an ionracais a chur chun cinn ar bhonn leanúnach agus le béim a leagan ar an tábhacht a bhaineann leis an iompraíocht eiticíuil ar fud na heagraíochta. Bhí tionscnaimh éagsúla ann mar chuid den fheachtas. Mar shampla, rinneadh nuashonruithe ar na beartais chorparáideacha a bhaineann le cúrsaí eitice, tugadh leabhráin treorach d'fhostaithe agus bhí comhráite faoin ionracas ann gach ráithe inar díriodh ar thopaicí ábhartha a bhaineann leis an ionracas.

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

Iniúchadh Seachtrach

Is é an Coiste atá freagrach, thar ceann Bhord Ervia, as monatóireacht a dhéanamh ar an bpróiseas iniúchta sheachtraigh. Rinne an Coiste monatóireacht ar iomláine ráitis airgeadais an Ghrúpa agus rinne sé athbhreithniú ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáíochta agus ar na saincheistean tuairiscithe airgeadais iontu, agus aird á tabhairt ar ábhair a chuireann an t-iniúchóir seachtrach in iúl dó. Rinne an Coiste athbhreithniú freisin ar phleananna, tuairiscí agus torthaí an iniúchára sheachtraigh maidir leis an iniúchadh, agus phléigh sé iad leis an iniúchóir. Rinne an Coiste athbhreithniú ar litir an iniúchára sheachtraigh chuig an lucht bainistíochta tar éis an iniúchta agus ar na freagraí a thug an lucht bainistíochta.

Tá an Coiste freagrach freisin, thar ceann Bhord Ervia, as na tairiscintí iniúcháireachta a thionscnamh agus as an bpróiseas roghnúcháin don iniúchóir seachtrach agus ansin as monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar neamhspleáchas agus íocaíocht an iniúchára sheachtraigh. Déanann an Coiste bearta cuí chun a chinntiú go gcoimeádtar caidreamh oibiachtúil gairmiúil leis an iniúchóir seachtrach. Le linn na bliana, rinne an Coiste measúnú ar neamhspleáchas agus oibiachtúlacht an iniúchára, agus mar chuid de sin rinneadh athbhreithniú ar:

- ▶ Nádúr agus fairsinge na seirbhísí a sholáthraítear, agus na táillí a thuilltear, as obair iniúcháireachta agus obair neamh-iniúcháireachta dhéanann an t-iniúchóir seachtrach.

- ▶ Beartas an Ghrúpa a rialaíonn soláthar sheirbhísí neamh-iniúcháireachta don Ghrúpa a chomhlíonadh trína bhfuil rialacha agus teorannacha soiléire i bhfeidhm, a cheadaíonn seirbhísí neamh-iniúcháireachta nach bhfuil aon choimhlint leasa ag baint leo.
- ▶ Dearbhuithe soláthartha ag an iniúchóir seachtrach maidir leis sin.

Leagtar amach táillí seirbhísí nach seirbhísí iniúchta iad i Nóta 4 de na Ráitis Airgeadais. Níor tharla sé gur fostaíodh an t-iniúchóir chun seirbhísí a chur ar fáil a measadh go dtiocfadh coimhlint leasa dá mbarr i rith na bliana. Rinne an Coiste monatóireacht freisin ar chomhlíonadh an iniúchára sheachtraigh leis an treoir ábhartha rialála, eitice agus ghairmiúil. Tá an Coiste sásta go bhfuil Deloitte Ireland LLP idir neamhspleách agus oibiachtúil.

Déantar éifeachtacht an iniúchára sheachtraigh a athbhreithniú gach bliain. Díreann sa mheasúnú ar réimsí amhail chomh stóinseach agus atá an próiseas iniúcháireachta, an fhoireann iniúcháireachta, cumarsáid agus rialachas. Bhí an t-athbhreithniú sásúil ar an iomlán. Le linn na bliana, bhuaill na hiniúchóirí seachtracha go príobháideach leis an gCoiste gan aon chomhaltaí bainistíochta i láthair.

Is Eintiteas Leasa Phoiblí (PIE) í fochuideachta de chuid Ervia, Líonraí Gáis Éireann, toisc go bhfuil fiach atá liostáilte ar mhargadh rialáilte aici. Mar thoradh air seo, ní fhéadfadh a iniúchóir ach na seirbhísí sin nach seirbhísí iniúchta a chur ar fáil a cheadaítear d'Eintitis Leasa Phoiblí i gcomhréir le Treoir AE (2006/43/EC) arna leasú le Treoir 2014/56 AE). Déantar monatóireacht ar chomhlíonadh na rialach sin le linn na bliana. Cloíonn an Coiste go beacht leis an teorainn táille 70% do sheirbhísí nach seirbhísí iniúchta iad a leagtar síos in Alt 4 de Rialachán (AE) Uimhir 537/2014.

Éifeachtacht an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Déanann an Coiste athbhreithniú bliantúil ar a éifeachtacht féin. Rinneadh an t-athbhreithniú go himheánach trí cheistneoirí féinmheasúnaithe do 2020 a chríochnú agus bhí an t-athbhreithniú go hiomlán sásúil.

Thar ceann an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca:

Keith Harris

Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

30 Márta 2021

Ráitis Airgeadais

Tuarascáil an Iníúcháir Neamhspleách chuig Comhaltáí Ervia	78
Ráiteas faoi Ioncam an Ghrúpa	80
Ráiteas an Ghrúpa faoi Ioncam Cuimsitheach Eile	81
Clár Comhardaithe an Ghrúpa	82
Ráiteas an Ghrúpa faoi Athruithe sa chaipiteal gnáthscaireanna	83
Ráiteas an Ghrúpa faoi Shreafaí Airgid	84
Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa	85
Ráiteas Ioncaim na Máthairchuideachta	133
Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Ioncam Cuimsitheach Eile	134
Clár Comhardaithe na Máthairchuideachta	135
Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Athruithe sa Chothromas	136
Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Shreafaí Airgid	137
Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta	138

Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách chuig Comhaltaí Ervia

Tuairisc ar iniúchadh na ráiteas airgeadais

Tuairim ar ráitis airgeadais Ervia

Dar linne, tugann ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta:

- ▶ léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an ghrúpa agus na máthairchuideachta ar an 31 Nollaig 2020, agus ar bhrabús an ghrúpa agus na máthairchuideachta don bhliain airgeadais dar críoch an dáta sin; agus
- ▶ rinneadh iad a ullmhú go cuí de réir an chreata tuairiscithe airgeadais ábhartha agus, go háirithe, de réir cheangaltas na nAchtanna Gáis 1976 go 2009.

Is éard atá sna ráitis airgeadais ná:

ráitis airgeadais an Ghrúpa:

- ▶ Ráiteas faoi Ioncam Grúpa;
- ▶ Ráiteas an Ghrúpa faoi Ioncam Cuimsitheach Eile;
- ▶ Clár Comhardaithe an Ghrúpa;
- ▶ Ráiteas an Ghrúpa faoi Athruithe sa Chothromas;
- ▶ Ráiteas an Ghrúpa faoin Sreabhadh Airgid agus
- ▶ na nótaí lena mbaineann 1 go 29, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha mar atá leagtha amach i nóta 1 (d) de nótaí an Ghrúpa.

ráitis airgeadais na Máthairchuideachta:

- ▶ Ráiteas loncaim na Máthairchuideachta;
- ▶ Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Ioncam Cuimsitheach Eile;
- ▶ Clár Comhardaithe na Máthairchuideachta;
- ▶ Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Athruithe sa Chothromas;
- ▶ Ráiteas na Máthairchuideachta faoin Sreabhadh Airgid; agus
- ▶ na nótaí lena mbaineann 1 go 30R, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha mar atá leagtha amach i nóta 1 (d) de nótaí an Ghrúpa.

Is é an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha a cuireadh i bhfeidhm mar ullmhúchán

do ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta ná na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach ("an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha").

Bunús le tuairim

Rinneamar ár n-iniúcháireacht i gcomhréir le Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (Éire) agus leis an dlí is infheidhme. Tá cur síos déanta ar ár bhfreagrachtaí faoi réir na gcaighdeán sin sa chuid "*Freagrachtaí an Iniúcháir maidir le hiniúcháireacht ar na ráitis airgeadais*" dár dtuarascáil.

Táimid neamhspleách ar an nGrúpa agus ar an Máthairchuideachta de réir na gceanglas eiteiciúil a mbaineann leis an iniúchadh a dhéanaimid ar ráitis airgeadais in Éirinn, lena n-áirítear an Caighdeán Eiteiciúil a d'eisigh Údarás Maoirseachta agus Cuntasaíochta na hÉireann, agus tá ár bhfreagrachtaí eiteiciúla comhlíonta againn de réir na gceanglas sin. Creidimid go bhfuil an fhianaise iniúchta a fuairamar leordhóthanach agus cuí chun bonn a chur faoinár dtuairim.

Conclúidí a bhaineann le gnóthas leantach

Táimid tagtha ar an gconclúid, agus na ráitis airgeadais á n-iniúchadh againn, gur cuí an úsáid atá bainte ag an mBord as prionsabal cuntasaíochta an leanúnachais in ullmhúchán na ráiteas airgeadais.

Bunaithe ar an obair atá déanta againn, nílimid i ndiaidh aon ábhar éiginnteachta ábharáil a aithint a bhaineann le himeachtaí ná tosca, ar leithligh nó i dteannta a chéile, a chaithfeadh amhras suntasach ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach go ceann tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón tráth a dtugtar údarú na ráitis airgeadais a eisiúint.

Tugtar ár bhfreagrachtaí agus freagrachtaí an Bhoird maidir leis an ngnóthas leantach sna codanna ábhartha den tuarascáil seo.

Eolas eile

Is éard atá san fhaisnéis eile ná faisnéis a áirítear sa Tuarascáil Bhliantúil agus sna Ráitis Airgeadais, diomaite de na ráitis airgeadais agus tuarascáil ár n-iniúcháir

ina dtaobh. Tá an Bord freagrach as an bhfaisnéis eile atá sa Tuarascáil Bhliantúil agus sna Ráitis Airgeadais. Ní chumhdaíonn ár dtuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus ní chuirimid in iúl aon chineál conclúide dearbhairthe uirthi, ach amháin má luaitear a mhalairt go soiléir inár dtuarascáil.

Is é an fhreagrach atá orainn an fhaisnéis eile a léamh agus, dá bharr sin, a mheas an bhfuil an fhaisnéis eile ar neamhréir ábharach leis na ráitis airgeadais nó leis an bhfaisnéis a fuairthas san iniúcháireacht nó an ndearnadh an fhaisnéis a thuairisciú go míchruinn go hábharach ar aon bhealach eile. Má aithnímid neamhréireacht ábhartha nó tuairisciú míchruinn ábharach mar sin, tá sé de cheanglas orainn a dheimhniú an ndearnadh an fhaisnéis a thuairisciú go míchruinn go hábharach nó an ndearnadh an fhaisnéis eile a thuairisciú go míchruinn. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta againn, go gcinnimid gur tugadh míráiteas ábhartha den fhaisnéis eile sin, caithfidh é sin a thuairisciú.

Níl aon rud le tuairisciú againn maidir leis sin.

Freagrachtaí an Bhoird

Mar a mhínítear ar bhealach níos iomláine sna Ráitis maidir le Freagrachtaí an Bhoird, tá an Bord freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú agus as a bheith sásta go dtugtar léargas cothrom fíor iontu. Tá an Bord freagrach as rialú inmheánach chomh fada agus a chinneadh sé gá a bheith leis ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábharach, bíodh sin mar gheall ar chalaíocht nó earráid.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú aige, tá an Bord freagrach as meastachán a dhéanamh ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint ar aghaidh mar gnóthas leantach, ag nochtadh, más infheidhme sin, ábhair a bhaineann le gnóthas leantach agus úsáid a bhaint as prionsabal cuntasaíochta an leanúnachais mura bhfuil sé i gceist aige an Grúpa agus an Máthairchuideachta a leachtú nó deireadh a chur lena n-oibriúcháin, nó mura bhfuil aon dara rogha réasúnta ann ach é sin a dhéanamh.

Freagrachtaí an iniúchára as an iniúchóireacht ar na ráitis airgeadais

Is í an aidhm atá againn ná ráthaíocht réasúnta a fháil go bhfuil na ráitis airgeadais ina n-íomláine saor ó mhíshonrú ábhartha, cibé acu an calaois nó earráid is cúis leis, agus tuairisc iniúchára a eisiúint a bhfuil ár dtuairim ag gabháil léi. Leibhéal ard dearbhaithé atá sa dearbhú réasúnta, ach ní deimhniú é i gcónaí go n-aimseoidh iniúchóireacht a dhéantar i gcomhréir le Caighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (Éire) míráiteas ábharach nuair is ann do cheann. Féadfaidh míráitis eascairt as calaois nó earráid agus meastar gur míráitis ábharacha iad más féidir a bheith ag súil leo go réasúnta, go mbeadh tionchar acu ina n-aonair, nó le chéile, ar chinntí eacnamaíochta úsáideoirí a ghlactar ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchóireacht i gcomhréir le Caighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (Éireann), úsáidimid breithiúnas gairmiúil agus coimeádaimid sceipteachas gairmiúil i rith na hiniúchóireachta. Agus:

- ▶ Na rioscaí a aithint agus a mheas maidir le míráiteas ábhartha ar na ráitis airgeadais, cibé acu mar gheall ar chalaos nó earráid, nósanna imeachta iniúchóireachta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm chun dul i ngleic leis na rioscaí sin, agus fianaise iniúchóireachta a fháil ar leor agus ar cuí i chun bonn a chur faoinár dtuairim. Maidir leis an riosca nach mbraithfí míráiteas ábhartha de thoradh calaoise, is airde é ná an riosca i gcás míráiteas ábhartha de thoradh earráide, mar i gcás calaoise d'fhéadfadh go mbeadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon turas, bréagléiriú, nó sárú an rialaithe inmheánaigh i gceist.
- ▶ Tuiscint ar an rialú inmheánach a fháil atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá oiriúnach sna himthosca; ach ní ar mhaithe le tuairim a thabhairt maidir le héifeachtúlacht rialú inmheánach an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta.
- ▶ Déanaimid oiriúnacht na bpolasáí cuntasáíochta agus réasúnacht na meastachán cuntasáíochta agus nochtadh an Bhoird atá bainteach leo sin a mheas.
- ▶ Cinneadh a dhéanamh maidir le hoiriúnacht úsáid an Bhoird de phrionsabal cuntasáíochta an leanúnachais agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fhaightear, a chinneadh cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil neamhchinnteacht ábhartha i gceist a baineann le himeachtaí nó

coinníollacha agus a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má chinnimid go bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann, tá sé de dhualgas orainn inár dtuairisc iniúchára aird a tharraingt ar na nochtuithe sna ráitis airgeadais nó, má bhíonn na nochtuithe sin easnamhach, ár dtuairim a choigeartú. Tá ár gcinntí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta tuairisc an iniúchára. É sin ráite, d'fhéadfadh teagmhais nó coinníollacha a tharlaíonn sa todhchaí cosc a chur ar an eintreas (nó, más iomchuí, an Grúpa) feidhmiú mar ghnóthas leantach.

- ▶ Cur i láthair, struchtúr agus ábhar iomlán na ráiteas airgeadais, na nochtuithe san áireamh, a mheasúnú agus measúnú a dhéanamh an bhfreagraíonn na ráitis airgeadais do na bun-idirbhearta agus na bunteagmhais ar bhealach fírinneach cóir.
- ▶ Fianaise leordhóthanach chúí iniúchóireachta a fháil ó thaobh na faisnéise airgeadais de a bhaineann le gníomhaíochtaí gnó laistigh den Ghrúpa le bheith in ann tuairim a thabhairt faoi na ráitis airgeadais chomhdhlúite. Tá iniúchóir an Ghrúpa freagrach as treorú, maoirseacht agus feidhmíocht iniúchóireacht an Ghrúpa. Is é iniúchóir an Ghrúpa amháin atá freagrach as an tuairim iniúchóireachta.

Téimid i dteagmháil leis na daoine atá freagrach as rialachas maidir leis na nithe seo a leanas, i measc rudaí eile: raon feidhme agus am na hiniúchóireachta agus torthaí suntasacha na iniúchóireachta, lena n-áirítear easpaí suntasacha sa rialú inmheánach a aithníonn an t-iniúchóir le linn na hiniúchóireachta.

Tuarascáil ar cheanglais dhlíthiúla agus rialála eile

Nithe ar gá dúinn iad a thuairisciú

Bunaithe ar an obair ar tugadh fúithi le linn na hiniúchóireachta, agus uirthi sin amháin, tugaimid tuairisc:

- ▶ Go bhfuil an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte againn a mheasaimid a bheith riachtanach chun críocha na hiniúchóireachta.
- ▶ Dar linn, ba leor taifid chuntasáíochta na cuideachta chun iniúchóireacht a dhéanamh go réidh agus mar is ceart ar na ráitis airgeadais.

- ▶ Tá ráitis airgeadais na Máthairchuideachta ag teacht leis na taifid chuntasáíochta.
- ▶ Dar linn, tá an fhaisnéis a thugtar i dTuarascáil an Bhoird ag teacht leis na ráitis airgeadais.

Ábhair a bhfuil sé de dhualgas orainn iad a thuairisciú mar eisceacht

Faoin gCód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (Lúnasa 2016) (an "Cód Cleachtas"), éilítear orainn a thuairisciú daoibh mura léiríonn an ráiteas sin maidir le córas an rialaithe inmheánaigh atá riachtanach faoin gCód Cleachtas, mar atá curtha san áireamh sa Ráiteas ar Rialachas Corparáideach i dTuarascáil an Bhoird, go bhfuil an Grúpa ag cloí le mír 1.9(iv) den Chód Cleachtas nó nach bhfuil an ráiteas ag teacht leis an bhfaisnéis atá againn mar thoradh ar an obair iniúchóireachta atá déanta againn ar na ráitis airgeadais. Níl aon rud le tuairisciú againn maidir leis sin.

Ár dtuarascáil a úsáid

Is do chomhaltáí Ervia amháin, mar chomhlacht, a dhéantar an tuarascáil seo, i gcomhréir le hAlt 15 den Acht Gáis 1976. Déanaimid ár n-obair iniúchta ionas gur féidir linn na hábhair sin a lua do chomhaltáí na Máthairchuideachta a bhfuil mar dhualgas againn iad a lua i dtuairisc iniúchára agus chun na críocha sin amháin. Sna téarmaí is leithne agus is féidir a cheadaítear le dlí, ní dhéanaimid freagracht a admháil ná a ghlacadh d'aon ghrúpa seachas Ervia agus a chomhaltáí mar chomhlacht, as an obair iniúchta, as an tuairisc seo, ná as aon cheann de na tuairimí a tháinig muid orthu.

Kevin Sheehan

Thar ceann Deloitte Ireland CDT
Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúchta
Reachtúil
Deloitte & Touche House, Ardán Phort an
Iarla, Baile Átha Cliath 2
Dáta: 30 Márta 2021

Nótaí: Ní thugann iniúchadh deimhniú maidir le cothabháil agus ionracas an tsuímh gréasáin, lena n-áirítear na rialuithe a úsáidtear leis sin a bhaint amach, agus go háirithe, maidir lena ndearnadh athruithe ar na ráitis airgeadais ón am a foilsíodh ar dtús iad. Is faoi fhreagracht na stiúthóirí atá na hábhair sin ach ní féidir le haon nós imeachta rialaithe deimhniú iomlán a thabhairt sa réimse sin.

Tá an reachtaíocht in Éirinn a rialaíonn ullmhúcháin agus scaipeadh ráiteas airgeadais éagsúil ón reachtaíocht i ndlísiné eile.

Ráiteas faoi Ioncam an Ghrúpa don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Oibríochtaí leanúnacha			
Ioncam	3	447,277	469,863
Glanchoistais oibríúcháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh)	4	(189,323)	(188,795)
Brabús oibríúcháin roimh dhímheas agus amúchadh (EBITDA)		257,954	281,068
Dímheas agus amúchadh	7	(135,317)	(136,361)
Brabús oibríúcháin		122,637	144,707
Ioncam airgeadais	8	2,782	1,572
Costais airgeadais	8	(21,531)	(22,842)
Glanchoistais airgeadais	8	(18,749)	(21,270)
Brabús roimh cáin ioncaim		103,888	123,437
Costas cáin ioncaim	9	(15,990)	(18,160)
Brabús don bhliain airgeadais		87,898	105,277
Brabús inchurtha i leith:			
Úinéirí na Máthairchuideachta		87,898	105,277
Brabús don bhliain airgeadais		87,898	105,277

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhord

30 Márta 2021
Dáta Faofa

Nóta: Mar a mhínítear i nóta 27, ní dhéantar ráitis airgeadais Uisce Éireann a chomhdhlúthú le torthaí an Ghrúpa.

Ráiteas an Ghrúpa faoi Ioncam Cuimsitheach Eile don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Brabús don bhliain airgeadais		87,898	105,277
Ioncam Cuimsitheach eile			
Míreanna nach ndéanfar a athaicmiú mar bhrabús ná caillteanas:			
Caillteanais achtúireacha ón bplean sochair sainithe	20	(34,670)	(43,196)
Atomhas sócmhainní pinsin eile	20	9,047	-
Creidmheas cánach iarchurtha maidir le hoibleagáidí sochair sainithe	9	3,203	5,400
Iomlán na míreanna nach ndéanfar a athaicmiú mar bhrabús ná caillteanas		(22,420)	(37,796)
Míreanna a d'fhéadfadh a athaicmiú mar bhrabús nó caillteanas:			
Difríochtaí aistrithe nuair a dhéantar fochuideachtaí eachtracha a chomhdhlúthú (Caillteanais) / gnóthachain chóirluacha ar fháluithe sreabhadh airgid		(2,464)	2,448
		(795)	1,003
Cáin iarchurtha ar ghluaiseacht fálaithe sreafa airgid	9	99	(125)
Iomlán na nithe ar féidir iad a athaicmiú níos déanaí mar bhrabús nó caillteanas		(3,160)	3,326
Ioncam cuimsitheach iomlán eile don bhliain, glan ó cháin ioncain		(25,580)	(34,470)
Iomlán an ioncain chuimsithigh don bhliain		62,318	70,807
Ioncam Cuimsitheach iomlán curtha i leith:			
Úinéirí na Máthairchuideachta		62,318	70,807
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain		62,318	70,807

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhord

30 Márta 2021
Dáta Faofa

Nóta: Mar a mhínítear i nóta 27, ní dhéantar ráitis airgeadais Uisce Éireann a chomhdhlúthú le torthaí an Ghrúpa.

Clár Comhardaithe an Ghrúpa an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreatha			
Réadmhaoin, gléasra agus trealamh	10	2,468,875	2,508,976
Sócmhainní doláimhsithe	12	27,405	22,976
Ionstraimí airgeadais díorthacha	25	-	16,263
Sócmhainní Neamh-Reatha Iomlána		2,496,280	2,548,215
Sócmhainní reatha			
Trádáil agus infháiltais eile	14	83,280	100,233
Airgead tirim agus coibhéisí airgid	15	122,887	105,086
Taiscís srianta	16	17,603	17,717
Ionstraimí airgeadais díorthacha	25	4,518	764
Fardail	13	3,016	2,578
Sócmhainní reatha iomlána		231,304	226,378
Sócmhainní iomlána		2,727,584	2,774,593
Gnáthscaireanna agus dliteanais			
Caipiteal gnáthscaireanna			
Tuilleamh coinnithe		(963,783)	(969,263)
Cúlchiste fáilaithe sreafa airgid		1,199	503
Cúlchiste aistrithe		(657)	(3,121)
Iomlán an chothromais inchurtha i leith shealbhóirí ghnáthscaireanna na Máthairchuideachta		(963,241)	(971,881)
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreatha			
Iasachtaí agus fiachas eile	18	(1,035,075)	(1,161,545)
Oibleagáidí sochair scoir	20	(182,534)	(147,476)
Ioncam iarchurtha	21	(16,927)	(8,723)
Deontais rialtais	22	(69,857)	(76,660)
Forálacha	23	(3,391)	(6,245)
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile	24	(15,709)	(14,603)
Ionstraimí airgeadais díorthacha	25	-	(447)
Dlíteanais iarchurtha chánach	9	(179,846)	(188,013)
Dlíteanais neamhreatha ar an iomlán		(1,503,339)	(1,603,712)
Dlíteanais reatha			
Iasachtaí agus fiachas eile	18	(115,777)	(42,689)
Ioncam iarchurtha	21	(8,682)	(10,069)
Deontais rialtais	22	(6,613)	(6,546)
Forálacha	23	(4,758)	(4,776)
Ionstraimí airgeadais díorthacha	25	(277)	(2,764)
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile	24	(122,191)	(128,833)
Dlíteanais chánach reatha	9	(2,706)	(3,323)
Dlíteanais reatha iomlána		(261,004)	(199,000)
Dlíteanais iomlána		(1,764,343)	(1,802,712)
Caipiteal gnáthscaireanna agus dliteanais ar an iomlán		(2,727,584)	(2,774,593)

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhord

30 Márta 2021
Dáta Faofa

Ráiteas an Ghrúpa faoi Athruithe sa chaipiteal gnáthscaireanna don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Tuilleamh coinnithe €'000	Cúlchiste aistriú €'000	Cúlchiste fálaithe sreafa airgid €'000	Iomlán €'000
Iarmhéid ar an 1 Eanáir 2019	(1,041,186)	(673)	1,381	(1,040,478)
Brabús don bhliain	(105,277)	-	-	(105,277)
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain, glan ó cháin ioncaim	37,796	(2,448)	(878)	34,470
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain	(67,481)	(2,448)	(878)	(70,807)
Díbhinní (nóta 19)	139,404	-	-	139,404
Iarmhéid ar an 31 Nollaig 2019	(969,263)	(3,121)	503	(971,881)
Brabús don bhliain	(87,898)	-	-	(87,898)
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain, glan ó cháin ioncaim	22,420	2,464	696	25,580
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain	(65,478)	2,464	696	(62,318)
Díbhinní (nóta 19)	70,958	-	-	70,958
Iarmhéid ar an 31 Nollaig 2020	(963,783)	(657)	1,199	(963,241)

Inchurtha ar fad i leith úinéirí na Máthairchuideachta.

Nóta: Mar a mhínítear i nóta 27, ní dhéantar ráitis airgeadais Uisce Éireann a chomhdhlúthú le torthaí an Ghrúpa.

Ráiteas an Ghrúpa faoi Shreafaí Airgid don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Glanairgead tirim ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	17	240,439	235,372
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Íocaíochtaí as réadmhaoin, gléasra agus trealamh		(105,333)	(110,337)
Íocaíochtaí as sócmhainní doláimhsithe		(10,468)	(10,105)
Deontais faighte	22	7,998	631
Fáltas a bhaineann le díol na Roinne Fuinnimh	8	375	-
Airgead tirim a úsáideadh i ngníomhaíochtaí infheistíochta		(107,428)	(119,811)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin			
Fáltais ó iasachtaí		-	652,823
Aisíocaíocht iasachtaí		(42,692)	(655,125)
Aisíocaíocht dliteanas léasa	11	(1,140)	(993)
Díbhinní íochta	19	(70,958)	(139,404)
Glanairgead tirim a úsáideadh i ngníomhaíochtaí maoiniúcháin		(114,790)	(142,699)
Méadú (/laghdú) glan in airgead tirim agus coibhéisí airgid	15	18,221	(27,138)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ar an 1 Eanáir	15	105,086	131,826
Éifeacht luaineachtaí sa ráta malairte ar airgead tirim atá á choinneáil	15	(420)	398
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ar an 31 Nollaig	15	122,887	105,086

Nóta: Mar a mhínítear i nóta 27, ní dhéantar ráitis airgeadais Uisce Éireann a chomhdhlúthú le torthaí an Ghrúpa.

1	Ráiteas faoi na Beartais Chuntasáíochta
2	Faisnéis Rannóige
3	Ioncam
4	Glanchoistais oibriúcháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh)
5	Sochair Fostaithe
6	Cúiteamh na bPríomhbhainisteoirí
7	Dímheas agus Amúchadh
8	Glanchoistais Airgeadais
9	Cáin
10	Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh
11	Sócmhainní agus Dlíteanais Léasa
12	Sócmhainní doláimhsithe
13	Fardal
14	Trádáil agus infháltais eile
15	Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid
16	Taiscí Srianta
17	Airgead Tirim Faighte ó Oibríochtaí
18	Iasachtaí agus Fiachas Eile
19	Díbhinní
20	Oibleagáidí sochair scoir
21	Ioncam Iarchurtha
22	Deontais Rialtais
23	Forálacha
24	Trádáil agus suimeanna iníoctha eile
25	Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais
26	Tomhas an Luacha Chóir
27	Fochuideachtaí
28	Páirtithe Gaolmhara
29	Iartheagmhais

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

1. Ráiteas faoi na Beartais Chuntasaíochta

(a) Bonn an Ullmhúcháin

Is comhlacht corparáideach é Ervia a bunaíodh faoin Acht Gáis 1976 agus a bhfuil sainchónaí air in Éirinn.

I ráitis airgeadais an Ghrúpa cuirtear le chéile ráitis airgeadais na Máthairchuideachta agus a cuid fochuideachtaí (a dtagraítear dóibh i dteannta a chéile mar 'an Grúpa'), suas go dtí an 31 Nollaig gach bliain. I gcomhréir le IFRS, ní dhéantar comhdhlúthú ar ghnóthais neamhrialaithe (lean n-áirítear Uisce Éireann), mar atá leagtha amach i nóta 27.

Ullmhaítear ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta i gcomhréir leis na Caighdeáin Tuairiscithe Airgeadais Idirnáisiúnta (IFRS) agus le léirmhínte Choiste Léirmhíniúcháin na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRIC), arna fhorghníú ag an AE, agus atá i bhfeidhm do na tréimhsí cuntasaíochta ar an 1 Nollaig 2020 nó ina dhiaidh. Déantar na ráitis airgeadais seo a ullmhú de réir na rialacha cuntasaíochta um chostas bunaidh, ach amháin i gcás ionstraimí airgeadais díorthacha áirithe a tomhaistear ar luach cóir. Is é an sainmhíniú a thugtar ar luach cóir ná an praghas a gheofaí as sócmhainn a dhíol nó a d'íocfaí chun dliteanas a aistriú in idirbheart ordúil idir rannpháirtithe margaidh ar dháta an tomhais.

Leagtar amach thíos beartais chuntasaíochta shuntasacha an Ghrúpa. Cuireadh na beartais sin i bhfeidhm go comhleanúnach sna blianta ar fad a chuirtear i láthair sna ráitis airgeadais seo, ach amháin nuair a glacadh le caighdeáin nua mar atá leagtha amach i nóta 1 (b). Rinneadh nochtuithe 2019 maidir le haicmiú sreafaí airgid ó fhochuideachtaí le comparáidí a thaispeáint atá ag teacht le nochtuithe 2020. Agus na beartais chuntasaíochta seo á gcur i bhfeidhm, ní mór breithiúnais agus meastacháin a úsáid a mbíonn tionchar acu ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais. Féach mír 1 (e) den nóta seo le tuilleadh sonraí a fháil maidir leis na breithiúnais agus meastacháin chuntasaíochta is suntasaí a chuirtear i bhfeidhm.

Gnóthas Leantach

Tá na ráitis airgeadais á n-ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh.

Tá acmhainní suntasacha airgeadais ag an nGrúpa agus ag an gCuideachta agus creideann an Bord go bhfuil an Grúpa i staid mhaith lena rioscaí a bhainistiú go sásúil. Bhí €123 milliún ag an nGrúpa in airgead tirim agus coibhéisí airgid ar an 31 Nollaig 2020, chomh maith le háiseanna geallta bainc de €462 milliún nár tarraingíodh a thugann leachtacht teannta. Tá brabúsacht láidir ag baint leis an nGrúpa chomh maith le tuarthaí sreafa airgid oibriúcháin le haghaidh 2021 agus ina dhiaidh. Mar sin de, tá acmhainní suntasacha ar fáil ag an nGrúpa le suíomh reatha an ghlandliteanais, is é sin €30 milliún ar an 31 Nollaig 2020, a chomhlíonadh (2019: ba é €27 milliún suíomh reatha an ghlandliteanais), aisíoc saoráidí gearrthéarmacha fiachais a thiocfaidh in aibíocht in 2021 san áireamh. Tá tuilleadh eolais maidir le suíomh leachtachta an Ghrúpa i nóta 25 (ii) de na ráitis airgeadais seo.

Tá sé réasúnach don Bhord a bheith ag dúil le go bhfuil go leor acmhainní ag an nGrúpa chun leanúint ar aghaidh ag oibriú go ceann dhá mhí dhéag ar a laghad ó dháta faofa na ráiteas airgeadais. Agus an measúnú sin á dhéanamh ag an nGrúpa, tá an Bord i ndiaidh an tionchar leanúnach atá agus a d'fhéadfadh a bheith ann mar gheall ar phaindéim Covid-19 ar ghnó an Ghrúpa i rith thréimhse an mheasúnaithe, tuarthaí nuashonraithe airgeadais a mheas san áireamh.

In 2018, d'fhógair an Rialtas go ndéanfar dhá fhóntas thráchtála rialáilte aonair faoi úinéireacht phoiblí de Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann le linn 2023. Táthar ag dréim le go ndéanfar Máthairchuideachta Ervia a scaoileadh nuair a bheidh próiseas an scartha dhlíthiúla curtha i gcrích. Tá an Bord sásta gur foirceannadh eagraithe a bheidh i gceist nuair a chuirfear scaoileadh Máthairchuideachta Ervia i gcrích.

(b) Caighdeáin nua IFRS is infheidhme don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

Rinne an Grúpa na leasuithe caighdeán seo a leanas a ghlacadh, leasuithe nach bhfuil aon tionchar ábhartha ag baint leo ar thorthaí ná ar nochtuithe ráitis airgeadais an Ghrúpa:

- ▶ Leasuithe ar IAS 1 agus ar IAS 8: Sainmhíniú ar Ábhar
- ▶ Leasuithe ar IFRS 3: Sainmhíniú ar Ghnólacht
- ▶ Leasuithe ar IFRS 9, IAS 39 agus IFRS 7: Athchóiriú ar Thagarmhairc Ráta Úis
- ▶ Leasuithe ar Thagairtí don Chreat Coincheapúil i gCaighdeáin IFRS

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

(c) Caighdeáin agus léirmhínte IFRS nua nár glacadh leo fós

Rinneadh na caighdeáin chuntasaíochta nua seo a leanas agus na leasuithe ar chaighdeáin atá ann cheana a eisiúint, ach níl siad in éifeacht go fóill don tréimhse chuntasaíochta seo nó níl tacaíocht ón AE ina leith go fóill:

- ▶ Leasuithe ar Chur i Láthair na Ráiteas Airgeadais IAS 1: Dliteanais a aicmiú mar Dhliteanais Reatha nó Neamhreatha
- ▶ Leasuithe ar IFRS 16: Lamhátais do chíos a bhaineann le Covid-19
- ▶ Leasuithe ar IAS 16: Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh – Fáltais roimh an úsáid bheartaithe
- ▶ Feabhsúcháin Bhliantúla ar Chaighdeáin IFRS Thimthriall 2018- 2020
- ▶ Leasuithe ar IAS 37: Conarthaí Troma – Costais chun Conradh a Chomhlíonadh
- ▶ Leasuithe ar IFRS 3 – Comhcheangail Ghnó: Tagairtí don Chreat Coincheapúil
- ▶ Leasuithe ar IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 agus IFRS 16, Athchóiriú ar Thagarmhairc Ráta Úis – Céim 2
- ▶ Leasuithe ar IFRS 4, Conarthaí Árachais – iarchur IFRS 9
- ▶ Leasuithe ar IAS 1, Cur i Láthair Ráiteas Airgeadais, agus ar Ráiteas Cleachtais 2 an IFRS: Beartais chuntasaíochta a nochtadh
- ▶ Leasuithe ar IAS 8, Beartais Chuntasaíochta, Athruithe i Meastacháin Chuntasaíochta agus in Earráidí Cuntasaíochta: Sainmhíniú ar Mheastacháin Chuntasaíochta
- ▶ Conarthaí Árachais IFRS 17

Meastar nach mbeidh tionchar suntasach ag cur i bhfeidhm na leasuithe agus na bhfeabhsuithe bliantúla ar IFRS atá fágtha, ar eisiúint an 31 Nollaig 2020 ach gan éifeacht leo go fóill, ar ráitis airgeadais an Ghrúpa.

(d) Beartais Shuntasacha Chuntasaíochta

(i) Bonn an Chomhdhlúthaithe

i. Fochuideachtaí

Is ionann fochuideachtaí agus eintitis atá rialaithe ag an nGrúpa. Tá smacht ann nuair atá an Grúpa neamhchosanta ar thorthaí inathraitheacha an eintitis de bharr an bhaint atá aige leis agus a bhfuil sé de chumas aige dul i bhfeidhm ar na tuairisceáin sin trína chumhacht thar an eintiteas, nó nuair atá cearta ag an nGrúpa chun na torthaí inathraitheacha sin. Cuimsítear ráitis airgeadais na bhfochuideachtaí i ráitis airgeadais an Ghrúpa ón dáta ar a dtosaítear smacht go dtí an dáta ar a dtagann deireadh le smacht.

I ráitis airgeadais na Máthairchuideachta, cuirtear infheistíochtaí i bhfochuideachtaí ar aghaidh mar chostas lúide aon mhuirir bhearnúcháin.

ii. Idirbhearta a chuirtear as an áireamh i ndiaidh chomhdhlúthaithe

Faightear réidh le hiarmhéideanna agus idirbhearta inghrúpa agus ioncam/costais neamhréadaithe ar bith ó idirbhearta inghrúpa in ullmhú ráitis airgeadais an Ghrúpa. Faightear réidh le gnóthachain neamhréadaithe a thagann chun cinn ó idirbhearta le hinstiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu i gcomparáid leis an infheistíocht sa mhéid agus atá leas ag an nGrúpa san instiúid infheistiúcháin. Déantar cailleanais neamhréadaithe a dhíbirt ar an gcaoi chéanna le gnóthachain neamhréadaithe, ag díreach sa mhéid is nach bhfuil aon fhianaise ar bhearnú.

iii. Comhcheangail ghnó

Úsáidtear an modh éadála le cuntas a dhéanamh ar chomhcheangail ghnó ar an dáta éadála, (i.e. nuair a aistrítear rialú chuig an nGrúpa).

Déantar dea-thoil a thomhas ar an dáta éadála mar:

- ▶ luach cóir na comaoine arna haistriú, móide
- ▶ méid aitheanta aon leasanna neamhrialaitheacha san eintiteas arna fháil, móide
- ▶ má bhaintear amach an comhcheangail ghnó i gcéimeanna, luach cóir leas reatha cothromais an eintitis san eintiteas arna fháil, lúide
- ▶ glanmhéid aitheanta na sócmhainní inaitheanta arna bhfáil agus na ndliteanais arna nglacadh.

Nuair atá an barrachas deimhneach, aithnítear gur dea-mhéin atá ann. Nuair atá an barrachas diúltach, déantar an brabús ó cheannach sladmhargaidh a aithint láithreach bonn sa chuntas brabúis nó cailleanais.

Cláraítear costais a bhaineann le héadail, seachas na costais a bhaineann le heisiúint urrúis fiachais nó chothromais, a thabhaíonn an Grúpa i ndáil le comhcheangail ghnó mar chaiteachas de réir mar a thabhaítear iad.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

iv. Cailliúint rialaithe

Nuair a chailltear smacht, dí-aithníonn an Grúpa sócmhainní agus dliteanais na fochuideachta agus aon ghnéithe de chothromas a bhaineann leis an bhfochuideachta. Aithnítear i mbrabús nó caillteanas aon bharrachas nó easnamh a thagann chun cinn nuair a chailltear smacht.

(ii) Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh

i. Aithint

Déantar réadmhaoin, gléasra agus trealamh a thomhas ag costas lúide dímheas carntha agus caillteanais bhearnúcháin fhabhraithe air sin. Cuimsítear i gcostais costais díreacha (lena n-áirítear costais atá inchurtha go díreach i leith saothair agus forchostais), costais díchoimisiúnaithe nó athchóirithe agus ús arna thabú chun tógáil na sócmhainne a mhaoiniú nuair a thógann tógáil tréimhse ama nach beag le críochnú.

Is ionann sócmhainní arna dtógáil agus an costas as réadmhaoin, gléasra agus trealamh a cheannach, a thógáil agus a shuiteáil sula mbaintear úsáid tháirgiúil astu.

ii. Caiteachais ina dhiaidh sin

Aithnítear caiteachas ina dhiaidh sin, mar shampla, an costas as cuid nó mír de réadmhaoin, fearas agus trealamh a athsholáthar, i suim ghlanluacha na míre más dócha go sreabhfaidh na tairbhí eacnamaíocha a bheidh ag baint leis an mír san am atá le teacht chuig an nGrúpa, agus más féidir an costas a thomhas go hiontaoifa. Déantar suim ghlanluacha na coda athsholáthraithe a dhí-aithint. Aithnítear na costais as seirbhísiú laethúil ar réadmhaoin, fearas agus trealamh sa chuntas brabúis nó caillteanais de réir mar a aithnítear iad.

iii. Dímheas

Dímheasann míreanna réadmhaoin, gléasra agus trealamh ón uair a bhíonn siad ar fáil lena n-úsáid.

Ríomhtar an muirear as dímheas go príomha chun costas na réadmhaoin, an ghléasra agus an trealamh a dhíluacháil, lúide an costas iarmharach measta, de réir méid chothrom thar a saol úsáideach measta. Dímheastar sócmhainní léasaithe thar théarma an léasa nó a saol úsáideach, cibé acu is giorra. Is iad na haicmithe móra sócmhainne agus a saol úsáideach measta ná:

Píblínite dáileacháin	60 bliain
Píblínite tarchurtha	25 -40 bliain
Stáisiúin comhbhrúiteoirí	20 bliain
Tuirbíní	30,000 -48,000 uair an chloig
Méadair	15 bliana
Foirgnimh	40 bliain

Ní ghearrtar dímheas ar thalamh ná sócmhainní atá á dtógáil.

Déantar athbhreithniú ar an modh dímheasa, ar shaolréanna fóna agus ar luachanna iarmharacha ar gach dáta tuairiscithe agus déantar iad a choigeartú más cuí.

iv. Costais iasachta

Déantar costais iasachta a chaipitliú mar chostas sócmhainne má tá siad inchurtha go díreach i leith éadail, tógáil nó táirgeadh sócmhainne cáilithí. Is é atá i sócmhainn cháilitheach ná sócmhainn nach mór cuid mhór ama a chaitheamh ar a hullmhú lena húsáid bheartaithe nó lena díol. Tagann deireadh le caipitliú úis nuair a dhéantar an tsócmhainn a choimisiúnú nó áit ar cuireadh isteach ar fhorbairt ghníomhach ar feadh tréimhse fada ama.

Aithnítear gach costas iasachta eile sa chuntas brabúis nó caillteanais sa bhliain ina dtabhaítear iad.

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

(iii) Sócmhainní Doláimhsithe

i. Bogearraí agus bogearraí arna bhforbairt

Áirítear le costais bogearraí sócmhainní a fhorbraítear go himheánach agus sócmhainní a cheannaítear go seachtrach araon.

Tagraíonn bogearraí a fhorbraítear go himheánach a bhaineann go díreach le táirgeadh táirgí inaitheanta agus uathúla bogearraí atá rialaithe ag an nGrúpa. Aithnítear na costais sin mar shócmhainní doláimhsithe má mheastar gur dóchúil go mbeidh tairbhí eacnamaíocha ag baint leis na táirgí sin a sháróidh na costais. Ní dhéantar na costais sin a chaipitliú ach má chomhlíontar na critéir atá leagtha amach in IAS 38. Cuimsíonn an caiteachas a dhéantar a chaipitliú an costas as ábhair, saothar díreach, forchostais atá inchurtha go díreach i leith ullmhú na sócmhainne dá n-úsáid bheartaithe, agus costais iasachta ar shócmhainní cáilitheacha.

Déantar ceadúnais bogearraí ríomhaire a fuarthas a chaipitliú ar bhonn na gcostas a tabhaíodh chun na sócmhainní sonracha a fháil agus úsáid a bhaint astu, ar chuntas go gcomhlíonann na costais na critéir in IAS 38 i gcomhair caipitlithe.

ii. Amúchadh sócmhainní doláimhsithe

Déantar sócmhainní doláimhsithe a amúchadh de réir méid chothroim sa chuntas brabúis nó cailteanais thar a saol fóinteach measta, ón dáta a bhfuil siad ar fáil lena n-úsáid. Ní dhéantar amúchadh a mhuirearú ar shócmhainní forbartha nach bhfuil ar fáil le húsáid fós. Déantar bogearraí agus sócmhainní doláimhsithe eile a amúchadh, de réir méid chothroim, thar a saol fóinteach measta suas le seacht mbliana.

Déantar athbhreithniú ar mhodhanna amúchta, saolréanna fóinteacha agus luachanna iarmharacha ar gach dáta tuairiscithe agus déantar coigeartú orthu más cuí.

iii. Costais iasachta

Féach beartas cuntasaíochta (ii) iv.

(iv) Bearnúchán Sócmhainní

i. Sócmhainní nach bhfuil faoi réir amúchta

Déantar sócmhainní doláimhsithe a bhfuil saol fóinteach éiginnte ag baint leo nó nach bhfuil réidh le húsáid fós, agus dea-mhéin, a thástáil go bliantúil le haghaidh bearnúcháin.

ii. Sócmhainní nach bhfuil faoi réir dímheasa/amúchta

Déantar athbhreithniú ar shuimeanna glanluacha na sócmhainní sin ar gach dáta tuairiscithe chun socrú cibé acu an bhfuil aon chomhartha bearnúcháin orthu. Más ann do chomhartha bearnúcháin, ansin meastar méid inaisghabhála na sócmhainne.

iii. Cailteanas bearnúcháin a aithint

Chun críocha bearnúcháin a mheasúnú, cuirtear sócmhainní i ngrúpa ar na leibhéil is ísle dá bhfuil sreafaí airgid ann ar féidir a aithint astu féin (aonaid giniúna airgid nó AGAnna). Aithnítear cailteanas bearnúcháin don mhéid trína sáraíonn suim glanluacha sócmhainne a méid inaisghabhála. Is é atá sa mhéid in-aisghabhála ná luach cóir sócmhainne lúide costas as diúscairt nó luach úsáide sócmhainne, cibé acu is airde. Aithnítear cailteanais bhearnúcháin sa chuntas brabúis nó cailteanais. Maidir le cailteanais bhearnúcháin a aithnítear i dtaobh AGAnna, déantar iad a leithdháileadh ar dtús chun an méid glanluacha d'aon dea-thoil a leithdháiltear ar an AGA a laghdú, agus ina dhiaidh sin leithdháiltear iad chun laghdú a bhaint amach ar mhéid glanluacha na sócmhainní eile san AGA ar bhonn pro rata.

iv. Cailteanas bearnúcháin a aisiompú

Ní dhéantar cailteanas bearnúcháin a fhreaschur maidir le dea-thoil. I dtaobh sócmhainní eile, déantar cailteanais bhearnúcháin arna n-aithint i dtréimhsí roimhe sin a mheasúnú ar gach dáta tuairiscithe le haghaidh aon chomharthaí gur tháinig laghdú ar an gcaillteanas nó nach ann dó a thuilleadh. Ní aisiompaítear cailteanas bearnúcháin ach sa mhéid nach sáraíonn suim glanluacha na sócmhainne an tsuim glanluacha, glan ó dhímheas ná amúchadh, mura aithníodh aon chailteanas bearnúcháin.

Déantar aisiompú cailteanais bearnúcháin le haghaidh AGA a leithdháileadh ar shócmhainní an aonaid, seachas cáilmheas, ar bhonn pro rata le suimeanna glanluacha na sócmhainní sin. Aithnítear ídiú sa chuntas brabúis nó cailteanais. Agus úsáid á baint as suim glanluacha athbhreithnithe na sócmhainne déantar soláthar do dhímheas/amúchadh de réir méid chothroim thar an saol fóinteach a mheastar a bheith fágtha ag an tsócmhainn.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

(v) Airgeadra Eachtrach

Cuirtear na ráitis airgeadais seo i láthair in euro, arb é airgeadra feidhmiúil na Máthairchuideachta agus airgeadra chur i láthair an Ghrúpa chomh maith.

i. Idirbhearta airgeadra eachtraigh

Déantar idirbhearta in airgeadraí eachtracha a thairfeadh ag an ráta atá i bhfeidhm ar dháta na n-idirbheart. Aistríodh sócmhainní agus dliteanais airgid arna n-ainmniú in airgeadraí eachtracha chuig an airgeadra feidhmiúil ag na rátaí a bhí i bhfeidhm ag dáta an tuairiscithe. Aithnítear sa chuntas brabúis nó caillteanais an gnóthachan nó caillteanas airgeadra eachtraigh a thagann chun cinn tar éis an aistrithe a dhéanamh. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais neamhairgeadaíochta in airgeadra eachtrach a dhéantar a thomhas ar chostas stairiúil agus úsáid á baint as an ráta malairte ar dháta an idirbhirt, agus ní aistrítear arís iad ina dhiaidh sin.

ii. Oibríochtaí eachtracha

Aistrítear go euro, ag na rátaí malairte atá i bhfeidhm ag an dáta tuairiscithe, sócmhainní agus dliteanais oibríochtaí eachtracha, ag cur san áireamh dea-thoil agus coigeartuithe luacha chóir mar thoradh ar éadail. Déantar torthaí oibríochtaí eachtracha a aistriú go euro ag na meánrátaí malairte don tréimhse, nuair a fhreagraíonn siad do mheastachán réasúnta de na fíor-rátaí a tabhaíodh. Aithnítear difríochtaí malairte tar éis athaistriú na nglansócmhainní oscailte agus na torthaí in ioncam cuimsitheach eile agus cuirtear i láthair iad mar ghné ar leithligh de chothromas (cúlchiste aistrithe).

(vi) Ioncam

Is ó sheirbhísí iompair gáis go príomha, i margaí rialaithe agus neamhrialaithe, a thagann ioncaim an Ghrúpa. Forbraíonn, oibríonn agus déanann an Grúpa cothabháil ar na líonraí tarchuir agus dáileacháin gáis nádúrtha in Éirinn agus cuireann sé seirbhísí iompair gáis ar fáil do sholáthraithe agus lastóirí. Chomh maith leis sin, oibríonn an Grúpa agus tá sé ina úinéir ar an dá phíblíne idirnascaire gáis idir Albain agus Éire agus tá sócmhainní bonneagair líonra aige i dTuaisceart Éireann agus ar Oileán Mhanann. Cuimsíonn ioncam an Ghrúpa ioncam ó léasa oibriúcháin, a aithnítear i gcomhréir le IFRS 16 (féach beartas cuntasaíochta (vii) thíos), freisin.

Déantar ioncam a thomhas bunaithe ar an gcomaoin a measann an Grúpa go mbeidh sé ina teideal i gconradh le custaiméir, agus ní áirítear méideanna a bhailítear ar son tríú páirtithe. Aithníonn an Grúpa ioncam nuair a chomhlíontar na hoibleagáidí feidhmíochta, mar a leagtar amach iad sa chonradh, nó de réir mar a chomhlíontar iad. Aithnítear ioncam ó acmhainn iompair (billeáilte agus neambhilleáilte) thar am de réir mar a chomhlíontar an oibleagáid feidhmíochta arb é acmhainn líonra a sholáthar, agus aithnítear aon ioncam a bhaineann le tráchtarraí ar bhonn an tréchair don tréimhse le haghaidh gach custaiméara. Aithnítear ranníocaíochtaí custaiméara in ioncam iarchurtha nuair a fhaightear iad, agus scaoiltear chuig an ráiteas ioncaim iad i gcomhréir le comhlíonadh na n-oibleagáidí feidhmíochta. Aithnítear oibleagáid feidhmíochta mar na hoibreacha nasctha agus déantar an t-ioncam uaidh sin a aithint thar am de réir mar a chuirtear na hoibreacha nasctha i gcrích.

Má mheastar nach gcomhlíontar na critéir um aithint ioncaim le haghaidh idirbhirt, cuirtear moill le haithint ioncaim go dtí go meastar gur dócúil inbhailitheacht. Áit is gá, déantar ioncam agus infháiltas a lascainiú chun gné mhaoinithe an idirbhirt a léiriú agus cuirtear an foirceannadh úis i láthair go bliantúil mar chreidmheas don ráiteas ioncaim.

Braitheann roinnt foinsí ioncaim de chuid an Ghrúpa ar fhaomhadh a fháil ón rialaitheoir tionscail, an Coimisiún um Rialáil Fóntas (CRU). In imthosca áirithe, d'fhéadfadh an t-ioncam rialaithe "ceadaithe" a bheith róghnóthaithe nó tearcghnóthaithe sa bhliain airgeadais. Is féidir aon róghnóthú nó tearcghnóthú a chuimsiú, laistigh de pharaiméadair áirithe, agus an t-ioncam rialála le haghaidh na mblianta ina dhiaidh sin á ríomh. Ní dhéantar aon choigeartú um róghnóthú nó tearcghnóthú sa bhliain ina dtagann siad chun cinn.

(vii) Léasanna

An Grúpa mar Léasaí

Measann an Grúpa cibé acu an léas nó nach léas conradh nó an gcuimsíonn an conradh sin léas nó nach gcuimsíonn, ag tús an chonartha. Aithníonn an Grúpa sócmhainn lena bhfuil ceart úsáide ag baint agus dliteanas léasa a fhreagraíonn dó i dtaobh na socrúithe léasa ar fad inarb é féin an léasaí, ach amháin i gcás léasanna gearrthéarmacha (a shainítear mar léas a bhfuil téarma 12 mhí dhéag nó níos lú aige) agus léasanna sócmhainní ar luach íseal. I dtaobh léasanna atá gearrthéarmach agus ar luach íseal, aithníonn an Grúpa na híocaíochtaí léasa mar chaiteachas oibriúcháin de réir méid chothroim thar téarma an léasa, ach amháin más rud é go bhfreagraíonn bonn córasach eile níos fearr don phatrún ama ina mbaintear leas as an sochar eacnamaíoch a fhaightear ó na sócmhainní léasaithe.

Déantar an dliteanas léasa a thomhas ar dtús ag luach reatha na n-íocaíochtaí léasa nach n-íoctar ag an dáta tosaigh. Úsáidtear an ráta a bhaineann leis an léas leis sin a lascainiú. Murar féidir an ráta sin a shocrú go héasca, baineann an Grúpa úsáid as an ráta iasachta incriminteach. Sainítear an ráta iasachta incriminteach mar an ráta úis a bheadh ar léasaí a íoc chun iasacht a fháil, thar thréimhse chomhionann agus le hurrús comhionann, d'fhonn an cistiú riachtanach a fháil chun sócmhainn a cheannach lena bhfuil an luach céanna ag baint leis an tsócmhainn a bhfuil ceart úsáide aici i dtimpeallacht eacnamaíoch den chineál céanna.

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Cuimsíonn íocaíochtaí léasa a áirítear sa tomhas seo den dliteanas léasa na nithe seo a leanas:

- ▶ Íocaíochtaí léasa seasta (lena n-áirítear íocaíochtaí substainte seasta), lúide aon dreasachtaí léasa infhála,
- ▶ Íocaíochtaí léasa inathraitheacha a bhraitheann ar innéacs nó ráta, agus a thomhaistear ar dtús ag úsáid innéacs nó ráta ag an dáta tosaigh,
- ▶ An méid a mheasann an léasaí a bheidh le híoc faoi na ráthaíochtaí luacha iarmharaigh,
- ▶ Praghas feidhmithe na roghanna ceannaithe, más amhlaidh go bhfuil an léasaí réasúnta cinnte go mbeidh sé in ann na roghanna sin a fheidhmiú, agus
- ▶ Íocaíocht pionós as an léas a fhoirceannadh, más amhlaidh go bhfreagróidh téarma an léasa d'fheidhmiú rogha chun an léas a fhoirceannadh.
- ▶ Déantar an dliteanas léasa a chur i láthair laistigh de na hiasachtaí agus den fhiachas eile sa chlár comhardaithe.

Déantar an méid anonn a mhéadú chun an dliteanas léasa a thomhas ina dhiaidh sin ionas go bhfreagróidh sé don mhéid úis a ghearrtar ar an dliteanas léasa (an modh glanráta úis á úsáid) agus déantar an méid anonn a laghdú ionas go bhfreagróidh sí do na híocaíochtaí léasa a rinneadh.

Déanann an Grúpa an dliteanas léasa a atomhas (agus déanann sé coigeartú comhfhreagrach ar an tsócmhainn bhainteach lena bhfuil ceart úsáide ag baint) sna cásanna seo; • Nuair a bhíonn athrú ar an téarma léasa nó ar mheasúnú ar fheidhmiú rogha ceannaigh. Sa chás sin, úsáidtear an ráta lascaine leasaithe chun an dliteanas léasa a atomhas agus na híocaíochtaí léasa leasaithe a lascainiú.

Nuair a athraíonn na híocaíochtaí léasa de bharr athruithe a tharlaíonn ar innéacs nó ráta, nó aon uair a tharlaíonn athrú ar íocaíocht lena bhfuiltear ag súil faoi ráthaíocht luacha iarmharaigh. Sa chás sin, baintear úsáid as an ráta lascaine tosaigh chun lascainiú a dhéanamh ar na híocaíochtaí léasa leasaithe leis an dliteanas léasa a atomhas (seachas más de bharr athrú ar an ráta comhlúthach úis a tharla an t-athrú ar íocaíocht léasa; sa chás sin baintear úsáid as ráta lascaine leasaithe). • Nuair a dhéantar conradh léasa a choigeartú agus nuair nach ndéantar an coigeartú léasa a chur san áireamh mar léas ar leithligh. Sa chás sin, úsáidtear an ráta lascaine leasaithe chun na híocaíochtaí léasa leasaithe a lascainiú leis an dliteanas léasa a atomhas.

Ní dhearna an Grúpa aon choigeartú den chineál sin i rith na tréimhse atá á cur i láthair.

Cuimsíonn na sócmhainní a bhfuil ceart úsáide ag baint leo tomhas tosaigh an dliteanais léasa chomhfhreagraigh, íocaíochtaí léasa a rinneadh ag an dáta tosaigh nó roimhe sin (lúide aon dreasachtaí léasa a fuarthas cheana) agus aon chostais dhíreacha tosaigh.

Aon uair a thabhaíonn an Grúpa oibleagáid i dtaobh costas chun sócmhainn leasaithe a díchoimeáil nó a bhaint, an suíomh ar a raibh an tsócmhainn suite a athchóiriú nó an tsócmhainn bhunaídh a athchóiriú go dtí an riocht ina raibh sí roimhe sin de réir théarmaí agus choinníollacha an léasa, déantar foráil a aithint agus a thomhas faoi IAS 37. Déantar na costais a chuimsiú leis an tsócmhainn a bhfuil ceart úsáide ag baint léi, ach amháin más rud é gur tabhaíodh na costais le fardail a tháirgeadh.

Déantar sócmhainní a bhfuil ceart úsáide ag baint leo a thomhas ina dhiaidh sin de réir a gcostas lúide dímheas carnach agus caillteanas bearnúcháin. Déantar iad a dhímheas thar an tréimhse níos giorra de théarma léasa agus de shaol úsáideach na bunsócmhainne. Má aistríonn léas úinéireacht bunsócmhainne nó má léiríonn costas na sócmhainne a bhfuil ceart úsáide ag baint léi go bhfuil sé i gceist ag an nGrúpa a rogha ar cheannach a fheidhmiú, déantar an tsócmhainn a bhfuil ceart úsáide ag baint léi a dhímheas thar shaol fóinteach na bunsócmhainne. Tosaíonn an dímheas ag dáta tosaigh an léasa.

Cuirtear i láthair na sócmhainní a bhfuil ceart úsáide acu sa chuid 'Réadmhaoin, gléasra agus trealamh' sa chlár comhardaithe. Cuireann an Grúpa IAS 36 i bhfeidhm le fáil amach an bhfuil an tsócmhainn a bhfuil ceart úsáide aici bearnaithe, chomh maith le haon chaillteanas mar gheall ar bhearnúcháin aitheanta mar atá leagtha amach i mír (iv) thuas a chur san áireamh.

Ní chuirtear san áireamh cíosanna athraitheacha nach mbraitheann ar innéacs nó ráta i dtomhas an dliteanais léasa agus na sócmhainne a bhfuil ceart úsáide ag baint léi. Dhéanfaí na híocaíochtaí gaolmhara a aithint mar chostas sa tréimhse ina dtarlaíonn an teagmhas nó an coinníoll a spreagann na híocaíochtaí sin, a chuirfí san áireamh sa líne chúil sa chaiteachas oibriúcháin sa ráiteas ioncaim.

Mar bheart praiticiúil, tugann IFRS 16 cead don léasaí na gnéithe neamhléasa a fhágáil le chéile, agus cuntas a thabhairt d'aon ghnéithe léasa agus neamhléasa bainteacha mar shocrú aonair. Níor bhain an Grúpa leas as an mbeart praiticiúil seo.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

An Grúpa mar Léasóir

Déantar léasanna a bhfuil an Grúpa ina léasóir ina leith a aicmiú mar léasanna airgeadais nó oibriúcháin. Aon uair a dhéanann téarmaí an léasa na rioscaí agus sochair a bhaineann le húinéireacht a aistriú chuig an léasaí, déantar an Conradh a aicmiú mar léas airgeadais. Déantar gach léas eile a aicmiú mar léas oibriúcháin.

Déanann an Grúpa comhaontuithe léasa agus é ina léasóir i dtaca le cuid dá phíblínte, agus déantar na léasanna sin a aicmiú mar léasanna oibriúcháin. Déantar ioncam cíosa ó léasanna oibriúcháin a aithint de réir an mhéid chothroim thar théarma an léasa chuí, ach amháin más rud é go bhfreagraíonn bonn córasach eile níos fearr don phatrún ama ina mbaintear leas as an sochar eacnamaíoch a fhaightear ó na sócmhainní léasaithe. Déantar costais dhíreacha thosaigh, a tabhaítear i rith an phróisis idirbheartaíochta agus socraithe don léas oibriúcháin, a chur le méid anonn na sócmhainne léasaithe agus déantar iad a aithint de réir an mhéid chothroim thar théarma an léasa.

Déantar na méideanna atá iníoctha ag léasaithe faoi léasanna airgeadais a aithint mar infháiltais ag méid atá comhionann leis an nglaninfheistíocht a rinne an Grúpa sna léasanna. Déantar ioncam ó léasanna airgeadais a leithdháileadh ar thréimhsí cuntasaíochta ionas go bhfreagróidh siad do ráta fáiltais tréimhsiúil buan ar ghlaninfheistíocht amuigh an Ghrúpa i dtaca leis na léasanna sin.

Nuair a chuimsíonn Conradh gnéithe léasa agus neamhléasa, cuireann an Grúpa i bhfeidhm IFRS 15 chun an chomaoin faoin chonradh a leithdháileadh ar gach gné.

(viii) Deontais

Aithnítear deontas mar dhliteanas sa chlár comhardaithe ar dtús nuair a bhfuil ráthaíocht réasúnta ann go gheofar é agus go gcomhlíonfaidh an Grúpa na coinníollacha a bhaineann leis. Aithnítear na deontais ioncaim, atá mar chúiteamh don Ghrúpa as speansais arna dtabhú, sa ráiteas ioncaim ar bhonn córasach sna blianta céanna ina dtabhaítear na speansais. Déantar deontais a chúitíonn an Grúpa as costas sócmhainne a amúchadh don ráiteas ioncaim ar bhonn córasach thar shaolré úsáideach na sócmhainne chun an muirear dímhéasa a mheaitseáil.

(ix) Forálacha agus Dlíteanais Theagmhasacha

Déanann an Grúpa a nochtuithe ar dhlíteanais theagmhasacha a mheas maidir le dlíthíocht atá ar feithimh nó maidir le héilimh eile fós le réiteach a bhaineann le socrú de thoradh idirbheartaíochta, idirghabháil, eadráin nó rialachán Rialtais. Aithnítear foráil nuair is dócha go bhfuil oibleagáid ann ar féidir meastachán iontaoifa a dhéanamh ina leith i ndiaidh anailís chúramach a dhéanamh ar an gceist ar leith. Áirítear ar anailís measúnú a dhéanamh ar a dhóchúlá atá sé go n-éireoidh le héileamh ar feithimh, nó go mbeidh aon dliteanas ann, agus an pointe aitheantais don dliteanas gaolmhar.

Maidir le nithe ar oibleagáidí iad a d'fhéadfadh a bheith ann nó nach sásaíonn na critéir aitheantais le haghaidh forála, aithnítear mar dhlíteanais theagmhasacha iad, ach amháin más fánach an seas go ndéanfar buntáistí eacnamaíoch a aistriú.

D'fhéadfadh go dtiocfadh athrú ar na forálacha a chinnfear amach anseo mar gheall ar fhorbairtí nua agus de réir mar a bhíonn faisnéis bhreise ar fáil. Tá seans ann go mbeidh difear ann idir na costais iarbhír agus an fhoráil mheasta, a léiríonn an éiginnteacht intreach an phróisis meastacháin seo. Nochtar mionsonraithe maidir le forálacha i nóta 23.

(x) Oibleagáidí Sochair Scoir

Oibríonn an Grúpa scéimeanna pinsin sochair sainithe agus ranníocaíochta sainithe araon.

i. Scéim pinsin sochair sainithe

Scéim sochair iarfhostaíochta is ea scéim sochair shainithe seachas plean ranníocaíochta sainithe, a dtugtar eolas ina leith thíos.

I gcás scéimeanna a bhfuil sochar sainithe ag baint leo, úsáidtear Modh na n-Aonad Réamh-mheasta Creidmheasa leis an gcostas as sochair a chur ar fáil a mheas. Cuirtear athbhreithnithe achtúireacha i gcrích ar gach lá tuairiscithe. Déantar gnóthachain agus cailiteanais achtúireacha a aithint ina n-iomlán sa tréimhse ina dtagann siad chun cinn. Aithnítear lasmuigh den chuntas brabúis nó cailiteanais iad agus cuirtear i láthair iad in ioncam cuimsitheach eile.

Aithnítear an costas iar-sheirbhíse láithreach. Déantar an costas seirbhíse reatha agus gnóthachain agus cailiteanais ar réitigh agus ciorrúcháin a mhuirearú ar chostais oibriúcháin, nó ar sholáthairtí i gcásanna ina ndearnadh soláthar ar dtús i gcomhar na gcostas bainteach mar chuid de sholáthar athstruchtúraithe a aithint. Cuirtear an ráta lascaire i bhfeidhm ar an nglaninfheistíocht sainithe nó ar an nglansócmhainn shainithe ag tús na tréimhse chun an glanchostas úis ar phinsin a ríomh.

Is ionann an oibleagáid sochair scoir arna aithint sa chlár comhardaithe luach reatha an oibleagáid sochair sainithe le haghaidh na scéime agus luach cóir shócmhainní na scéime.

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Aithnítear luach cóir na gceart aisíocaíochta nuair atá an Grúpa i dteideal an costas a bhaineann le seirbhís inphinsin roimhe a fháil ar ais ó chomhlachtaí eile san earnáil phoiblí nuair a dhéanann fostaithe incháilithe a dteidlíochtaí a bhaineann le seirbhís inphinsin – a thagann as seirbhís i gcomhlachtaí eile san earnáil phoiblí – a aistriú chuig scéim Ervia, i gcomhréir le Líonra Aistrithe don Earnáil Phoiblí, atá faoi rialú ag Alt 4 den Acht Aoisliúntas agus Pinsean, 1963.

ii. Scéim pinsin ranníocaíochta sainithe

Is ionann scéim ranníoca shainithe agus scéim iarfhostaíochta faoina n-íocann eintiteas ranníocaíochtaí seasta isteach in eintiteas ar leithligh, agus ní bheidh aon oibleagáid dlí ná inchiallaithe ar an eintiteas méideanna breise a íoc. Déantar na ranníocaíochtaí atá iníochta faoi na scéimeanna ranníocaíochta sainithe a mhuirearú ar bhrabús nó chaillteanas sna tréimhsí a gcuireann fostaithe seirbhísí ar fáil lena linn.

(xi) Sócmhainní agus Dlíteanais Airgeadais

i. Ionstraimí airgeadais díorthacha

Téann an Grúpa i mbun ionstraimí airgeadais díorthacha éagsúla chun a neamhchosaint ar rioscaí rátaí úis agus rioscaí rátaí malartaithe a bhainistiú, lena n-áirítear réamhchonartháí malairte eachtraí, babhtálacha ráta úis agus babhtálacha ráta úis a bhaineann le boilsciú. Déantar tuilleadh sonraí faoi ionstraimí airgeadais díorthacha a nochtadh i nóta 25.

Déantar díorthaigh a aithint ar dtús ag luach cóir agus déantar iad a atomhas go luach cóir ag gach dáta tuairiscithe ar leith. Déantar gnóthachain nó cailteanais a aithint sa chuntas brabúis nó cailteanais láithreach, ach amháin más ionstraim fhálaithe shainithe agus éifeachtach iad. Sa chás sin, braitheann uainiú an aitheantais sa chuntas brabúis nó cailteanais ar nádúr na gaolmhaireachta fálaithe.

Cé go ndéantar díorthach a bhfuil luach cóir dearfach aige a aithint mar shócmhainn airgeadais, déantar díorthach a bhfuil luach cóir diúltach aige a aithint mar dhliteanas airgeadais. Ní dhéantar díorthaigh a fhritháireamh sna ráitis airgeadais ach amháin má bhíonn an ceart agus cuspóir dlíthiúil ag an nGrúpa é sin a dhéanamh. Déantar díorthach a chur i láthair mar shócmhainn neamhreacha nó mar dhliteanas neamhreacha más amhlaidh go bhfuil aibíocht na hionstraime atá fágtha níos mó ná 12 mhí agus mura bhfuiltear ag súil leis go ndéanfar é a réadú nó a shocrú laistigh de 12 mhí.

Sonraíonn an Grúpa díorthaigh áirithe mar ionstraimí fálaithe i dtaca leis an riosca malairte eachtraí agus an riosca ráta úis i bhfálaithe luacha chóir, fálaithe sreabhaidh airgid, nó fálaithe de ghlaninfheistíochtaí in airgeadraí eachtracha. Tugtar cuntas d'fhálaithe in aghaidh riosca malairte eachtraí ar cheangaltais dhaingne mar fhálaithe sreabhaidh airgid.

Ag tús na gaolmhaireachta fálaithe, déanann an Grúpa an ghaolmhaireacht idir an ionstraim fhálaithe agus an mhír a fhálaítear a dhoiciméadú, chomh maith lena cuspóirí bainistíochta riosca agus an straitéis atá á chur i bhfeidhm aige chun tabhairt faoi idirbhearta fálaithe éagsúla.

Ina theannta sin, ag tús an phróisis fhálaithe agus ar bhonn leanúnach, déanann an Grúpa doiciméadú ar cibé acu an bhfuil an ionstraim fhálaithe éifeachtúil chun athruithe ar luachanna cóir nó ar shreafaí airgid na míre fálaithe a bhfuil an riosca fálaithe ag gabháil léi a fhritháireamh, nó nach bhfuil. Más amhlaidh go bhfuil, ciallaíonn sé sin go gcomhlíonann an ghaolmhaireacht fhálaithe na ceanglais seo a leanas maidir le héifeachtúlacht fálaithe:

- ▶ go bhfuil gaolmhaireacht eacnamaíoch idir an mhír fhálaithe agus an ionstraim fhálaithe;
- ▶ nach bhfuil forlámhas ag tionchar an riosca chreidmheasa ar athruithe luachanna a eascraíonn as an ngaolmhaireacht eacnamaíoch sin; agus
- ▶ go bhfuil cóimheas fálaithe na gaolmhaireachta fálaithe mar an gcéanna leis an gcóimheas atá mar thoradh ar an méid atá ag an mhír fhálaithe atá á fálú ag an nGrúpa i ndáiríre agus méid na hionstraime fálaithe a úsáideann an Grúpa i ndáiríre chun an méid sin den mhír fhálaithe a fhálú.

Má theipeann ar an ngaolmhaireacht fhálaithe an ceanglas éifeachtúlachta fálaithe a bhaineann leis an gcóimheas fálaithe a chomhlíonadh, ach go bhfanann an cuspóir bainistíochta riosca don ghaolmhaireacht fhálaithe shonraithe sin mar an gcéanna, déanann an Grúpa coigeartú ar chóimheas fálaithe na gaolmhaireachta fálaithe (i.e. athchothromaíonn sé an fálú) ionas go gcomhlíonfaidh sé na critéir cháilithe arís eile.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Stopann an Grúpa de bheith ag úsáid cuntasaíocht fhálaithe sa chás nach gcomhlíonann an ghaolmhaireacht fhálaithe (nó cuid di) na critéir cháilithe a thuilleadh (i ndiaidh athchothromaithe, más infheidhme), agus sa chás sin amháin. Cuimsíonn sé sin na cásanna ina dtéann an ionstraim fhálaithe in éag nó ina ndíoltar, ina bhfoirceannantar nó ina bhfeidhmítear í. Déantar an foirceannadh a thuairisciú go hionchasach. Déantar an coigeartú luacha chóir ar mhéid anonn na míre fálaithe, a eascraíonn ón riosca fálaithe, a amúchadh chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais ón dáta sin. Fágfar leis an gcothromas aon ghnóthachan nó caillteanas a aithnítear in ioncam cuimsitheach eile agus a charntar sa chúlchiste fálaithe sreafa airgid ag an am sin, agus déantar é a athaicmiú chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais chomh luath agus a tharlaíonn an t-idirbheart réamhaisnéise. Nuair nach bhfuiltear ag súil leis a thuilleadh go dtarlóidh idirbheart réamhaisnéise, déantar an gnóthachan nó an caillteanas sa chúlchiste fálaithe don sreabhadh airgid a athaicmiú láithreach chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais.

Nuair a théann ionstraim fhálaithe in éag, nó má dhíoltar nó má fhoirceannantar í, nó nuair nach gcomhlíonann fálú na critéir le haghaidh cuntasaíocht fhálaithe a thuilleadh, déantar aon ghnóthachan nó caillteanas carnta iarchurtha den fhálú sa chothromas ag an am sin a athaicmiú chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais láithreach.

(a) Fáluithe ar an sreabhadh airgid

Nuair a shainítear ionstraim airgeadais dhíorthach mar fhálú den éagsúlacht ar shreafaí airgid de dhliteanas aitheanta, mar ghealltanais daingin nó mar idirbheart tuartha ar mór an dóchúlacht go ndéanfar é, aithnítear an chuid éifeachtach d'aon ghnóthachan nó caillteanas ar an ionstraim airgeadais dhíorthach go díreach in ioncam cuimsitheach eile. Nuair a aithnítear sócmhainn nó dliteanas mar thoradh ar an ngealltanais daingean nó an idirbheart tuartha, baintear an gnóthachan nó caillteanas carnach ó ioncam cuimsitheach eile agus cuimsítear é sa tomhas tosaigh ar an tsócmhainn nó an dliteanas. Mura ndéantar é sin, baintear an gnóthachan nó caillteanas carnach ó ioncam cuimsitheach eile agus aithnítear é sa chuntas brabúis nó caillteanais san am céanna leis an idirbheart fálaithe. Aithnítear an chuid neamhéifeachtach d'aon ghnóthachan nó caillteanas sa ráiteas ioncaim láithreach. Léiríonn luachanna córa riosca creidmheasa na hionstraime agus áirítear leo coigeartuithe chun riosca creidmheasa einteach agus chontrapháirtí ábhartha an Ghrúpa a chur san áireamh nuair is cuí.

Nuair a chuirtear deireadh le hionstraim nó gaolmhaireacht fálaithe ach nuair a mheastar go dtarlóidh an t-idirbheart fálaithe fós, fanann an gnóthachan nó caillteanas carnach ag an bpointe sin in ioncam cuimsitheach eile agus aithnítear é i gcomhréir leis an bpolasaí thuas nuair a tharlaíonn an t-idirbheart. Murar dóchúil a thuilleadh go dtarlóidh an t-idirbheart fálaithe, maidir leis an ngnóthachan carnach neamhréadaithe atá aitheanta in ioncam cuimsitheach eile, aithnítear i mbrabús nó caillteanas é láithreach.

(b) Fáluithe luacha chóir

Nuair a cheaptar ionstraim airgeadais dhíorthach mar fhálú luacha chóir, aithnítear athruithe i luach cóir an díorthaigh sa chuntas brabúis agus caillteanais. Chomh maith leis sin, sonraítear an mhír fhálaithe ag luach cóir i dtaobh an riosca a bhaineann leis an bhfálú; déantar an gnóthachan nó caillteanas a eascraíonn ón riosca fálaithe a aithint sa chuntas brabúis nó caillteanais (mír ón líne chéanna leis an díorthach) agus déantar coigeartú ar shuim ghlanluacha na míre fálaithe. Aithnítear an sciar neamhéifeachtach sa ráiteas ioncaim láithreach. Léiríonn luachanna córa riosca creidmheasa na hionstraime agus áirítear leo coigeartuithe chun riosca creidmheasa einteach agus chontrapháirtí ábhartha an Ghrúpa a chur san áireamh nuair is cuí.

ii. Iasachtaí

Aithnítear iasachtaí ar dtús ag luach cóir líuide costais atá inchurtha i leith idirbhirt. I ndiaidh an aitheantais tosaigh, úsáidtear modh an ghlanráta úis chun na hiasachtaí nach bhfuil i ngaolmhaireacht fálaithe luacha chóir a shonrú ag an gcostas amúchta.

Déantar iasachtaí a cheaptar i ngaolmhaireacht luacha chóir a thomhas ar luach cóir le haghaidh rioscaí fálaithe, agus aithnítear aon ghnóthachain nó caillteanais a thagann as athruithe ar luach cóir sa chuntas brabúis nó caillteanais, ach amháin má bhíonn na hathruithe sin inchurtha i leith riosca creidmheasa an Ghrúpa féin, agus sa chás sin aithnítear iad sin mar chuid d'ioncam cuimsitheach eile.

iii. Sócmhainní agus dliteanais airgeadais neamhdhíorthacha

Trádáil agus infháltais eile

Aithnítear trádáil agus infháltais eile ar dtús ag an bpraghas idirbhearta atá infhála agus, ina dhiaidh sin, iompraítear iad ag an luach sin, mar nach bhfuil aon chomhpháirt shuntasach mhaoinithe ann, líuide liúntas cuí le haghaidh na gcaillteanas creidmheasa a mbeifí ag dúil leo. Úsáidtear múnla don chaillteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis thar shaolré na sócmhainne chun foráil a dhéanamh maidir le caillteanais lagaithe, agus aithnítear an laige a bhfuiltear ag súil léi mar chostas sna caiteachais oibriúcháin. Cuirtear rátaí caillteanais ionchais i bhfeidhm chun an méid caillteanais creidmheasa ionchais a ríomh, bunaithe ar an bhfeidhmíocht iarbhir bailiúcháin airgid stairiúil, ar phróifíl an fhiachais de réir téarmaí. Cuirfead san áireamh mar chuid de sin tosca maicreacnamaíocha amach anseo agus tosca a bhaineann go sonrath leis na féichiúnaithe.

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Méideanna dlite ó fhochuideachtaí (Máthairchuideachta)

Glactar gur sócmhainní airgeadais neamhdhíorthaigh na méideanna atá dlite ó fhiontar fochuideachtaí nach luaitear in aon mhargadh gníomhach. Cuirtear san áireamh iad sa trádáil reatha agus infháltais eile ar chlár comhardaithe na Máthairchuideachta, ach amháin dóibh siúd a bhfuiltear ag súil le go mbaileofar iad níos mó ná dhá mhí dhéag i ndiaidh dháta an chlár chomhardaithe, a chuirtear san áireamh leis an trádáil neamhreatha agus infháltais eile. Déantar iad sin a thaifeadh ar dtús ag praghas an idirbhearta agus ina dhiaidh sin tá cuntas orthu ag an gcostas amúchta lúide an cailteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis.

Déantar bearnúchán a mheasúnú ag baint úsáide as múnla an chailteanas chreidmheasa a bhfuiltear ag súil leis. Agus an cailteanas mar gheall ar laige á mheas, déantar na méideanna dlite ó fhochuideachtaí a choinneáil mar mhéideanna in-aisíochta ar éileamh, infháltais a bhfuil riosca creidmheasa íseal ag baint leo agus méideanna a bhfuil méadú suntasach tagtha ar an riosca creidmheasa ón am ar aithníodh ar dtús iad. Agus cailteanas creidmheasa ionchais á shocrú, tugtar aird ar fheidhmíocht stairiúil chomh maith le faisnéis réamhbhreathnaitheach don fhochuideachta ábhartha, lena n-áirítear réamhaisnéisí mionsonraithe maidir le sreafaí airgid lascaithe nuair is cuí, agus tosca maicreacnamaíocha.

Airgead tirim agus coibhéisí airgid

Áirítear ar airgead tirim agus coibhéisí airgid na nithe seo: airgead ar láimh, taiscí atá in-aisíochta ar éileamh, lúide rótharraingtí atá in-aisíochta ar éileamh.

Nuair atá na coinníollacha agus an intinn ann i leith fritháirimh, cuirtear iarmhéideanna dochair agus iarmhéideanna creidmheasa le chéile agus cuirtear an t-iarmhéid chomhcheangailte sin i láthair ar an gclár comhardaithe.

Trádáil agus suimeanna iníochta eile

Déantar iníochtaigh trádála agus eile a thaifeadh ar luach cóir i dtosach, ar gnách gurb é méid tosaigh an tsonraisc móide aon chostais idirbhirt atá inchurtha go díreach ina leith, agus a thugtar anonn ina dhiaidh sin ar chostas amúchta agus úsáid a bhaint as modh an ghlanráta úis.

Sócmhainní airgeadais ag luach cóir trí bhrabús nó cailteanas (FVTPL)

Déantar sócmhainní airgeadais a aicmiú mar FVTPL nuair (i) atá an tsócmhainn airgeadais á coimeád le haghaidh trádála, (ii) nuair atá an tsócmhainn sainithe mar FVTPL nó (iii) nuair comaoin theagmhasach atá sa tsócmhainn a d'fhéadfadh éadáláí a íoc mar chuid de chomhcheangal gnó lena mbaineann IFRS 3.

Déantar sócmhainní airgeadais ag FVTPL a shonrú ag a luach cóir le haon ghnóthachain nó cailteanas a eascraíonn ó atomhas á aithint sa chuntas brabús nó cailteanas. Déantar luach cóir a shocrú sa bhealach atá sainithe i nóta 26.

(xii) Glanchostais Airgeadais

Cuimsíonn costais airgeadais ús iníochta ar iasachtaí, muirear maoinithe ar sholáthairtí (a aithnítear i ndiaidh measúnaithe más ábharach), gluaiseachtaí luacha chóir ar shócmhainní airgeadais a aicmítear mar luach cóir tríd an gcountas brabús nó cailteanas, agus glanchostais úis pinsin. Úsáidtear modh an úis ghlain le costais iasachta nach bhfuil go díreach inchurtha i leith ceannach, tógáil nó táirgeadh sócmhainne cáilithe a aithint sa chuntas brabús nó cailteanas. Cuirtear an ráta lascaine i bhfeidhm ar an nglanlíteanas sainithe nó ar an nglansócmhainn shainithe ag tús na tréimhse chun an glanchostas úis ar phinsin a ríomh.

Cuimsíonn ioncam airgeadais gluaiseachtaí luacha chóir ar ionstraimí airgeadais atá aicmithe mar luach cóir tríd an gcountas brabús nó cailteanas nó aon ioncam úis ar chistí infheistithe. Déantar ioncam úis a aithint de réir mar a bhfabhraíonn sé i mbrabús nó cailteanas, ag baint úsáide as modh an úis ghlain.

Cuirtear i láthair coigeartuithe luacha chóir ar ionstraimí maoinithe a aithnítear i mbrabús nó cailteanas mar ioncam airgeadais nó costais airgeadais, mar is cuí.

(xiii) Cáin ioncaim

Cuimsíonn speansas cánach ioncaim cáin reatha agus iarchurtha. Aithnítear cáin ioncaim sa ráiteas ioncaim ach amháin sa mhéid a bhaineann sé le míreanna atá aitheanta go díreach i ngnáthscaireanna nó in ioncam cuimsitheach eile.

Is é atá sa cháin reatha ná an cháin iníochta nó infhála mheasta ar an ioncam nó cailteanas inchánach don bhliain, agus úsáid á baint as rátaí cánach a achtaíodh nó a achtaíodh go substaintiúil ar an dáta tuairiscithe, agus aon choigeartú ar cháin iníochta i dtaobh na mblianta roimhe sin. Déantar sócmhainní agus dliteanas chánach reatha a chúiteamh nuair atá ceart chun cúitimh ar féidir a chur i bhfeidhm de réir an dlí ann laistigh den údarás cánach céanna agus áit arb é an rún ná socrú ar ghlanbhonn nó an tsócmhainn a inréadú agus an dliteanas a shocrú ag an am céanna.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Aithnítear cáin iarchurtha i dtaca le difríochtaí sealadacha idir méideanna anonn sócmhainní agus dliteanas chun críocha tuairiscithe airgeadais agus na méideanna a úsáidtear chun críocha cánach. Déantar cáin iarchurtha a thomhas ag na rátaí cánach a bhfuil súil leo a bheidh i bhfeidhm sna tréimhsí ina bhfuiltear ag súil leis go n-iompóidh difríochtaí sealadacha, bunaithe ar rátaí cánacha agus dlíthe a achtaíodh nó a achtaíodh den chuid is mó roimh an dáta tuairiscithe.

Meastar go bhfuil sócmhainn chánach iarchurtha in-aisghabhála agus mar sin ní aithnítear í go dtí, ar bhonn na fianaise go léir atá ar fáil, gur dóchúil go mbeidh brabúis inchánach oiriúnacha sna blianta beaga atá amach romhainn, óna mbeifear in ann aisiompú na ndifríochtaí sealadacha bunúsacha a dhéaduchtú.

Déantar sócmhainní agus dliteanais chánach iarchurtha a chúiteamh nuair atá ceart chun cúitimh ar féidir a chur i bhfeidhm de réir an dlí ann laistigh den údarás cánach céanna agus áit arb é an rún ná socrú ar ghlanbhonn nó an tsócmhainn a inrédú agus an dliteanas a shocrú ag an am céanna.

Aithnítear foráil le haghaidh na nithe sin dá bhfuil an socrú cánach éiginnte, ach meastar gur dócha go mbeidh eis-sreabhadh cistí chuig údarás cánach ann amach anseo. Déantar na forálacha a thomhas ag an meastachán is fearr den mhéid a bhfuiltear ag súil lena éirí iníoctha. Tá an measúnú bunaithe ar bhreithiúnas gairmithe cánach sa Ghrúpa, á thacú ag taithí roimhe maidir le gníomhaíochtaí mar sin agus, i gcásanna áirithe, bunaithe ar chomhairle neamhspleách chánach.

(xiv) Fardail

i. Fardail

Déantar fardail a thomhas agus úsáid á baint as costas nó glanluach inrédaithe, cibé acu is ísle, agus úsáid á baint as an bhfoirmle costais is túisce isteach is túisce amach (FIFO) i gcomhréir le Fardail IAS 2. Tá costas déanta suas de phraghas ceannaigh agus gach costas díreach a tabhaíodh agus na fardail á dtabhairt chuig a n-ionad reatha agus a riocht reatha. Is é atá i nglanluach inrédaithe ná an costas díola iarbhair nó measta lúide gach costas atá le tabhú roimh dhiúscairt. Déantar soláthar sonrath le haghaidh nithe a bhfuil dochar déanta dóibh, atá imithe as feidhm nó nach féidir a úsáid, nuair is cuí sin.

ii. Gás a stocáil

Coinnítear stoic gáis chun na brúnna atá riachtanach laistigh den chóras Lónra a choimeád. Ní choinnítear na stoic sin lena n-athdhíol agus déantar iad a thomhas ar an luach is ísle as an gcostas agus glanluach inrédaithe.

(xv) Brabús Oibriúcháin

Luaitear an brabús oibriúcháin roimh na glanchostais airgeadais agus cánachas.

(xvi) Bearta Neamh-GAAP

Sainítear EBITDA mar thuillimh roimh ús, cháin, dhímheas agus amúchadh. Sainítear glanfhiachas mar iasachtaí iomlána agus fiachais eile coigeartaithe i gcomhair tionchar fáilaithe luacha chóir lúide taiscí airgid. Úsáideann an Grúpa na bearta neamh-GAAP seo chun eolas úsáideach faoi fheidhmíocht agus airgeadas a chur ar fáil don lucht bainistíochta, do scairshealbhóirí agus do pháirtithe leasmhara eachtracha.

(e) Breithiúnais agus Meastacháin na Cuntasaíochta Criticiúla

Éilítear ar an nGrúpa, agus na polasaithe cuntasaíochta seo á gcur i bhfeidhm aige, meastacháin, boinn tuisceana agus breithiúnais áirithe a dhéanamh a chreideann sé iad a bheith réasúnach bunaithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil. Déantar iad sin a mheasúnú agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú. Táthar i ndiaidh tosca ábhartha maicreacnamaíochta a bhreithniú go cuí (paidéim Covid-19 agus Brexit san áireamh).

Bíonn tionchar ag na meastacháin, boinn tuisceana agus breithiúnais sin ar na méideanna sócmhainní agus dliteanais atá ann ar dháta na ráiteas airgeadais agus ar na méideanna ioncaim agus costais a aithnítear i rith na dtréimhsí tuairiscithe a chuirtear i láthair. D'fhéadfadh éifeacht ábhartha a bheith ag athruithe ar na meastacháin sin ar na ráitis airgeadais.

Ar bhonn leanúnach, úsáideann an Grúpa modhanna éagsúla lena mheastacháin a mheasúnú: taithí stairiúil, comhairliúcháin le saineolaithe agus modhanna eile ar meastar iad a bheith réasúnach sna tosca áirithe atá ann. D'fhéadfadh na torthaí iarbhair a bheith éagsúil ó na meastacháin seo, agus déantar a dtionchar siúd a aithint sa tréimhse ina dtagann na fíricí is cúis leis an athbhreithniú chun solais.

(i) Breithiúnais chriticiúla le beartais chuntasaíochta an Ghrúpa a chur i bhfeidhm

Is iad seo a leanas na breithiúnais chriticiúla seachas iad sin a bhaineann le meastacháin (a ndéileáiltear leo astu féin thíos) atá déanta ag an nGrúpa agus na beartais chuntasaíochta sin á gcur i bhfeidhm agus a bhfuil an éifeacht is mó acu ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

1. Ráiteas um Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

(a) Rangú ar chostas idir caiteachas oibriúcháin agus caiteachas caipitil

Teastaíonn breithiúnais shuntasacha le caiteachas a rangú mar chaiteachas caipitil nó oibriúcháin, go háirithe i gcásanna a mbíonn eilimintí de ghníomhaíochtaí feabhsúcháin (caipiteal) agus cothabháil (oibriúcháin) araon ann. Tá beartais, rialúcháin agus nósanna imeachta cuí i bhfeidhm ag an nGrúpa leis na rioscaí a mhaolú ó thaobh chaiteachas neamh-incháilithe a chaipitliú de.

(ii) Neamhchinnteacht sna meastacháin

Is iad seo a leanas na príomhthoimhdí maidir leis an am atá le teacht agus maidir leis na príomhfhoinsí eile as a dtagann neamhchinnteacht meastacháin ag deireadh na tréimhse tuairiscithe, a bhféadfadh riosca suntasach a bheith ag baint leo maidir le coigeartú ábhartha a dhéanamh ar na suimeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas taobh istigh den bhliain seo chugainn.

(a) Sócmhainní bonneagar agus na sócmhainní a úsáidimid inár ngnó

Ar an 31 Nollaig 2020, ba é €2,496.3 milliún comhiomlán réadmhaoin, ghléasra agus threalamh (RG&T) agus shócmhainní dóláimhsithe an Ghrúpa (2019: €2,532.0 milliún), arbh é sin tromlach shócmhainní an Ghrúpa. Dá bhrí sin, tá na meastacháin agus na boinn tuisceana a rinneadh leis an luach anonn a dheimhniú rithábhachtach sna ráitis airgeadais mar gheall go bhféadfadh éifeacht shuntasach a bheith ag in-aisghabhálacht na méideanna, nó a heasnamh sin, ar fheidhmíocht agus staid airgeadais an Ghrúpa amach anseo.

Dímheas agus saolré fhóinteach

Aithníonn an Grúpa muirir dhímheasa agus amúchta go bliantúil (2020: €135.3 milliún) a ríomhtar go príomha chun costas RF&T agus sócmhainní doláimhsithe a laghdú thar a saol ionchais fóinteach eacnamaíoch. I gcás RF&T go háirithe, tá gá le breithiúnas suntasach chun saolréanna fóinteacha measta le haghaidh sócmhainní a shocrú, atá bunaithe ar thaithí, ionchais don am atá le teacht agus fachtóirí eile. Leagtar amach sna polasaithe cuntasáíochta seo (cuid (d)) an saol fóinteach measta le haghaidh aicmithe sócmhainní móra. Déanann an Grúpa athbhreithniú ar shaol fóinteach sócmhainní go bliantúil agus déantar aon athrú atá ag teastáil a choigeartú go hionchasach. Mar gheall ar a thábhachtaí agus atá an infheistíocht sócmhainní don Ghrúpa, d'fhéadfadh éagsúlachtaí idir saol fóinteach eacnamaíoch iarbhir agus measta tionchar a imirt ar thorthaí san am atá le teacht, tionchar dearfach nó diúltach. Níor aithin an Grúpa, san am atá caite, aon athruithe ar shaol fóinteach a raibh tionchar ábhartha acu ar thorthaí oibriúcháin. Féach nóta 10 le haghaidh anailís iogaireacht ar an tionchar dá nglacfaí leis go mbeadh saol fóinteach eacnamaíoch níos giorra i gceist le haghaidh réadmhaoin, ghléasra agus threalamh an Ghrúpa.

(b) Oibleagáidí leasa scoir

Tugtar lascaire ar shreafaí airgid sochair réamh-mheasta an Ghrúpa atá ina mbonn taca lena oibleagáid leasa scoir ag ráta a shocraítear trí thagairt do thorthaí margaidh ag deireadh na tréimhse tuairiscithe ar bhannaí corparáide d'ardcháilíocht. Tá gá le breithiúnas suntasach nuair atáthar ag socrú critéar do bhannaí a bheadh ináirithe don phobal óna dtagann an cuar toraidh. Is iad na critéir is tábhachtaí a mheastar le bannaí a roghnú ná méid eisithe na mbannaí corparáide, cáilíocht na mbannaí agus aitheantas na n-asluiteach atá fágtha amach. Tá gá le breithiúnas suntasach chomh maith nuair a bhíonn an cuar toraidh á dhíorthú ag téarmaí níos faide, ós rud é go bhfuil líon na mbannaí corparáide ardcháilíochta fadreacha tearc ag faid níos faide.

Maidir leis na toimhdí achtúireachta airgeadais a glacadh nuair a bhí luach oibleagáid sochair shainithe an Ghrúpa á ríomh, tá na toimhdí sin i ndiaidh bheith faoi réir luaineacht shuntasach a tháinig as tionchar Covid-19. Tugtar le fios i nóta 20 na híogaireachtaí maidir leis na toimhdí bunúsacha a úsáideadh le dliteanais na scéime a thomhas.

(c) Forálacha agus dliteanais eile

Baineann neamhchinnteacht sa mheastachán le measúnaithe a dhéantar ar na torthaí airgeadais de staideanna tráchtála agus dlíthiúla neamhchinnte, agus is gá breithiúnas, meastachán agus toimhdí a úsáid. Is ionann na méideanna atá aitheanta mar sholáthar agus meastachán is fearr an Ghrúpa ar an gcaiteachas a theastaíonn chun oibleagáidí reatha a shocrú ar an dáta tuairiscithe. Agus an toradh is dóchúla á mheas, bunaíonn an Grúpa a mheastachán ar an bhfaisnéis atá ar fáil, ar thaithí stairiúil, ar chomhairle ó chomhairleoirí dlí agus saineolaithe eile agus ar thosca ábhartha eile ar creidtear iad a bheith réasúnta faoi mar a sheasann cúrsaí. Mar sin tagtar ar mheastachán athbhreithnithe ag gach dáta tuairiscithe chun déanamh cinnte go bhfreagraíonn na méideanna arna bhfabhrú don mheastachán is fearr ar na costais a iompróidh an Grúpa sa deireadh. D'fhéadfadh go dtiocfadh athrú ar an bhforáil a éilítear san am atá le teacht mar gheall ar fhorbairtí nua agus de réir mar a chuirtear faisnéis bhreise ar fáil. De bharr nádúr na bhforálacha sin agus neamhchinnteacht an mheastacháin atá i gceist, ní mheastar é a bheith praiticiúil anailís iogaireachta bhreise a dhéanamh ar na méideanna seo. Féach ar nóta 23 chun tuilleadh sonraí a fháil.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

2. Faisnéis Rannóige

Le linn 2015, d'aistrigh an Mháthairchuideachta an fiachas ar fad chuig a fochuideachta a ionchorpraíodh díreach ansin, Líonraí Gáis Éireann. Dá bharr sin, níl an Grúpa laistigh de raon feidhme Dheighleoga Oibriúcháin IFRS 8 a thuilleadh, ach tá rogha déanta ag an nGrúpa an fhaisnéis rannóige seo a leanas a chur i láthair.

Rannóg	Suíomh geografach	Cur síos ar tháirgí agus sheirbhísí
Líonraí Gáis Éireann	Éire agus an RA	Forbraíonn, oibríonn agus cothabhálann gnó Líonraí Gáis Éireann na líonraí tarchuir agus dáileacháin gáis nádúrtha in Éirinn agus cuireann siad seirbhísí iompair gáis ar fáil do sholáthraithe agus lastóirí. Chomh maith leis sin, is le rannóg gnó Líonraí Gáis Éireann an dá phíblíne Idirnascaire gháis idir Albain agus Éire, a dhéanann an rannóg a oibriú. Tá sócmhainní bonneagair líonra ag an rannóg i dTuaisceart Éireann agus in Oileán Mhanann. Is ó sheirbhísí iompair gáis go príomha a thagann ioncam an Ghrúpa. Tá gnó Aurora Telecom, a sholáthraíonn bonneagar leathanbhanda snáithín optúil dhorcha ardchaighdeáin, mar chuid den rannóg seo chomh maith.
Máthairchuideachta Ervia	Éire	Cuimsíonn oibríochtaí Mháthairchuideachta Ervia réimsí nach dtagann laistigh de rannóg gnó Líonraí Gáis Éireann, a bhfuil ina measc; <ul style="list-style-type: none"> ▶ Seirbhísí Gnó, a chuireann seirbhísí tacaíochta ar fáil don Ghrúpa sna réimsí seo: Seirbhísí Idirbhirt, Airgeadas, Acmhainní Daonna, TF, Árachas, Saoráidí agus Tacaíocht Tionscadal. ▶ Ionad Grúpa atá déanta suas d'oifig Phríomhfheidhmeannach an Ghrúpa, Airgeadas Grúpa, AD Grúpa, Cúrsaí Díl, Straitéis agus Rialáil Tráchtála, agus ▶ Tionscadail Mhóra, lárionad feabhais chun príomhthionscadail straitéiseacha um bonneagar gáis agus uisce a chur i gcrích. Anuas ar an Slabhra Soláthair, tacaíocht a chur ar fáil don ghrúpa iomlán. <p>Déantar costais i dtaobh Ervia a athmhúirearú ar rannóga gnó Líonraí Gáis Éireann agus Uisce Éireann. Tá costais oibriúcháin na rannóige seo leagtha amach thíos glan ó na hathmhúirir agus is é atá iontu go príomha ná costais phinsin nach costais airgid thirim iad.</p>

I gcomhréir le IFRS 10, ní dhéantar ráitis airgeadais Uisce Éireann a chomhdhlúthú le torthaí an Ghrúpa (mar a mhínítear tuilleadh i nóta 27). Dá bharr sin, níl Uisce Éireann cuimsithe sa nóta sin.

(a) Ioncam

Ioncam roinnte de réir suíomh geografach mar a leanas:

	2020 €'000	2019 €'000
Éire	410,972	432,132
An Ríocht Aontaithe (Tuaisceart Éireann agus Oileán Mhanann san áireamh)	36,305	37,731
Iomlán	447,277	469,863

Áirítear le €447.3 milliún ioncam an Ghrúpa le haghaidh 2020 (2019: €469.9 milliún), tá ioncaim de €121.3 milliún (2019: €125 milliún), €70.5 milliún (2019: €65.1 milliún) agus €48.3 milliún (2019: €50.9 milliún) a tháinig chun cinn ó dhíolacháin leis na trí chustaiméir is mó atá ag an nGrúpa.

2. Faisnéis Rannóige (ar lean)

(b) Caiteachas Caipitiúil

	Breiseanna caipitil le réadmhaoín, gléasra agus trealamh (nóta 10)		Breiseanna caipitil le sócmhainní doláimhsithe (nóta 12)	
	2020 €'000	2019 €'000	2020 €'000	2019 €'000
Líonraí Gáis Éireann	101,689	102,371	10,430	7,274
Máthairchuideachta Ervia	87	122	-	-
Iomlán	101,776	102,493	10,430	7,274

(c) Sócmhainní neamhreacha de réir ionaid gheografaigh

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Éire	2,135,308	2,142,420
An Ríocht Aontaithe (Tuaisceart Éireann agus Oileán Mhanann san áireamh)	360,972	389,532
Iomlán	2,496,280	2,531,952

Is ionann sócmhainní neamhreacha chun na críche seo agus réadmhaoín, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe. Eisiatar ionstraimí airgeadais díorthacha.

	Líonraí Gáis Éireann (Torthaí reachtúla) 2020 €'000		^a Líonraí Gáis Éireann (Torthaí deighleoise) 2020 €'000		^b Máthairchuideachta Ervia (Torthaí deighleoise) 2020 €'000		^{a + b = c} Grúpa Ervia (Torthaí reachtúla) 2020 €'000
	Comhdhlúthú agus díothú 2020 €'000 Nóta 1		Comhdhlúthú agus díothú 2020 €'000		Comhdhlúthú agus díothú 2020 €'000 Nóta 2		
Ioncam	447,277	-	447,277	-	-	-	447,277
Glanchostais oibriúcháin	(181,923)	-	(181,923)	(7,400)	-	(7,400)	(189,323)
Brabús/(caillteanas) oibriúcháin roimh amúchadh agus dhímheas (EBITDA)	265,354	-	265,354	(7,400)	-	(7,400)	257,954
Dímheas agus amúchadh	(137,787)	3,896	(133,891)	(1,426)	-	(1,426)	(135,317)
Brabús/(caillteanas) oibriúcháin	127,567	3,896	131,463	(8,826)	-	(8,826)	122,637
Ioncam airgeadais	2,020	-	2,020	48,045	(47,283)	762	2,782
Costais airgeadais	(19,011)	-	(19,011)	(2,520)	-	(2,520)	(21,531)
Glan(chostais)/ioncam airgeadais	(16,991)	-	(16,991)	45,525	(47,283)	(1,758)	(18,749)
Brabús roimh cháin ioncaim	110,576	3,896	114,472	36,699	(47,283)	(10,584)	103,888

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

2. Faisnéis Rannóige (ar lean)

	Líonraí Gáis Éireann (Torthaí reachtúla) 31-Noll-20 €'000		a Líonraí Gáis Éireann (Torthaí deighleoige) 31-Noll-20 €'000		b Máthairchuideachta Ervia (Torthaí deighleoige) 31-Noll-20 €'000		a + b = c Grúpa Ervia (Torthaí reachtúla) 31-Noll-20 €'000
	Comhdhlúthú agus díothú 31-Noll-20 €'000 Nóta 1		Comhdhlúthú agus díothú 31-Noll-20 €'000 Nóta 3				
Sócmhainní bonneagair	2,534,340	(58,277)	2,476,063	20,217	-	20,217	2,496,280
Sócmhainní eile	176,497	-	176,497	791,831	(737,024)	54,807	231,304
Sócmhainní iomlána	2,710,837	(58,277)	2,652,560	812,048	(737,024)	75,024	2,727,584
Iasachtaí agus fiachas eile	(1,137,714)	-	(1,137,714)	(13,138)	-	(13,138)	(1,150,852)
Oibleagáidí sochair scoir	-	-	-	(182,534)	-	(182,534)	(182,534)
Dliteanais eile	(466,047)	8,982	(457,065)	(29,480)	55,588	26,108	(430,957)
Dliteanais iomlána	(1,603,761)	8,982	(1,594,779)	(225,152)	55,588	(169,564)	(1,764,343)
Glansócmhainní	1,107,076	(49,295)	1,057,781	586,896	(681,436)	(94,540)	963,241
Glanfhiachas	(1,036,678)		(1,036,678)	12,844		12,844	(1,023,834)

Nóta 1:

Roimhe seo, bhí sócmhainní áirithe ann a bhí faoi réir diúscairtí laistigh den ghrúpa chuig eintitis i nGrúpa Líonraí Gáis Éireann ag an luach margaidh le tuairisciú thar a nglanluach de réir na leabhar ag dáta a ndíolta. Ó thaobh Ghrúpa Ervia de, rinneadh na gnóthachain inghrúpa neamhréadaithe a dhíbirt ar chomhdhlúthú nuair a díoladh na sócmhainní gaolmhara le heintitis laistigh de Ghrúpa Líonraí Gáis Éireann. Mar gheall ar sin, déantar an dímeas ardaithe a aithnítear i ráitis airgeadais Ghrúpa Líonraí Gáis Éireann a dhíbirt ar chomhdhlúthú (2020: €3.9 milliún). Ba é luach anonn na sócmhainní cuí a áiríodh i ráitis airgeadais Ghrúpa Líonraí Gáis Éireann, atá faoi réir ag díothú ar chomhdhlúthú, ná €58.3 milliún an 31 Nollaig 2020. Ba é an dliteanas cánach iarchurtha ar na sócmhainní sin, faoi réir ag díothú ar chomhdhlúthú, ná €9.0 milliún an 31 Nollaig 2020.

Nóta 2:

Déantar an díbhinn €47.3 milliún laistigh den ghrúpa a d'fhógair Líonraí Gáis Éireann don Máthairchuideachta Ervia don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020 a dhíothú ag leibhéal Ghrúpa Ervia.

Nóta 3:

Déantar na sócmhainní seo a leanas ar le Máthairchuideachta Ervia iad a dhíothú nó a athaicmiú (fritháireamh) ar chomhdhlúthú:

- Déantar infheistíocht €681.4 milliún Máthairchuideachta Ervia i Líonraí Gáis Éireann a dhíothú in aghaidh ghlansócmhainní (cothromas) Líonraí Gáis Éireann. Féach nóta 30Q.
- Déantar infháltas idirchuideachta €39.3 milliún Máthairchuideachta Ervia a fhaightear ó Líonraí Gáis Éireann a dhíothú in aghaidh an dliteanais chomhfhreagraigh i nGrúpa Líonraí Gáis Éireann. Féach nóta 30I.
- Déantar sócmhainn cánach iarchurtha €16.3 milliún Máthairchuideachta Ervia a fhritháireamh in aghaidh na ndliteanas cánach iarchurtha a aithnítear i nGrúpa Líonraí Gáis Éireann.

3. Ioncam

	2020 €'000	2019 €'000
Rialáilte ¹	400,235	414,916
Neamhrialáilte – conarthaí iompair	25,908	27,603
Neamhrialáilte – conarthaí nua nasc	4,442	5,464
Neamhrialáilte - eile ²	16,692	21,880
Iomlán	447,277	469,863

¹ Is éard atá in ioncam rialáilte ná ioncam a thuilltear ó earraí agus acmhainne. Is iad an Coimisiún um Rialáil Fóntais agus Coimisiún Thuaisceart Éireann don Rialáil Fóntais a dhéanann ioncam rialáilte a rialáil.

² Baineann an ghné neamhrialáilte eile den chuid is mó le hioncam ó ghnó teileachumarsáide Aurora agus le díolacháin le haghaidh seirbhísí oibríochta atá coimhdeach anuas ar an gcóras iompair gáis.

4. Glanchoistais oibríocháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh)

	2020 €'000	2019 €'000
Costas sochair fostaí	(101,232)	(93,496)
Seirbhísí fruilithe agus ar Conradh	(11,185)	(15,154)
Costais ábhar, cothabhála agus fochonraitheora	(57,429)	(57,043)
Rátaí agus saoráidí	(32,964)	(31,615)
Speansais oibríocháin eile	(40,516)	(47,466)
Athmhuirir ar ghnóthais neamhrialaithe (nóta 28)	52,403	55,979
Ioncam oibríocháin eile	1,600	-
Iomlán	(189,323)	(188,795)

Sonraítear costais oibríocháin tar éis go ngearrtar muirir:

(a) Luach saothair an iniúcháora

	2020 €'000	2019 €'000
- iniúcháireacht ar ráitis airgeadais an Ghrúpa ¹	(177)	(175)
- seirbhísí dearbhaithe eile	(63)	(63)
- seirbhísí comhairleacha cánach	-	-
- seirbhísí neamh-iniúcháireachta eile	(18)	(77)
Iomlán	(258)	(315)

¹ Mar chuid den iniúcháireacht ar ráitis airgeadais an Ghrúpa, déantar iniúcháireacht ar na fochuideachtaí.

(b) Luachanna saothair chomhaltaí boird

	2020 €'000	2019 €'000
- táillí	(156)	(158)
- luach saothair Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa*	(301)	(338)
Iomlán	(457)	(496)

*Áirítear ar luach saothair na bliana roimhe luach saothair iar-Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa (teidlfocthaí fabhráithe le haghaidh saoire bhliantúil) a d'éirigh as a ról an 5 Aibreán 2019.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

4. Glanchoistais oibriúcháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh) (ar lean)

Is iad seo a leanas mionsonraí faoi chostas cuimsitheach pacáiste luacha saothair iar-Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin reatha an Ghrúpa:

	2020 €'000	2019 €'000
(b) (i) Príomhoifigeach Feidhmiúcháin reatha an Ghrúpa**		
Tuarastal bunúsach Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa	(225)	(166)
Sochair ghearrthéarmacha eile le haghaidh fostaithe	(38)	(43)
Sochair iarfhostaíochta - ranníocaíochtaí pinsin	(38)	(28)
Iomlán	(301)	(237)
(b) (ii) Iar-Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa		
Tuarastal bunúsach Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa	-	(75)
Sochair ghearrthéarmacha eile le haghaidh fostaithe	-	(7)
Sochair iarfhostaíochta - ranníocaíochtaí pinsin	-	(19)
Iomlán	-	(101)

**Ceapadh Príomhoifigeach Feidhmiúcháin reatha an Ghrúpa mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin gníomhach an Ghrúpa an 5 Aibreán 2019 agus ina dhiaidh sin mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa an 10 Lúnasa 2020.

5. Sochair Fostaithe

(a) Sochair chomhiomlána le haghaidh fostaithe

	2020 €'000	2019 €'000
Sochair ghearrthéarmacha le haghaidh baill foirne	(94,102)	(89,283)
Sochair iarfhostaíochta - costais phinsin	(19,117)	(15,160)
Costais árachais sóisialta	(10,144)	(10,077)
	(123,363)	(114,520)
Párolla caipitlithe agus aistriú eile párolla	22,131	21,024
Costas sochair fostaí arna mhuirearú ar an gcuntas brabúis nó cailteanais	(101,232)	(93,496)

(b) Sochair ghearrthéarmacha le haghaidh baill foirne

	2020 €'000	2019 €'000
Pá agus tuarastail	(89,623)	(84,912)
Ragobair	(1,144)	(1,091)
Liúntais	(991)	(1,019)
Eile ¹	(2,344)	(2,261)
Iomlán	(94,102)	(89,283)

¹ Áirítear go príomha le sochair ghearrthéarmacha eile le haghaidh fostaithe sochair bhuana árachais sláinte agus árachais saoil agus liúntais inchánach taistil.

Bhí 1,154 fostaí ann ar an meán gach mí a chuir seirbhísí ar fáil don Ghrúpa le haghaidh 2020 (2019: 1,144).

D'aithin an Grúpa costais foirceanta fostaí de €nialas i dtréimhse an tuairiscithe (2019: €nialas). Féach ar nóta 23 chun tuilleadh eolais a fháil faoi shochair fhoirceanta arna mhuirearú in aghaidh forálacha athstruchtúraithe.

6. Cúiteamh na bPríomhbhainisteoirí

	2020 €'000	2019 €'000
Sochair ghearrthéarmacha le haghaidh fostaithe	(1,529)	(1,547)
Sochair iarfhostaíochta	(150)	(180)
Iomlán	(1,679)	(1,727)

Tá na príomhbhainisteoirí déanta suas de Bhord Ervia, POF Ervia agus a chuid tuarascálacha díreacha. Cionroinntear príomhchostais bainistíochta ar aonáin ar leith laistigh de ghrúpa Ervia bunaithe ar na seirbhísí atá tugtha. Is glanchostais iad na costais atá nochtaithe de chionroinnt chostais Uisce Éireann, atá mar gnóthais neamhrialaithe.

7. Dímheas agus Amúchadh

		2020 €'000	2019 €'000
Dímheas sealúchais, gléasra agus trealaimh	10	(134,460)	(135,542)
Dímheas shócmhainní ceart úsáide	11	(1,371)	(1,371)
Amúchadh sócmhainní doláimhsithe	12	(5,986)	(5,964)
Amúchadh deontas	22	6,500	6,516
Iomlán		(135,317)	(136,361)

8. Glanchostais airgeadais

		2020 €'000	2019 €'000
Roimh atomhais			
Ús agus muirir eile a gearradh ar iasachtaí		(19,675)	(19,403)
Ús caipitlithe		270	218
Athrú ar mheastachán ar shreabhadh airgid ar chomaoin theagmhasach		375	-
Muirear airgeadais um dhliteanas léasa	11	(360)	(382)
Glanioncam úis ar an nglandliteanas sochair shainithe	20	(1,766)	(1,935)
Iomlán roimh atomhais		(21,156)	(21,502)
Atomhais			
Glanathruithe ar luach cóir díorthach maoinithe neamhainmnithe		2,335	1,572
Glanathruithe ar luach cóir ionstraimí airgeadais arna sonrú i ngaolmhaireacht fhálaithe luacha chóir		72	(1,340)
Iomlán na míreanna atomhais		2,407	232
Iomlán			
Ioncam airgeadais		2,782	1,572
Costais airgeadais		(21,531)	(22,842)
Glanchoistais airgeadais		(18,749)	(21,270)

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

9. Cáin

	2020 €'000	2019 €'000
Costas cánach reatha		
Cáin reatha	(20,543)	(21,610)
Coigeartuithe i dtaobh na mblianta roimhe seo	100	100
	(20,443)	(21,510)
Creidmheas cánach iarchurtha		
Údarú agus freaschur difríochtaí sealadacha	5,500	3,033
Coigeartuithe i dtaobh na mblianta roimhe seo	(1,047)	317
	4,453	3,350
Costas iomlán cáin ioncaim	(15,990)	(18,160)

An ráta cánach éifeachtach a idir-réiteach

	2020 €'000	2019 €'000
Brabús roimh cháin	103,888	123,437
Cáin gearrtha ar 12.5% (2019: 12.5%)	(12,986)	(15,430)
Speansais nach bhfuil inasbhainte chun críocha cánach ¹	(1,500)	(1,793)
Ioncam nach bhfuil inchánach	540	492
Brabús ar gearradh cáin orthu ar rátaí níos airde ²	(1,358)	(1,781)
Éifeacht an athraithe ar an ráta cánach	-	(132)
Coigeartú malartaithe	261	67
Coigeartuithe i dtaobh blianta roimhe seo ³	(947)	417
Costas iomlán cáin ioncaim	(15,990)	(18,160)

Féach ráiteas an Ghrúpa maidir le hioncam cuimsitheach eile le mionsonraí a fháil faoin tionchar cánach ansin.

1 Baineann sé seo go príomha le dímhéas ar chaiteachas caipitiúil nach bhfuil incheadaithe chun críocha cánach.

2 Brabús fochuideachta na Ríochta Aontaithe faoi réir cánach ar 19%, i gcomparáid le ráta cánach na hÉireann, 12.5%.

3 Maidir le coigeartuithe i leith blianta roimhe, atá dlite go príomha mar gheall ar thuarisceáin chánach ó thréimhse níos luaithe a comhaontaíodh.

Sócmhainní agus dliteanais chánach reatha

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Dlíteanais chánach reatha	(2,706)	(3,323)

9. Cáin (ar lean)

Sócmhainní agus dliteanas cáinach iarchurtha

	Oibleagáidí pinsin €'000	Ionstraimí airgeadais díorthacha €'000	Dímheas luathaithe cánach ¹ €'000	Ús €'000	Eile €'000	Iomlán €'000
Ar an 1 Eanáir 2019	12,298	197	(207,002)	(1,727)	104	(196,130)
Aitheanta sa ráiteas ioncaim	878	-	3,831	(1,128)	(231)	3,350
Aitheanta i gcothromas	5,400	(125)	-	-	-	5,275
Coigeartú malartaithe	-	-	(925)	417	-	(508)
Ar an 31 Nollaig 2019	18,576	72	(204,096)	(2,438)	(127)	(188,013)
Aitheanta sa ráiteas ioncaim	1,201	-	1,032	2,096	124	4,453
Arna n-aithint i ngnáthscaireanna	3,203	99	-	-	-	3,302
Coigeartú malartaithe	-	-	849	(437)	-	412
Ar an 31 Nollaig 2020	22,980	171	(202,215)	(779)	(3)	(179,846)

¹ Bíonn an dliteanas cáinach iarchurtha ann go príomha mar gheall ar dhifríochtaí sealadacha uainiúcháin a eascraíonn as sócmhainní an Ghrúpa a bheith faoi réir liúntais chaipitiúla faoi reachtaíocht chánach (dímheas cáinach) thar thréimhse níos giorra ná an tréimhse a chuirtear i bhfeidhm sa dímheas cuntasóireachta (bunaithe ar shaol fóinteach eacnamaíoch na sócmhainní).

Níor aithníodh na sócmhainní cáinach iarchurtha seo a leanas sa chlár comhardaithe toisc nach dócha go ndéanfar iad a aisghabháil go ceann i bhfad. Níl aon dáta éaga maidir le cathain is féidir sócmhainní cáinach a úsáid.

	2020 €'000	2019 €'000
Caillteanas chaipitil	3,600	3,600
Caillteanas ar aghaidh	-	-

Ní dhearnadh foráil i leith cáin iarchurtha maidir le cúlchistí neamhaistírithe fhochuideachta thar lear an Ghrúpa, arbh iad €160.1 milliún an 31 Nollaig 2020 (2019: €145.8 milliún).

10. Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh - sócmhainní faoi úinéireacht	2,451,544	2,490,274
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh - sócmhainní léasaithe	11	17,331
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh - mar a chuirtear i láthair sa chlár comhardaithe iad	2,468,875	2,508,976

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

10. Réadmhaoín, Gléasra agus Trealamh (ar lean)

Réadmhaoín, gléasra agus trealamh - sócmhainní faoi úinéireacht

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Gléasra, píblíne agus innealra €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Iomlán €'000
Costas				
Ar an 1 Eanáir 2019	89,339	4,316,318	31,763	4,437,420
Breiseanna	-	7,959	94,534	102,493
Aistrithe sa bhliain	(3)	77,643	(77,640)	-
Diúscairtí	-	(5,536)	-	(5,536)
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	-	13,842	184	14,026
Ar an 31 Nollaig 2019	89,336	4,410,226	48,841	4,548,403
Breiseanna	-	11,935	89,841	101,776
Aistrithe sa bhliain	-	68,564	(68,564)	-
Diúscairtí	-	(4,017)	-	(4,017)
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	-	(13,189)	(102)	(13,291)
Ar an 31 Nollaig 2020	89,336	4,473,519	70,016	4,632,871
Caillteanais fhabhráithe dímheasa agus bearnúcháin				
Ar an 1 Eanáir 2019	(37,696)	(1,883,068)	-	(1,920,764)
Dímheas don bhliain	(1,841)	(133,701)	-	(135,542)
Diúscairtí	-	5,486	-	5,486
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	-	(7,309)	-	(7,309)
Ar an 31 Nollaig 2019	(39,537)	(2,018,592)	-	(2,058,129)
Dímheas don bhliain	(1,779)	(132,681)	-	(134,460)
Diúscairtí	-	4,017	-	4,017
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	-	7,245	-	7,245
Ar an 31 Nollaig 2020	(41,316)	(2,140,011)	-	(2,181,327)
Suimeanna glanluacha				
Ar an 31 Nollaig 2019 ¹	49,799	2,391,634	48,841	2,490,274
Ar an 31 Nollaig 2020¹	48,020	2,333,508	70,016	2,451,544

¹ Áirítear le luach seilbhe réadmhaoine, gléasra agus trealamh sócmhainní atá faoi réir socruithe léasa oibriúcháin mar a thugtar i nóta 11 'An Grúpa mar Léasóir'. Ba é luach anonn na sócmhainní seo ar an 31 Nollaig 2020 ná €82 milliún (31 Nollaig 2019: €95.2 milliún) agus áirítear é sa ghléasra, píblíne agus innealra.

Le linn na bliana, rinne an Grúpa ús €0.3 milliún (2019: €0.2 milliún) a chaipitliú. Ba é 1.47% an ráta caipitlithe (2019: 1.69%). Le linn na bliana rinne an Grúpa costais phárolla €10.9 milliún a chaipitliú (2019: €10.5 milliún).

Gealltanais chaipitil

	2020 €'milliún	2019 €'milliún
Ar conraíodh ina leith	55	41

Íogaireacht dímheasa

Ar an ábhar gur réimse atá ann ina bhfuil neamhchinnteacht maidir le meastachán, mar a chuirtear in iúl i nóta 1 (e), tugaimid íogaireacht thíos maidir leis an muirear dímheasa dá nglacfaí leis go mbeadh saol fóinteach geilleagrach (UEL) ní ba ghairide ann:

	Méadú ar chostas dímheasa €'000
UEL teoranta do 2050	11,284
UEL teoranta do 2060	2,892
UEL teoranta do 2070	448

11. Sócmhainní agus Dlíteanais Léasa

An Grúpa mar Léasaí

Tá socruithe léasa éagsúla déanta ag an nGrúpa a bhaineann go ginearálta le foirgnimh, talamh agus sócmhainní teileachumarsáide ar cíós. Níl aon srianta suntasacha ná neamhghnácha i bhfeidhm mar gheall ar théarmaí na léasanna seo. Is ar bhonn neamhthuilleamaíoch atá na socruithe léasa go léir.

Méideanna a aithnítear sa Chlár Comhardaithe

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Gléasra, píblíne agus innealra €'000	Iomlán €'000
Sócmhainní a bhfuil ceart úsáide ag baint leo			
Costas			
Ar an 1 Eanáir 2019	10,902	4,629	15,531
Breiseanna	4,542	-	4,542
Ar an 31 Nollaig 2019	15,444	4,629	20,073
Breiseanna	-	-	-
Ar an 31 Nollaig 2020	15,444	4,629	20,073
Caillteanais fhabhráithe dímheasa agus bearnúcháin			
Ar an 1 Eanáir 2019	-	-	-
Iomlán don bhliain	(1,106)	(265)	(1,371)
Ar an 31 Nollaig 2019	(1,106)	(265)	(1,371)
Iomlán don bhliain	(1,106)	(265)	(1,371)
Ar an 31 Nollaig 2020	(2,212)	(530)	(2,742)
Suimeanna glanluacha			
Ar an 31 Nollaig 2019	14,338	4,364	18,702
Ar an 31 Nollaig 2020	13,232	4,099	17,331
Dlíteanais léasa			
Ar an 1 Eanáir 2019	(10,802)	(3,242)	(14,044)
Breiseanna	(4,542)	-	(4,542)
Costas Úis	(284)	(98)	(382)
Íocaíochtaí léasa	1,135	240	1,375
Ar an 31 Nollaig 2019	(14,493)	(3,100)	(17,593)
Costas úis	(265)	(95)	(360)
Íocaíochtaí léasa	1,260	240	1,500
Ar an 31 Nollaig 2020	(13,498)	(2,955)	(16,453)
Anailísithe mar seo a leanas:			
		2020	2019
		€'000	€'000
Neamhreatha		(15,289)	(16,358)
Reatha		(1,164)	(1,235)
Iomlán		(16,453)	(17,593)

Déantar anailís ar aibíocht dlíteanas léasa a chur i láthair i nóta 18. Níl an Grúpa ag déileáil le riosca leachtach suntasach maidir lena dhlíteanais léasa. Déantar monatóireacht ar dhlíteanais léasa laistigh de na feidhmeanna gnó ábhartha.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

11. Sócmhainní agus Dlíteanais Léasa (ar lean)

An Grúpa mar Léasóir

Déanann an Grúpa socruithe léasa oibriúcháin le cead a thabhairt do thríú páirtithe codanna den chóras Iompair Líonra Gáis a úsáid. I gcomhréir le beartas cuntasáíochta an Ghrúpa, meastar gach fáltas ó na socruithe sin a bheith tuillte mar chuid d'oibríochtaí lárnacha an Ghrúpa agus dá réir sin aithnítear an t-ioncam léasa mar ioncam sa ráiteas ioncaim. Leagtar amach thíos próifíl d'ioncam léasa oibriúcháin neamh-inchealaithe neamhblascaithe a bheidh le haithint mar ioncam sna blianta amach romhainn. Tá téarmaí léasa neamhchaite ann idir 3 bliana agus 11 bhliain.

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Anailís ar aibíochtaí		
Bliain 1	22,185	22,948
Bliain 2	20,889	21,984
Bliain 3	16,708	20,748
Bliain 4	8,296	16,682
Bliain 5	10,671	8,296
Bliain 6 ar aghaidh	87,418	98,175
Iomlán	166,167	188,833

12. Sócmhainní doláimhsithe

	Bogearraí agus eile €'000	Bogearraí i mbun forbartha €'000	Iomlán €'000
Costas			
Ar an 1 Eanáir 2019	141,119	7,150	148,269
Breiseanna (forbartha go himmheánach san áireamh)	-	7,274	7,274
Aistrithe sa bhliain	6,023	(6,023)	-
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	111	4	115
Ar an 31 Nollaig 2019	147,253	8,405	155,658
Breiseanna (forbartha go himmheánach san áireamh)	-	10,430	10,430
Aistrithe sa bhliain	10,328	(10,328)	-
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	(68)	(4)	(72)
Ar an 31 Nollaig 2020	157,513	8,503	166,016
Cailteanais amúchta agus bearnúcháin			
Ar an 1 Eanáir 2019	(126,655)	-	(126,655)
Amúchadh don bhliain	(5,964)	-	(5,964)
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	(63)	-	(63)
Ar an 31 Nollaig 2019	(132,682)	-	(132,682)
Amúchadh don bhliain	(5,986)	-	(5,986)
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	57	-	57
Ar an 31 Nollaig 2020	(138,611)	-	(138,611)
Suimeanna glanluacha			
Ar an 31 Nollaig 2019	14,571	8,405	22,976
Ar an 31 Nollaig 2020	18,902	8,503	27,405

Rinne an Grúpa €0.7 milliún i gcostais phárolla a chaipitliú le linn na bliana (2019: €1.1 milliún).

13. Fardal

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Stoc gáis agus ábhair innealtóireachta	3,016	2,578

Níor gealladh aon fhardal mar urrús.

14. Trádáil agus infháltais eile

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Infháltais trádála	5,406	6,107
Infháltais trádála - neamhbhilleáilte	42,533	38,561
Réamhíocaíochtaí	9,500	9,298
Méideanna dlite ó ghnóthais neamhrialaithe	24,444	35,475
Deontas infhaighte	-	7,099
Infháltais eile	1,397	3,693
Iomlán	83,280	100,233

Anailísithe mar seo a leanas:

Neamhreatha	-	-
Reatha	83,280	100,233
Iomlán	83,280	100,233

Is éard a léirítear in infháltais trádála is mó ná úsáid infháltas córais le haghaidh líonra píblíne gáis an Ghrúpa i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann. Is éard a léirítear in infháltais trádála eile is mó ná infháltais neamhrialáilte ó chonarthaí custaiméara agus infháltais choimhdeacha neamhrialáilte ó chonarthaí custaiméara.

Ní aithníonn an Grúpa aon lamháltais caillteanas creidmheasa ábharacha a bhfuil súil leo agus níl an Grúpa ag súil leis go mbeidh aon chaillteanas shuntasacha infháltas ann nach ndearnadh foráil ina leith cheana.

Infháltais ó úsáid an chórais:

Poblacht na hÉireann: Cuimsítear in ioncam ó úsáid an chórais in Éirinn ioncam ó Úsáid Dáileacháin an Chórais (DUoS) agus ioncam ó Úsáid Tarchurtha an Chórais (TUoS). Is iad na téarmaí creidmheasa do DUoS agus TUoS araon ná deich lá ghnó agus bhí fiche a hocht lastóir eachtrach ann faoi dheireadh na bliana. An Grúpa a dhéanann ioncam TUoS agus DUoS a bhilleáil agus a bhailiú. Cuirtear sonrasc chuig na lastóirí as an ioncam ceadaithe ar bhonn míosúil, dhá lá dhéag gnó tar éis dheireadh na míosa agus an íocaíocht dlite deich lá gnó ó dháta an tsonrais. Faoi chód oibríochtaí an líonra gáis, is féidir go n-iarrfaí ar Lastóirí urrús airgeadais a chur ar fáil chun an Grúpa a chosaint ar neamhíocaíocht sonrasc as iompar gáis. Coinnítear cistí gaolmhara a fuarthas ar taisce agus cuirtear san áireamh iad in iarmhéid na dtaiscí srianta (féach nóta 16). Níl aon chaillteanas tuartha creidmheasa á aithint ag an nGrúpa sa tréimhse reatha nó tréimhse tuairiscithe roimhe seo maidir leis na custaiméirí seo.

Tuaisceart Éireann: Cuimsíonn ioncam ó úsáid an chórais i dTuaisceart Éireann ioncam ó Úsáid an Chórais Leithdháilte (DUoS). Déanann an riarthóir sonrasc a eisiúint agus gearrtar ráta úis laethúil ar shonrasc nach n-íoctar. Is féidir go n-iarrfaí ar lastóirí urrús airgeadais a chur ar fáil chun an Grúpa a chosaint ar neamhíocaíocht sonrasc as iompar gáis. Coinnítear cistí gaolmhara a fuarthas ar taisce agus cuirtear san áireamh iad in iarmhéid na dtaiscí srianta (féach nóta 16). Níl aon chaillteanas tuartha creidmheasa á aithint ag an nGrúpa sa tréimhse reatha nó tréimhse tuairiscithe roimhe seo maidir leis na custaiméirí seo.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

14. Trádáil agus Infháiltas Eile (ar lean)

Infháiltas eile:

Cuimsíonn infháiltas thrádála eile infháiltas ó chonarthaí custaiméara neamhrialaithe, infháiltas ó dhamáistí tríú páirtí, infháiltas ó Aurora Telecom agus infháiltas ó chonarthaí custaiméara rialaithe atá coimhdeach i dtaca le húsáid chórais DUoS agus TUoS. Déantar íocaíochtaí i dtaobh ceangal nua nó athruithe sula ndéantar an obair. Déantar riosca creidmheasa ar gach infháiltas eile a bhainistiú trí mhonatóireacht agus bainistíocht réamhghníomhach ar iarmhéideanna agus grinnscrúdú creidmheasa (más infheidhme).

Is é an neamhchosaint uasta atá ag an trádáil agus ag infháiltas eile ar riosca creidmheasa ag an dáta tuairiscithe ná €73.8 milliún (2019: €83.8 milliún). Réamhíocaíochtaí €9.0 milliún (2019: €9.3 milliún) agus deontais is infhaighte ar éinias (2019: €7.1 milliún) a fhágáil as an áireamh mar nach n-eascraíonn aon neamhchinnteacht chreidmheasa.

Is mar seo a leanas an neamhchosaint uasta ar riosca creidmheasa le haghaidh na trádála agus infháiltas eile ar an dáta tuairiscithe de réir réigiún geografach:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Poblacht na hÉireann	67,290	76,472
An Ríocht Aontaithe (Tuaisceart Éireann agus Oileán Mhanann san áireamh)	6,490	7,364
Iomlán	73,780	83,836

Bailítear tromlach thrádáil an Ghrúpa agus infháiltas eile an Ghrúpa taobh istigh de 30 lá ó dháta an tsonrais. Níl aon athrú tagtha ar iompraíocht íocaíochta custaiméirí i rith phaindéim Covid-19. I bhfianaise acmhainneacht creidmheasa agus infháiltas eile an Ghrúpa, ní úsáideann an Grúpa mairtís soláthair. Meastar nach bhfuil gá le coigeartú i leith tosa maicreacnamaíochta óir ní bheadh tionchar ábharach ag an gcoigeartú ar na cailteanais chreidmheasa tuartha (ECL) a aithnítear. Déantar measúnú ar ECL i gcás féichiúnaithe aonair. Mar a luadh thuas, ní aithníonn an Grúpa aon lamháiltas cailteanais chreidmheasa ábharacha a bhfuil súil leo agus níl an Grúpa ag súil leis go mbeidh aon chaillteanais shuntasacha infháiltas ann nach ndearnadh foráil ina leith cheana. Díscríobhann an Grúpa trádáil agus infháiltas eile nuair atá faisnéis ann a thugann le fios go bhfuil deacracht mhór airgeadais ag an bhféichiúnaí agus nach dócha go réasúnach gur féidir aisghabháil a bheith ann e.g. nuair atá an féichiúnaí curtha faoi leachtú nó nuair atá siad tar eis dul isteach in imeachtaí féimheachta. Níl ceann ar bith de na hinfháiltas trádála a díscríobhadh faoi réir gníomhaíochtaí forfheidhmithe.

Léirítear sa tábla seo a leanas an ghluaiseacht sa lamháiltas cailteanais chreidmheasa a aithníodh le haghaidh na trádála agus infháiltas eile i gcomhréir leis an gcur chuige simplithe a leagtar amach in IFRS 9.

	Arna measúnú ina n-aonair	
	2020 €'000	2019 €'000
Ar an 1 Eanáir	(507)	(464)
Cailteanais laige ar shócmhainní airgeadais	(110)	(65)
Liúntas a úsáideadh	21	22
Ar an 31 Nollaig	(596)	(507)

Is í seo a leanas aibíocht na trádála agus infháiltas eile (ag eisiáimh méideanna atá dlite ó ghnóthais neamhrialaithe), glan ó chaillteanais chreidmheasa ionchais:

	Glaninfháiltas 31-Noll-20 €'000	Glaninfháiltas 31-Noll-19 €'000
Nach bhfuil thar an dáta dlite	47,582	46,340
0 – 30 lá	1,621	1,470
31 – 120 lá	119	157
> 120 lá	14	394
Iomlán	49,336	48,361

15. Airgead tirim agus Coibhéisí Airgid

Coinnítear airgid tirim agus coibhéisí airgid chun gealltanais airgid a chomhlíonadh sa ghearrthéarma.

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Taiscí gearrthéarmacha ciste	85,000	62,000
Airgead tirim ar láimh agus sa bhanc	37,887	43,086
Iomlán	122,887	105,086

Is éard atá in airgead tirim agus coibhéisí airgid ná iarmhéideanna airgid agus taiscí bainc gearrthéarmacha a bhfuil aibíocht bunaidh níos lú ná trí mhí ag baint leo. Tugann suim ghlanluacha na sócmhainní seo neasluach dá luach cóir. Tá an riosca creidmheasa teoranta ó thaobh cistí leachtacha de óir is iad bainc, a bhfuil rátálacha creidmheasa infheistíochta tugtha dóibh ó ghníomhaireachtaí idirnáisiúnta rátála creidmheasa, iad na contrapháirtithe. Iarrfar le Beartas Ciste an Ghrúpa plé le contrapháirtithe a bhfuil rátálacha creidmheasa A- ar a laghad acu (S&P nó a chomhionann).

	2020 €'000	2019 €'000
Ar an 1 Eanáir	105,086	131,826
Méadú/(laghdú) ar airgead tirim agus coibhéisí airgid sa ráiteas faoi shreafaí airgid	18,221	(27,138)
Éifeacht luaineachtaí sa ráta malairte ar airgead tirim atá á choinneáil	(420)	398
Ar an 31 Nollaig	122,887	105,086

16. Taiscí Srianta

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Reatha	17,603	17,717
Iomlán	17,603	17,717

Áirítear ar thaiscí srianta méideanna atá á gcoinneáil i dtaca le taiscí urrúis airgeadais lastóirí líonra gáis (nóta 14) agus urrúis airgeadais ar chomhaontuithe naisc áirithe (nóta 21). Déantar measúnú ar leibhéal an urrúis airgeadais lastóirí ar bhonn rialta, agus cuirtear tuilleadh taiscí nó aisíocaíochtaí i gcrích más gá, i gcomhréir le Cód Oibríochtaí Líonraí Gáis Éireann. Coinnítear taiscí urrúis airgeadais le haghaidh comhaontuithe naisc chun an costas caipitil a bhaineann le tionscadail mhóra naisc a fhrithghealladh (a thugtar ar ais do na custaiméirí ar bhonn céimnithe thar 2 bhliain go 3 bliana, agus chun íocaíochtaí acmhainne a fhrithghealladh (a thugtar ar ais don chustaiméir thar thréimhse suas le 7 mbliana).

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

17. Airgead Tirim Faighte ó Oibríochtaí

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin			
Brabús don bhliain airgeadais		87,898	105,277
Coigeartuithe le haghaidh:			
Dímheas agus amúchadh		135,317	136,361
Glanchoistais airgeadais	8	18,749	21,270
Costas as sochair scoir		7,799	4,046
Costas cáin ioncaim	9	15,990	18,160
		265,753	285,114
Athruithe ar chaipiteal oibre:			
Athrú ar fhardail		(438)	(903)
Athruithe ar infháltais trádála agus eile		(2,153)	1,618
Athrú ar thrádáil agus infháltais eile		9,868	(10,100)
Athrú ar ioncam iarchurtha		6,817	685
Athrú ar sholáthairtí		(2,872)	(1,938)
Airgead tirim ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin		276,975	274,476
Ús íoctha		(15,575)	(18,208)
Cáin ioncaim a íocadh		(20,961)	(20,896)
Glanairgead tirim ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin		240,439	235,372

18. Iasachtaí agus Fiachas Eile

Tugtar eolas sa nóta seo eolas ar théarmaí conarthacha iasachtaí an Ghrúpa. Féach ar nóta 25 chun níos mó eolais a fháil faoi nochtadh an Ghrúpa do ráta úis, ráta malairte agus riosca leachtachta.

Aibíocht iasachtaí agus fiachais eile de réir cineáil (táillí bainteacha san áireamh)

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Bannaí	(919,270)	(918,297)
Iasachtaí ó institiúidí airgeadais ¹	(215,129)	(268,344)
Dliteanais léasa	(16,453)	(17,593)
Iomlán	(1,150,852)	(1,204,234)

Rinneadh anailís ar iasachtaí agus fiachas eile mar seo a leanas:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Idir aon bhliain amháin agus cúig bliana	(302,339)	(428,625)
Níos mó ná cúig bliana	(732,736)	(732,920)
Neamhreacha	(1,035,075)	(1,161,545)
Níos lú ná aon bhliain amháin	(115,777)	(42,689)
Reatha	(115,777)	(42,689)
Iomlán	(1,150,852)	(1,204,234)

¹ Lena n-áirítear nótaí láithrithe phríobháidigh.

Áirítear €99.8 milliún (2019: €139.5 milliún), san fhiachas ar ráta comhlúthach agus €1,034.5 milliún (2019: €1,044.5 milliún) san fhiachas ar ráta socraithe a tarraingíodh anuas ó iasachtóirí éagsúla.

18. Iasachtaí agus Fiachas Eile (ar lean)

Coimeádtar iasachtaí áirithe le páirtithe gaolmhara, féach ar nóta 28 chun na sonraí iomlána a fháil faoi nochtuithe ag páirtí gaolmhar.

Glanfhiachas

	Nótaí	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
iasachtaí agus fiachas eile san iomlán		(1,150,852)	(1,204,234)
Lúide fáluithe ar luach cóir a aithnítear in iasachtaí	25	4,131	15,318
Lúide airgead tirim agus coibhéisí airgid	15	122,887	105,086
Glanfhiachas		(1,023,834)	(1,083,830)

Athruithe ar iasachtaí seachtracha agus fiachas eile

	Ar an 1 Eanáir €'000	Fáltais €'000	Aisíoc €'000	Léasanna (nóta 11) €'000	Athrú ar luach cóir dliteanas airgeadais €'000	Gluai- seacht mhalairte €'000	Neam- hairgead eile €'000	Ar an 31 Nollaig €'000
2019								
Bannaí	(619,560)	(298,128)	-	-	-	-	(609)	(918,297)
iasachtaí ó institiúidí airgeadais	(572,266)	(354,695)	655,125	-	8,849	(4,362)	(995)	(268,344)
Dlíteanas léasa	(14,044)	-	-	(3,549)	-	-	-	(17,593)
Iomlán	(1,205,870)	(652,823)	655,125	(3,549)	8,849	(4,362)	(1,604)	(1,204,234)
2020								
Bannaí	(918,297)	-	-	-	-	-	(973)	(919,270)
iasachtaí ó institiúidí airgeadais	(268,344)	-	42,692	-	11,187	-	(664)	(215,129)
Dlíteanas léasa	(17,593)	-	-	1,140	-	-	-	(16,453)
Iomlán	(1,204,234)	-	42,692	1,140	11,187	-	(1,637)	(1,150,852)

19. Díbhinní

Díbhinní fógartha

	2020 €'000	2019 €'000
Chuíg an Stáitchiste	70,958	139,404
Iomlán	70,958	139,404

Díbhinní íoctha

	2020 €'000	2019 €'000
Díbhinn bhliantúil a íocadh leis an Stáitchiste	47,283	54,404
Díbhinn speisialta ar dhíolachán an ghnó Fuinnimh íoctha leis an Stáitchiste	23,675	85,000
Iomlán	70,958	139,404

Tá Stát na hÉireann ina úinéir tairbhiúil 100% ar Ervia. Tá na díbhinní bliantúla bunaithe ar 45% (2019: 45%) de bhrabús na bliana roimhe sin roimh mhíreanna eisceachtúla áirithe, mar a atá treoirithe ag an scairshealbhóir. Íocadh díbhinn €71.0 milliún (2019: €139.4 milliún) leis an Stáitchiste le linn na bliana, inar áiríodh díbhinn speisialta €23.7 milliún sa bhreis (2019: €85.0 milliún) nuair a díoladh an ghnólacht Fuinnimh in 2014.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

19. Díbhinní (ar lean)

I Márta 2021, rinne an Bord fógairt agus íocaíocht díbhinn bhliantúil €38.4 milliún leis an Státchiste don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020, faoi réir don Rialtas aird a thabhairt ar Ráitis Airgeadais 2020 Ervia.

In 2018, tar éis teacht ar chomhaontú leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, choinnigh Ervia €5.1 milliún siar. Tá sé seo le híoc in 2023 le ráta úis cuí ag carnadh go bliantúil.

20. Oibleagáidí sochair scoir

Oibríonn an Grúpa scéim sochair sainithe agus scéim ranníocaíochta sainithe.

Scéim sochair sainithe

Tá scéim pinsin le sochar sainithe amháin á feidhmiú ag an nGrúpa in Éirinn atá á maoiniú go seachtrach. Braitheann an leibhéal sochair a thugtar ar fad seirbhíse na mball foirne agus ar an tuarastal inphinsin atá acu nuair a fhágann siad an scéim, i.e. scéim 'tuarastal deiridh'. Cuirtear méaduithe i bhfeidhm go hiondúil ar phinsin le híocaíochtaí ar bhonn lánroghnach agus tá sprioc fhadtéarmach boilscithe praghsanna ann.

Is é an Bord Iontaobhaithe, ar a bhfuil ionadaithe ball agus fostóra, a riarann an scéim le sochar sainithe. Tá an Bord Iontaobhaithe freagrach as an scéim a bhainistiú agus a rialáil, a chuimsíonn na dlíthe agus rialacháin ábhartha go léir a chomhlíonadh. Tá sócmhainní na scéime scartha uathu sin atá ag an nGrúpa i gcistí faoi riarachán iontaobhaithe. Tá an scéim faoi réir luachálacha achtúireacha gach trí bliana ar a laghad. Rinne achtúire cáilithe an luacháil is deireanaí ar an scéim le sochar sainithe faoi mar a bhí i gceist an 1 Aibreán 2020. Is é an 1 Aibreán 2023 an dáta éifeachtach don chéad luacháil achtúireach eile.

Tá an Grúpa neamhchosanta ar rioscaí éagsúla de bharr na scéime. Is iad seo a leanas na rioscaí is suntasaí:

Riosca luaineachta sócmhainní

Déantar na dliteanais a ríomh ag úsáid ráta lascaine atá socraithe le tagairt do thorthaí bannaí. Mura bhfuil sócmhainní ag déanamh chomh maith agus a léireodh an toradh seo, d'fhéadfadh sé sin easnamh a chruthú. Tá cuid shuntasach de shócmhainní fáis (gnáthscaireanna agus malairtí éagsúlaithe) ag an scéim a chruthaíonn luaineacht agus riosca sa ghearrthéarma cé go bhfuiltear ag súil go ndéanfaidh siad níos fearr ná bannaí corparáide san fhadtéarma.

Riosca a bhaineann le hathruithe ar thorthaí bannaí

Má thagann laghdú ar thorthaí bannaí corparáideacha, tiocfaidh ardú ar an luach a chuirtear ar dhliteanais chun críocha cuntasáíochta, cé go ndéanfaidh ardú ar luach aon ghabháiltais bannaí an t-ardú sin a fhritháireamh i bpáirt.

Riosca tuarastail

Ós rud é gur scéim tuarastail deiridh atá i gceist, tá nochtadh i leith sochair níos airde ann mar gheall ar mhéaduithe airde ar thuarastail ná mar a ndearnadh foráil dóibh sna foshuíomhanna. Déanann na boinn tuisceana a úsáidtear chun an tuarastal deireadh a fhortheilgean ionchorprú ar bhall a bhaineann le haois chomh maith le bun-ráta bunúsach mar liúntas i gcomhair incrimintí agus arduithe céime.

Riosca boilscithe

Tá nasc idir oibleagáidí sochar sainithe na scéime agus boilsciú (tá na sochair nasctha le harduithe ar thuarastal do na baill ghníomhacha, agus tá na sochair chaomhnaithe nasctha le harduithe ar phinsean iarscoir a bhronntar). Is cuspóir de pholasáí sochair agus maoinithe arduithe pinsin iarscoir lánroghnach a thabhairt atá nasctha le boilsciú praghsanna. Beidh dliteanais níos airde mar thoradh ar bhoilsciú atá níos airde ná mar atáthar ag súil leis. Tá thart ar thríú cuid den chiste infheistithe i mbannaí nasctha chun teacht le dliteanais réadacha mar sin.

Riosca ionchais saoil

Tá formhór oibleagáidí na scéime ann le sochair a chur ar fáil do shaol an bhaill (agus a chleithiúnaithe), agus tiocfaidh ardú ar na dliteanais mar thoradh ar arduithe ar an ionchas saoil.

20. Oibleagáidí Sochair Scoir (ar lean)

Anailís ar shócmhainní an phlean agus an glandliteanas pinsin arna aithint ar an gclár comhardaithe

	2020 €'000	%	2019 €'000	%
Infheistíochtaí luaite i margaí gníomhacha:				
Gnáthscaireanna	217,337	43.0%	199,428	42.1%
– margaí forbartha	193,817		178,213	
– margaí ag teacht chun cinn	23,520		21,215	
Bannaí	199,405	39.5%	193,521	40.8%
– Fiachas an Rialtais	170,163		193,521	
– Fiachas nach fiachas rialtais é	29,242		-	
Cistí infheistíochta	77,154	15.3%	68,889	14.4%
Airgead	711	0.1%	1,261	0.3%
Infheistíochtaí neamhluaite:				
Réadmhaoín/foraoiseacht	3,282	0.7%	4,099	0.9%
Bonneagar	5,037	1.0%	2,804	0.6%
Cothromas príobháideach/caipiteal fiontair	1,961	0.4%	3,873	0.8%
Luach cóir iomlán shócmhainní an phlean ar an 31 Nollaig	504,887	100.0%	473,875	100.0%
Oibleagáid sochar sainithe	(696,468)		(621,351)	
Glandliteanas pinsin ar an 31 Nollaig sula gcuirtear an ceart ar aisíocaíocht san áireamh	(191,581)		(147,476)	
Oibleagáid sochar sainithe - cearta ar aisíocaíocht	9,047		-	
Oibleagáidí sochair scoir	(182,534)		(147,476)	

Straitéis Infheistíochta

Tá an Grúpa agus na hlontaobhaithe tagtha ar chomhaontú faoi straitéis infheistíochta tosaigh atá dírithe ar fhás (meaitseáil 59% fáis / 41% dliteanais).

Nótaí le Ráitis Airgeadais
an Ghrúpa (ar lean)

20. Oibleagáidí Sochair Scoir (ar lean)

Gluaiseacht i nglanlíteanas sochair shainithe

	Dlíteanas sochair shainithe		Luach cóir sócmhainní plean		Oibleagáid glansochair shainithe	
	2020 €'000	2019 €'000	2020 €'000	2019 €'000	2020 €'000	2019 €'000
Iarmhéid ag tús na bliana airgeadais	(621,351)	(515,126)	473,875	416,745	(147,476)	(98,381)
Ráiteas Ioncaim						
Costas seirbhíse reatha	(14,971)	(11,460)	-	-	(14,971)	(11,460)
Ús ar dhlíteanas agus sócmhainní	(7,692)	(10,687)	5,926	8,752	(1,766)	(1,935)
	(22,663)	(22,147)	5,926	8,752	(16,737)	(13,395)
Ioncam Cuimsitheach eile						
Toradh ar shócmhainní plean, ioncam úis as an áireamh	-	-	24,854	48,386	24,854	48,386
Taithí (caillteanais)/gnóthachain ar dhlíteanas	(5,263)	57	-	-	(5,263)	57
Éifeacht athruithe ar thiomhdí airgeadais	(74,909)	(91,639)	-	-	(74,909)	(91,639)
Éifeacht athruithe ar thiomhdí déimeagrafacha	20,648	-	-	-	20,648	-
	(59,524)	(91,582)	24,854	48,386	(34,670)	(43,196)
Eile						
Ranníocaíochtaí ag fostóirí	-	-	8,545	8,793	8,545	8,793
Ranníocaíochtaí na gcomhaltaí	(3,598)	(3,598)	3,598	3,598	-	-
Sochair a íocadh	11,911	12,398	(11,911)	(12,398)	-	-
Costais seirbhíse reatha - soláthairtí	(224)	(293)	-	-	(224)	(293)
Costais seirbhíse reatha - gnóthas neamhrialaithe	(1,019)	(1,003)	-	-	(1,019)	(1,003)
	7,070	7,504	232	(7)	7,302	7,497
Iarmhéid ag deireadh na bliana airgeadais	(696,468)	(621,351)	504,887	473,875	(191,581)	(147,476)

Ba í meántréimhse ualaithe na hoibleagáide sochair shainithe ar an 31 Nollaig 2020 ná thart faoi 22 bliain (2019: 22 bliain). Táthar ag súil le ranníocaíocht €9.6 milliún ón nGrúpa le plean pinsin an Ghrúpa in 2021.

20. Oibleagáidí Sochair Scoir (ar lean)

Seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha a úsáideadh:

	2020	2019
Ráta lascaine	0.70%	1.25%
Toimhde maidir le boilsciú	1.35%	1.40%
Ráta an mhéadaithe ar thuarastail	1.85%	1.90%
Ráta méadaithe ar íocaíocht pinsin	1.35%	1.40%

Seo a leanas an meánionchas saoil don todhchaí a tógadh san áireamh sa luacháil, bunaithe ar dhul ar scor ag 65 bliana d'aois, le haghaidh fostaithe atá ar scor faoi láthair agus a rachaidh ar scor amach anseo:

	2020	2019
Ag dul ar scor inniu		
Fir	22.8	22.5
Mná	24.6	24.9
Dul ar scor in 25 bliain		
Fir	25.0	25.4
Mná	26.8	27.5

Anailís íogaireachta do na toimhdí a úsáideadh go príomha chun dliteanais na scéime a thomhas

Tá neamhchinnteacht nádúrtha ag baint leis na toimhdí airgeadais agus déimeagrafacha a glacadh agus luach achtúireach oibleagáidí sochair shainithe an Ghrúpa á ríomh. Déantar anailís sa tábla seo a leanas ar an tionchar measta a thiocfadh as dliteanais scéime ó athruithe ar phríomhthoimhdí achtúireacha.

Bonn tuisceana	Athrú ar bhonn tuisceana	Ús ar dhliteanais na scéimeanna
Ráta lascaine	Méadú/laghdú ag 0.25%	Laghdú ag 5.3%/méadú ag 5.8%
Boilsciú	Méadú/laghdú 0.25%	Méadú 5.8%/laghdú 5.4%
Tuarastal	Méadú/laghdú ag 0.25%	Méadú ag 2.3%/laghdú ag 2.2%
Mortlaíocht	Méadú/laghdú aon bhliain amháin	Méadú 3.4%/laghdú 3.3%

Oibleagáidí sochar sainithe - cearta ar aisíocaíocht

Tá Ervia páirteach sa Líonra Aistrithe don tSeirbhís Phoiblí (PSTN). Tá an PSTN á rialú ag alt 4 den Acht Aoisliúntas agus Pinsean, 1963. Cuireann sé ar a gcumas d'fhostaithe incháilithe a dteidlíochtaí seirbhíse inphinsin a aistriú chuig scéim Ervia. Is iad na teidlíochtaí sin a thagann as seirbhís le comhlachtaí eile san earnáil phoiblí atá páirteach. Maidir leis an gcostas a bhaineann leis an tseirbhís inphinsin roimh ré sin a mhaoiniú, tá Ervia i dteideal an costas sin a aisghabháil ó na comhlachtaí poiblí ábhartha i gcomhréir leis an bhforáil sa PSTN nuair a íoctar na sochair aoisliúntais ábhartha le haghaidh fostaithe. Ar an 31 Nollaig 2020, rinne achtúire na scéime luach cóir na gcearta aisíocaíochta faoi bhoinn tuisceana IAS 19 luacháil ar €9.0 milliún. Meastar gurb é sin luach reatha na n-oibleagáidí gaolmhara.

Scéim ranníocaíochta sainithe

Le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2020, ranníoc Ervia €4.1 milliún, maidir le Scéim Ranníocaíochta Sainithe Ervia (2019: €3.7 milliún), thar ceann a chuid fostaithe, agus rinneadh an tsuim sin a mhuirearú ar an ráiteas ioncaim.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

21. Ioncam Iarchurtha

	2020 €'000	2019 €'000
Ar an 1 Eanáir	(18,792)	(18,107)
Faighte sa bhliain	(12,291)	(6,468)
Arna chur chun sochair an ráitis ioncaim	5,474	5,783
Ar an 31 Nollaig	(25,609)	(18,792)

Anailísithe mar seo a leanas:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Neamhreatha	(16,927)	(8,723)
Reatha	(8,682)	(10,069)
Iomlán	(25,609)	(18,792)

Déantar ranníocaíochtaí custaiméirí ó naisc nua, a fhaightear roimh ré, a thaifeadadh ar dtús mar ioncam iarchurtha. Scaoiltear na ranníocaíochtaí sin chuig an ráiteas ioncaim ansin mar ioncam, de réir mar a chuirtear na hoibreacha naisc (oibleagáid feidhmíochta) i gcrích.

22. Deontais Rialtais

	2020 €'000	2019 €'000
Ar an 1 Eanáir	(83,206)	(88,012)
Is infhaighte sa bhliain	(1,213)	(631)
Amúchta sa bhliain	6,500	6,516
Arna chur chun sochair an ráitis ioncaim	395	88
Éifeacht gluaiseachta sna rátaí malairte	1,054	(1,167)
Ar an 31 Nollaig	(76,470)	(83,206)

Anailísithe mar seo a leanas:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Neamhreatha	(69,857)	(76,660)
Reatha	(6,613)	(6,546)
Iomlán	(76,470)	(83,206)

Sa ráiteas ioncaim, ní aithnítear aon choinníollacha a bhaineann le deontais nár comhlíonadh. In imthosca áirithe, d'fhéadfadh deontais éirí in-aisíochta mura gcoifí leis na coinníollacha a leagadh síos sna comhaontuithe deontais. Níl an Grúpa ag súil go dtiocfaidh imthosca mar sin chun cinn agus níor aisíodadh deontais sa bhliain airgeadais reatha nó sa bhliain airgeadais roimh ré.

Bhain deontais infhála €1.2 milliún le haghaidh 2020 (2019: €0.6 milliún) leis an maoiniú deontais ó Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin an Ghréasáin Iompair Thras-Eorpaigh (TEN-TEA) le haghaidh na dtionscadal Tionscadal an Chabhsa, an tionscadal bonneagair Nasc Glas agus chun na beartais, nósanna imeachta agus oiliúint a fhorbairt le haghaidh theicneolaíocht oibríochtúil agus thionscadal REALISE Líonraí Gáis Éireann. Tá roinnt coinníollacha a bhaineann leis an maoiniú deontais sin fós i bhfeidhm ag deireadh na bliana. Fuarthas €7.1 milliún sa bhreis in 2020 i dtaca le maoiniú deontais ó TEN-TEA don tionscadal nasctha le Cluden. Cuireadh an méid sin san áireamh mar earraí infhaighte i ráitis airgeadais 2018 ar an ábhar gur comhlíonadh ceanglais go léir an deontais.

23. Forálacha

Forálacha

	Athstruchtúrú €'000	Comhshaol €'000	Éilimh fhéinára- chaithe €'000	Iomlán €'000
Ar an 1 Eanáir 2020	(165)	(2,968)	(7,888)	(11,021)
Soláthairtí déanta i rith na bliana	-	(1,400)	(949)	(2,349)
Soláthairtí úsáidte i rith na bliana	83	4,368	770	5,221
Ar an 31 Nollaig 2020	(82)	-	(8,067)	(8,149)

Anailísithe mar seo a leanas:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Neamhreatha	(3,391)	(6,245)
Reatha	(4,758)	(4,776)
Iomlán	(8,149)	(11,021)

Athstruchtúrú

Le linn 2013, d'fhógair Grúpa Ervia clár deonach téarfa agus luathscóir le haghaidh fostaithe a chomhlíon critéir cháilitheacha áirithe. Rinne an Grúpa íocaíochtaí foirceanta agus íocaíochtaí pinsin gaolmhara €0.083 milliún ar an gcomhiomlán le linn 2020 maidir le ceathrar fostaithe a chuaigh ar scor faoi théarmaí an chláir. Meastar go mbeidh an chuid is mó de na dliteanais sin glanta faoi 2023.

Comhshaol

Tá na dliteanais ar fad i dtaca le forálacha comhshaoil glanta ag deireadh na bliana.

Éilimh fhéinárachaithe

Tá féinárachas ag an nGrúpa maidir le héilimh áirithe chun díobháil agus damáiste a ghnóthú. Tá an fhoráil ann ag deireadh na bliana le haghaidh na gcostas measta a bhaineann le teagmhais atá i ndiaidh tarlú suas leis an 31 Nollaig 2020. Déantar na híocaíochtaí de réir mar a réitítear na cásanna. Cuimsítear an muirear sa ráiteas ioncaim faoi chostais oibríúcháin. Mar gheall ar nádúr na n-éileamh sin níltear cinnte faoi dháta an tsocraithe ach measann an Grúpa go mbeidh an chuid is mó d'éilimh socraithe faoi 2023.

Teagmhais

Nochtar dliteanais theagmhasacha maidir le deontais rialtais i nóta 22.

I ngnáthchúrsa a ghnó, téann an Grúpa i mbun gnóthais agus gealltanais áirithe le haghaidh tríú páirtithe i dtaobh oibleagáidí a fheidhmiú faoi shocruithe conarthacha. Tá oibleagáidí chuig tríú páirtithe ráthaithe ag litreacha creidmheasa nó bannaí feidhmíochta eisithe ag institiúidí airgeadais. Ar an 31 Nollaig 2020, chuir an Grúpa €1.4 milliún (2019: €1.4 milliún) ar fáil mar ráthaíochtaí institiúidí airgeadais do thríú páirtithe. Ba é €nialas luach cóir na ráthaíochtaí ar an 31 Nollaig 2020 (2019: €nialas). Is é €1.4 milliún an neamhchosaint uasta do riosca creidmheasa faoi na hoibleagáidí seo.

Tá an Grúpa faoi réir dlíthíocht, éilimh agus díospóidí conarthacha éagsúla le linn gnáthchúrsa oibríochtaí. Cé go mbíonn éiginnteacht ag baint le himeachtaí mar sin, nílimid ag súil go mbeidh tionchar díobhálach ábhartha ag baint le réiteach na n-imeachtaí sin sa deireadh ar thorthaí an Ghrúpa ó thaobh oibríochtaí, sreafaí airgid ná staid airgeadais glanluachanna sócmhainní de.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

24. Trádáil agus suimeanna iníoctha eile

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Suimeanna iníoctha trádála	(9,778)	(14,838)
Fabhruithe	(80,174)	(80,541)
Suimeanna iníoctha eile	(30,514)	(32,247)
Creidiúnaithe cánachais agus árachais sóisialta ¹	(17,434)	(15,810)
Iomlán	(137,900)	(143,436)
Anailísithe mar seo a leanas:		
Neamhreatha	(15,709)	(14,603)
Reatha	(122,191)	(128,833)
Iomlán	(137,900)	(143,436)
¹ Cáin agus creidiúnaithe árachais shóisialta		
ÍMAT/árachas sóisialta	(3,843)	(2,236)
CBL	(13,591)	(13,574)
Iomlán	(17,434)	(15,810)

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais

Luach cóir de réir aicme na hionstraime airgeadais díorthaí

Babhtálacha ráta úis trasairgeadra

Chuaigh an Grúpa i mbun roinnt babhtálacha ráta úis trasairgeadra, nuair a cuireadh le chéile próifíl aibíochta thráinsí an fhiachais chun fiachas seasta USD ar láithriú príobháideach USD 2009 a chomhshó go gealltanais chomhlúthacha EUR. Leis sin a bhaint amach, fálaíodh an riosca airgeadra agus an riosca maidir leis an ráta úis a thagann as luaineacht i rátaí úis SA, is é sin le rá na nochtuithe gaolmhara Dollar SA a chomhshó go euro, agus na rátaí úis bunúsacha a chomhshó go comhlúthach maidir leis an bhfiachas ar rátaí socraithe.

Déanann an bhabhtáil ráta úis trasairgeadra (CCIRS) próifíl aibíochta an fhiachais bhunúsach ó Láithriú Príobháideach a chur le chéile. Tá téarmaí criticiúla atá cosúil leis an mír fhálaithe ag CCIRS, amhail an ráta tagartha, dátaí íocaíochta, aibíochtaí agus an méid barúlach. Bíonn tionchar ag gluaiseachtaí i rátaí malairte agus rátaí úis ar luach cóir na mbabhtálacha trasairgeadra. Sainítear babhtáil thrasairgeadra mar ionstraim fhálaithe faoin gcuntasaíocht fhálaithe. Faoi ghaol na cuntasaíochta fálaithe, déantar an bhabhtáil trasairgeadra a dhí-chomhbhailiú ina dá ghné éagsúla. Déantar iad a shainiú i bpáirt mar seo: fálú cóirluacha (sainithe - FVTPL) agus fálú ar an sreabhadh airgid (FVTOCI).

Tá an Grúpa neamhchosanta ar an mbonnráta úis seo a leanas i ngaolta na cuntasaíochta fálaithe, atá faoi réir athchóiriú ar an mbonnráta úis. Tá an Grúpa i ndiaidh an nuashonrú ar IFRS 9 a mheas agus tá measúnú curtha i gcrích ag an nGrúpa maidir leis an athchóiriú ar an mBonnráta Úis. Mheasúnaigh an Grúpa nach mbeadh aon tionchar ábhartha ann nuair a cuireadh an gearrthearma chun aibíochta san áireamh (tá an ionstraim le teacht in aibíocht ar an 31 Márta 2021).

Babhtálacha ráta úis

Tá an Grúpa dultha i mbun babhtálacha rátaí úis chun an ráta éifeachtach úis a dhaingniú ar €111m d'fhiachas ó Láithriú Príobháideach atá le teacht in aibíocht in 2021. Cuireann an luach cóir na rátaí seasta, comhlúthacha agus margaidh san áireamh atá i bhfeidhm ag dáta an chlár chomhardaithe agus ní dhearnadh na babhtálacha seo a shainiú chun críocha cuntasaíochta fálaithe.

Maidir le fiachas an Ghrúpa chun tionscadail a mhaoiniú, a cuireadh faoi urrús ar shócmhainní Líonraí Gáis Éireann (IOM), Cuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe, aisíocadh iad ina n-iomláine in 2020, mar aon leis na babhtálacha rátaí úis gaolmhara a bhain le boilsciú.

Conarthaí i malairt eachtrach agus babhtálacha airgeadra

Chuaigh an Grúpa i mbun conarthaí i malairt eachtrach i dtaca le híocaíochtaí soláthraithe (atá i ndollair SAM agus i steirling) agus i dtaca le fálú oibriúcháin atá bunaithe ar steirling. Tá aibíochtaí ag na conarthaí seo a shíneann chomh fada le 2021. Ní dhearnadh na trádálacha a bhí i bhfeidhm ar an 31 Nollaig 2020 a shainiú chun críocha cuntasaíochta fálaithe.

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Aicmithe cuntasaíochta agus luachanna córa

Comhcheanglaíonn an tábla seo a leanas eolas maidir le:

- ▶ aicmí ionstraimí airgeadais bunaithe ar a gcineál agus ar a saintréithe;
- ▶ suimeanna glanluacha ionstraimí airgeadais;
- ▶ luachanna córa ionstraimí airgeadais (seachas ionstraimí airgeadais nuair atá an tsuim ghlanluacha geall le bheith comhionann lena luach cóir); agus
- ▶ leibhéil ordlathais luachanna córa a bhaineann le sócmhainní airgeadais agus dliteanais airgeadais ar nochtadh luach cóir ina leith. Féach nóta 26 le haghaidh nochtáí IFRS 13 maidir le tomhas luacha chóir.

		Ordlathas luachanna córa	FVTPL – neam- hainmnithe €'000	FVTPL – ainmnithe €'000	FVTOCI €'000	Iomlán ar chostas amúchta €'000	Iomlán €'000
Ar an 31 Nollaig 2020							
Sócmhainní airgeadais							
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	Leibhéal 2	-	5,618	(1,371)	-	-	4,247
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2	271	-	-	-	-	271
Trádáil agus infháltais eile ²		-	-	-	73,780	73,780	73,780
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ³		-	-	-	122,887	122,887	122,887
Taiscí srianta		-	-	-	17,603	17,603	17,603
Iomlán na sócmhainní airgeadais		271	5,618	(1,371)	214,270	214,270	218,788
Dlíteanais airgeadais							
Iasachtaí agus fiachas eile ⁴	Leibhéal 2	-	(4,131)	-	(1,146,721)	(1,146,721)	(1,150,852)
Babhtálacha ráta úis	Leibhéal 2	(132)	-	-	-	-	(132)
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2	(145)	-	-	-	-	(145)
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile ¹		-	-	-	(40,292)	(40,292)	(40,292)
Iomlán na ndlíteanais airgeadais		(277)	(4,131)	-	(1,187,013)	(1,187,013)	(1,191,421)
Glan(dlíteanais)/sócmhainní airgeadais		(6)	1,487	(1,371)	(972,743)	(972,743)	(972,633)
Ar an 31 Nollaig 2019							
Sócmhainní airgeadais							
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	Leibhéal 2	-	16,733	(576)	-	-	16,157
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2	870	-	-	-	-	870
Trádáil agus infháltais eile ²		-	-	-	83,836	83,836	83,836
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ³		-	-	-	105,086	105,086	105,086
Taiscí srianta		-	-	-	17,717	17,717	17,717
Iomlán na sócmhainní airgeadais		870	16,733	(576)	206,639	206,639	223,666
Dlíteanais airgeadais							
Iasachtaí agus fiachas eile ⁴	Leibhéal 2	-	(15,318)	-	(1,188,916)	(1,188,916)	(1,204,234)
Babhtálacha ráta úis (atá nasctha le boilsciú san áireamh)	Leibhéal 2	(2,245)	-	-	-	-	(2,245)
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2	(966)	-	-	-	-	(966)
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile ¹		-	-	-	(47,085)	(47,085)	(47,085)
Iomlán na ndlíteanais airgeadais		(3,211)	(15,318)	-	(1,236,001)	(1,236,001)	(1,254,530)
Glan(dlíteanais)/sócmhainní airgeadais		(2,341)	1,415	(576)	(1,029,362)	(1,029,362)	(1,030,864)

1 Tá speansais fhabhráithe agus dlíteanais chánach á gcur as an áireamh ar an ábhar nach n-aicmítear iad sin mar dhlíteanais airgeadais

2 Níor cuireadh réamhíocaíochtaí agus deontais infhaighte san áireamh mar nach ndéantar iad sin a aicmiú mar shócmhainn airgeadais.

3 Déantar sócmhainní agus dlíteanais airgeadais a fhritháireamh agus tuairiscítear an glanmhéid sa chlár comhardaithe nuair atá ceart infheidhmithe le dlí ag an nGrúpa na méideanna a aithnítear a fhritháireamh agus nuair atá rún ann iad a shocrú ar bhonn glan nó an tsócmhainn a réadú agus an dliteanas a shocrú ag an am céanna. Ar an 31 Nollaig 2020, tá €66.1 milliún in airgead tirim agus coibhéisí airgid (2019: €57.3 milliún) frithchaite in éadan rótharraingtí bainc €28.1 milliún (2019: €14.2 milliún), agus cuirtear glansuíomh €37.9 milliún i láthair mar "airgead tirim sa bhanc agus ar láimh" i nóta 15 (2019: €43.1 milliún). Ar an 31 Nollaig 2020, ní raibh an Grúpa i ndiaidh dul isteach in aon mháistirshocrú glanluachála ná socruithe eile mar sin.

4 Ba é luach cóir iasachtaí agus fiachas eile ar an 31 Nollaig 2020 ná €1,227.5 milliún (2019: €1,255.1 milliún).

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Is mar seo a leanas luachanna córa ionstraimí airgeadais, iad rangaithe de réir aicmiú na hionstraime:

	Sócmhainní neamhreatha €'000	Sócmhainní reatha €'000	Dlíteanais neamhreatha €'000	Dlíteanais reatha €'000	Iomlán €'000
Luach cóir ionstraimí airgeadais					
Babhtálacha ráta úis	-	-	(394)	-	(394)
Babhtálacha ráta úis atá nasctha le boilsciú	-	-	-	(1,851)	(1,851)
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	16,157	-	-	-	16,157
Conarthaí i malairt eachtrach	106	764	(53)	(913)	(96)
Ar an 31 Nollaig 2019	16,263	764	(447)	(2,764)	13,816
Luach cóir ionstraimí airgeadais					
Babhtálacha ráta úis	-	-	-	(132)	(132)
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	-	4,247	-	-	4,247
Conarthaí i malairt eachtrach	-	271	-	(145)	126
Ar an 31 Nollaig 2020	-	4,518	-	(277)	4,241

Sócmhainní agus dlíteanais díorthacha atá aitheanta mar fháluithe

Cuireann an Grúpa na critéir atá sainithe ag IFRS 9 i bhfeidhm d'fhonn na díorthaigh a aicmiú mar fhálta. Is iad na hionstraimí díorthaigh atá eachtrach don Ghrúpa amháin a cháilíonn don chuntasaíocht fhálaithe.

Éifeachtúlacht an fhálaithe

Déantar éifeachtúlacht an fhálaithe a shocrú ag tús na gaolmhaireachta fálaithe agus trí mheasúnuithe tráthúla a dhéanamh ar éifeachtúlacht ionchasach chun a chinntiú go bhfuil gaolmhaireacht eacnamaíoch fós ann idir an mhír fhálaithe agus an ionstraim fhálaithe.

Úsáideann an Grúpa na catagóirí seo a leanas le haghaidh fálaithe:

(i) Fálaithe luacha chóir (sainithe - FVTPL)

Déanann na hionstraimí seo neamhchosaint ar athruithe ar luach cóir na sócmhainne nó an dliteanais, atá taifeadta sa chlár comhardaithe, a fhálú. Ba é cion neamhéifeachtach na bhfáluithe luacha chóir ná éinias le haghaidh 2020 (2019: €0.03 milliún). Ba é luach cóir na ndíorthach fálaithe i bhfálú luacha chóir sa chlár comhardaithe ar an 31 Nollaig 2020 ná sócmhainn €5.6 milliún (2019: sócmhainn €16.7 milliún).

(ii) Fálaithe sreabhaidh airgid (FVTOCI)

Ba é luach cóir na ndíorthach fálaithe i bhfálú ar an sreabhadh airgid sa chlár comhardaithe ar an 31 Nollaig 2020 ná dliteanas €1.4 milliún (2019: dliteanas €0.6 milliún). Déanann na hionstraimí sin idirbhearta a fhálú ar dócha go mbeidh siad ann amach anseo nuair a dhéanann athruithe ar luach na hionstraime fálaithe an éagsúlacht sna sreafaí a ghineann an t-idirbheart a fhritháireamh. Ba éinias an luach a aithníodh sa chuntas brabúis agus cailteanais in 2020 mar gheall ar neamhéifeacht fáluithe ar an sreabhadh airgid (2019: éinias).

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Próifíl aibíochta fáluithe ar an sreabhadh airgid

Is iad seo a leanas na tréimhsí ina bhfuil súil leis go mbeidh na fáluithe ar an sreabhadh airgid ann, agus go mbeidh tionchar acu mar sin ar bhrabús agus cailteanas:

	<1 bhliain €'000	1-2 bhliain €'000	2-5 bliana €'000	>5 bliana €'000	Iomlán €'000
Ar an 31 Nollaig 2020					
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	(1,371)	-	-	-	(1,371)
Díorthaigh ó fhálú ar an sreabhadh airgid	(1,371)	-	-	-	(1,371)
Ar an 31 Nollaig 2019					
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	-	(576)	-	-	(576)
Díorthaigh ó fhálú ar an sreabhadh airgid	-	(576)	-	-	(576)

Is mar seo a leanas an luaineacht i gcúlchiste an Ghrúpa le haghaidh fálú ar an sreabhadh airgid:

	CCIRS €'000	Iomlán €'000
Ar an 1 Eanáir 2020	(576)	(576)
Glanathrú ar luachanna córa	(795)	(795)
Ar an 31 Nollaig 2020	(1,371)	(1,371)

Tionchair na cuntasáochta fálaíthe ar staid agus feidhmíocht airgeadais

	CCIRS 2020 €'000	CCIRS 2019 €'000
Suim ghlanluacha - sócmhainn ar an 31 Nollaig	4,247	16,157
Méid barúlach	140,000	140,000
Aonad barúlach	USD	USD
Dáta aibíochta - is luaithe	31-Márta-21	31-Márta-21
Dáta aibíochta - is déanaí	31-Márta-21	31-Márta-21
Cóimheas fálaíthe	1:1	1:1
Athrú ar luach cóir ionstraimí fálaíthe o/s ón 1 Eanáir	(11,911)	(9,188)
Athrú ar Luach Cóir mhír fhálaíthe o/s a úsáidtear chun éifeachtúlacht fálaíthe a dheimhniú	11,187	8,848
Meán ualaithe an ráta / phraghais fhálaíthe	6.84/1.259	6.84/1.259
Aonad den ráta / phraghas	Ráta úis% / ráta FX	

Is ionann an cóimheas fálaíthe agus méid na n-ionstraimí fálaíthe de réir mhéid na míre fálaíthe. Deimhnítear an cóimheas fálaíthe cuí bunaithe ar thosca sainiúla amhail neamhchosaintí ar rátaí úis.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Bainistíocht riosca airgeadais

Tá beartais bainistithe riosca airgeadais curtha ar bun ag an nGrúpa chun na rioscaí atá ann don Ghrúpa a shainathint agus a anailísiú, le srianta agus rialaithe fóirsteanacha riosca a leagan síos agus le monatóireacht a dhéanamh ar rioscaí agus go gclóítear le teorainneacha. Déantar beartais agus córais bainistithe riosca airgeadais a athbhreithniú go rialta ionas go mbeidh siad ag teacht le hathruithe sna dálaí margaidh agus le gníomhaíochtaí an Ghrúpa. Sna caighdeáin agus nósanna imeachta oiliúna agus bainistíochta atá ag an nGrúpa, déantar iarracht timpeallacht rialaithe a fhorbairt atá idir eagraithe agus fhiúntach, ina dtuigeann na fostaithe ar fad na ról agus oibleagáidí atá acu.

Agus díorthaigh á n-úsáid, déanann an Grúpa na ceanglais san Acht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992 a chomhlíonadh, chomh maith le haon cheanglais agus coinníollacha faoi mar a d'fhéadfadh an tAire Airgeadais a shonrú. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm trína ndéantar monatóireacht agus athbhreithniú ar an gcomhlíonadh sin agus mar sin é a thuairisciú don Bhord go rialta.

Ní dhéantar feidhm chistíochta an Ghrúpa a oibriú mar aonad brabúis agus déantar bainistíocht ar staideanna airgid ar bhealach chun riosca a sheachaint. Tá cúis bhailí bhunúsach ghnó taobh thiar de gach idirbheart ciste agus tá diantoirmeasc ar sheasaimh amhantracha.

(i) Riosca creidmheasa

Tá an Grúpa neamhchosanta ar riosca creidmheasa ó na contrapháirtithe lena dtéann sé i mbun idirbheart. Cuimsítear leis sócmhainní arna gcoimeád le bainc agus institiúidí airgeadais, idirbhearta i ndáil le hionstraimí airgeadais díorthacha agus nochtuithe creidmheasa a thagann chun cinn ó chaidrimh thrádála le custaiméirí. Is é cuspóir na bainistíochta riosca creidmheasa ná neamhchosaint ar riosca creidmheasa a bhainistiú agus a rialú laistigh de pharaiméadair inghlactha.

Freagraíonn suim ghlanluacha na sócmhainní airgeadais don uasmhéid neamhchosanta creidmheasa. An neamhchosaint uasta ar riosca creidmheasa ar dháta an tuairiscithe:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Trádáil agus infháiltais eile (gan deontais infhála agus réamhíocaíochtaí a chur san áireamh)	73,780	83,836
Airgead tirim agus coibhéisí airgid	122,887	105,086
Taisc srianta	17,603	17,717
Ionstraimí airgeadais díorthacha	4,518	17,027
Iomlán	218,788	223,666

(i) (a) Riosca creidmheasa a bhaineann le ciste

Oibríonn an Grúpa feidhm lárnach chiste, a ghlacann gníomhaíochtaí cistíochta uile an Ghrúpa mar chúram. Déanann Ciste an Ghrúpa ciste a bhaineann le riosca creidmheasa a bhainistiú (maidir le hionstraimí airgid agus díorthaigh) trí teorainneacha creidmheasa contrapháirtithe a úsáid a chuireann san áireamh, i measc tosca ábhartha eile, rátálacha creidmheasa foilsithe. Is é Beartas Ciste an Ghrúpa an t-airgead sin a lorg agus cuirtear idirbhearta díorthacha le hinstiúidí a bhfuil rátáil chreidmheasa A- ar a laghad acu (comhionann S&P). Déantar na trádálacha díorthacha ar fad a chur i gcrích ag cloí le ceanglais agus coinníollacha an Aire Airgeadais, arna n-eisiúint i gcomhréir le forálacha an Achta um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992. Leagan sé sin amach na critéir ar gá a chomhlíonadh maidir le gach contrapháirtí díorthaigh a mbíonn gnó ag an nGrúpa leis. Déanann Ciste an Ghrúpa a neamhchosaint ar chontrapháirtí ciste a mheas agus a thomhas go rialta. Nuair a d'fhéadfadh an neamhchosaint ar ionstraimí díorthacha a bheith ábhartha i leith ghlanfhiúchas an Ghrúpa, déanfar a mheas ar chóir don Ghrúpa dul isteach i socruithe tacaíochta creidmheasa.

(i) (b) Riosca creidmheasa bainteach le trádáil

Féach nóta 14 le haghaidh anailís ar neamhchosaint an Ghrúpa ar riosca creidmheasa a bhaineann le trádáil.

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

(ii) Riosca maoinithe agus leachtachta

Is ionann cur chuige an Ghrúpa maidir le riosca maoinithe agus leachtach a bhainistiú ná a chinntiú, a mhéid agus is féidir, go bhfuil acmhainní leordhóthanacha aige chun a chuid dliteanas a chomhlíonadh nuair atá siad dlite, bíodh sé sin i rith ghnáthdhálaí nó i ndálaí anáis. Tá Cistíocht an Ghrúpa freagrach as a chinntiú go bhfuil rochtain ag an nGrúpa ar leachtacht leordhóthanach le déanamh cinnte de go mbeidh an Grúpa in ann oibleagáidí a eascraíonn óna oibriúcháin laethúla, oibleagáidí maidir le haibíocht fiachas agus eisíocaíochtaí infheistíochta caipitiúla a réiteach. Forbraíonn agus coimeádann Cistíocht an Ghrúpa gaolmhaireachtaí le hinstiúidí airgeadais chun a dtuiscint ar an ngnó a fhorbairt agus chun a dtiomantas fadtéarmach don ghnó a thógáil. Déantar gach seirbhís baincéireachta agus cistíochta a aimsiú ag praghsanna iomaíocha.

(ii) (a) Maoiniú

Tá sé mar sprioc ag an nGrúpa a dhéanamh cinnte de go mbeidh saoráidí creidmheasa tiomanta i bhfeidhm aige chun 120% dá chroí-riachtanais tionscadail a chlúdach thar bhliain amháin agus go ndéanfar na saoráidí sin a shocrú le cúnaint airgeadais agus oibriúcháin chúil chun a chinntiú go bhfuil a dhóthain solúbthachta ag an lucht bainistíochta chun a ghnó a oibriú.

Ar an 31 Nollaig 2020, bhí €1,595.6 milliún de shaoráidí tiomanta ag an nGrúpa (2019: €1,585.9 milliún). Ba é €1,134.4 milliún luach iasachtaí (léasanna as an áireamh) ar an 31 Nollaig 2020 (2019: €1,186.6 milliún).

Tiocfaidh fiachas an Ghrúpa ó Láithriú Príobháideach in aibíocht an 31 Márta 2021. Úsáidfeadh acmhainní airgid atá cheana ann agus sreafaí airgid oibriúcháin leis an bhfuascailt sin a mhaoiniú.

Bogadh rátáil chreidmheasa an Ghrúpa go Líonraí Gáis Éireann in 2015. Tá Líonraí Gáis Éireann rátáilte mar A ag Standard & Poor's agus A3 ag Moody's Investor Services. Leis an rátáil láidir chreidmheasa sin, cuirtear rogha leathan foinsí maoinithe ar fáil do Líonraí Gáis Éireann agus déantar a chinntiú gur féidir leis an nGrúpa maoiniú ar chostas íseal a chruinniú.

(ii) (b) Barrachais airgid

Is chun críocha an leibhéal fiachais a laghdú a úsáidtear barrachais airgid go príomha. Cuirtear barrachais airgid i dtaisce le bainc ar contrapháirtithe iad. Déanfaidh an Grúpa airgead barrachais a infheistiú in euro nó in airgeadra oibríochtaí thar lear.

(ii) (c) Nochtadh do riosca leachtachta

Is iad seo a leanas aibíochtaí conarthacha dliteanas airgeadais (agus sócmhainní den chineál céanna), lena n-áirítear an íocaíocht úis nár lascaíodh a bhaineann le hiasachtaí agus na sreafaí glana airgid nár lascaíodh atá inchurtha i leith ionstraimí airgeadais. Cuimsítear sa nochtadh insreabhadh agus eis-sreabhadh airgid le haghaidh díorthaigh a bhfuil socraíocht chomhlán chomhuaineach airgid ag baint leo, e.g. réamhchonradh i malairt eachtrach.

Nótaí le Ráitis Airgeadais
an Ghrúpa (ar lean)

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

	Suim ghlanluacha €'000	Sreafaí airgid conarthacha €'000	< 1 bhliain €'000	1-2 bhliain €'000	2-5 bliana €'000	<5 bliana €'000
Ar an 31 Nollaig 2020						
lasachtaí agus fiachas eile	(1,150,852)	(1,235,070)	(128,499)	(10,095)	(330,437)	(766,039)
Trádáil agus suimeanna iníochta eile	(40,292)	(40,292)	(32,408)	(7,884)	-	-
Dlíteanais airgeadais neamhdhíorthacha	(1,191,144)	(1,275,362)	(160,907)	(17,979)	(330,437)	(766,039)
Babhtálacha ráta úis	(132)	(266)	(266)	-	-	-
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	4,247	5,628	5,628	-	-	-
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	126	126	126	-	-	-
Glansócmhainní airgeadais díorthacha	4,241	5,488	5,488	-	-	-
Glandlíteanais airgeadais	(1,186,903)	(1,269,874)	(155,419)	(17,979)	(330,437)	(766,039)
Ar an 31 Nollaig 2019						
lasachtaí agus fiachas eile	(1,204,234)	(1,325,039)	(62,978)	(140,720)	(335,279)	(786,062)
Trádáil agus suimeanna iníochta eile	(47,085)	(47,085)	(40,938)	(559)	(5,588)	-
Dlíteanais airgeadais neamhdhíorthacha	(1,251,319)	(1,372,124)	(103,916)	(141,279)	(340,867)	(786,062)
Babhtálacha ráta úis (iad atá nasctha le boilsciú san áireamh)	(2,245)	(2,348)	(2,200)	(148)	-	-
Babhtálacha ráta úis trasairgeadra	16,157	20,353	4,488	15,865	-	-
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	(96)	(96)	(96)	-	-	-
Glansócmhainní airgeadais díorthacha	13,816	17,909	2,192	15,717	-	-
Glandlíteanais airgeadais	(1,237,503)	(1,354,215)	(101,724)	(125,562)	(340,867)	(786,062)

(iii) Riosca margaidh

Is é atá i riosca margaidh ná an fhéidearthacht go mbeadh drochthionchar ag athruithe ar fhachtóirí margaidh ar luach shócmhainní airgeadais, dlíteanais nó sreafaí airgid ionchais an Ghrúpa don todhcháil.

Tá Ciste an Ghrúpa freagrach as riosca margaidh a bhainistiú maidir le rátaí úis agus rátaí malairte airgeadra. Cuirtear gach idirbheart mar sin i gcríoch de réir na dtreoirilínte atá leagtha amach ag Beartas an Chiste, agus cuirtear i gcrích iad i gcomhréir leis an Acht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992, mar aon le haon cheanglais agus coinníollacha arna sonrú ag an Aire Airgeadais ina leith.

Tá Ciste an Ghrúpa ag féachaint le cuntasáíocht fáilithe a chur i bhfeidhm chun luaineacht sa bhrabús agus cailteanas a bhainistiú má bhíonn a leithéid ábhartha i gcomhthéacs an Ghrúpa.

(iii) (a) Riosca an ráta malairte

Eascaíonn riosca an ráta malairte ón bhfíric go ndéantar cuid d'oiibríochtaí an Ghrúpa in airgeadraí eile seachas euro (steirling go príomha). Is é an cuspóir atá i gceist agus riosca ráta malairte á bhainistiú ná brabúsacht a chosaint agus tionchar na n-éagsúlachtaí ábhartha mar gheall ar ghluaiseachtaí sa ráta malairte a íoslaghdú. In 2020, ba é 1.125 meánráta malairte eachtraí GBP (2019: 1.141) agus ba é 1.117 an ráta ag deireadh na bliana (2019: 1.181).

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Is féidir nochtadh do riosca an ráta malairte a achoimriú mar seo a leanas:

• Fochuideachtaí atá ag feidhmiú in airgeadra eachtrach (steirling)

Déantar sócmhainní agus dliteanais oibríochtaí eachtracha a aistriú go euro ag na rátaí malairte atá i bhfeidhm ag dáta an tuairiscithe. Déantar torthaí oibríochtaí eachtracha a aistriú go euro ag na meánrátaí malairte don tréimhse, nuair a fhreagraíonn siad do mheastachán réasúnta de na fíor-rátaí a tabhaíodh. Déantar na difríochtaí malairte nuair a dhéantar na glansócmhainní oscailte a aistriú arís, agus na torthaí, a aithint san ioncam cuimsitheach eile agus cuirtear i láthair iad mar ghné ar leithligh de chothromas (cúlchiste aistrithe). Déanann Ciste an Ghrúpa monatóireacht ar an riosca sin, agus má mheastar gur riosca ábhartha é, déanann siad fálú ar an riosca agus margaí malairte eachtraí á n-úsáid.

Aistrítear cistiú inghrúpa d'fhochuideachtaí airgeadra eachtraigh go euro. Úsáidtear na rátaí malairte atá i bhfeidhm ar an dáta tuairiscithe leis sin a dhéanamh. Tógtar an brabús/caillteanas a thagann chun cinn ar aistriú chistiú in-ghrúpa go fochomhlachtaí eachtracha chuig an ráiteas ioncaim. Déantar an brabús/caillteanas a eascraíonn ó aistriú na ndliteanas airgeadra eachtraigh a aistriú chuig an ráiteas ioncaim freisin, sa mhéid agus a úsáidtear iad chun airgead a sholáthar nó fálú a dhéanamh in aghaidh an chistithe inghrúpa i bhfochuideachtaí eachtracha.

• Neamhchosaint ar idirbhearta

Ó am go chéile déanann an Grúpa ceannacháin in airgeadraí eachtracha. Is é beartas an Ghrúpa an neamhchosaint seo ar idirbheart a bhainistiú. Leis sin a dhéanamh, féachtar chun ceannacháin agus díolacháin a ghlanluacháil in airgeadraí eachtracha sa mhéid agus is féidir. Áit nach féidir é sin a dhéanamh, déanfar nochtuithe a fhálú agus úsáid á baint as díorthaigh atá ceadaithe faoin bPolasaí Ciste.

Faoi réir an Bheartais Chistíochta, déanfar aon idirbheart ionchasach a bhfuil coibhéis níos mó ná €300,000 aige in airgeadraí eachtracha a mheas i dtaca leis na rioscaí gnó a mbaineann leis agus, más cuí sin, déanfar na rioscaí airgeadra a fhálú chun aon neamhréireanna diúltacha a d'fhéadfadh eascairt as gluaiseachtaí airgeadra a mhaolú.

• Fiachas in airgeadra eachtrach

Tá Láithrithe Príobháideacha ainmnithe in dollair US ag an nGrúpa a tiontaíodh go euro. Úsáideadh babhtálacha ráta úis trasairgeadra chun fiachas in airgeadra eachtrach a fhálú.

Dá n-éiríodh an euro níos láidre nó níos laige, mar a léirítear thíos, i gcomparáid le steirling ar an 31 Nollaig, thagadh méadú/ (laghdú) ar ioncam cuimsitheach eile agus ar bhrabús nó caillteanas den mhéid a thaispeántar thíos. Tá an anailís seo bunaithe ar neamhréireanna sa ráta malairte, a mheas an Grúpa go réasúnach go bhféadfadh siad a bheith ann ag an dáta tuairiscithe. Glacann an anailís leis go bhfanann na neamhréireanna eile ar fad, go háirithe rátaí úis, seasta agus déanann sí neamhshuim de thionchar na ndíolachán agus na gceannachán a bhfuiltear ag súil leo.

	Brabús roimh ghnóthachan/ (caillteanas) cánachais 31-Noll-20 €'000	Ioncam Cuimsitheach eile 31-Noll-20 €'000	Brabús roimh ghnóthachan/ (caillteanas) cánachais 31-Noll-19 €'000	Ioncam Cuimsitheach eile 31-Noll-19 €'000
Láidriú 5%	(241)	(1,991)	(259)	(1,862)
Lagú 5%	241	1,991	259	1,862

Rinneadh na boinn tuisceana seo a leanas bunaithe ar an anailís íogaireachta thuas:

- ▶ bíonn tionchar ag athruithe ar luach anonn na n-ionstraimí airgeadais díorthacha nach bhfuil i ngaolmhaireacht fhálaithe ar an ráiteas ioncaim amháin, agus
- ▶ bíonn tionchar ag athruithe ar luach anonn na n-ionstraimí airgeadais díorthacha ar fhálta sreabhaidh airgid iad ar ioncam cuimsitheach eile amháin.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

(iii) (b) Riosca an rátaí úis

Eascaíonn riosca an ráta úis as athruithe rátaí úis a mbíonn tionchar acu ar luach margaidh shócmhainní agus dhliteanais airgeadais an Ghrúpa agus a théann i bhfeidhm ar ghlanioncam trí thionchar a imirt ar mhuirir airgeadais.

Clúdaíonn nochtadh an Ghrúpa do luaineachtaí i rátaí úis dhá chineál riosca:

- (i) riosca go dtiocfadh athrú ar na sreafaí airgid a bhaineann le sócmhainní agus dliteanais airgeadais ar ráta comhlúthach; agus
- (ii) riosca go dtiocfadh athrú ar luach sócmhainní agus dliteanais airgeadais ar ráta seasta.

Déanann an Grúpa monatóireacht ar neamhchosaint ar riosca ráta úis ar bhonn leanúnach d'fhonn tairbhe a bhaint as timpeallachtaí a bhfuil ráta úis íseal acu, ar mhaithe le hoibleagáidí ráta úis an Ghrúpa a réiteach agus cinnteacht maidir le próifíl caiteachais ar rátaí úis an Ghrúpa a mhéadú. Is é beartas an Ghrúpa rátaí úis seasta a choinneáil trí íosmhéid 60% den ghlanfhiachas seasta a choinneáil ar feadh bliana agus 50% de a choinneáil ar feadh trí bliana. Úsáideann an Grúpa roinnt modhanna éagsúla, lena n-áirítear dul i mbun díorthaigh a bhaineann le fiachas ráta seasta agus rátaí úis, chun an riosca ráta úis atá ar a phunann fiachais a bhainistiú.

Bhí meánmharthanacht 5.94 bliain ag an bhfiachas ar ráta seasta seo (2019: 6.95 bliain).

Ba é seo a leanas céatadán fhiachas seasta agus comhlúthach an Ghrúpa (gan dliteanais léasa a chur san áireamh) amhail an 31 Nollaig:

	2020 €'000	2020 %	2019 €'000	2019 %
Ag rátaí seasta ¹	(1,034,553)	91.2%	(1,044,495)	88.0%
Ag rátaí comhlúthacha	(99,846)	8.8%	(139,455)	11.8%
Fiachas nasctha le boilsciú	-	0.0%	(2,691)	0.2%
Iomlán	(1,134,399)	100.0%	(1,186,641)	100.0%

¹ malairtí san áireamh.

Bhí €922.4 milliún i bhfiachas ar ráta seasta ag an nGrúpa (babhtálacha ráta úis as an áireamh) ar an 31 Nollaig 2020 (2019: €921.9 milliún).

Ar an 31 Nollaig 2020, bhí US\$140 milliún (2019: US\$140 milliún) i bhfiachas ar ráta seasta nár íocadh (coibhéis (€111.2 milliún (2019: €111.2 milliún)) in idirbheart Láithrithe Phríobháidigh in dollar na Stát Aontaithe a tugadh chun críche ar an 31 Márta 2009. D'fhonn na neamhchosaintí ar rátaí malairte dollair US bainteacha a fháil agus na bunrátaí úis a thiontú chuig euro comhlúthach, tá babhtáil thrasairgeadra ráta úis ag an nGrúpa a dhéanann próifíl aibíochta an fhiachais a mheaitseáil. Ar an 31 Nollaig 2020, bhí babhtálacha ráta úis gan íoc ag an nGrúpa le príomhshuim bharúlach de €111.2 milliún, rud a thosaigh i H2 2017 agus rinneadh iad a bhabhtáil ar feadh ceithre bliana, rud a dhaingnigh an ionstraim fiachais Láithrithe Phríobháidigh go héifeachtach go dtí go dtiocfadh sí in aibíocht i Márta 2021.

Ar an 31 Nollaig 2020, ba é 1.33% an meánráta úis ualaithe a gearradh ar an bpunann fiachais sheasta (2019: 1.33%) a chuimsigh trí bhanna ar €922.4 milliún agus punann babhtálacha ráta úis ar €111.2 milliún.

Déantar costais úis a bhaineann le hiasachtaí ar ráta athraitheach a athshocrú ar bhonn tráthúil le haghaidh mí amháin, trí mhí nó sé mhí thar an ráta margaidh atá i réim.

25. Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Anailís íogaireachta ar shreabhadh airgid le haghaidh fiachas ar ráta comhlúthach

Is é is aidhm do bheartais agus nósanna imeachta an Ghrúpa maidir leis riosca ráta úis a bhainistiú agus a rialú, mar a leagtar amach thuas, an tionchar atá ag luaineachtaí gearrthéarmacha sa ráta úis ar ghnóthachain an Ghrúpa a laghdú. Mar sin féin, beidh tionchar ag athruithe fadtéarmacha ar ghnóthachain an Ghrúpa.

Meastar go mbeadh tionchar ag gluaiseacht 50 bonnphointe sna rátaí úis ar an 31 Nollaig ar an mbrabús roimh chánachas de réir na méideanna a léirítear thíos, agus go mbeadh an t-athrú ar an luach cóir ar ioncam cuimsitheach eile mar a léirítear thíos:

	Brabús roimh cháin 31-Noll-20 €'000	Brabús roimh cháin 31-Noll-19 €'000	Ioncam Cuimsitheach eile 31-Noll-19 €'000	Ioncam Cuimsitheach eile 31-Noll-19 €'000
Méadú 50 bp	(499)	(30)	-	-
Laghdú 50 bp	499	15	-	-

Rinneadh na boinn tuisceana seo a leanas bunaithe ar an anailís íogaireachta thuas:

- ▶ fanann gach athróg eile, rátaí airgeadra eachtraigh ach go háirithe, mar an gcéanna;
- ▶ ní bhaineann ach le hionstraimí airgeadais díorthacha agus fiachas comhlúthach;
- ▶ glactar leis go bhfuil díorthaigh arna sainiú mar fháluithe sreafa airgid i gcoinne luaineachtaí i rátaí úis éifeachtach go hiomlán, arna dtairfeadh go hiomlán laistigh de chothromas agus gan aon tionchar acu ar an ráiteas ioncaim;
- ▶ ní bhíonn tionchar ag athruithe ar luach aonon ionstraimí airgeadais díorthacha nach bhfuil i ngaolmhaireacht fáilithe ach ar an ráiteas ioncaim amháin; agus
- ▶ déileáiltear leis an gcéim chomhlúthach d'aon mhalairt nó aon fhiachas ráta chomhlúthaigh amháin is nach mbeadh aon ráta úis socraithe cheana féin, mar sin bíonn tionchar ag athrú ar rátaí úis ar feadh 12 mhíosa don chion úis fhabhraite de na ríomhaireachtaí íogaireachta.

26. Tomhas an Luacha Chóir

Éilíonn cuid de bheartais agus nochtuithe cuntasáíochta an Ghrúpa go ndéantar na luachanna córa a bhaineann le sócmhainní agus dliteanais airgeadais a thomhas. Agus luach cóir sócmhainne nó dliteanais á mheas aige, úsáideann an Grúpa sonraí ó mhargaí inbhraite sa mhéid agus atá na sonraí sin ar fáil.

Déantar luachanna córa a chatagóiriú i leibhéil dhifriúla in ordlathas luacha chóir bunaithe ar na hionchuir a úsáidtear sna teicnící luachála mar seo a leanas;

- ▶ Leibhéal 1: praghsanna luaite (neamhchoigeartaithe) i margaí gníomhacha le haghaidh sócmhainní nó dliteanais chomhionanna.
- ▶ Leibhéal 2: ionchuir nach na praghsanna a luadh iad, a cuireadh san áireamh i Leibhéal 1, atá infheicthe le haghaidh na sócmhainne nó an dliteanais, go díreach (i.e. praghsanna) nó go hindíreach (i.e. bunaithe ar phraghsanna).
- ▶ Leibhéal 3: ionchuir le haghaidh na sócmhainne nó an dliteanais nach bhfuil bunaithe ar shonraí margaidh inbhraite (ionchuir neamh-inbhraite).

Más féidir na hionchuir a mbaintear úsáid astu le tomhas a dhéanamh ar luach cóir sócmhainne nó dliteanais a chatagóiriú ar leibhéil áirithe d'ordlathas an luacha chóir, ansin déantar an tomhas luacha chóir a chatagóiriú ina iomláine ar an leibhéal céanna den ordlathas luachanna córa mar an t-ionchur den leibhéal is ísle atá suntasach don tomhas iomlán. Aithníonn an Grúpa aistrithe idir leibhéil d'ordlathas luachanna córa ag deireadh na tréimhse tuairiscithe ar tharla an t-athrú lena linn. Ní raibh aon aistrithe ann in 2020.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

26. Tomhas Luacha Chóir (ar lean)

(a) Luach cóir sócmhainní airgeadais agus dliteanas airgeadais a thomhaistear ar luach cóir ar bhonn athfhillteach

Sa tábla seo a leanas leagtar amach na teicnící luachála a chuireann an Grúpa i bhfeidhm chun luach cóir a thomhas, i dteannta le haon ionchuir dohbhraiteacha suntasacha.

Cineál	Teicníc luachála	Ionchuir dohbhraiteacha suntasacha
Conarthaí réamh-mhalairte (<i>Féach ar nóta 25</i>)	Bíonn luach cóir conarthaí réamh-mhalairte ar aghaidh bunaithe ar a bpraghas luaite, má tá sé ar fáil. Mura bhfuil praghas luaite ar fáil, meastar luach cóir mar an difríocht idir praghas ar aghaidh na conartha agus an praghas ar aghaidh reatha um aibíocht iarmharach na conartha. Ordlathas luachanna córa: leibhéal 2	Tá gach ionchur suntasach a theastaíonn chun an ionstraim a luacháil go cóir inbhraite.
Babhtálacht ráta úis agus bábhtálacha trasairgeadra ráta úis (<i>Féach ar nóta 25</i>)	Tógtar san áireamh i luach cóir na mbabhtálacha ráta úis agus na mbabhtálacha trasairgeadra ráta úis na rátaí seasta, comhlúthacha agus margaidh atá i bhfeidhm ag deireadh na bliana. Léiríonn luachanna córa riosca creidmheasa na hionstraime agus cuimsíonn siad coigeartuithe chun riosca creidmheasa eintiteas agus comhpháirtí an Ghrúpa a thógáil san áireamh nuair is cuí sin. Ordlathas luachanna córa: leibhéal 2	Tá gach ionchur suntasach a theastaíonn chun an ionstraim a luacháil go cóir inbhraite.
Láithriú Príobháideach (cuid fhálaithe den luach cóir) (<i>Féach ar nóta 25</i>)	Déantar luach cóir an ráta fiachais seasta a mheas agus na sreafaí airgid don todhchaí a lascainiú ó na glanluachanna reatha agus úsáid á baint as na rátaí margaidh atá i bhfeidhm ar an dáta tuairiscithe. Ordlathas luachanna córa: leibhéal 2	Tá gach ionchur suntasach a theastaíonn chun an ionstraim a luacháil go cóir inbhraite.

Luach cóir dliteanas airgeadais nach ndéantar a thomhas ar luach cóir (ach tá nochtuithe luacha chóir de dhíth)

Déantar luach cóir iasachtaí, arna dtomhas ag an gcostas amúchta, a mheas agus na sreafaí airgid don todhchaí a lascainiú chuig na glanluachanna reatha agus úsáid á bhaint as na rátaí margaidh atá i bhfeidhm ar an dáta tuairiscithe - Ordlathas luachanna córa: leibhéal 2. Ní raibh aon ionstraimí airgeadais ann a rinneadh a thomhas ag a gcostas amúchta ach a nochtadh luach cóir ina leith agus a aicmíodh mar Leibhéal 3 sa bhliain reatha nó sa bhliain roimhe seo.

27. Fochuideachtaí

Bhí na fochuideachtaí seo a leanas ag an nGrúpa ar an 31 Nollaig 2020:

	An chuideachta	Nádúr an Ghnó	% de Shealbhán Gnáth-Scairchaipitil
1	Aurora Telecom DAC	Nach bhfuil ag Trádáil	100%
2	Líonraí Gáis Éireann (IOM) DAC	Tarchur Gáis	100%
3	GNI (UK) Limited	Tarchur Gáis	100%
4	Líonraí Gáis Éireann	Tarchur Gáis	100%
5	Network Services Transition DAC (Gaslink Independent System Operator DAC roimhe seo)	Nach bhfuil ag Trádáil	100%
Gnóthas neamhrialaithe			
6	Ervia ESOP Trustee DAC	Iontaobhaí don Phlean Scair-Úinéireacht Fostaithe	féach (a) thíos
7	Uisce Éireann	Seirbhísí Uisce agus Fuíolluisce	féach (b) thíos
	Is í oifig chláráithe do 1, 2 agus 4 go 6 ná:	Bóthar na n-Oibreacha Gáis, Corcaigh, Éire.	
	Is í oifig chláráithe 3 ná:	8th Floor, 20 Farringdon Street, London, United Kingdom EC4A 4AB	
	Is í oifig chláráithe 7 ná:	Teach Colvill, 24/26 Sráid Thalbóid, Baile Átha Cliath 1, Éire.	

Rinneadh Ervia ESOP Trustee DAC a chorprú mar iontaobhaí de chuid Iontaobhas Scair-Úinéireachta Fostaithe Ervia agus de chuid Scéim Roinnte Brabúis Fhaofa Ervia. Níl sé de chumas ná de cheart ag an nGrúpa sócmhainní ná lucht bainistíochta an ghrúpa a rialú. Is stiúirthóir gairmiúil neamhspleách atá ina chathaoirleach ar Bhord na Stiúirthóirí faoi láthair, le ceithre stiúirthóir ag déanamh ionadaíocht ar son fostaithe Ervia agus stiúirthóir amháin atá ainmnithe ag Ervia. I gcomhréir le IFRS 10, níl ráitis airgeadais Ervia ESOP Trustee DAC comhdhlúite le torthaí an Ghrúpa.

Tagadh ar chomhaontú i Márta 2014 maidir le ceannach amach an 3.27% de stoc caipitil Ervia a bhí á choimeád ag an Iontaobhaí thar ceann tairbhíthe ESOP. Rinne an comhaontú foráil do cheannach an stoic chaipitil iomláin a eisíodh go Ervia ESOT mar mhalairt ar nótaí gealltanais a d'eisigh Ervia. Rinneadh na nótaí gealltanais a fhuascailt thar an tréimhse 2014 go 2018.

Ar an 31 Nollaig 2020, bhí scair vótála amháin ag an nGrúpa in Uisce Éireann, ach ní raibh aon chearta eacnamaíocha ag gabháil leis an scair sin. Bhí 325 scair i gCearta Eacnamaíocha Uisce ('WER') ag an Aire Airgeadais agus ag an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht araon (2019: 325) nach raibh aon chearta vótála ag gabháil leo ach a raibh na cearta eacnamaíocha go léir ag gabháil leo arbh ghá leo chun go mbainfí leas as gníomhaíochtaí Uisce Éireann.

Luaitear in IFRS 10 go bhfuil "infheisteoir i gceannas ar institiúid infheistiúcháin nuair a nochtar an t-infheisteoir do, nó nuair atá cearta aige chun, torthaí éagsúla óna phlé leis an institiúid infheistiúcháin agus nuair atá sé de chumas aige dul i bhfeidhm ar na torthaí sin trína chumhacht thar an institiúid infheistiúcháin". Is ionann scair vótála amháin an Ghrúpa in Uisce Éireann agus ceart a bhí ann cheana féin ar an 31 Nollaig 2020 trína dtugtar cumhacht don Ghrúpa beartais airgeadais agus oibriúcháin Uisce Éireann a rialáil. Mar sin féin, ós rud é nach féidir úsáid a bhaint as an gcumhacht sin chun torthaí athraitheacha a fháil, de bharr nach bhfuil aon chearta ag an nGrúpa i leith thorthaí athraitheacha Uisce Éireann ag an dáta sin, mar a éilíonn IFRS 10 agus, dá bharr san, chun cloí le ceanglais an IFRS, ní dhéantar ráitis airgeadais Uisce Éireann a comhdhlúthú le torthaí an Ghrúpa.

Nótaí le Ráitis Airgeadais an Ghrúpa (ar lean)

28. Páirtithe gaolmhara

Is comhlacht corparáideach é Ervia a bunaíodh faoin Acht Gáis 1976. Tá Stát na hÉireann ina úinéir tairbhiúil 100% ar Ervia.

Mar aon le heintitis go leor eile, bíonn an Grúpa ag plé i ngnáthchúrsa a ghnó le comhlachtaí eile atá urraithe ag an Rialtas, amhail Bord Soláthair an Leictreachais, Eirgrid agus na hÚdaráis Áitiúla. Déanann an Grúpa idirbhearta le bainc Éireannacha áirithe atá rialaithe go hiomlán nó i bpáirt ag Rialtas na hÉireann. Déantar na hidirbhearta ar fad idir an Grúpa agus bainc den chineál sin de réir gnáththearmaí tráchtála. Ní raibh aon chomhchruinniú ábhartha iasachtaí ná taiscí ag an nGrúpa le haon bhanc den sórt sin le linn na bliana ná ar an 31 Nollaig 2020.

Ní raibh aon leasanna tairbhiúla ag comhaltaí an Bhoird sa Ghrúpa ag aon uair le linn na bliana ná ar an 31 Nollaig 2020.

Déantar na luachanna idirbhearta a bhaineann le hioncam páirtithe gaolmhara le haghaidh 2020 agus 2019 a mhionsonrú thíos:

		2020 €'000	2019 €'000
Uisce Éireann	(i)		
Costais maidir le hidirbhearta agus comhaontú seirbhísí tacaíochta	(i) (a)	52,403	55,979
		52,403	55,979

Déantar infháltais iarmhéideanna na bpáirtithe leasmhara a mhionsonrú thíos:

		31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Uisce Éireann	(i)	24,444	35,475
		24,444	35,475

(i) Uisce Éireann

Meastar gur páirtí gaolmhar de chuid an Ghrúpa é Uisce Éireann, ar bhunús phátrún na bhfíricí atá leagtha amach i nóta 27.

(a) Costais idirbheartaíochta agus seirbhísí tacaíochta

Cuireann an Grúpa seirbhísí straitéise, rialachais, bainistíochta riosca, bainistíochta soláthair chaipitil, idirbheart agus tacaíochta ar fáil d'Uisce Éireann trí Lárionad an Ghrúpa, réimsí na Mórthionscadal agus Seirbhísí Gnó. Dearadh an eagraíocht Seirbhísí Gnó chun seirbhísí idirbheartaíochta agus tacaíochta a sholáthar i réimsí an Airgeadais, an tSoláthair, Saoráidí, Árachais, Tacaíochta Tionscadail, Acmhainní Daonna agus Teicneolaíochta Faisnéise. Déantar na costais a bhaineann leis an iasacht fostaithe a athmhúirearú go hUisce Éireann ar bhonn modha chun iomlán na gcostas a fháil ar ais agus ní thuilltear aon chorrach. Féach nóta 30R (i) le haghaidh tuilleadh mionsonraí maidir le costais idirbheartaíochta agus costais seirbhísí tacaíochta.

(b) Costais caiteachais caipitiúil a thabhaigh Grúpa Ervia agus a rinneadh a athmhúirearú ar Uisce Éireann

Beartaíonn Uisce Éireann leis an nGrúpa i dtaca le tionscadail a seachadtar go lárnach agus a seachadtar sa ghnó, lena n-áirítear costais phárolla arna dtabhú ag an réimse Mórthionscadal. Déantar costais Uisce Éireann atá inchurtha go díreach a athmhúirearú ar bhonn míosúil gan fhorchostais nó chorrach á gcur i bhfeidhm orthu ag Grúpa Ervia. Ba é €21.7m luach na gcostas caiteachais caipitil a ndearnadh athmhúirearú orthu in 2020 (2019: €22.2 milliún). Tá na hiarmhéideanna a bhaineann leis na hidirbhearta sin curtha san áireamh sa tábla thuas.

(c) Costas pinsin

Oibríonn an Grúpa scéim pinsin le sochar sainithe. Glacann roinnt fostaithe de chuid Uisce Éireann páirt sa scéim sin. Tugtar cuntas i leith na scéime mar Phlean Grúpa i gcomhréir le IAS 19. Aithníonn an Mháthairchuideachta, mar fhostóir urraithe don phlean, an glanchostas sochair shainithe, ach ní aithníonn Uisce Éireann ach na ranníocaíochtaí iníoctha amháin don bhliain a bhaineann le fostaithe Uisce Éireann. Cuimsíonn costais seirbhíse reatha an Ghrúpa in 2020 (a leagtar amach i nóta 20) €1.0 milliún (2019: €1.0 milliún) atá comhionann le ranníocaíochtaí iníoctha don bhliain maidir le fostaithe Uisce Éireann. Níl na costais sin cuimsithe i gcostais sochair fostaí an Ghrúpa.

29. Iartheagmhais

Níor tharla teagmhais eile ar bith idir dáta an chláir chomhardaithe agus an dáta ar fhaomh an Bord na ráitis airgeadais, arbh teagmhais iad arbh ghá na ráitis airgeadais a choigeartú nó nochtuithe breise a dhéanamh dá mbarr.

Tugtar mionsonraí a bhaineann le díbhinn a fógraíodh ó dheireadh na bliana i nóta 19.

Ráiteas Ioncaim na Máthairchuideachta don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Oibríochtaí leanúnacha			
Ioncam		-	-
Glanchostais oibriúcháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh)	30A	(7,400)	(3,285)
Caillteanas oibriúcháin roimh dhímheas agus amúchadh (EBITDA)		(7,400)	(3,285)
Dímheas agus amúchadh	30D	(1,426)	(1,395)
Caillteanas oibriúcháin		(8,826)	(4,680)
Ioncam airgeadais	30E	48,045	54,404
Costais airgeadais	30E	(2,520)	(2,642)
Glanioncam Airgeadais	30E	45,525	51,762
Brabús roimh cháin ioncaim		36,699	47,082
Creidmheas cánach ioncaim	30F	2,028	307
Brabús don bhliain		38,727	47,389
Brabús inchurtha i leith:			
Úinéirí na Máthairchuideachta		38,727	47,389
Brabús don bhliain airgeadais		38,727	47,389

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhoird

30 Márta 2021
Dáta Faofa

Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Ioncam Cuimsitheach Eile don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Brabús don bhliain airgeadais		38,727	47,389
Ioncam Cuimsitheach eile			
Míreanna nach ndéanfar a athaicmiú mar bhrabús ná cailteanas:			
Caillteanais achtúireacha ón bplean sochair sainithe	30M	(34,670)	(43,196)
Atomhas sócmhainní pinsin eile	30M	9,047	-
Creidmheas cánach iarchurtha maidir le hoibleagáidí sochair sainithe	30F	3,203	5,400
Iomlán na míreanna nach ndéanfar a athaicmiú mar bhrabús ná cailteanas		(22,420)	(37,796)
Ioncam cuimsitheach iomlán eile don bhliain, glan ó cháin ioncaim		(22,420)	(37,796)
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain		16,307	9,593
Ioncam Cuimsitheach iomlán curtha i leith:			
Úinéirí na Máthairchuideachta		16,307	9,593
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain		16,307	9,593

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhoird

30 Márta 2021
Dáta Faofa

Clár Comhardaithe na Máthairchuideachta ar an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreatha			
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh	30G	20,217	21,556
Infheistíocht i ngnóthais fochuideachta	30Q	681,436	681,436
Trádáil agus infháltais eile	30I	5,188	5,147
Sócmhainní cánach iarchurtha	30F	16,324	8,523
Sócmhainní neamhreatha iomlána		723,165	716,662
Sócmhainní reatha			
Trádáil agus infháltais eile	30I	62,832	110,552
Airgead tirim agus coibhéisí airgid	30J	25,982	3,812
Ionstraimí airgeadais díorthacha	30P	69	-
Sócmhainní cánach reatha	30F	-	198
Sócmhainní reatha iomlána		88,883	114,562
Sócmhainní iomlána		812,048	831,224
Gnáthscaireanna agus dliteanais			
Caipiteal gnáthscaireanna			
Tuilleamh coinnithe		(586,896)	(641,547)
Iomlán an chothromais inchurtha i leith shealbhóirí ghnáthscaireanna na Máthairchuideachta		(586,896)	(641,547)
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreatha			
Oibleagáidí sochair scoir	30M	(182,534)	(147,476)
Deontais iarchurtha	30L	(210)	-
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile	30O	(5,609)	(6,147)
Dlíteanais léasa	30H	(12,221)	(13,137)
Dlíteanais neamhreatha ar an iomlán		(200,574)	(166,760)
Dlíteanais reatha			
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile	30O	(20,965)	(21,699)
Ionstraimí airgeadais díorthacha	30P	-	(318)
Dlíteanais chánach reatha	30F	(2,696)	-
Dlíteanais léasa	30H	(917)	(900)
Dlíteanais reatha iomlána		(24,578)	(22,917)
Dlíteanais iomlána		(225,152)	(189,677)
Caipiteal gnáthscaireanna agus dliteanais ar an iomlán		(812,048)	(831,224)

Le haghaidh agus thar ceann an Bhoird:

Tony Keohane
Cathaoirleach

Keith Harris
Comhalta den Bhoird

30 Márta 2021
Dáta Faofa

Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Athruithe sa Chothromas don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Tuilleamh coinnithe €'000
Iarmhéid ar an 1 Eanáir 2019	(771,358)
Brabús don bhliain airgeadais	(47,389)
Speansas cuimsitheach eile don bhliain airgeadais, glan ó cháin ioncaim	37,796
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain	(9,593)
Díbhinní fógartha	139,404
Iarmhéid ar an 31 Nollaig 2019	(641,547)
Brabús don bhliain	(38,727)
Speansas cuimsitheach eile don bhliain, glan ó cháin ioncaim	22,420
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain	(16,307)
Díbhinní fógartha	70,958
Iarmhéid ar an 31 Nollaig 2020	(586,896)

Gach ní inchurtha i leith úinéirí na Máthairchuideachta.

Ráiteas na Máthairchuideachta faoi Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Glanairgead tirim ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	30K	12,501	(10,545)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Fáltas a bhaineann le díol na Roinne Fuinnimh		375	-
Íocaíochtaí as réadmhaoin, gléasra agus trealamh		(87)	(122)
Díbhinní a fuarthas		47,283	54,404
Íocaíocht as iasacht ó fhochuideachta a fuarthas		23,000	85,000
Urrús ar iasacht ó fhochuideachta a fuarthas		10,955	-
Glanairgead tirim ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		81,526	139,282
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin			
Aisíocaíocht dliteanas léasa		(899)	(757)
Díbhinní íochta		(70,958)	(139,404)
Glanairgead tirim a úsáideadh i ngníomhaíochtaí maoiniúcháin		(71,857)	(140,161)
Méadú (/laghdú) glan in airgead tirim agus coibhéisí airgid	30J	22,170	(11,424)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ar an 1 Eanáir	30J	3,812	15,236
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ar an 31 Nollaig	30J	25,982	3,812

Rinneadh nochtuithe 2019 a léiriú chun comparáidí le nochtuithe 2020 a thaispeáint - féach nóta 1 (a).

30A	Glanhostais oibriúcháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh)
30B	Sochair Fostaithe
30C	Cúiteamh na bPríomhbhainisteoirí
30D	Dímheas agus Amúchadh
30E	Glanhostais airgeadais
30F	Cáin
30G	Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh
30H	Sócmhainní agus Dliteanais Léasa
30I	Trádáil agus infháltais eile
30J	Airgead tirim agus Coibhéisí Airgid
30K	Airgead Tirim Faighte ó Oibríochtaí
30L	Deontais Rialtais
30M	Oibleagáidí Sochair Scoir
30N	Teagmhais agus Ceangaltais Chaipitil
30O	Trádáil agus suimeanna iníoctha eile
30P	Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais
30Q	Fochuideachtaí
30R	Páirtithe Gaolmhara

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta

30A Glanchostais Oibriúcháin (dímheas agus amúchadh as an áireamh)

	2020 €'000	2019 €'000
Costas sochair fostaí	(56,311)	(51,947)
Seirbhísí fruilithe agus ar conradh	(3,366)	(6,990)
Costais ábhar, cothabhála agus fochonraitheora	(11,738)	(11,950)
Rátaí agus saoráidí	(695)	(1,186)
Speansais oibriúcháin eile	(13,686)	(14,265)
Athmhúirearú chuig gnóthais neamhrialaithe	52,403	55,979
Athmhúirearú chuig fochuideachtaí	25,993	27,074
Iomlán	(7,400)	(3,285)

Féach ar nóta 4 le haghaidh nochtuithe i dtaobh luachanna saothair Iniúcháir an Ghrúpa agus na mball den Bhord.

30B Sochair Fostaithe

	2020 €'000	2019 €'000
(a) Sochair chomhiomlána le haghaidh fostaithe		
Sochair ghearrthéarmacha le haghaidh baill foirne	(50,174)	(47,985)
Sochair iarfhostaíochta – ranníocaíochtaí pinsin*	(13,500)	(9,803)
Costais árachais sóisialta	(5,392)	(5,580)
	(69,066)	(63,368)
Párolla caipitlithe agus aistrithe eile párolla	12,755	11,421
Costas sochair fostaí arna mhúirearú ar an gcuntas brabúis nó cailteanais	(56,311)	(51,947)

	2020 €'000	2019 €'000
(b) Sochair ghearrthéarmacha le haghaidh baill foirne		
Pá agus tuarastail	(48,412)	(46,270)
Ragobair	(19)	(33)
Liúntais	(309)	(277)
Eile	(1,434)	(1,405)
Iomlán	(50,174)	(47,985)

Bhí 608 fostaí ann ar an meán gach mí a chuir seirbhísí ar fáil don Ghrúpa le haghaidh 2020 (2019: 612).

* Cuimsíonn sé sin costais phinsin neamh-airgid nár leithdháileadh atá inchurtha i leith fostaithe cuideachtaí nach iad an-Mháthairchuideachta (i.e. fostaithe ó ghnóthais fochuideachta incháilithe agus neamhrialaithe) a ghlacann páirt i scéim sochar sainithe Ervia.

30C Cúiteamh na bPríomhbhainisteoirí

Féach nóta 6 le haghaidh mionsonraí maidir le cúiteamh phríomhbhainisteoirí an Ghrúpa.

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30D Dímheas agus Amúchadh

		2020 €'000	2019 €'000
Dímheas sealúchais, gléasra agus trealaimh	30G	(417)	(386)
Dímheas shócmhainní ceart úsáide	30H	(1,009)	(1,009)
Iomlán		(1,426)	(1,395)

30E Glanhostais airgeadais

		2020 €'000	2019 €'000
Roimh atomhais			
Díbhinní a fuarthas		47,283	54,404
Athrú ar mheastachán ar shreabhadh airgid ar chomaoin theagmhasach		375	-
Muirear airgeadais um dhliteanas léasa	30H	(260)	(278)
Glanioncam úis ar an nglandliteanas sochair shainithe	30M	(1,766)	(1,935)
Costais airgeadais eile		(494)	(117)
Iomlán roimh atomhais		45,138	52,074
Atomhais			
Glanathruithe ar luach cóir díorthach maoinithe neamhainmnithe		387	(312)
Atomhais ina n-iomláine		387	(312)
Iomlán			
Ioncam airgeadais		48,045	54,404
Costais airgeadais		(2,520)	(2,642)
Glanioncam Airgeadais		45,525	51,762

30F Cáin

	2020 €'000	2019 €'000
Creidmheas cánach reatha		
Cáin reatha	(2,696)	-
Coigeartuithe i dtaobh na mblianta roimhe seo	126	52
	(2,570)	52
Creidmheas cánach iarchurtha		
Údarú agus freaschur difríochtaí sealadacha	4,630	310
Coigeartuithe i dtaobh na mblianta roimhe seo	(32)	(55)
	4,598	255
Iomlán creidmheas cánach ioncam	2,028	307

An ráta cánach éifeachtach a idir-réiteach

	2020 €'000	2019 €'000
Brabús roimh cháin	36,699	47,082
Cáin gearrtha ar 12.5% (2019: 12.5%)	(4,587)	(5,885)
Speansais nach bhfuil inasbhainte chun críocha cánach	279	(319)
Ioncam nach bhfuil inchánach	5,957	6,801
Brabús ar gearradh cáin orthu ag rátaí níos airde	285	(287)
Coigeartuithe i dtaobh na mblianta roimhe seo	94	(3)
Iomlán creidmheas cánach ioncam	2,028	307

Féach Ráiteas na Máthairchuideachta maidir leis an ioncam cuimsitheach eile chun mionsonraí a fháil faoi na tionchair cánach ann.

Sócmhainní agus dliteanais chánach reatha

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Sócmhainní chánach reatha	-	198
Dlíteanais chánach reatha	(2,696)	-

Sócmhainní agus dliteanais chánach iarchurtha

	Oibleagáidí pinsin €'000	Dímheas luathaithe cánach ¹ €'000	Ús €'000	Eile €'000	Iomlán €'000
Ar an 1 Eanáir 2019	12,298	(182)	(9,352)	104	2,868
Aitheanta sa ráiteas ioncaim	878	19	(572)	(70)	255
Aitheanta i gcothromas	5,400	-	-	-	5,400
Ar an 31 Nollaig 2019	18,576	(163)	(9,924)	34	8,523
Aitheanta sa ráiteas ioncaim	1,201	(18)	3,306	109	4,598
Arna n-aithint i ngnáthscaireanna	3,203	-	-	-	3,203
Ar an 31 Nollaig 2020	22,980	(181)	(6,618)	143	16,324

¹ Bíonn an dliteanas cánach iarchurtha ann go príomha mar gheall ar dhifríochtaí sealadacha uainiúcháin a eascraíonn as sócmhainní na Máthairchuideachta a bheith faoi réir liúntais chaipitiúla faoi reachtaíocht chánach (dímheas cánach) thar thréimhse níos giorra ná an thréimhse a chuirtear i bhfeidhm sa dímheas cuntasóireachta (bunaithe ar shaol fóinteach eacnamaíoch na sócmhainní).

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30F Cáin (ar lean)

Níor aithníodh na sócmhainní cánach iarchurtha seo a leanas sa chlár comhardaithe toisc nach dócha go ndéanfar iad a aisghabháil go ceann i bhfad. Níl aon dáta éaga maidir le cathain is féidir sócmhainní cánach a úsáid.

	2020 €'000	2019 €'000
Cailteanais chaipitil	3,600	3,600

30G Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Réadmhaoin, gléasra agus trealamh - sócmhainní faoi úinéireacht	7,357	7,687
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh - sócmhainní léasaithe	30H 12,860	13,869
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh - mar a chuirtear i láthair sa chlár comhardaithe iad	20,217	21,556

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Gléasra, píblíne agus innealra €'000	Iomlán €'000
Costas			
Ar an 1 Eanáir 2019	21,345	246	21,591
Breiseanna	-	122	122
Diúscairtí	-	(69)	(69)
Ar an 31 Nollaig 2019	21,345	299	21,644
Breiseanna	-	87	87
Ar an 31 Nollaig 2020	21,345	386	21,731
Cailteanais fhabhráithe dímheasa agus bearnúcháin			
Ar an 1 Eanáir 2019	(13,538)	(53)	(13,591)
Dímheas don bhliain	(343)	(43)	(386)
Diúscairtí	-	20	20
Ar an 31 Nollaig 2019	(13,881)	(76)	(13,957)
Dímheas don bhliain	(343)	(74)	(417)
Ar an 31 Nollaig 2020	(14,224)	(150)	(14,374)
Suimeanna glanluacha			
Ar an 31 Nollaig 2019	7,464	223	7,687
Ar an 31 Nollaig 2020	7,121	236	7,357

30H Sócmhainní agus Dliteanais Léasa

An Chuideachta mar Léasaí

Tá socruithe léasa éagsúla déanta ag an gCuideachta a bhaineann den chuid is mó le foirgnimh agus talamh ar cíos. Níl aon srianta suntasacha ná neamhghnácha i bhfeidhm mar gheall ar théarmaí na léasanna sin. Is ar bhonn neamhthuilleamaíoch atá na socruithe léasa go léir.

Méideanna a aithnítear sa Chlár Comhardaithe

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Iomlán €'000
Sócmhainní a bhfuil ceart úsáide ag baint leo		
Costas		
Ar an 1 Eanáir 2019	10,373	10,373
Breiseanna	4,505	4,505
Ar an 31 Nollaig 2019	14,878	14,878
Breiseanna	-	-
Ar an 31 Nollaig 2020	14,878	14,878
Cailteanais fhabhráithe dímheasa agus bearnúcháin		
Ar an 1 Eanáir 2019	-	-
Iomlán don bhliain	(1,009)	(1,009)
Ar an 31 Nollaig 2019	(1,009)	(1,009)
Iomlán don bhliain	(1,009)	(1,009)
Ar an 31 Nollaig 2020	(2,018)	(2,018)
Suimeanna glanluacha		
Ar an 31 Nollaig 2019	13,869	13,869
Ar an 31 Nollaig 2020	12,860	12,860
Dliteanais léasa		
Ar an 1 Eanáir 2019	(10,289)	(10,289)
Breiseanna	(4,505)	(4,505)
Costas Úis	(278)	(278)
Íocaíochtaí léasa	1,035	1,035
Ar an 31 Nollaig 2019	(14,037)	(14,037)
Breiseanna	-	-
Costas úis	(260)	(260)
Íocaíochtaí léasa	1,159	1,159
Ar an 31 Nollaig 2020	(13,138)	(13,138)
Anailísithe mar seo a leanas:		
	2020	2019
	€'000	€'000
Neamhreatha	(12,221)	(13,137)
Reatha	(917)	(900)
Iomlán	(13,138)	(14,037)

Níl an Mháthairchuideachta ag plé le riosca suntasach leachtach maidir lena dliteanais léasa. Déantar monatóireacht ar dhliteanais léasa laistigh de na feidhmeanna gnó ábhartha.

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30I Trádáil agus infháltais eile

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Méideanna dlite ó ghnóthais fochuideachta	39,268	76,458
Méideanna dlite ó ghnóthais neamhrialaithe	24,427	34,620
Réamhíocaíochtaí	4,259	4,451
Infháltais eile	66	170
Iomlán	68,020	115,699

Anailísithe mar seo a leanas:

Neamhreatha	5,188	5,147
Reatha	62,832	110,552
Iomlán	68,020	115,699

Féach nóta 30R le haghaidh níos mó mionsonraí faoi iarmhéideanna i dtaca le fochuideachtaí agus gnóthais neamhrialaithe.

Is é €63.8 milliún an neamhchosaint uasta ar riosca creidmheasa a bhaineann le trádáil agus infháltais eile ag dáta an tuairiscithe (2018:€111.2 milliún). Déantar réamhíocaíochtaí €4.3 milliún (2019: €4.5 milliún) a fhágáil as an áireamh mar nach n-eascraíonn aon neamhchinnteacht chreidmheasa.

Cuireann an Mháthairchuideachta cur chuige simplithe IFRS 9 i bhfeidhm (a úsáideann cailteanais chreidmheasa ionchasacha saoil) le cailteanais chreidmheasa ionchasacha a thomhas le haghaidh trádála agus infháltais eile, ach amháin méideanna áirithe dlite ó fochuideachtaí, ar úsáidtear cur chuige ginearálta IFRS 9 chun iad a thomhas. Ní aithníonn an Mháthairchuideachta aon lamháltais maidir le cailteanais chreidmheasa ionchasacha ábharacha agus níl an Mháthairchuideachta ag súil go mbeidh aon chailteanais shuntasacha infháltas ann nach ndearnadh foráil ina leith.

Ar an 31 Nollaig 2020, bhí €63.7 milliún ar na méideanna a bhí dlite ó ghnóthais fochuideachta agus neamhrialaithe (2019: €111.1 milliún). Nuair atá cailteanais chreidmheasa ionchasacha á ríomh (lena n-áirítear an dóchúlacht go mbeidh mainneachtain agus cailteanas i gcás Mainneachtana ann), rinneadh méideanna dlite ó fochuideachtaí a aicmiú mar infháltais ar riosca íseal creidmheasa. Ónar aithníodh ar dtús iad, ní raibh aon mhéid ann a aicmíodh mar iníoctha ar an éileamh nó a raibh méadú suntasach le brath sa riosca creidmheasa atá ann ina leith. Agus cailteanas chreidmheasa ionchais á shocrú, tugtar aird ar fheidhmíocht stairiúil na hiasachta ábhartha chomh maith le faisnéis réamhbhreathnaitheach don fochuideachta ábhartha, lena n-áirítear réamhaisnéisí mionsonraithe maidir le sreafaí airgid lascainithe agus tosca maicreacnamaíocha. De bhun an mheasúnaithe sin, ní aithnítear aon lamháltas i dtaca le cailteanais chreidmheasa ionchasacha maidir leis na méideanna sin ar an 31 Nollaig 2020 (2019: €nialas) agus níor aithníodh aon chailteanais chreidmheasa ionchasacha le linn na bliana maidir leis na méideanna sin (2019: €nialas).

30J Airgead tirim agus Coibhéisí Airgid

Coinnítear airgid tirim agus coibhéisí airgid chun gealltanais airgid sa ghearrthéarma a chomhlíonadh.

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Taiscí gearrthéarmacha ciste	25,500	-
Airgead tirim sa bhanc agus ar láimh	482	3,812
Iomlán	25,982	3,812
	2,020 €'000	2,019 €'000
Ar an 1 Eanáir	3,812	15,236
Méadú/(laghdú) ar airgead tirim agus coibhéisí airgid sa ráiteas faoi shreafaí airgid	22,170	(11,424)
Ar an 31 Nollaig	25,982	3,812

30K Airgead Tirim Faighte ó Oibríochtaí

	Nótaí	2020 €'000	2019 €'000
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin			
Brabús don bhliain airgeadais		38,727	47,389
Coigeartuithe le haghaidh:			
Dímheas agus amúchadh	30D	1,426	1,395
Costas as sochair scoir		7,799	4,046
Glanioncam Airgeadais	30E	(45,525)	(51,762)
Creidmheas cánach ioncaim	30F	(2,028)	(307)
		399	761
Athruithe ar chaipiteal oibre:			
Athruithe ar infháltais trádála agus eile		228	(338)
Athrú ar thrádáil agus infháltais eile		10,227	(7,987)
Airgead tirim ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin		10,854	(7,564)
Ús faighte/(íoctha)		1,324	(2,732)
Cáin ioncaim a fuarthas/(íocadh)		323	(249)
Glanairgead tirim ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin		12,501	(10,545)

30L Deontais Rialtais

	2020 €'000	2019 €'000
Ar an 1 Eanáir	-	-
Is infhaighte sa bhliain	(314)	-
Amúchta sa bhliain	-	-
Arna chur chun sochair an ráitis ioncaim	104	-
Ar an 31 Nollaig	(210)	-
Anailísithe mar seo a leanas:		
	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Neamhreatha	(210)	-
Reatha	-	-
Iomlán	(210)	-

Maidir le deontais infhála €0.3 milliún le haghaidh 2020 (2019: €nialas), bhain siad sin leis an maoiniú deontais ó Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin an Ghréasáin Iompair Thras-Eorpaigh (TEN-TEA) don tionscadal REALISE.

30M Oibleagáidí Sochair Scoir

Féach nóta 20 le haghaidh nochtadh i dtaobh oibleagáidí sochair scoir an Ghrúpa.

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30N Teagmhais agus Teagmhais agus Ceangaltais Chaipitil

Soláthraíonn Máthairchuideachta Ervia tionscadail áirithe TF agus saoráidí caipitil arna mbainistiú go lárnach thar ceann Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann. Déantar costais atá inchurtha go díreach a athmhúirearú ar Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann bunaithe ar spreagadh cionroinnte ag costas cuí, agus ní chuirtear forchostais nó corrlach i bhfeidhm orthu. Ar an 31 Nollaig 2020, bhí Máthairchuideachta Ervia tar éis dul i mbun gealltanais chonartha ar bh ionann iad agus €nialas (2019: €3.4 milliún) i dtaca leis na tionscadail seo atá á mbainistiú go lárnach. Meastar gur €nialas na gealltanais caipitil ábhartha atá ag Uisce Éireann ar an 31 Nollaig 2020 (2019: €2.5 milliún) agus gur €nialas na gealltanais caipitil ábhartha atá ag Líonraí Gáis Éireann (2019: €0.9 milliún). Déantar na ceangaltais chaipitil mheasta seo a chuimsiú sna nótaí maidir le ceangaltais chaipitil iomlána i ráitis airgeadais Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann faoi seach.

Chomh maith leis sin, soláthraíonn Máthairchuideachta Ervia tacaíocht maidir le hacmhainní a chur ar fáil agus tacaíocht do chonraitheoirí chun tionscadail chaipitil TF, theileachumarsáide agus bhonneagair líonraí a chur i gcrích, tionscadail atá á mbainistiú go díreach ag Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann. Déanann Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann na tionscadail seo a bhainistiú ina n-iomláine ó thaobh a gcur i gcrích agus ó thaobh an rialaithe buiséadaigh de. Déantar na costais atá iarchurtha go díreach a athmhúirearú ar Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann agus ní chuirtear forchostas nó corrlach i bhfeidhm. Ar an 31 Nollaig 2020, bhí Máthairchuideachta Ervia tar éis dul i mbun gealltanais chonartha ar bh ionann iad agus €1.8 milliún (2019: €5.9 milliún) i dtaca leis na tionscadail seo. Ba é €1.2 milliún luach na ngealltanais caipitil ábhartha a bhí inchurtha do Uisce Éireann ar an 31 Nollaig 2020 (2019: €4.2 milliún) agus ba é €0.6 milliún na gealltanais caipitil ábhartha a bhí inchurtha do Líonraí Gáis Éireann (2019: €1.7 milliún). Cuimsítear na ceangaltais chaipitil seo sna nótaí maidir le ceangaltais chaipitil iomlána i ráitis airgeadais Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann faoi seach.

Tá an Máthairchuideachta faoi réir dlíthíocht, éilimh agus díospóidí conartha éagsúla le linn gnáthchúrsa oibríochtaí. Cé go mbíonn éiginnteacht ag baint le himeachtaí mar sin, nílimid ag súil go mbeidh tionchar díobháil ábhartha ag baint le réiteach na n-imeachtaí sin sa deireadh ar thorthaí na Máthairchuideachta ó thaobh oibríochtaí, sreafaí airgid ná staid airgeadais glanluachanna sócmhainní de.

300 Trádáil agus suimeanna iníochta eile

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Suimeanna iníochta trádála	(2,701)	(5,164)
Fabhruithe	(15,551)	(15,490)
Suimeanna iníochta eile	(6,121)	(6,895)
Méideanna dlite d'fhochuideachtaí	(84)	(85)
Creidiúnaithe cánachais agus árachais shóisialta ¹	(2,117)	(212)
Iomlán	(26,574)	(27,846)

Anailísithe mar seo a leanas:

Neamhreatha	(5,609)	(6,147)
Reatha	(20,965)	(21,699)
Iomlán	(26,574)	(27,846)

¹Creidiúnaithe cánachais agus árachais shóisialta

ÍMAT/árachas sóisialta	(2,204)	(1,339)
CBL	87	1,127
Iomlán	(2,117)	(212)

30P Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais

Comhcheanglaíonn an tábla seo a leanas eolas maidir le:

- ▶ aicmí ionstraimí airgeadais bunaithe ar a gcineál agus ar a saintréithe;
- ▶ suimeanna glanluacha ionstraimí airgeadais;
- ▶ luachanna córa ionstraimí airgeadais (seachas ionstraimí airgeadais nuair atá an tsuim ghlanluacha geall le bheith comhionann lena luach cóir); agus
- ▶ leibhéil ordlathais luachanna córa do shócmhainní airgeadais agus do dhliteanais airgeadais ar nochtadh luach cóir ina leith. Féach ar nóta 26 le haghaidh nochtuithe faoi IFRS 13 maidir le tomhas luachanna córa.

		Ordlathas luachanna córa	FVTPL – neam- hainmnithe €'000	FVTPL – ainmnithe €'000	FVTOCI €'000	Iomlán ar chostas amúchta €'000	Iomlán €'000
Ar an 31 Nollaig 2020							
Sócmhainní airgeadais							
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2		69	-	-	-	69
Trádáil agus infháltais eile ²			-	-	-	63,761	63,761
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ³			-	-	-	25,982	25,982
Iomlán na sócmhainní airgeadais			69	-	-	89,743	89,812
Dlíteanais airgeadais							
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2		-	-	-	-	-
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile ¹			-	-	-	(8,906)	(8,906)
Iomlán na ndlíteanais airgeadais			-	-	-	(8,906)	(8,906)
Glansócmhainní airgeadais			69	-	-	80,837	80,906
Ar an 31 Nollaig 2019							
Sócmhainní airgeadais							
Trádáil agus infháltais eile ²			-	-	-	111,248	111,248
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ³			-	-	-	3,812	3,812
Iomlán na sócmhainní airgeadais			-	-	-	115,060	115,060
Dlíteanais airgeadais							
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	Leibhéal 2		(318)	-	-	-	(318)
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile ¹			-	-	-	(12,144)	(12,144)
Iomlán na ndlíteanais airgeadais			(318)	-	-	(12,144)	(12,462)
Glansócmhainní airgeadais			(318)	-	-	102,916	102,598

1 Tá speansais fhabhráithe agus dlíteanais chánach á gcur as an áireamh ar an ábhar nach n-aicmítear iad sin mar dhlíteanais airgeadais.

2 Níor cuireadh réamhíocaíochtaí agus deontais infhaighte san áireamh mar nach ndéantar iad sin a aicmiú mar shócmhainní airgeadais.

3 Déantar sócmhainní agus dlíteanais airgeadais a fhritháireamh agus tuairiscítear an glanmhéid sa chlár comhardaithe nuair atá ceart infheidhmithe le dlí ag an nGrúpa na méideanna a aithnítear a fhritháireamh agus nuair atá rún ann iad a shocrú ar bhonn glan nó an tsócmhainn a réadú agus an dlíteanas a shocrú ag an am céanna. Ar an 31 Nollaig 2020, tá €1.3 milliún in airgead tirim agus coibhéisí airgid (2019: €3.8 milliún) frithchaite in éadan rótharraingtí bainc €0.8 milliún (2019: €nialas), agus cuirtear glansuíomh €0.5 milliún i láthair mar "airgead tirim sa bhanc agus ar láimh" i nóta 30J (2019: €3.8 milliún). Ar an 31 Nollaig 2020, ní raibh an Mháthairchuideachta i ndiaidh dul isteach in aon mháistirshocrú glanluachála ná socruithe eile mar sin.

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30P Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

Bainistíocht riosca airgeadais

Féach nóta 25 le haghaidh mionsonraí faoi bheartais an Ghrúpa maidir leis an mbainistíocht riosca airgeadais. Glacann an Máthairchuideachta leis na cuspóirí, na polasaithe agus na próisis sin chomh maith.

(i) Riosca creidmheasa

Freagraíonn suim ghlanluacha na sócmhainní airgeadais don uasmhéid neamhchosanta creidmheasa. An neamhchosaint uasta ar riosca creidmheasa ar dháta an tuairiscithe:

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Trádáil agus infháltais eile (gan réamhíocaíochtaí san áireamh)	63,761	111,248
Airgead tirim agus coibhéisí airgid	25,982	3,812
Ionstraimí airgeadais díorthacha	69	-
Iomlán	89,812	115,060

(i) (a) Riosca creidmheasa a bhaineann le ciste

Féach nóta 25 le haghaidh anailís ar pholasaithe an Ghrúpa maidir le riosca creidmheasa a bhaineann le ciste. Glacann an Máthairchuideachta leis na cuspóirí, na polasaithe agus na próisis sin chomh maith.

(i) (b) Riosca creidmheasa bainteach le trádáil

Féach nóta 30I le haghaidh anailís ar neamhchosaint an Ghrúpa ar riosca creidmheasa a bhaineann le trádáil.

(ii) Riosca leachtachta

Féach nóta 25 le haghaidh mionsonraí faoi spriocanna, beartais agus próisis an Ghrúpa chun riosca leachtachta a bhainistiú agus faoi na modhanna a úsáidtear chun riosca leachtachta a thomhas. Glacann an Máthairchuideachta leis na cuspóirí, na polasaithe agus na próisis sin chomh maith.

Is iad seo a leanas aibíochtaí conarthacha dlíteanas airgeadais (agus sócmhainní den chineál céanna), lena n-áirítear an íocaíocht úis nár lascaíodh a bhaineann le hiasachtaí agus na sreafaí glana airgid nár lascaíodh atá inchurtha i leith ionstraimí airgeadais. Cuimsítear sa nochtadh insreabhadh agus eis-sreabhadh airgid le haghaidh díorthaigh a bhfuil socraíocht chomhlán airgid chomhuaineach ag gabháil leo, e.g. réamhchonarthaí i rátaí malairte eachtraí.

	Suim ghlanluacha €'000	Sreafaí airgid conarthacha €'000	< 1 bhliain €'000	1-2 bhliain €'000	2-5 bliana €'000	<5 bliana €'000
Ar an 31 Nollaig 2020						
Dlíteanas léasa	(13,138)	(13,138)	(917)	(935)	(2,918)	(8,368)
Trádáil agus suimeanna iníochta eile	(8,906)	(8,906)	(3,297)	(5,609)	-	-
Dlíteanas airgeadais neamhdhíorthacha	(22,044)	(22,044)	(4,214)	(6,544)	(2,918)	(8,368)
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	69	69	69	-	-	-
Glansócmhainní airgeadais díorthacha	69	69	69	-	-	-
Glandlíteanas airgeadais	(21,975)	(21,975)	(4,145)	(6,544)	(2,918)	(8,368)
Ar an 31 Nollaig 2019						
Dlíteanas léasa	(14,037)	(14,037)	(900)	(917)	(2,861)	(9,359)
Trádáil agus suimeanna iníochta eile	(12,144)	(12,144)	(5,997)	(559)	(5,588)	-
Dlíteanas airgeadais neamhdhíorthacha	(26,181)	(26,181)	(6,897)	(1,476)	(8,449)	(9,359)
Conarthaí ráta malartaithe eachtraigh	(318)	(318)	(318)	-	-	-
Glansócmhainní airgeadais díorthacha	(318)	(318)	(318)	-	-	-
Glandlíteanas airgeadais	(26,499)	(26,499)	(7,215)	(1,476)	(8,449)	(9,359)

30P Bainistíocht Riosca Airgeadais agus Ionstraimí Airgeadais (ar lean)

(iii) Riosca margaidh

Féach nóta 25 le haghaidh mionsonraí faoi spriocanna, beartais agus próisis an Ghrúpa chun riosca margaidh a bhainistiú agus faoi na modhanna a úsáidtear chun riosca margaidh a thomhas. Glacann an Mháthairchuideachta leis na cuspóirí, na polasaithe agus na próisis sin chomh maith.

(iii) (a) Riosca an ráta malairte

Eascraíonn riosca an ráta malairte ón bhfíric go bhféadfadh go ndéanfaí cuid d'idirbhearta na Máthairchuideachta in airgeadraí eile seachas euro (steirling go príomha).

Neamhchosaint ar idirbhearta

Ó am go chéile déanann an Mháthairchuideachta ceannacháin in airgeadraí eachtracha. Is é polasaí an Ghrúpa ná nochtadh na n-idirbheart sin a bhainistiú trí fhéachaint chuig ceannacháin agus díolacháin arna n-ainmniú in airgeadraí eachtrach a mheaitseáil an oiread is féidir. Nuair nach féidir é seo a dhéanamh, úsáidfead díorthaigh atá ceadaithe faoi bheartas ciste an Ghrúpa le neamhchosaint a fháil. Déanfar nochtuithe a fháil agus na rioscaí gnó á gcur san áireamh.

Anuas air sin, is é beartas ciste an Ghrúpa go ndéanfar measúnú ar gach neamhchosaint mheasta a sháraíonn méid coibhéseach €300,000 in airgeadraí eachtracha i dtaobh na rioscaí gnó agus, nuair is cuí, déanfar fálú ar rioscaí airgeadra chun an seans go dtiocfaidh éagsúlachtaí díobhálacha chun cinn ó ghluaiseachtaí airgeadra a íoslaghdú.

Mar thoradh ar na gníomhartha sin arna nglacadh ag an nGrúpa chun maolú a dhéanamh ar íogaireacht bhunaidh na Máthairchuideachta go luaineachtaí sa ráta malairte, níl anailís íogaireachta curtha i láthair ag an Máthairchuideachta toisc nach tábhachtach aon éagsúlacht fhéideartha.

30Q Fochuideachtaí

	31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Costas		
Ar an 1 Eanáir	681,436	681,436
Ar an 31 Nollaig	681,436	681,436
Bearnúchán		
Ar an 1 Eanáir	-	-
Ar an 31 Nollaig		
Suim ghlanluacha		
Ar an 1 Eanáir	-	-
Ar an 31 Nollaig	681,436	681,436

Is é Líonra Gáis Éireann fochuideachta na Máthairchuideachta.

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30R Páirtithe gaolmhara

Is comhlacht corparáideach é Ervia a bunaíodh faoin Acht Gáis 1976. Tá Stát na hÉireann ina úinéir tairbhiúil 100% ar Ervia.

Mar aon le go leor eintitis eile, bíonn Máthairchuideachta Ervia ag plé i ngnáthchúrsa an ghnó le comhlachtaí eile atá urraithe ag an Rialtas, amhail Bord Soláthair an Leictreachais, Eirgrid agus na hÚdaráis Áitiúla. Déanann Máthairchuideachta Ervia idirbheart le bainc Éireannacha áirithe atá rialaithe go hiomlán nó i bpáirt ag Rialtas na hÉireann. Déantar na hidirbhearta le bainc den chineál sin de réir gnáththearmaí tráchtála. Ní raibh aon chomhchruinniú ábhartha iasachtaí ná taiscí ag an Máthairchuideachta le haon bhanc den sórt sin le linn na bliana ná ar an 31 Nollaig 2020.

Ní raibh aon leasanna tairbhiúla ag comhaltáí an Bhoird sa Mháthairchuideachta ag aon uair i rith na bliana ná ar an 31 Nollaig 2020.

Tá luachanna idirbheart ioncaim/(speansais) na bpáirtithe gaolmhara le haghaidh 2020 agus 2019 do chostais idirbheartaíochta agus comhaontuithe seirbhíse tacaíochta sonraíthe thíos:

		2020 €'000	2019 €'000
Uisce Éireann	(i) (a)	52,403	55,979
Fochuideachtaí	(ii) (a)	25,993	27,074
		78,396	83,053

Tá mionsonraí thíos faoi iarmhéideanna infhála/(iníochta) an pháirtí ghaolmhair:

		31-Noll-20 €'000	31-Noll-19 €'000
Uisce Éireann		24,427	34,620
Fochuideachtaí		39,184	76,373
		63,611	110,993

(i) Uisce Éireann

Meastar gur páirtí gaolmhar de chuid na Máthairchuideachta é Uisce Éireann, ar bhunús phátrún na bhfíricí atá leagtha amach i nóta 27.

Chuaigh Máthairchuideachta Ervia i mbun idirbheart le hUisce Éireann mar seo a leanas:

(a) Costais idirbheart agus comhaontú seirbhíse tacaíochta

Féach (iii) (a) thíos chun cur síos a fháil ar na seirbhísí a chuireann Máthairchuideachta Ervia ar fáil d'Uisce Éireann. Féach ar (iii) (b) chun tuilleadh eolais a fháil faoi athmhúirearú costais ar Uisce Éireann agus an bonn atá le cionroinnt na gcostas sin.

(b) Costais maidir le caiteachas caipitiúil

Féach (iii) (c) thíos chun cur síos a fháil ar na costais maidir le caiteachas caipitiúil a thabhaigh Máthairchuideachta Ervia agus a rinneadh a athmhúirearú ar Uisce Éireann.

(c) Costais pinsin

Féach (iii) (d) thíos chun cur síos a fháil ar na costais ranníocaíochta pinsin sochair shainithe a thabhaigh Máthairchuideachta Ervia agus a rinneadh a athmhúirearú ar Uisce Éireann.

(ii) Líonraí Gáis Éireann

Chuaigh an Mháthairchuideachta i mbun idirbheart le fochuideachtaí mar seo a leanas:

(a) Costais idirbheart agus comhaontú seirbhíse tacaíochta

Féach (iii) (a) thíos chun cur síos a fháil ar na seirbhísí a chuireann Máthairchuideachta Ervia ar fáil do Líonraí Gáis Éireann. Féach ar (iii) (b) chun tuilleadh mionsonraí a fháil faoi chostais athmhúirearaithe ar Líonraí Gáis Éireann agus ar an mbonn a bhí faoi chionroinnt na gcostas sin.

(b) Costais maidir le caiteachas caipitiúil

Féach (iii) (c) thíos chun cur síos a fháil ar na costais maidir le caiteachas caipitiúil a thabhaigh Máthairchuideachta Ervia agus a rinneadh a athmhúirearú ar Líonraí Gáis Éireann.

(c) Díbhinn

Fuair an Mháthairchuideachta díbhinn bhliantúil de €47.3 milliún ó Líonra Gáis Éireann le linn 2020 (2019: €54.4 milliún). In 2018, fuair an Mháthairchuideachta díbhinn bhliantúil de €49.1 milliún; beidh an €5.1m atá fágtha le fáil in 2023 (ús cuí san áireamh).

30R Páirtithe Gaolmhara (ar lean)

(iii) Idirbhearta le hUisce Éireann agus le fochuideachtaí

(a) Costais idirbheartaíochta agus seirbhísí tacaíochta

Soláthraíonn Máthairchuideachta Ervia seirbhísí straitéiseacha, rialála, bainistíochta riosca, seachadta caipitil agus seirbhísí idirbhirt agus tacaíochta do Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann tríd an Ionad Grúpa, an réimse Príomhthionscadail agus trí Sheirbhísí Gnó. Dearadh an eagraíocht Seirbhísí Gnó chun seirbhísí idirbheartaíochta agus tacaíochta a sholáthar i réimsí an Airgeadais, an tSoláthair, Saoráidí, Árachais, Tacaíochta Tionscadail, Acmhainní Daonna agus Teicneolaíochta Faisnéise.

Seirbhísí Idirbhirt agus Tacaíochta a Sholáthraíonn Máthairchuideachta Ervia

Seirbhísí Gnó	Grúpa	Eile
Seirbhísí airgeadais	Rialachas agus rialú	Mórtionscadail (Mórtionscadail bonneagair chaipitiúil a sholáthar)
Seirbhísí soláthair	Pleanáil airgeadais	Slabhra Soláthair
Seirbhísí AD	Bainistíocht riosca	
Seirbhísí TF	Seirbhísí grúpa	
Seirbhísí árachais	Caidreamh le páirtithe leasmhara	
Seirbhísí tacaíochta tionscadal		
Seirbhísí saoráidí		
Bainistíocht agus riarachán		

(b) Costais Oibriúcháin a thabhaigh Máthairchuideachta Ervia agus a rinneadh a athmhúirearú ar chuideachtaí an Ghrúpa

	2020 €'000	2019 €'000
Costas sochair fostaí	(56,311)	(51,947)
Seirbhísí fruilithe agus ar Conradh	(3,366)	(6,990)
Costais ábhar, cothabhála agus fochonraitheora	(11,738)	(11,950)
Rátaí agus saoráidí	(695)	(1,186)
Speansais oibriúcháin eile	(13,686)	(14,265)
Fo-iomlán roimh athmhúirearú	(85,796)	(86,338)
Athmhúirearú ar ghnóthais neamhrialaithe - Uisce Éireann	52,403	55,979
Athmhúirearú ar fhoghnothais - Líonraí Gáis Éireann	25,993	27,074
Iomlán tar éis athmhúireaithe¹	(7,400)	(3,285)

¹ Freagraíonn iomlán na gcostas oibriúcháin tar éis an athmhúireaithe go príomha do chostais neamh-airgid phinsin, nach ndéantar a athmhúirearú ar chuideachtaí Ghrúpa Ervia.

Nótaí le Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta (ar lean)

30R Páirtithe Gaolmhara (ar lean)

An bonn le cionnroinnt chostais oibriúcháin Mháthairchuideachta Ervia

- ▶ Déantar costais oibriúcháin a thabhaigh Máthairchuideachta Ervia le linn di seirbhísí a sholáthar d'Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann a aisghabháil ar bhonn aisghabhála costas.
- ▶ Déantar costais oibriúcháin a thabhaítear i soláthar na seirbhísí sin a athmhúirearú ar Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann ar bhonn cúisíocht costas, a léiríonn an fachtóir bunúsach a spreagann costas a ghabhann le gach ionad costais i Máthairchuideachta Ervia. Mar shampla, aithníodh an spreagadh ábhartha costais don ionad costais Seirbhísí Airgeadais - Cuntais Iníoctha mar "líón na sonrasc a próiseáladh". Dá bhrí sin, déantar costais ionad costais na gCuntas Iníoctha a athmhúirearú ar Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann bunaithe ar an gcuid choibhneasta den líon sonrasc a próiseáladh.
- ▶ Déantar an spreagadh costais aitheanta do gach ionad costais ar leith a athbhreithniú go bliantúil lena chinntiú go ndéantar costais oibriúcháin a athmhúirearú ar bhealach atá ag teacht leis na bunleibhéil gníomhaíochtaí.
- ▶ Déantar costais oibriúcháin atá inchurtha go díreach le hUisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann a mhúirearú go díreach nó a mhúirearú ina n-iomláine.
- ▶ Is é an cuspóir uileghabhálach atá i gceist le cionnroinnt na gcostas oibriúcháin mar atá leagtha amach thuas ná déanamh cinnte go ndéantar costais oibriúcháin a athmhúirearú ar Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann bunaithe ar mhodheolaíocht chóir agus thrédhearcach a léiríonn na fachtóirí atá taobh thiar de chostais.

(c) Costais maidir le caiteachas caipitiúil a thabhaigh Máthairchuideachta Ervia agus a rinneadh a athmhúirearú ar Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann

Bíonn Máthairchuideachta Ervia ag plé le hUisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann i dtaca le tionscadail a chuirtear i gcrích go lárnach agus a sheachadtar sa ghnó, lena n-áirítear costais phárolla arna dtabhú ag réimse na Mórthionscadal. Déantar costais Uisce Éireann agus Líonraí Gáis Éireann atá inchurtha go díreach a athmhúirearú ar bhonn míosúil gan fhorchostais nó chorrach a bheith á gcur i bhfeidhm orthu ag Máthairchuideachta Ervia. Ba iad seo a leanas na costais maidir le Caiteachas Caipitiúil a rinneadh a athmhúirearú in 2020: Uisce Éireann €21.7 milliún agus Líonraí Gáis Éireann €7.4 milliún (2019: Uisce Éireann €21.7 milliún agus Líonraí Gáis Éireann €6.7 milliún). Tá na hiarmhéideanna a bhaineann leis na hidirbhearta sin curtha san áireamh sa tábla thuas.

(d) Costais pinsin

Tá scéim pinsin sochair sainithe i bhfeidhm ag an Máthairchuideachta. Glacann roinnt fostaithe de chuid Uisce Éireann páirt sa scéim sin. Tugtar cuntas le leith na scéime mar Phlean Grúpa i gcomhréir le IAS 19. Aithníonn an Máthairchuideachta, mar fhostóir urraithe don phlean, an glanchostas sochair shainithe, ach ní aithníonn Uisce Éireann ach na ranníocaíochtaí iníoctha amháin don bhliain a bhaineann le fostaithe Uisce Éireann. Cuimsíonn costais seirbhíse reatha an Ghrúpa in 2020 (mar a leagtar amach i nóta 20) €1.0 milliún (2019: €1.0 milliún) atá comhionann le ranníocaíochtaí iníoctha don bhliain maidir le fostaithe Uisce Éireann. Rinneadh na costais sin a athmhúirearú ar Uisce Éireann ar bhonn modh chun costas iomlán a athghabháil agus níor tuilleadh aon chorrach. Ní chuirtear na costais seo san áireamh i gcaiteachas na Máthairchuideachta ar shochar fostaithe.

ervia